

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ТИМОШЕНКО ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА

УДК 378.091.3:[005.57:37](043.3)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗВ'ЯЗКУ
В МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____В.І. Тимошенко

Науковий керівник : **Титова Наталія Михайлівна,**

доктор педагогічних наук, доцент

Київ – 2021

АНОТАЦІЯ

Тимошенко В. І. Формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, 2021.

Забезпечено досягнення мети дослідження, яка полягала в теоретичному та методичному обґрунтуванні освітнього процесу формування комунікативної компетентності зв'язку в професійній підготовці майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. Новизну захисних положень дисертаційного дослідження складають : уперше обґрунтовані, розроблені та експериментально верифіковані – модель формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти у синергетиці підсистем (функціонально-цільова, змістовно-методологічна, організаційно-технологічна та релевантна); виявлено організаційно-педагогічні умови формування комунікативної компетентності зв'язку – сприятливе інформаційно-комунікаційно-технологічне середовище студентоцентрованого навчання з портативністю освітніх програм, наукових та соціальних сервісів; гармонізація сфери освіти, науки й інноватики; система управління якістю в закладах вищої освіти зі засобами технічного регулювання на засадах освітньої політики; конкретизовано «дерево цілей» щодо забезпечення інформаційно-комунікаційного суверенітету зв'язку соціокультурних форм з адмініструванням професійною підготовкою менеджерів в закладах вищої освіти. Уточнено та удосконалено понятійно-категоріальний апарат, що належить до наукового тезаурусу та вокабуляру щодо інформаційної безпеки у сфері освіти, науки й інноватики апарату дослідження комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти; зміст понять «компетентність», «професійна компетентність», «соціальна компетентність», «комунікативна компетентність», «комунікативна

компетентність зв'язку», «інформаційно-комунікаційна безпека соціокультурних форм організації адміністрування професійної підготовки менеджерів»; критерії – комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний та інформаційно-ноосферний та рівні – середній, достатній, високий для сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти; освітньо-змістові модулі дисциплін для майбутніх менеджерів – менеджменту та освітньої політики, методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін; форми, методи та засоби для організації навчально-науково-пізнавальної діяльності та місцем дислокації за дидактичною метою. Подальшого розвитку набули методичні рекомендації професійної підготовки менеджерів з комунікативною компетентністю зв'язку у закладах вищої освіти. Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у тому, що розроблено й упроваджено: розроблено інформаційно-технологічне та навчально-методичне забезпечення освітньо-змістовного модуля навчальних дисциплін – технічного регулювання інформаційного менеджменту у закладах вищої освіти, інформаційно-комунікаційні технології у сфері освіти, науки й інноватики; упроваджено методику навчання спеціальних та професійно-орієнтованих дисциплін для інформаційно-комунікаційної сфери організації процесу професійної підготовки; конкретизовано методику організації освітнього процесу – галузі знань менеджерів у сферах 07 Управління та адміністрування (073 Менеджмент за освітньою програмою «Менеджмент сфери інфокомунікацій»), 12 Інформаційні технології (123 Комп'ютерна інженерія та 172 Телекомунікації та радіотехніка); систематизовано інформаційно-телекомунікаційні платформи мережевої організації суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії між надавачами та здобувачами освіти, стейкхолдерами та громадськістю.

У вступі обґрунтовано актуальність і доцільність дисертаційної роботи, висвітлено його зв'язок з науковими програмами, планами, темами, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет, сформульовано методи дослідження, розкрито

наукову новизну, теоретичне і практичне значення роботи, визначено особистий внесок здобувача наукового ступеня в опублікованих у співавторстві працях, наведено відомості про апробацію та впровадження результатів дослідження, публікації, представлено структуру та обсяг дисертації. У першому розділі «Методологічне обґрунтування формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів як педагогічна проблема» обґрунтовано нормативно-правове та технічне регулювання інформаційної безпеки та гарантії доступу до інформаційних даних, понятійно-категоріальний апарат дослідження комунікаційних компетентностей в умовах Болонського процесу. Здійснено аналіз практично-корисного досвіду комунікативної взаємодії в умовах транскордонної модернізації та глобальних ризиків трансформації освітньо-наукових систем професійної підготовки фахівців. У другому розділі «Інформаційно-методичне забезпечення організації освітнього процесу формування комунікативної компетентності в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти» розроблено науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів, обґрунтовано інформаційно-аналітичний базис організації соціо-культурних форм професійної підготовки майбутніх менеджерів та змістовно-методологічну інтеграцію дисциплін забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів для комунікативної компетентності зв'язку. У третьому розділі «Розроблення та верифікація проєктованої моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти» теоретично обґрунтовано та спроектовано модель формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО; підтверджено ефективність розробленої моделі та методики інформаційно-аналітичної організації соціо-культурних форм професійної підготовки майбутніх менеджерів з експертним оцінюванням.

Ключові слова: комунікативна компетентність зв'язку, професійна підготовка майбутніх менеджерів, організація освітнього процесу, теорія та методика професійної освіти.

ABSTRACT

Tymoshenko V.I. Forming future managers' communicative competence of contact in institutions of higher education. – Qualifying research paper, manuscript copyright.

Dissertation for the degree of Candidate of Sciences in Education, specialty 13.00.04 – Theory and methodology of vocational education. - National Pedagogical Dragomanov University. – Kyiv, 2021.

The research objective has been clarified, it being the theoretical and methodological substantiation for the educational process of forming future managers' communicative competence of contact in institutions of higher education.

The academic novelty of this dissertation is as follows: a model of forming future managers' communicative competence of contact in institutions of higher education within the synergy of subsystems (functional-targeted, content-methodological, organizational-technological and relevant) has been justified, developed and verified by experiment for the first time; organizational and pedagogical conditions in forming communicative competence of contact have been discovered – a favourable informational, communicative and technological student-oriented environment of learning that involves portable educational programmes, scientific and social services; harmonization of education, science and innovation studies; a quality management system for institutions of higher education that includes technical means of regulation based on the current education policies; a concretized tree of objectives to ensure informational and communicative sovereignty in connections between sociocultural forms of administration applied to professional training of managers in institutions of higher education. The conceptual and categorial framework that belongs to the scientific thesaurus and vocabulary related to information security in the field of education, science and innovation theory for exploration of future managers' communicative competence of contact in institutions of higher education has been clarified and improved; similarly, the meaning of such notions as “competence”, “professional competence”, “social competence”, “communicative competence”, “communicative competence of contact”,

“information and communication security for sociocultural forms of organizing administrative management in professional training of managers”; criteria – communicative-motivational, participative-conative, informational-noospheric, and levels – medium, sufficient, high – to characterize formedness of future managers’ communicative competence of contact in institutions of higher education; educational/content-based modules of academic subjects for future managers – in management and education policies, methodology of research and teaching of vocational, core and special subjects; forms, methods and means to organize educational, scientific and cognitive activities with deployment according to the didactic goals. Methodical recommendations for professional training of managers with communicative competence of contact in institutions of higher education have been further developed.

The practical importance of the research results lies in development and implementation of the following: informational-technological and educational-methodical support for the educational/content-based module of academic subjects has been developed – technical regulation of information management in institutions of higher education, information and communication technologies in the field of education, science and innovation theory; a methodology of teaching special and vocational subjects for information and communication aspects of organizing the process of professional training has been implemented; a methodology for organizing the process of education – management skills in the fields 07. Management and administration (073 Management by curriculum “Management for Infocommunications”), 12. Information technologies (123. Computer engineering and 172. Telecommunications and radio technology) has been concretized; information and telecommunication platforms for network-based organization of subject-subject and subject-object interaction between education providers and applicants, stakeholders and public have been systematized.

The introduction provides justification for the relevance and feasibility of the dissertation paper, highlights its relation to curricula, plans and topics, defines its aim, objectives, object and subject, formulates methods of research, reveals the

academic novelty, theoretical and practical importance of the paper, describes the applicant's personal contribution to the previous co-authored works, provides information on the approbation of the research, implementation of its results and other publications, and presents the structure and size of the dissertation.

The first chapter "Methodological substantiation for shaping communicative competence of contact in future managers as a pedagogical problem" substantiates the normative legal and technical regulation of information security and guarantees to access information data, as well as the conceptual and categorial framework for exploration of communicative competences in the conditions of Bologna Process. It also analyses practical experience of communicative interaction taking place in the circumstances of transboundary modernization and global risks in transformation of professional training systems.

The second chapter "Informational and methodological support for organizing the educational process of forming communicative competence of future managers in institutions of higher education" develops scientific and methodological support for professional training of future managers, substantiates the informational-analytical basis for organizing socio-cultural forms of professional training of future managers and administrative-communicative regulation of academic potential in institutions of higher education.

The third chapter "Development and verification of the designed model of forming future managers' communicative competence in institutions of higher education" provides theoretical justification and designs a model of forming future managers' communicative competence of contact in institutions of higher education; *it also proves* effectiveness of the methodology suggested for informational-analytical organization of socio-cultural forms of professional training for future managers, with expert assessment of the designed model.

Key words: communicative competence of contact, professional training of future managers, organization of educational process, theory and methodology of vocational education.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії

1. **Тимошенко В. І.** Семантичні аспекти формування комунікативних компетентностей зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО. Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. С. 83–101.

2. **Тимошенко В. І.** Сучасні проблеми та перспективи формування методики комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. Методологія неперервної освіти та наукового дослідження : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей, Е. В. Лузік. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 97–123.

3. Титова Н. М., Жижко Т. А., **Тимошенко В. І.** Концепція та стратегія психолого-педагогічної підготовки педагогів професійного навчання. Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей, Л. М. Панченко. 2-е видання, доповнене, перероблене. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 128–153.

Статті у наукових фахових виданнях України

4. Кліпа Ю. В., Рідей Н. М., Титова Н. М., Павленко Д. Г., **Тимошенко В. І.** Організація управління процесом професійної підготовки економістів. *Педагогіка та психологія*. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019. Вип. 62. С. 87–104.

5. **Тимошенко В. І.** Обґрунтування моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Молодь та ринок*. 2020. № 6-7 (185-186). С. 182–187.

6. Рідей Н. М., Титова Н. М., Павленко Д. Г., **Тимошенко В. І.**, Слабецький О. М. Методологічне та технологічне обґрунтування професійної підготовки фахівців сфери управління та глобалізації економіки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 73. Т. 2. С. 157–167.

7. Tytova N., Ridei N., **Tymoshenko V.**, Pavlenko D. Methodological principles of research of professional training of administrators and managers in higher education institutions = Методичні засади дослідження професійної підготовки адміністраторів та управлінців у закладах вищої освіти. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*, 2020. № 6(39). PP. 21–25.

8. Ridei N., **Tymoshenko V.**, Slabetskyi O. Formation of continuous education system on the basis of sustainable development: project activity experience = Формування системи неперервної освіти на засадах сталого розвитку : досвід проектної діяльності. *Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика»*. Київ : Міленіум, 2020. Вип. 29 (2-2020). С. 406–422.

9. **Тимошенко В. І.**, Титова Н. М., Слабецький О. М., Рідей Н. М. Інформаційно-аналітичний базис організації професійної підготовки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 7 (127) 2020. С.184–188.

***Статті у зарубіжних наукових періодичних виданнях і виданнях,
вднесених до міжнародних наукометричних баз даних***

10. **Tymoshenko V.** Actualization of training of future specialists by means of information and telecommunication support in educational institutions = Актуалізація підготовки майбутніх фахівців засобами інформаційно-телекомунікаційного забезпечення закладів освіти. *Scientific journal paradigm of knowledge*. 2020. № 5(43) PP. 138–154 (*наукометричне видання Німеччини*).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

11. Ridei N., Клипа Yu., Pavlenko D., **Tymoshenko V.** Identification of scientific knowledge approaches for the formation of the economists' professional training process = Виокремлення підходів наукового пізнання для формування процесу професійної підготовки економістів. *Actual trends of modern scientific*

research : abstracts of the 1st International scientific and practical conference, 19-21 Yuly 2020. MDPC Publishing. Munich, Germany, 2020. PP. 239–246.

12. Ridei N., Pavlenko D., Klipa Yu., **Tymoshenko V.** Systematization of scientific research methods of specialists' professional training for entrepreneurship = Систематизація методів наукового дослідження професійної підготовки фахівців для підприємництва. *Modern science: problems and innovations* : Abstracts of the 5th International scientific and practical conference, 26-28 Yuly 2020. SSPG Publish. Stockholm, Sweden, 2020. PP. 211–218.

13. Кліпа Ю. В., Рідей Н. М., Титова Н. М., **Тимошенко В. І.** Змістовно-методичні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців для підприємницької діяльності. «*The world of science and innovation*» : матеріали I міжнародної науково-практичної конференції, 19-21 серпня 2020 р. Лондон, Сполучене Королівство, 2020. С. 269–281.

14. **Tymoshenko V.**, Pavlenko D., Slabetskyi O. Pedagogical research into effectiveness of training future administrators and managers at institutions of higher education=Педагогічні розвідки ефективності підготовки майбутніх адміністраторів та менеджерів у закладах вищої освіти. *International Journal of Education and Science*. 2020. Vol. 3, № 4. PP. 41. (*Index Copernicus*).

ЗМІСТ

	Стор.
АНОТАЦІЇ	2
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	13
ВСТУП	14
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗВ'ЯЗКУ У МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	23
1.1. Нормативно-правове та технічне регулювання інформаційної безпеки та гарантії доступу до інформаційних даних	23
1.2. Понятійно-категоріальний апарат дослідження комунікативної компетентності в умовах Болонського процесу.....	35
1.3. Семантика цільового формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО	55
<i>Висновки до першого розділу</i>	67
Список використаних джерел до першого розділу.....	70
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	85
2.1. Науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів	85
2.2. Інформаційно-аналітичний базис організації соціо- культурних форм професійної підготовки майбутніх менеджерів.....	107

2.3. Змістовно-методологічна інтеграція дисциплін забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів для комунікативної компетентності зв'язку ...	129
<i>Висновки до другого розділу</i>	158
Список використаних джерел до другого розділу.....	160
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВЕРИФІКАЦІЯ ПРОЕКТОВАНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗВ'ЯЗКУ В МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	172
3.1. Проектування моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти	172
3.2. Ефективність моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти	192
3.3. Експертне оцінювання моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти.....	218
<i>Висновки до третього розділу</i>	225
Список використаних джерел до третього розділу.....	226
ВИСНОВКИ	229
ДОДАТКИ	237

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- ЗВО – Заклад вищої освіти (вищий навчальний заклад)
- ККЗ – комунікативна компетентність зв'язку
- ЄС – Європейський союз
- ДВНЗ – Державний вищий навчальний заклад
- КЗПО – Комунальний заклад позашкільної освіти
- ВП – Відокремлений підрозділ
- ІКТ – Інформаційно-комунікаційні технології
- ІТК – Інформаційно-телекомунікації (мережі, засоби, технології)
- ВВП – Внутрішній валовий продукт
- МОП – Міжнародна організація праці
- АСК – Автоматизовані системи контролю
- ІС – Інформаційні системи
- ІБ – Інформаційні бази
- СЕБ – Соціально-економічна безпека
- СОТ – Світова організація торгівлі
- ІТ – Інформаційні технології
- ISO – Міжнародна організація зі стандартизації (з англ. – International Organization for Standardization)
- ДК – Державний класифікатор
- КВЕД – Класифікація видів економічної діяльності
- ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У законодавстві України визначено першочергові пріоритети з питань реалізації Національної програми інформатизації, у тому числі створення нормативно-правової бази інформаційно-технологічного забезпечення, зі системою захисту авторських прав та персональних особистих даних включно, розроблення національних стандартів у галузі цифровізації економіки та освіти, науки й інноватики, формування інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, мережево-платформної організації інституційної життєдіяльності, насамперед з гармонізацією змішаних і мережевих форм магістралей передачі сучасних наукових інформаційних даних, системної розбудови новітніх трансляційних каналів, волокно-оптичних і супутникових систем інтерактивного онлайн-зв'язку, розбудови архітектоніки комп'ютерно-організованої мережі системи освіти, науки й інноватики та академічної культури як загальної компоненти світової мережі науково-метричних Інтернет-ресурсів, забезпечення заходів інформаційної безпеки соціокультурних, освітньо-наукових форм та систем, вебо- та науково-метричного потенціалу академічних шкіл закладів вищої освіти (далі – ЗВО), в тому числі персонального захисту інформаційних даних особи як-то здобувача освіти, наукових та соціальних сервісів, учасників освітнього процесу, також зацікавлених сторін системи менеджменту якості освіти та наукового дослідництва й інших ангажованих представників професійної зайнятості впродовж життя менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку. У контексті глобальних соціальних, економічних, технологічних та демографічних змін суспільство потребує системних і скоординованих змін у галузях культури, професійної зайнятості та розвитку технологічного забезпечення через цифрову трансформацію, які надають можливості створення новітніх та уможливають трансформацію традиційних освітніх моделей, модернізують діяльність ЗВО через зміни у стратегічних напрямках та освітньо-аксіологічних пропозиціях студентоцентрованого навчання. Запровадження цифрової трансформації освітньої галузі дає

можливість керувати змінами, які сприяють еволюції освітніх моделей; інноваційний підхід до впровадження ефективних методів навчання, можливостей розкриття академічного потенціалу через наслідування досвіду пріоритетних напрямів наукових досліджень, інтеграції освітньо-цифрових локальних та глобальних освітньо-наукових архітектур для квалітології управлінської взаємодії в ЗВО на засадах сталості.

Науково-теоретичний базис дослідження формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО представлено у доробках науковців : В. Андрущенко, В. Бех, В. Биков, А. Гуржій, В. Кремень, В. Мадзігон, В. Сидоренко (*філософії освіти, освітньої, гуманітарної та соціальної політики та дидактики вищої школи*); М. Корець, Е. Лузік, М. Пригодій, Л. Сущенко, Л. Сидорчук, В. Сиротюк, О. Тимошенко, О. Шапран, О. Авраменко, І. Жерноклеєв, О. Васюк, В. Петрук (*професійна підготовка майбутніх фахівців*); Г. Білявський, В. Боголюбов, В. Горлинський, Н. Демишкант, Л. Мельник, Л. Моїсеєв, Н. Рідей (*неперервна освіта впродовж життя та для сталого розвитку*); В. Бондарь, Л. Вовк, Н. Гузій, Н. Дем'яненко (*теорія фундаментальної педагогіки*), О. Матвієнко, О. Биковська (*професійна підготовка та виховання*); О. Глазунова, Р. Гуревич, М. Жалдак, Ю. Жук, В. Кручек, В. Любарець, Л. Макаренко, Є. Машбиць, Н. Морзе, Т. Підгорна, О. Семеніхіна, С. Семеріков, В. Слабко, О. Спірін, Н. Тверезовська, Ю. Триус, С. Яшанов (*інформаційні технології в освіті та її цифровізація*); О. Кондур (*професійна підготовка фахівців із якості освіти*); М. Марусинець, С. Ставицька, Н. Титова (*психолого-педагогічні аспекти професійної підготовки*); У. Дж. Дункан, Дж.Е. Мея, Ф.Дж. Рьотлісбергер, Г.А. Саймон, Р. Лікерт, Ф. Фідлер, П. Лоренс, Дж. Лорш (*основоположні ідеї менеджменту*); О. Ельбрехт, В. Жигірь, О. Клочко, Т. Коваль, О. Повстин, С. Яшник (*професійна підготовка менеджерів та фахівців з управління семантичного призначення*); А. Аверін, В. Бакуменко, М. Білінська, М. Братко, Г. Гончарук, Л. Гогіна, Р. Дяків, Л. Калініна, С. Князев, В. Малиновський, Н. Протасова, В. Трощинський (*сфера адміністрування ЗВО*); Н. Алюшин,

О. Антонов, М. Армстронг, П. Бокселл, Т. Василевська, Д. Геберт, Н. Демедишина, С. Загороднюк, Л. Знікіна, В. Князєв, А. Ліпенцев, О. Оболенський, О. Овчарук, Л. Пашко, А. Рачинський, М. Рудакевич, І. Слісаренко, С. Сьомін, В. Токовенко, В. Черевко (*комунікативна компетентність майбутніх менеджерів, в тому числі складових адміністративно-організаційних, інформаційно-комунікаційних та управлінських*); Б. Ананьєв, І. Булах (*психологія ділового спілкування*). Актуальними є дослідження психолого-педагогічних та філософського-фундаментальних джерел у ході *контент-аналізу* (Б. Берельсон, П. Мэйрінг, К. Нойендорф, А. Кумар, П. Дж. Стоун, К. Кріппендорф, М. Уайт, Е. Марш, С. Стемлер, Х. Іоффе, Л. Ярдлі) та *івент-аналізу* інформаційного базису даних ретроспективи розвитку освітньо-політичних явищ (І. Артёмов, В. Бакуменко, К. Боришполец, С. Вировий, С. Лейсі, І. Рейтерович, Д. Ріфф, С. Сьомін, С. Телешун, О. Титаренко, Б. Уотсон, Ф. Фіко); *планування освітнього процесу* (Ф. Анрі); дослідження *суб'єкт-об'єктних та суб'єкт-суб'єктних взаємин* (Л. Бакстер), в тому числі теоретико-методичного забезпечення *професійних комунікацій зв'язку у системах ЗВО з динамічною структурою* (Я. Корнага, О. Кузьмінська, І. Харченко); *способів кодування* аналізованих текстів (К. Карлі) та візуалізованих образів (П. Белл) у *соціальній взаємодії* учасників системних процесів (Б. Прасад); методології організації хмаро орієнтованого освітньо-наукового середовища (О. Глазунова, Т. Волошина, С. Литвинова, М. Шишкіна).

Науковий аналіз досліджуваної проблеми та огляд сучасного стану професійної підготовки майбутніх менеджерів у ЗВО дає підстави для виокремлення наявних **суперечностей між:** станом якості організації освітнього процесу формування комунікативної компетентності зв'язку та необхідністю модернізації навчально-методичного та інформаційно-технологічного забезпечення професійної підготовки менеджерів у ЗВО; глобальними та соціальними вимірами академічної мобільності та обмеження життєвого простору безпеки й якості здобуття освіти менеджерами з

комунікативною компетентністю зв'язку в умовах цивільних обмежень пандемії; аксіолого-акмеологічними потребами менеджерів до комунікативної взаємодії на рівнях, у типах і за семантикою професійної підготовки та відсутністю нормативно-правових гарантій інформаційної безпеки особистості громадянина України.

Необхідність оновлення й осучаснення професійної підготовки майбутніх менеджерів зі сформованою комунікативною компетентністю зв'язку у ЗВО потребує подолання зазначених суперечностей і зумовила вибір теми дослідження **«Формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти».**

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до плану НПУ імені М. П. Драгоманова (2016–2021 рр.) та відображає наукові дослідження у межах виконання тем НДР «Теорія і технологія навчання у системі професійної освіти» (ДР № 0115U000552, 2015–2017 рр.), у сфері освіти, науки та інноватики – «Теоретичні та методичні основи формування системи післядипломної освіти на засадах сталого розвитку» (ДР № 0117U004914, 2016–2019 рр.). Тема дисертаційної роботи затверджена Вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 6 від 29 жовтня 2015 року).

Мета дослідження полягає в теоретичному та методичному обґрунтуванні освітнього процесу формування комунікативної компетентності зв'язку в професійній підготовці менеджерів у закладах вищої освіти.

Відповідно до мети були визначені такі **завдання дослідження**:

1. Проаналізувати теоретичні та методичні засади методами контент- та івент-аналізу тезаурусу та вокабуляра дослідження комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у сфері освіти, науки й інноватики й інформаційної безпеки ЗВО.
2. Визначити науково-методичне, інформаційно-аналітичне забезпечення організації адміністративного регулювання освітнього процесу

формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

3. Теоретично обґрунтувати структуру, визначити критерії, показники та схарактеризувати рівні сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у розроблених організаційно-педагогічних умовах.

4. Обґрунтувати, розробити та експериментально верифікувати модель формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти.

Предмет дослідження – процес формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти.

Для розв'язання поставлених завдань на різних етапах дослідження використовувалися **методи**: *загальні теоретичні* – контент-, івент-аналіз теоретико-методичних засад наукового тезаурусу та вокабуляра щодо інформаційної безпеки у сфері освіти, науки й інноватики наукового апарату дослідження комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО за джерельною базою психолого-педагогічної, фундаментально-філософської, соціально-політичної наукової літератури; *спеціальні теоретичні методи аналізу* – аксіологічний та причинно-наслідковий, прогностичний та системний аналіз якості комунікативної взаємодії реалізації академічного потенціалу ЗВО ефективності забезпечення досягнення цілей (моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів; планування педагогічного експерименту, перевірки ефективності розробленої моделі); *організації процесу професійної підготовки за видами діяльності*: пізнавальної, навчально-дослідної, науково-методичної, випробувально-пошукової, технологічної, інструментально-практичної, стажування; *навчально-науково-пізнавально-діяльнісні*: мотивації, інтерактивно-ситуаційні, джерельності інформації, логіки пізнання та сприйняття, моніторингового

контролю та самоконтролю, бінарні комбіновані; *емпіричні методи та методики дослідження*: діагностичний, спостереження, бесіди, інтерв'ювання, анкетування; педагогічний експеримент за етапами – спонукально-мотиваційним комунікативної взаємодії, аудиту, констатувальним, формувальним-конативним і релевантним; *статистичної обробки даних* – регресійний метод та критерій перевірки статистичних гіпотез χ^2 Пірсона для встановлення достовірних результатів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що :

– *уперше* : обґрунтовано, розроблено та експериментально верифіковано модель формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти, в якій функціонально взаємодіють підсистеми : функціонально-цільова, змістовно-методологічна, організаційно-технологічна та релевантна; виявлено організаційно-педагогічні умови формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО – сприятливе інформаційно-комунікаційно-технологічне середовище студентоцентрованого навчання з портативністю освітніх програм, наукових та соціальних сервісів, гармонізація сфери освіти, науки й інноватики, система управління якістю в ЗВО зі засобами технічного регулювання на засадах освітньої політики; конкретизовано «дерево цілей» щодо забезпечення інформаційно-комунікаційного суверенітету зв'язку соціокультурних форм з адмініструванням підготовкою менеджерів в ЗВО; теоретично обґрунтовано зміст і структуру визначення комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО;

– *уточнено та удосконалено* понятійно-категоріальний апарат, що належить до наукового тезаурусу та вокабуляру проблеми інформаційної безпеки у сфері освіти, науки й інноватики апарату дослідження комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО; зміст понять «компетентність», «професійна компетентність», «соціальна компетентність», «комунікативна компетентність», «комунікативна компетентність зв'язку», «інформаційно-комунікаційна безпека

соціокультурних форм організації адміністрування професійної підготовки менеджерів»; критерії – комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний та інформаційно-ноосферний та рівні – середній, достатній, високий сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО; освітньо-змістові модулі дисциплін для майбутніх менеджерів – менеджменту та освітньої політики, методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін; форми, методи та засоби за організацією навчально-науково-пізнавальної діяльності та місцем дислокації за дидактичною метою;

– *подальшого розвитку набули* методичні рекомендації професійної підготовки менеджерів з комунікативною компетентністю зв'язку у ЗВО.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у тому, що : розроблено навчально-методичне та інформаційно-технологічне забезпечення освітньо-змістовного модуля навчальних дисциплін – технічного регулювання інформаційного менеджменту у ЗВО, інформаційно-комунікаційних технологій у сфері освіти, науки й інноватики; упроваджено методику навчання спеціальних та професійно-орієнтованих дисциплін для інформаційно-комунікаційної сфери організації процесу професійної підготовки менеджерів; конкретизовано методику організації освітнього процесу – галузі знань менеджерів у сферах 07 Управління та адміністрування (073 Менеджмент за освітньою програмою «Менеджмент сфери інфокомунікацій»), 12 Інформаційні технології (123 Комп'ютерна інженерія та 172 Телекомунікації та радіотехніка); систематизовано інформаційно-телекомунікаційні платформи мережевої організації суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії між надавачами та здобувачами освіти, стейкхолдерами та громадськістю.

Основні положення та результати дослідження **впроваджено** та підтверджено довідками у освітній процес Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (№ 09-10/1998 від 21.10.2020 р.), Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (№ 683 від 27.10.2020 р.), Бердянського державного педагогічного університету (№ 51-08/62

від 22.10.2020 р.), Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (№ 103 від 21.09.2020 р.), Державного університету телекомунікацій (№ 02/63 від 15.10.2020 р.), Київського коледжу зв'язку (№ 01/24-2-21 від 10.09.2020 р.).

Особистий внесок здобувача. Наукові положення дисертації належать автору у роботах науково-методичного характеру персонального доробку в питаннях: обґрунтування концепції та стратегії психолого-педагогічної підготовки педагогів професійного навчання (у контексті комунікативної взаємодії суб'єкт-об'єктної та суб'єкт-суб'єктної організації) [4]; організації управління процесом професійної підготовки економістів (автору належить розроблення алгоритму організації освітнього процесу) [5]; методологічне та технологічне обґрунтування професійної підготовки фахівців сфери управління та глобалізації економіки (персональний доробок полягає у семантичному обґрунтуванні підготовки) [6]; методичні засади дослідження професійної підготовки адміністраторів та управлінців у ЗВО (здійснено прогностичний аналіз методичного потенціалу застосування засобів інформаційно-аналітичного, технічного та науково-метричного забезпечення підготовки фахівців-управлінців) [7]; формування системи неперервної освіти на засадах сталого розвитку: досвід проектної діяльності (обґрунтовано психолого-педагогічні аспекти підготовки майбутніх фахівців) [8]; у тому числі робіт апробаційного характеру [10-13].

Апробація матеріалів дисертації. Основні теоретичні положення та практичні результати обговорювалися на міжкафедральних семінарах і на щорічних наукових конференціях викладачів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова впродовж 2015–2020 рр. Провідні положення дослідження обговорено на симпозіумах, семінарах, круглих столах та конференціях на рівнях: *міжнародного* – «Actual trends of modern scientific research» (Мюнхен, Германія, 2020), «Modern science: problems and innovations» (Стокгольм, Швеція, 2020), «The world of science and innovation» (Лондон, Сполучене Британське Королівство, 2020), «Current issues of education and

science» (Рига, Латвія – Харків, Україна, 2020); I конференція пам'яті професора В. Костіва «Соціокультурологічні та психолого-педагогічні аспекти становлення особистості в сучасному суспільстві: тенденції і перспективи» (Івано-Франківськ, 2019), V науково-практична конференція «Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір» (Луцьк, Івано-Франківськ, 2020); «Освіта та наука: пам'ятаючи про минуле, творимо майбутнє» (Київ, 2020); *українського* – III науково-практична інтернет-конференція студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку: регіональні особливості та світові тенденції» (Івано-Франківськ, 2019); педагогічні читання «Педагогічна освіта в Україні: традиції та сучасні виклики» (80-річчя відкриття першого на Прикарпатті педагогічного ЗВО та пам'яті член.-кор. АПН України Б. Ступарика) (Івано-Франківськ, 2020).

Публікації. Основні теоретичні та практичні результати здійсненого дослідження відображено у 14 публікаціях, серед них 3 колективні монографії, 6 статті у наукових фахових виданнях (в тому числі наукометричних) України у галузі педагогіки; 1 стаття у зарубіжних наукових періодичних виданнях і виданнях, віднесених до міжнародних наукометричних баз даних; 4 тези у збірниках матеріалів конференцій.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається з анотацій українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (240 найменування). Загальний обсяг дисертації становить 227 сторінки, основний зміст дисертації викладено на 185 сторінках.

РОЗДІЛ 1.

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗВ'ЯЗКУ У МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

1.1 Нормативно-правове та технічне регулювання інформаційної безпеки та гарантії доступу до інформаційних даних

Необхідність модернізації соціокультурних конструктів професійної підготовки управлінців (менеджерів, керівників, представників адміністрації, системних адміністраторів сервісу інформаційно-комунікаційного зв'язку та уповноважено обслуговуючого персоналу системного управління) для формування системи інформаційної безпеки ЗВО та гармонізації суспільних відносин не лише інституційно належних, а й окремих громадян націлено на інформаційно-методичне забезпечення організації освітнього процесу формування комунікативних компетентностей зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО за функціональним призначенням.

В умовах глобальної трансформації систем професійної підготовки, багатовекторними, різнорівневими чинниками якої є інформатизація та цифровізація суспільного життя (в тому числі з незахищеністю персонального інформаційно-комунікаційного простору пересічної особи, відсутність інституційної інформаційної безпеки професійного реноме ЗВО за вебметричним рейтингом, недостатньої соціально-категоріальної взаємодії зв'язку у професійній та побутовій діяльності для задоволення потреб усіх суб'єктів комунікації, обмеження доступу учасників освітнього процесу та громадськості до екологічної інформації); превалювання матеріально-комерційних та підприємницьких інтересів людства з гіпер-, -перенаселенням, -забрудненням, -споживацтвом і превалюванням матеріально-фізіологічною над духовно-естетичною природою особистості; екологічна криза та проблеми глобально-суспільного значення (перенаселення, глобально-кліматичні дисбаланси – озонові діри, кислотні дощі, обмеження питного водопостачання,

втрата біологічного та ландшафтного різноманіття, мегазабруднення – біологічне, хімічне, фізичне), неоризики та небезпеки планетарного масштабу – пандемія, тероризм, наркоманія, торгівля людьми, кіднепінг, несанкціонована міграція девіантних категорій, злочинна трансплантація, створення біоконструктів, біочіпів без згоди реципієнтів як окремих громадян. Вищезазначені небезпеки актуалізують необхідність професійної підготовки майбутніх менеджерів зі сформованими комунікативними компетентностями зв'язку у ЗВО в умовах змішаної, мережевої, дистанційної форм організації освітнього процесу в Україні та Світі.

Нормативно-правовий базис дисертаційного дослідження складають проаналізовані контент-змістовні складові законодавчого регулювання державного суверенітету у правничих та концептуально-стратегічних, програмних документах транскордонної імплементації та національно-регіонального забезпечення сталого розвитку України у сфері освіти, науки й інноватики: у 1996 – Конституція України [48]; закони України: у 1998 – «Про професійну (професійно-технічну) освіту» [64], у 2007 – «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [65], у 2014 – «Про вищу освіту» [49], у 2017 – «Про освіту» [50], у 2018 – Положення про Державну службу якості освіти України [66]; у 2019 – «Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року» [67]; у 2020 – «Про повну загальну середню освіту» [68]; Концепції: у 2009 – національного виховання студентської молоді [69], у 2010 – розвитку інклюзивної освіти [70], у 2012 – реформування державної політики в інноваційній сфері [71], у 2013 – профільного навчання в старшій школі [72], у 2015 – національно-патріотичного виховання дітей та молоді [74], у 2016 – реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року [75]; упровадження медіа-освіти в Україні [76]; популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі [77]; у 2018 – розвитку педагогічної освіти [73]; підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти [78]; розвитку

цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки [79]; розвитку громадянської освіти в Україні [80]; у 2002 – Національної доктрини розвитку освіти [81]; у 1993 – Державної національної програми «Освіта» [82]; державні стратегії : у 2013 – Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [83]; у 2015 – сталого розвитку «Україна-2020» [86], у 2016 – Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 – 2020 роки [87], у 2019 – національно-патріотичного виховання [84]; у 2021 – Національної стратегії у сфері прав людини [85]; постанови КМУ: у 2011 – «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» [88], у 2015 – «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [63]; «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [59].

Зазначимо, що планування та організація освітнього процесу професійної підготовки в ЗВО реалізується на базі Конституції України [48] і законів України – «Про вищу освіту» [49], «Про освіту» [50], «Про наукову і науково-технічну діяльність» [51], «Про інноваційну діяльність» [52], «Про інформацію» [57], «Про захист персональних даних» [53], «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» [54], «Про ліцензування видів господарської діяльності» [55], «Про запобігання корупції» [56] та інших підзаконних правових актів правового регулювання, трансакційних угод України та ЗВО.

Розкрито, що багаторівнева (ступенева) професійна підготовка майбутніх менеджерів забезпечується у системі неперервної вищої освіти, на рівнях підготовки фахівців у вищій школі за освітньо-професійними (та освітньо-науковими) програмами, а саме – першого бакалаврського, другого магістерського, третього освітньо-наукового здобуття професійної комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО, коли : бакалаврський – аліквотний 7-му кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій (передбачає набуття здобувачами освіти здатності до розв'язування складних професійно-спеціалізованих завдань у галузі

майбутньої зайнятості) і як ступінь вищої освіти передбачає позитивну релевантність освоєння певної освітньої, (освітньо-професійної чи освітньо-наукової в університетах-партнерах) програми, яка може складати висхідний потенціал ступеневого сходження від бакалавра до доктора філософії.

Освітній ступінь бакалавра (за наявності повної загальної середньої освіти) на першому рівні вищої освіти організації освітнього процесу, згідно «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра», присуджується ЗВО за результатами успішного освоєння здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми (обсягом 180-240 кредитів ЄКТС); на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (передвищої освіти) ЗВО уповноважений визнавати та перезараховувати трансферні кредити (ЄКТС, їх обсяг визначено у стандарті вищої освіти); фахова атестація здобувачів вищої освіти передбачає відповідність навчальних результатів (дослідницької або креативної діяльності) встановленим вимогам освітньої (освітньо-наукової або творчої) програми та/чи регламентам державного кваліфікаційного іспиту.

Атестація споживачів освітніх послуг, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється комісією (у складі представників стейкхолдерів та їх об'єднань); ЗВО на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує претендентові, який успішно освоїв освітню програму першого рівня вищої школи, відповідний її ступінь з присвоєнням основної, додаткової, перехресних, дотичних кваліфікацій (за особливостями форм організації у програмах освітнього процесу); можливо при складанні єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями та в порядку, встановленими Кабінетом Міністрів України.

Документальне підтвердження здобуття вищої освіти надається особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму у ЗВО з позитивною атестацією релевантності навчання; обов'язковою супроводжуючою частиною диплома бакалавра є додаток до диплома європейського зразка, що містить системно-структуровану інформацію про цілісність, тривалість, періодичність, змістового наповнення та результати завершеного навчання (назви дисциплін, отримані

оцінки та буквенну бальність, здобуту кількість кредитів ЄКТС, інформацію про національну систему вищої освіти України, зазначається тематика курсових проєктів/робіт, інституційна привязка (підприємств, організацій, установ) баз практичного навчання; тематика випускових кваліфікаційних робіт, які були передбачені; програми та курси дисциплін або практичного стажування, які сертифікувалися та здобувач досягнув у освітньому процесі професійної підготовки. Документ про вищу освіту видається ЗВО за акредитованою освітньою програмою відповідно до Закону України «Про вищу освіту» [49] (зі зазначенням органу акредитації, а в додатку – дані про акредитаційні сертифікати та рішення). Перелік обов'язкової інформації, яка повинна міститися у документі про вищу освіту, встановлюється Кабінетом Міністрів України (видані дипломи вносяться ЗВО до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, далі – ЄДЕБО), видача документів про вищу освіту регулюється внутрішнім нормативним документом «Порядок виготовлення та видачі документів про вищу освіту (наукові ступені) особам, які успішно завершили навчання та пройшли атестацію».

Спроможність ЗВО здійснювати провадити освітню діяльність відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) [63] встановлюється при проходженні ліцензування спеціальностей ЗВО на кожному рівні вищої освіти.

Вичерпний перелік вимог, обов'язкових для виконання ЗВО, та повний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, включає : характеристику кадрового потенціалу академічної спільноти (з визначеною освітньою та/або професійною кваліфікацією); інформаційно-технологічне забезпечення згідно вимог щодо наявності матеріально-технічної бази з навчально-методичним наповненням освітніх програм, які обумовлюють професійну кваліфікацію щодо переліку професій і посад, які потребують додаткового врегулювання умов для осіб інклюзивних категорій; інші вимоги,

передбачені Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» [55].

Інституції (ЗВО) внесені до реєстру суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО як національної інтегрованої інформаційно-телекомунікаційної (далі – ІТК) системи з технічними засобами інформаційно-аналітичного обслуговування складається з комплексу автоматизованих робочих місць, об'єднаних в єдину інформаційну систему захищеними каналами зв'язку з використанням технології віддаленого доступу, яка має підключення до мереж зв'язку загально-доступного користування з систематизацією прав доступу, забезпечує захист від порушень цілісності інформаційних даних, забезпечує їх прозорість та використання інформації з обмеженим доступом (або її захист), вимоги щодо захисту якої встановлено законами та забезпечуються шляхом створення комплексної системи захисту інформації з підтверженою відповідністю (включає реєстри – суб'єктів освітньої діяльності, документів про освіту, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та студентських квитків).

Законодавче регулювання ЄДЕБО визначається законами України: «Про освіту» [50], «Про вищу освіту» [49], «Про інформацію» [57], «Про захист персональних даних» [53], «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» [54], «Про ліцензування видів господарської діяльності» [55], держава є власником і розпорядником (уповноважено Міністерство освіти і науки України) бази, майнових прав на її програмне забезпечення; технічним адміністратором – державне підприємство «Інфоресурс» (належить до сфери управління розпорядника ЄДЕБО), держава володіє інформацією, що інвентаризовано в ЄДЕБО, яка узагальнює і забезпечує захист інформації відповідно до вимог законодавства. Регламент функціонування ЄДЕБО в галузі освіти як автоматизованої бази збирання, систематизації, класифікації, уніфікації та захисту інформації щодо здобувачів освіти, суб'єктів освітньої діяльності, що укомплектовується, удосконалюється та застосовується для потреб (фізичних та юридичних) осіб згідно Положення

про Єдину державну електронну базу з питань освіти, затвердженого наказом МОН України 08 червня 2018 року № 620 [58].

Освітня діяльність ЗВО провадиться узгоджено з Переліком галузей знань та спеціальностей розробленим на основі Міжнародної стандартної класифікації освіти і затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [59] згідно заявок центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки – Міністерством освіти і науки України; забезпечення доступу громадськості до переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів ЗВО згідно ліцензій та сертифікатів розміщується на сайті та затверджується у «Правилах прийому до Університету».

Документовпорядження та методологія розроблення організаційно-управлінських процедур забезпечення та реалізації навчальних планів в Університеті викладені у «Положенні про навчальні плани та робочі навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти»; для кожного здобувача освіти щорічно розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани, порядок яких регулюється «Положенням про індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти» у відповідності до забезпечення вільного вибору здобувачами освіти дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений Законом «Про вищу освіту», з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонент (індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем освіти).

Обґрунтування та розроблення науково-методичного забезпечення організації освітнього процесу керується настановчими рекомендаціями, що викладені в Листі МОН України № 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення» [60] з обмеженнями, а саме: щодо – встановлення надмірних вимог до змісту та обсягу забезпечення навчальних курсів, яке спричиняє нераціональне залучення та освоєння кадрового, фінансово-економічного та ресурсного потенціалів, які доцільно орієнтувати на індивідуальну співпрацю зі здобувачами освіти, вирішення

питань сталого розвитку ЗВО, виконання наукових, освітніх програм, проектів, конслатиногово-дорадчих, інфрамаційно-технологічних сервісі, в тому числі міжнародної співпраці та комунікативної взаємодії; змістового наповнення навчальних курсів та вимог до релевантності навчання, які не відповідно узгоджуються з настановами певних освітніх програм, потребами здобувачів освіти та ринків професійної зайнятості (критерії метрики оцінювання не відповідають очікуваним результатам навчання з дисципліни, зачасту орієнтовані на фіксоване сприйняття інформації та запам'ятовування, а не на спроможність майбутніх фахівців їх застосувати у складних професійних ситуаціях для подолання проблем суспільного розвитку); іноді якщо до навчально-методичного забезпечення дисциплін не повністю забезпечено доступ учасників освітнього процесу у ЗВО згідно інституційної необхідності дотримання «Положення про науково-методичне забезпечення освітнього процесу» [61].

Інформаційно-аналітичне забезпечення організації освітнього процесу професійної підготовки у ЗВО реалізується за наявності: національних та транскордонних фахових та науково-метричних періодичних виданнях встановленого або спорідненого професійного профілю у бібліотеці ЗВО (також на електронних носіях) відповідності до рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність (для бакалавра – не менше чотирьох найменувань для зазначених предметних спеціальностей і сфер їх забезпечення за видами діяльності); забезпечення рівноправного доступу до інформаційних баз даних періодичних наукових та науково-метричних видань іноземними мовами (найбільш поширеними) встановленого профілю; сформованого інституційного веб-сайта ЗВО з інформаційними даними щодо функціонування – структурної архітектоніки, ліцензійних прав та їх відповідності згідно підтверджених сертифікатів про акредитацію, за видами системної діяльності (освітня, освітньо-наукова, видавнича, атестаційна (наукових працівників)), зразки документів про освіту, умови для доступності осіб інклюзивних категорій та інших щодо неперервної підготовки, маломобільних груп населення до

приміщень, навчальні, наукові, випробувальні, дозвіллєві, соціальні, інформаційно-технологічні, структурно-організаційні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контакти; транслітерація інформації офіційного веб-сайта ЗВО англійською та іншими іноземними мовами, на якому розміщена основна інформація про його діяльність, правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація.

Система забезпечення якості вищої освіти ЗВО функціонує згідно закону України «Про вищу освіту» [49] і складається зі внутрішньо- та зовнішньо-системного забезпечення якості – освітньої діяльності ЗВО та неперервної освіти, діяльності Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання щодо кваліметрії її встановлення.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету відповідає вимогам Законів України «Про вищу освіту» [49], «Про освіту» [50] та Стандартів і рекомендацій забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (з англ. – Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)), передбачає : принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти, метрику та моніторинг освітніх програм і релевантності освітніх результатів здобувачів, рейтингу науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне їх оприлюднення для стейкхолдерів на офіційному веб-сайті, інформаційно-телекомунікаційних мережах та реєстрах якості (вітчизняних та транскордонних) та в будь-який інший спосіб інформатизації; підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних, адміністративних працівників і допоміжного персоналу; ресурсозабезпечення організації освітнього процесу професійної підготовки (в тому числі самостійної для здобувачів) за освітніми програмами та сервісами обслуговування; запровадження ІКТ-систем і мереж управління якістю освітнього процесу; публічне управління інформацією про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; гарантування академічної етики, доброчесності та збереження

спадщини наукових шкіл потенціалу ЗВО, запобігання та виявлення академічного плагіату.

Здійснено контент-аналіз та добір засобів технічного регулювання процесу професійної підготовки менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку у ЗВО (таблиця 1.1).

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання на предмет її відповідності вимогам [62].

Конкретизовано з авторської точки зору «дерево цілей» щодо забезпечення інформаційно-комунікаційного суверенітету зв'язку соціокультурних форм адміністрування професійною підготовкою менеджерів в ЗВО України в умовах глобалізації інформаційного суспільства, відносин і прагнення транскордонної імплементації нормативно-правового та технічного регулювання інформаційних пріоритетів освітньо-науково-інноваційного домінування системної методології на засадах парадигми сталості та неперервності освіти та професійної зайнятості; забезпечення рівноправного доступу достойних здобувачів та користувачів інформаційно-комунікаційного середовища зв'язку системної організації суспільної діяльності, орієнтованого на академічний потенціал духовної спадщини та доброчесності, позитивно-емоційний інтелектуальний розвиток здобувача освіти та пересічних громадян і стейкхолдерів для реалізації соціальних запитів та гарантій їх виміру в цілому; забезпечення інформаційно-комунікаційної підтримки зв'язку адекватної достатності інформаційно-методичного доступу консалтингово-дорадчої підтримки щодо системних інфоресурсів держави, які уможливають особистісний розвиток (самоосвіта, саморозвиток, профсамовдосконалення) та забезпечення сталості суспільної семантики державних інтересів; забезпечення захисту інформації фізичних, юридичних осіб та держави від зовнішніх і внутрішніх інформаційних загроз, у тому числі боротьба з кіберзлочинами; забезпечення законності і реалізація прав суб'єктів інформаційно-

Засоби технічного регулювання процесу професійної підготовки менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку у ЗВО

Загальні/спеціальні	Системо-регулюючі засоби міжнародних стандартів
ДСТУ ISO 9001:2015, ДСТУ ISO 10011-1-97, ДСТУ ISO 10005:2007, ДСТУ ISO 10006:2005, ДСТУ 180 9001-2000	Системи управління якістю; настанови щодо перевірки систем управління якістю, програм якості; якістю в проектах; менеджменту якості
ДСТУ 4163:2003, ДСТУ 2938-94, ДСТУ 3008-95, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 8302:2015	Державна уніфікована система документації, системи оброблення інформації: поняття, терміни; документи. звіти у сфері науки і техніки; бібліографічний запис, опис, вимоги та правила; інформація та документація, бібліографічне посилання
ДСТУ 2681-94, ДСТУ 3966-2009, ДСТУ 3017:2015, ISO 16133	Метрологія, терміни; термінологічна робота; видання, терміни, визначення понять тощо. складання та виконання моніторингових програм
ISO 9001, ISO 17025, ISO 26000, SA 8000, ISO 27000, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 22000, HACCP, FSSC, ISO 50001	Менеджмент: якості, вимог до випробувальних лабораторій, соціальної відповідальності, інформаційної безпеки, екологічний, охорони праці, безпеки харчової продукції, енергоефективності
ISO 6709:1983, ISO/DIS 6709	Стандартне подання широти, довготи та висоти для інформаційної трансляції у географічних точках за координатами
ISO 19101:2002, ISO/CD TS 19101-2	Інформаційна прив'язка за географічною локацією довідкової моделі, в тому числі образів представлення
ISO/TS 19103:2005, ISO/NP TS 19104, ISO 19106:2004, ISO 19105:2000, ISO 19107:2003, ISO 19108: 2002	Мова цифровізації концептуальних схем презентації прив'язки інформації з термінологічним тлумаченням та профілізацією відповідності тестуванню з схематизацією простору та часу

Продовження таблиці 1.1

Загальні/спеціальні	Системо-регулюючі засоби міжнародних стандартів
ISO 19109: 2005, ISO 19111: 2007, ISO / CD 19111-2, ISO 19112: 2003, ISO 19113: 2002, ISO 19114: 2003, ISO 19114: 2003 / Cor 1: 2005, ISO 19115: 2003, ISO / DIS 19115-2	відповідно у структурно-логічному ланцюгу викладення: Трансляція географічної інформації з правилами та схемами застосування, з просторовим посиленням координат, розширення для параметричних значень, просторова відповідність з географічними ідентифікаторами, принципи та процедури якості, метадані (розширення для візуалізації даних інформаційної сітки)
ISO 19116: 2004, ISO 19117: 2005, ISO / NP 19117, ISO 19118: 2005, ISO / CD 19118, ISO 19119: 2005, ISO 19119: 2005 / DAmD 1	з основними та удосконаленими версіями надання послуг позиціонування, зображення та кодування, розширення моделей метаданих послуг представлення
ISO / TR 19120: 2001, ISO / TR 19121: 2000	Функціональні стандарти географічно-інформаційного представлення зображень та даних в інформаційній сітці
ISO / TR 19122: 2004, ISO 19123: 2005, ISO 19125-1: 2004, ISO 19125-2: 2004, ISO / CD 19126	Геоматика, Кваліфікація та сертифікація персоналу, схема геометрії просторово-об'ємних даних та функцій покриття, прямий доступ до функцій загальної архітектури, словники та реєстри понять об'єктів
ISO / TS 19127: 2005, ISO 19128: 2005, ISO / WD TS 19129, ISO 19131: 2007	геодезичні коди та параметри, інтерфейс сервера веб-картової прив'язки, зображення, сітка та система охоплення даних, технічні характеристики продукту
ISO 19132: 2007, ISO 19133: 2005, ISO 19134: 2007, ISO / AWI 19148	Послуги у довідкових моделях базису розташування, відстеження та навігація, мультимодальна маршрутизація та навігація, розташування, лінійна система посилань
ISO 19135: 2005, ISO 19136: 2007, ISO 19137: 2007, ISO / TS 19138: 2006, ISO / TS 19139: 2007, ISO / DIS 19141. ISO / CD 19142, ISO / CD 19143	Процедури реєстрації послуг, сервісів та товарів, географічної розмітки, основний профіль просторової схеми, вимірювання якості даних, впровадження схем метаданих, рухомих об'єктів, координування служби веб-функцій з кодуванням фільтра
ISO / CD 19144-1, ISO / CD 19144-2, ISO / WD 19146	Системи класифікації структурних елементів підсистем з таксономією прив'язки до покриття земельного покриву, міждомовні довідкові словники
ISO / NP 19149, ISO / NP 19151	Мова вираження прав на географічне представлення інформації, схема динамічного ідентифікації положення для навколишнього простору

комунікаційних відносин зв'язку у галузі створення і використання національних інформаційно-методичних ресурсів та потенціалу ІТК- мереж і платформ, ІКТ та інформаційно-аналітичної інфраструктури організації адміністрування професійної підготовки майбутніх фахівців; включає захист інформаційного простору; захист інформації з обмеженим доступом; захист інформаційних ресурсів.

1.2 Понятійно-категоріальний апарат дослідження комунікативної компетентності в умовах Болонського процесу

У законодавстві України визначено першочергові пріоритети з питань реалізації Національної програми інформатизації, у тому числі створення нормативно-правової бази інформаційно-технологічного забезпечення включно за системою захисту авторських прав та персональних особистих даних, розроблення національних стандартів у галузі цифровізації економіки та освіти, науки й інноватики, формування інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, мережево-платформної організації інституційної життєдіяльності насамперед з гармонізацією змішаних і мережевих форм магістралей передачі сучасних наукових інформаційних даних, системної розбудови новітніх трансляційних каналів, волокно-оптичних і супутникових систем інтерактивного онлайн зв'язку, розбудови архітектури комп'ютерно-організованої мережі системи освіти, науки й інноватики та академічної культури як загальної компоненти світової мережі науково-метричних Інтернет-ресурсів, забезпечення заходів інформаційної безпеки соціокультурних, освітньо-наукових форм та систем, вебо- та науково-метричного потенціалу академічних шкіл ЗВО, в тому числі персонального захисту інформаційних даних особи як-то здобувача освіти та наукових сервісів, учасника освітнього процесу, зацікавлених сторін системи менеджменту якості освіти та наукового дослідництва й інших ангажованих представників професійної зайнятості впродовж життя.

Теоретичні засади тлумачення компетентності обґрунтовано у наукових працях Л. Балабанової та О. Сардак [3], О. Оболенського [8], Н. Нижника [9], С. Хаджирадевої [11], Д. Дзвінчука [13] та зарубіжних вчених – П. Шлендера [16], Т. Зайцевої [19], В. Баранчєєва [20], Г. Монусової [21] та інші.

Методологічним базисом вивчення адміністративно-організаційних комунікацій є дослідження М. Армстронга [1], П. Бокселла [10, 27], Д. Геберта [6], Ч. Фомбрана [45]; у сфері державного управління висвітлені у працях Н. Алюшиної [22], Т. Василевської [23], С. Загороднюка [24], А. Ліпенцева [25], С. Князевої [26], О. Оболенського [27], Л. Пашко [12], А. Рачинського [28], М. Рудакевич [15], С. Сьоміна [29] та ін.

Встановлено, що сфера досліджень М. Армстронга [1] розкриває теоретичні і практичні основи управління людськими ресурсами, П. Бокселла [10, 27] – використання електронних комунікацій у глобальному контексті взаємодії суспільства, яка спирається на нові культурні та технологічні розробки інформаційно-комунікаційних технологій, Д. Геберта [6] – мотивація, оцінювання рівня задоволеності персоналу та менеджмент.

Обґрунтування теоретико-методологічних засад тлумачення компетентності здійснено через призму впровадження інтегрованої трифазної методології для прогнозування майбутніх вимог до компетентності майбутніх фахівців [39], разом з тим тематичне дослідження перешкод організаційних комунікацій на основі концептуальної моделі зі аспектами: структурними (як-то центральність та офіційність), поведінковими (як-то перцептивні та людські бар'єри) та контекстними (як-то культурні та технічні бар'єри) [40] дають підстави конкретизувати структуру комунікативної компетентності у менеджерів з метою реалізації комунікаційної взаємодії учасників освітнього процесу професійної підготовки. Підґрунтям даного дослідження виступили напрацювання, в яких обґрунтовано теоретичні і методологічні аспекти формування системи післядипломної освіти та дослідництва на засадах сталості, експертного оцінювання у алгоритмах індивідуальних і колективних

експертиз стратегій планів і програм розвитку [32, 33], специфіку ефективного управління навчально-пізнавальною діяльністю майбутніх фахівців в умовах пандемії у постмодерній моделі освіти [46].

Для досягнення мети педагогічного дослідження щодо з'ясування структури комунікативної компетентності менеджерів ЗВО у реалізації комунікаційної взаємодії учасників освітнього процесу професійної підготовки за складовими контентами методологічного змісту адміністративного управління визначено завдання – виокремлено види комунікації координаційно-субординаційної архітектоніки інституційної організації ЗВО та розроблено структурно-логічну схему сфер взаємовпливу та цілей адміністративно-організаційних комунікацій у модифікації авторів.

Методами дослідження було обрано контент-, івент-аналіз теоретико-методичних засад наукового дослідження понятійно-категоріального апарату комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО за джерельною базою психолого-педагогічної, фундаментально-філософською, соціально-політичної наукової літератури.

У процесі дослідження спираємося на традиційне формулювання, що «компетентності являють собою динамічне поєднання когнітивних та метакогнітивних навичок, демонстрацію знань і розуміння, міжособистісних, інтелектуальних та практичних навичок, етичних цінностей» [34, с.13] .

У ході теоретичних та методичних засад конкретизовано трактування поняття «компетентність», яку формулюємо як спроможна здатність професійної реалізації набутих сучасних наукових знань при виконанні системної діяльності комунікативної взаємодії певного комплексу фахових робіт або менеджменту інтенсифікації його виконання зі забезпеченням управління якістю та ефективністю освітнього процесу релевантності за функціональним призначенням. Глумачення компетентного фахівця неподільно пов'язано з компетентністю або з його фаховою спроможністю щодо компетентного вирішення у галузі науки та знань менеджменту сфери освіти , науки й інноватики та його інформаційно-технологічного забезпечення.

Компетентність менеджера векторизується у сферах застосування бізнесу, менеджменту, публічного управління та рівнях їх організації. За видами загально-системної компетентності менеджерів-виконавців :

– *позиційної компетентності* як якості посадової особи ефективного забезпечення професійної відповідності індивідуального професійного потенціалу;

– *професійна компетентність* включає інформаційно-технологічну комунікативну підготовленість при забезпеченні функціонального професіоналізму зі спеціалізацією;

– *соціальна компетентність* віддзеркалює комунікативні взаємини процесів професійної діяльності та схарактеризовують уміння майбутніх менеджерів корпоративної взаємодії, ефективною комунікації координаційно-субординаційної архітектоніки інституційної організації задля досягнення часткових цілей та стратегічної мети місії установи, ґрунтується на комунікативних можливостях менеджера виявляти ділову культуру академічного спілкування.

Адміністративно-організаційні комунікації – адміністративний процес взаємообміну і доступу до інформаційних ресурсів сучасних наукових знань та академічного досвіду у формалізованих і неформальних каналах зв'язків соціальних категорій зацікавлених осіб, орієнтований на координаційно-субординаційні взаємини системної та міжсистемної взаємодії задля вирішення проблемних завдань та ситуації гармонізації освітнього процесу професійної підготовки та досягнення цілей (інституційний аналіз архітектоніки ЗВО, відповідальність адміністративного апарату та керівництва ЗВО, процесне адміністрування та публічне управління у ЗВО, квалітологічна метрика та моніторинг академічного потенціалу та релевантності освітньо-наукового процесу, адміністративна процедура організаційно-управлінська процедура поліпшення професійної підготовки фахівців та адміністраторів у ЗВО), мети модернізації освітньо-наукових систем у ЗВО.

Адміністративно-організаційний комунікації є невід'ємною складовою адміністрування – адміністратори та керівники на рівнях та у структурно-організаційних ланках адміністрування застосовують для реалізації цільового компоненту стратегічного розвитку ЗВО, а саме мети, прогнозування, планування, організаційно-управлінського адміністрування цільової семантики, координаційно-субординаційної взаємодії контролю, моніторингу, аудиту, паспортизації, сертифікації, стандартизації, ліцензування та маркетингу освітніх та наукових програм, сервісів, продуктів, а також процесне управління освітньо-науковим, навчально-науково-виробничим, навчально-науково-проектно-конструкторським процесами пізнавальної діяльності та управління людськими ресурсами академічного потенціалу ЗВО.

Класифікаційні ознаки адміністративно-організаційних комунікацій (у процесах і потоках мережевих взаємодій) : за критеріями ефективності системи управління – системно-міжсистемних взаємин стратегічного маркетингу та менеджменту за взаємодією зі самоврядуванням і громадськістю, за семантикою субординаційно-координаційних взаємин, лінійно-вертикальної залежності, на висхідному потенціалі (на вертикалі знизу вгору), системно-горизонтальних зв'язків структурно-організаційних відділів (горизонтальної організації, а також міжструктурної), згідно змістовно-методологічного наповнення сучасною науковою інформацією – директивного, інформаційно-аналітичного, метрично-оцінного, звітно-моніторингового та системно-узгоджувального характеру в мережевих каналах інформаційної трансляції (вербально-невербальної), за механізмами формально-неформальної передачі сучасних наукових знань.

Сфери організаційно-адміністративних комунікацій розкриті на рисунку 1.1 та удосконалені за М. Армстронгом [1]. Наріжною функцією адміністративно-організаційної комунікації є надання соціальних гарантій (з англ. – social support) – ангажування особистості та усвідомлення нею опіки й піклування, особистісне пропагування суспільного визнання здобувача освіти як майбутнього фахівця та продукування професійної поваги.

**Контенти адміністрування на рівнях системної та міжсистемної взаємодії
комунікативних компетенцій менеджерів у ЗВО**

Адміністративно-організаційні управлінські системні взаємини	Внутрішньо-системні взаємини	Зовнішньо-системні взаємини
• Низхідного потенціалу, непрямой адміністративно-організаційної комунікації щодо цільової організаційної політики, стратегічного планування та маркетингу, адміністративного бюджетування згідно адресної прив'язки зацікавленим втілювачам. • Координаційно-субординаційна архітектура адмінпарату щодо адміністрування посадових організаційно-управлінських регламентів прямого впливу від керівника до підлеглого згідно функціональних повноважень та посадових обов'язків. • Висхідного потенціалу адміністративного впливу в безпосередніх, опосередкованих, непрямих комунікативних впливах адміністративної організації щодо проектів ЗВО, презентацій, консалтингу, дорадництва та науково-методичних пропозицій сервісів і науково-методичного супроводу організаційно-управлінських процедур адміністративного регламенту освітньої політики та політики якості ЗВО. • Зовнішній публічно-адміністративні непрямі комунікації висхідного базису, які забезпечують адмінпарат у суспільно-інформаційних даних щодо ефективності навчальних програм і наукових сервісів у ЗВО та їх портативної лабільності, а також релевантності освітнього процесу.	• Низхідні адміністративно-організаційні комунікації, які пропагують, оприлюднюють місію, філософію щодо політичної стратегії та системної діяльності ЗВО. • Потенціал висхідних адміністративно-організаційних комунікацій, які зауважені реакцією підлеглих на стратегічні та статичні дії щодо їх професійного застосування у забезпеченні модернізації освітньо-наукових систем ЗВО.	• Сфери навколишньої взаємодії та системний аналіз сучасних наукових даних щодо якісного зовнішнього стану ЗВО (академічного потенціалу та традицій, вебо-метричного представлення професійного реноме, науково-метричного профілювання представників академічної спільноти, дотримання престижу академічної доброчесності та етики). • Забезпечення доступу світової громадськості щодо адміністративно-організаційної комунікації ЗВО з органами самоврядування розлогої амплітуди громадськості різної категорії у типах природокористування та на рівнях управління модернізації освітньо-наукових систем у транскордонній взаємодії суспільства сучасних наукових знань випереджувального-інформаційного характеру.

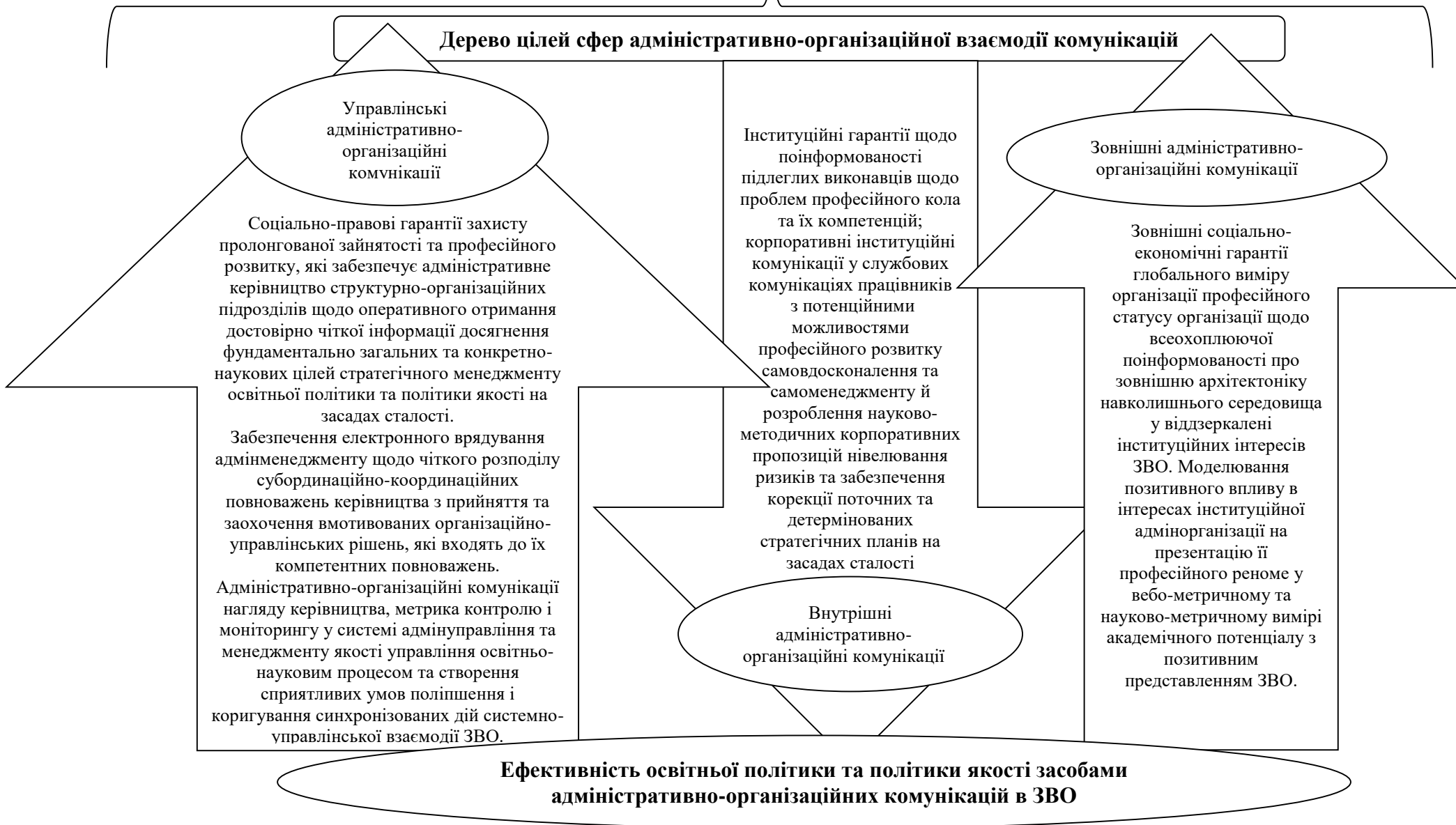

Рис. 1.1 Структурно-логічна схема сфер взаємовпливу та цілей адміністративно-організаційних комунікацій на базових положеннях М. Армстронга у модифікації удосконалених положень

Референтизація групової комунікації зі спільною академічною історією та спадщиною та потребою дотримуватися академічної етики доброчесності. Адміністративно-організаційні системи комунікації ранжуються як внутрішньо-мережеві засобами Інтернет-доступу, системно-корпоративні бібліографічних джерел і трансляційно-дидактичне передавання інформації у зібраннях (інструктивно-дискусійного, тренінгово-семінарського, публічно-апробаційного та нарадчого характеру).

Адміністративно-організаційна комунікація здійснюється за допомогою комунікаційних мереж як сукупної єдності інформаційних потоків синергізму освітньо-наукового процесу ЗВО. Комунікативні функції у ЗВО забезпечуються засобами аналітичної інформації. Забезпечення доступу до аналітичної інформації передбачає компетентну доступність до інформаційних даних як то отриманих відомостей з перевірених достовірних співвіднесених фактів, які презентують як відповідь вирішення конкретного проблемного завдання, вона має бути пертинентною, тобто безпосередньо доведеною. Враховують достовірність чітко встановленої інформації поміж інших чинників доведення, а саме сукупного поєднання і конкретизації виокремлення різноманітних чинників максимально відповідних складності проблеми, яка опредмечує дослідження та дає можливість здійснити інформаційно-аналітичний опис об'єкта системного аналізу, визначити закономірності та тенденції шляхом моделювання (первинного та вторинного) – під первинним розуміють виокремленні ситуативні події кількісно-якісної характеристики предметів, дій соціально-політичних та публічних ретрансляторів адміністративного управління (інформація є слабо архітектонічною). Характеристика проблемного явища досліджується завдяки методам здобуття первинної інформаційно-аналітичної бази даних – спостереження (факторизація, опис явищ та процесів, соціально-економічної та політичної дійсності), тестування (метод одержання показників характерних класифікаційних ознак та властивостей на базі стандартних завдань), інтерв'ювання (метод опитування за технікою

міжособистої діагностики спілкування), соціометрія (діагностична метрика міжособистих та групових неформальних взаємин між колективами).

Вивідна (вторинна) база аналітичної інформації представляє збір, узагальнення та систематизацію результатів логічного аналізу та ранжування первинних інформаційно-аналітичних даних учасників (безпосередній і зовнішніх – експертів, аналітиків, консультантів). Методами здобуття вторинної аналітичної інформації є якісний аналіз (традиційне аналізування документів з інтерпретацією тексту за формою і змістом конкретного спеціаліста), якісно-кількісний аналіз (контент-аналіз формального наукового пізнання літературних джерел для встановлення характерних одиниць складових інформації, яка має відношення до цільового компоненту мети дослідження), кількісний аналіз (статична систематизація та узагальнення кількісної інформації задля діагностики причинно-наслідкових взаємин), івент-аналіз (дослідження динаміки процесів і явищ чи їх алгоритмізації в динаміці для встановлення превалюючих тенденцій взаємодії об'єктів у визначеній ситуації), когнітивне картування (щодо встановлення характерних особливостей сприйняття ситуацій через виокремлення відповідальності між структурними складовими тексту та превалюючим уявленням автора).

Управлінські комунікації (з англ. – administrative communication) усукупнена інформаційна єдність процесу міжсуб'єктні управлінської діяльності вертикально-горизонтальної взаємодії у системно-міжсистемному середовищі безпосереднього інформаційному обміні з використанням сучасних засобів спілкування (порозуміння). Реалізація семантики управлінських комунікацій в ЗВО передбачає функціональність: інформаційну щодо передачі даних необхідно прийнятих рішень класифікаційної ідентифікації та методології альтернативного оцінювання; поведінкового мотивування функцій, спонуки учасників освітньо-наукового процесу та адміністративно-управлінської діяльності до виконання системно-адміністративних дій переконання, заохочення, мотивування, наказів, тиску, примусу; наглядово-контролюючого спостереження за поведінкою учасників освітньо-наукового

процесу адміністративно-управлінської діяльності ЗВО у базисах архітектонічної та методологічної ієрархії формальної та неформальної підпорядкованості; екзистенціально-експресивної, яка забезпечує некомпенсаторні збитки емоційних трат та вираження почуттів, переживань, особистісного ставлення до задоволення потреб соціального виміру.

Управлінські комунікації відображають сприйняття, трансляцію, розуміння, засвоєння та систематизацію передачі сучасних наукових, інформаційних даних. Вищезазначені процеси забезпечують синхронізацію у адміністративному апараті управління за сполучними ланками координаційно-субординаційними діями адміністраторів-керівників і підлеглих виконавців або між адміністративним керівництвом чи зовнішнім оточенням, які життєво забезпечують сполучну ланку синергетичної взаємодії між учасниками освітньо-наукового процесу ЗВО. Класифікаційні ознаки управлінських комунікацій забезпечують виокремлення – організаційно-управлінських, надсистемно-зовнішніх, внутрішньо-системних, координаційно-субординаційних (горизонтально-вертикальних) висхідного і низхідного потенціалу реалізації, міжособистої персоніфікації, формально і неформально регламентованої.

Процесно-організаційні комунікації забезпечуються керівництвом у системі оприлюднення сучасної наукової інформації належного доступу і її суспільної трансформації, корпоративної суб'єктної організації так і зовнішньої інституційної взаємодії у відкритих системах соціо-культурних форм ЗВО. Комунікації є необхідним інструментальним засобом координації системної діяльності вертикально-горизонтального управління системного аналізу складових інформаційно-аналітичної системи методичного забезпечення освітньо-наукового процесу професійної підготовки менеджерів. Зовнішня процесно-організаційна комунікативна взаємодія забезпечує обмін практично-корисного досвіду наукоємкою інформацією між організаційним утворенням інституцій і середовищем і її функціонуванням, а також внутрішньої процесно-

організаційної комунікації між суб'єктами управління сфері освіти, науки та інноватики на різних рівнях організаційної архітектури.

Внутрішньо процесно-організаційні комунікації взаємоузгоджується на рівнях управління структурно-організаційними підрозділами, посадової відповідальності в межах кадрової політики, мережевої організації комунікаційних каналів у процесі здобуття бажаних, дотичних, перехресних та додаткових кваліфікацій здобувачами освіти та споживачами освітніх послуг консалтингово-дорадчих сервісів, процесів електронного врядування та обміну документації, а також функціонування інформативних засобів зв'язку. Змістовно-методологічна взаємодія полягає у інформаційно-аналітичній, адміністративно-управлінській, публічно-адміністративній, технологічно-процесній функціях організації. Інформаційно-аналітична забезпечує практично-корисний обмін у суб'єктно-управлінській системній діяльності сучасними науковими даними для прийняття стратегічних рішень сталого соціально-економічного, еколого-безпечного розвитку. Внутрішньо системні комунікації поділяються на комунікації на вертикально-горизонтальної та діагональної взаємодії (до вертикальних відносять – низхідні та висхідні). Перші вирішують цілі оприлюднення для працівників загальних завдань системної діяльності ЗВО, делегування посадових інструкцій щодо виконання професійно важливих завдань, забезпечення усвідомлення корпоративних технологій адміністративно-організаційної комунікації у роботі та їх взаємоузгодження з іншими інституційним завданнями установами, забезпечення доступу до інформаційних даних щодо процедур управління та методики виконання професійних завдань, методичне забезпечення неперервної формування комунікативних компетентностей працівників щодо управління інформацією та результатами діяльності ЗВО у системі менеджменту якості освітньо-наукових систем ЗВО та їх модернізації. Горизонтальні забезпечуються у структурно-організаційних підрозділах уповноваженими посадовими особами за рівнями архітектонічної ієрархії, де обмін інформацією забезпечується шляхом освітньої політики та політики якості через суб'єкти

квалітологічного управління. Діагональні комунікації забезпечують міжсуб'єктні управління ЗВО і перебувають на рівнях архітектонічної організації. Персоніфіковані міжособистісні комунікації взаємодії передбачають міжособистісну дотичність та обмін, вмотивовану зацікавлену інформацію, яка превалює як канал усного переконання її трансляції з кваліфікаційними ознаками – оперативного досягнення акмеологічного переконання адресата, вибірковості міжособистого оперативного формування сприятливої трансляції сучасної наукової інформації у межах міжособистих контактів, так і біфуркаційного порушення меж респондента.

Міжособисті комунікації персоніфікованої взаємодії, які регламентують форму подачі та прийнятний стиль взаєморозуміння (через дар переконання ретранслятора – наставника до приймача, здобувача освіти), розкриття потенціалу зворотнього зв'язку нелінійної системної, міжсистемної та надсистемної взаємодії. Ефективність процесно-організаційних комунікацій забезпечується рівнем синергетичної узгодженості прямозалежних зворотних зв'язків, які організують можливість ретранслятору перевірити усвідомлене сприйняття здобувача у достовірності інтерпретованої інформації згідно умовиводів студента.

Міжособисті комунікації поділяють на формальні та неформальні. Формальні передбачені організаційною архітектонікою ЗВО та ілюструють процеси інформаційних каналів системної діяльності. Неформальні не передбачені інституційною структурою.

Конфліктологічна компетентність – сформована система фахових управлінських вмінь, навичок конструктивно-адаптивного, креативного вирішення конфліктологічних ситуацій та кадрових спорів. Менеджерська спроможність реалізації умінь та навичок конструктивно-гармонізаційного налагодження конфліктологічних ситуацій, передбачає усвідомлення природи протиріч та інституційних конфліктів суб'єкт-суб'єктної взаємодії, конструктивне відношення до кадрових суперечностей та конфліктів у академічному потенціалі ЗВО; менеджеризм антикризової (конфліктної)

організації розвитку установи; конструктивні уміння щодо регулювання протиріччя і корпоративних конфліктів з професійною здатністю передбачення, запобігання та усунення негативних наслідків організаційної конфліктології; проблемно-інтегральний комплекс професійної орієнтації менеджера інформаційно-комунікаційних зв'язків в якості суб'єктів праці з поєднанням психологічних характеристик самостійних відповідальних дій у вирішенні конфліктологічних ситуацій між суб'єктами професійної діяльності.

Мовленнєва компетентність – прагнення досягнути порозуміння засобами материнської та іншомовної спроможності – навички адекватного та практично-доречного користування власних умовиводів, висловлення бажань, намірів у конкретних проблемно-сценарних ситуаціях, мовними та позамовними мімічно-жестовими рухами та вібраційно-інтонаційними засобами; взаємопов'язана зі сформованістю управлінських механізмів сприйняття та продуктивного висловлення мовленнєвих форм згідно особливостей комунікативного спілкування та взаємодії; дієва система мовного висловлення згідно функціональних закономірностей висловлень від елементарного чуттєвого вираження до транслювання інтелектуальної інформації; уможлиблює мовленнєву практику в умовах природовідповідного комунікування; система мовленнєво-необхідних умінь та навичок життєвого спілкування – сприйняття інформації, її створення, відтворення в усній та писемній, монологічно-діалогічній формі за видами, у типах та жанрах, необхідного вираження самості у проблемно-життєвих ситуаціях (використання усно-писемних джерел, розлогої спадщини засобів вираження досягнення цілей і стратегічної мети висловлення та самовираження).

Соціально-психологічна компетентність – спроможна здатність когнітивно-конструктивного потенціалу майбутнього менеджера в межах системно-професійної діяльності інформаційно-комунікаційного зв'язку; нагляд усвідомленого контролю за власною поведінкою-соціальною мотивацією свідомих дій порозуміння поведінки інших суб'єктів та психологічних механізмів спонуки емоційних станів, саморегуляції для ефективного

здійснення системно-професійної управлінської діяльності; суттєвий чинник продуктивного стилю міжособистого зв'язку суб'єкт-суб'єктної взаємодії, яка розглядається як професійно-особистісна ознака суб'єкту системно-професійної управлінської діяльності; успішність професійної діяльності виявляється в ефективній результативності, особистої професійної самореалізації для досягнення потенціалу становлення та управлінського рівня адаптації у корпоративній діяльності; відповідність предмету системної управлінської діяльності забезпечується рівням якості управління суб'єктом надання послуг згідно запитів якості споживача; інколи ототожнюється з міжособистісною компетентністю комунікативної взаємодії спілкування або з визначенням соціально-психологічних здібностей та якостей; реалізується в галузі науки й знань конкретно-управлінської проблематики, залежить від проблемних ситуацій та інтенсивності динаміки управління ними; досліджується диспозиційно та ситуаційно в межах методологічних підходів вивчення психологічних механізмів поведінки майбутнього фахівця; мотиваційною сферою особистості менеджера зв'язку є власна спрямованість самовизначення та самореалізації. Соціально-психологічна зрілість як компетентність є об'єктивною умовою розвитку соціального інтелекту як потенціалу майбутнього менеджера інформаційно-комунікаційного зв'язку суб'єкт-об'єктної та суб'єкт-суб'єктної взаємодії складових систем суспільної біосферної соціо-культурної організації у конкретних сферах життєдіяльності, де будь-який ступінь соціальної зрілості виражається на рівнях соціально-психологічної реалізації інтелектуального потенціалу особистості менеджера; досліджується в межах галузей науки і знань психолого-педагогічного управління (загально-психологічного, соціально-психологічного, кадрового, конфліктологічного, квалітологічного, проектного, інноваційно-технологічного менеджменту). Актуалізується у системних компонентах – когнітивності (комплексу знань, архітектоніки та семантики взаємозв'язку у сутності знань та стилів управлінсько-ділового спілкування, базові знання загальної культурної компетентності, конативно-креативного інтелектуального мислення), амплітуди

поведінки (загальні та конкретно-наукові уміння та навички успішного управління проблемними ситуаціями взаємодії задля стратегічної політики нейтралізації конфліктологічних проблем, експресивні перцептивно-рефлексивні уміння та навички); мотиваційності масштабування простору соціальних інтересів (взаємозв'язку природної потреби спілкування готовності, домагань управлінсько-соціально-орієнтованої компетентності); емоційності гуманістичних прагнень взаємодії в готовності міжособистого контакту діалогічних взаємин, реалізація потенціалу рівня емпатії та рефлексії у позитивній Я-концепції.

Компетентність технологічна – управлінська культура професійної зайнятості зі застосуванням системних комунікативних компетентностей (усукупнення засобів, процедур, механізмів, системних дій, операцій суб'єкта управління, який базується на сучасних наукових знань методології системного управління, наукового пізнання, експертного оцінювання, позитивно-корисного досвіду практики та потребах у якості об'єкта управління необхідних для якісно ефективної управлінської діяльності й позитивного усвідомлення професійної відповідальності за її релевантність з пролонгованою зайнятістю самоосвіти, самоменеджменту та самовдосконалення, контрольного нагляду за нею у вимірній метриці якості безпеки життя). Компетентність технологічна є алгоритмізованим абрисом технологічних дій у послідовному зображенні адекватно-належних способів, прийомів та механізмів інформаційно-технологічного забезпечення інформаційно-комунікаційного зв'язку комунікативної взаємодії ефективного досягнення місії інституції; регламентовані за напрямками у галузі науки та знань у організаційних регламентах субординаційно-координаційного підпорядкування працівників з унеможливленням застосування неефективних управлінських дій з формуванням позитивного реноме адміністраторів, керівників з переконаною упевненістю доведеної раціональності досягнення цільових результатів комунікативної взаємодії внутрішньо-системної, міжсистемної, надсистемної організації з бажаною релевантністю передбачених результатів.

Комунікативні компетентності зв'язку сформовані у менеджерів ЗВО застосовуються у засобах письмової, невербальної, органолептичної, тактильної комунікації, які оформлюють у звітно-плановій документації, пам'ятках безпеки, наукових доповідей, оголошень та довідкової інформації публічного представлення у засобах масової інформації; усні – діалогового та дискусійного характеру міжособистого контенту, телефонні розмови, публічні виступи, професійні наради та неангажовані форуми та асамблеї безпосереднього міжособистого спілкування. Вищезгадані компетентності є складною синергетичною єдністю та синхронізованим динамічним явищем, яке розглядається як взаємодія, процес наукової проблеми дослідження – комунікативний процес позитивно-корисного обміну інформації у множині учасників системно-управлінської діяльності ЗВО.

Складовими компонентами інформаційного обміну є вхідні канали – транслятор інформації, персону, яка продукує, збирає та ретранслює інформацію, інформаційне повідомлення – кодово-символьна подача інформаційного шифрування, приймач-одержувач – адресат, особа інформаційного кола зацікавлення. Ефективність процесу інформаційної комунікації визначають за етапами продукування ідеї гіпотези, коли транслятор вирішує, яку з них варто здійснити як предмет інформаційно-корисного обміну, символізація (кодування) – процес, перетворення гіпотетичної ідеї у знаки, візуальні образи, схематичні малюнки, форми, звуки мов трансляції, обрання каналів ретрансляції у засобах та за допомогою сигнального спрямування від ретранслятора до приймача, поширення та пропагандистка інформації передбачає віднайдення повідомлення через ретранслятора та канали передачі за сприяння руху надання інформації в напрямі адресата-приймача, дешифровка та декодування як процес повідомлення одержувача, який перетворює сприйняті знаки та символи в конкретну звуково-візуалізаційну, тактильну, невербальну інформацію та перетворює її шляхом інтерпретації між одержувачем повідомлення шляхом декодованої трансформації символів у певні релевантні значення, зворотній

зв'язок як обмін ролями учасників процесу комунікації в ході якого повторюється цикл у зворотному напрямі.

Для достовірності релевантного результату зворотній зв'язок замикає комунікативний контур і уможливорює усвідомлене початкове повідомлення, що підвищує ефективність комунікаційного процесу. В її основі передбачено встановлення цільового компоненту комунікації, розподіл амплітуди дерева цілей для визначення шляхів їх досягнення, планування ресурсозабезпечення і ситуаційних витрат конкретних проблем та дій спрямованих на досягнення складних проблемних і критичних ситуацій, організація коротко-строкових, поточних та детермінованих планів системних дій, координація взаємин, комунікаційного процесу у системній процесній взаємодії компонентів безпосередніх учасників, нагляд та контроль за процесом реалізації, поліпшення та корегування у релевантних результатах процесних комунікацій.

Уточнено структуру комунікативної компетентності менеджерів ЗВО у реалізації комунікаційної взаємодії учасників освітнього процесу професійної підготовки за складовими контентами методологічного змісту адміністративного управління; виокремлено види комунікації координаційно-субординаційної архітектоніки інституційної організації ЗВО : адміністративно-організаційні, управлінські та процесно-організаційні комунікації; спроектовано у модифікації авторів структурно-логічну схему сфер взаємовпливу у контентах – адміністративно-організаційних управлінських системних, внутрішньо-системних та зовнішньо-системних взаєминах у «дереві цілей» адміністративного регулювання для ефективності освітньої політики та політики якості засобами адміністративно-організаційних комунікацій та при реалізації комунікативної компетентності менеджерів у ЗВО.

Конкретизовано структуру комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів для реалізації комунікаційної взаємодії учасників освітнього процесу професійної підготовки за складовими контентами методологічного змісту адміністративного управління, а саме адміністративно-організаційних управлінських системних взаємин (низхідного потенціалу

непрямої адміністративно-організаційної комунікації політики закладів вищої освіти, координаційно-субординаційної архітектури адмінпарату, висхідного потенціалу адміністративного впливу при організації інституційних проектів), внутрішньо-системних взаємин (низхідні адміністративно-організаційні комунікації політичної стратегії закладів вищої освіти, потенціал висхідних адміністративно-організаційних комунікацій модернізації освітньо-наукових систем університету) та зовнішньо-системних взаємин (сфери навколишньої взаємодії та системний аналіз сучасних наукових даних щодо якісного зовнішнього стану закладів вищої освіти, доступ світової громадськості щодо адміністративно-організаційної комунікації закладів вищої освіти з органами самоврядування). Виокремлено види комунікації координаційно-субординаційної архітектури інституційної організації закладів вищої освіти : адміністративно-організаційні, управлінські та процесно-організаційні комунікації; спроектовано у модифікації авторів структурно-логічну схему сфер взаємовпливу у контентах – адміністративно-організаційних управлінських системних, внутрішньо-системних та зовнішньо-системних взаєминах у «дереві цілей» адміністративного регулювання для ефективності освітньої політики та політики якості засобами адміністративно-організаційних комунікацій та при реалізації комунікативної компетентності менеджерів у закладів вищої освіти.

Обгрунтовано та структуровано комунікативну компетентність зв'язку майбутніх менеджерів (таблиця 1.2), яка систематизує комплекс професійно-важливих якостей, здібностей, системно-інформаційно-комунікаційних здатностей менеджеризму, знань, умінь та навичок, готовності, сформованості комунікативної компетентності, яка складається з професійної, позиційної, конфліктологічної, мовленнєвої, соціально-психологічної, технологічної та управлінських, процесно-організаційних міжособистих спроможностей до

**Структура комунікативної компетентності зв'язку
майбутніх менеджерів у ЗВО**

Структурні елементи	Зміст
<i>Професійно-важливі якості</i>	адміністративної організації, ініціативного волевиявлення з адекватним вольтеризмом, лідерства, суспільної системної діяльності, цілеспрямованої семантики, перфекціонізму, педантизму та прагматизму, оптимізму, достовірності доведених намірів, пунктуальності, природовідповідності взаємодії Людини-Суспільства-Природи-Професійного середовища, перцептивності, топонімізму, футуристичного світосприйняття
<i>Здібності</i>	до інформаційно-аналітичної системно-методологічної діяльності, мисленнєвої ментальності світобачення, системного аналізу якості складових середовища та соціо-культурних форм його організації у наукометричному вимірі представлення професійного реноме майбутнього менеджера інформаційно-комунікаційної сфери адміністративного освітнього політикою якості ЗВО, прогностично-моделювальних зі стратегії розвитку освітньо-наукових систем
<i>Системно-інформаційно-комунікаційні здатності менеджери</i>	володіння, зокрема адміністративними, організаційно-процесними, психолого-педагогічними, навчально-науково-дослідницько-пізнавальними, позитивного інтелекту, комунікативними, академічної доброчесності, квалітологічними системно-аналітичними, управління сталістю соціо-економічного, еколого-безпечного розвитку систем, типів, рівнів організації суб'єктно-об'єктної та суб'єкт-суб'єктної взаємодії зв'язку
<i>Знання, уміння та навички</i>	забезпечувати доведену аргументацію інформаційно-аналітичного базису даних, який забезпечує комунікативну взаємодію між менеджером-транслятором та суб'єктами гарантованого доступу до інформації щодо безпеки якості життя, висловлювати та відстоювати власні умовиводи управління інформаційно-комунікаційними зв'язками адміністративного освітнього процесу професійної підготовки; менеджменту адекватного акмеологічного рішення самості інформаційно-комунікаційного адмінвпливу; знання професійної відповідальності із безпеки життєдіяльності, довкілля, суспільного розвитку та якості життя з пролонгованою зайнятістю менеджерів, інституційної архітектоники функціональності виробничо-господарської системної діяльності; прогностики та моделювання стану та розвитку систем різного рівня, типу та цільового призначення організації, проектно-конструктивні інформаційно-аналітичного стратегічного планування комунікативної, маркетингу та дизайну взаємодії соціо-культурних форм професійної підготовки у адміністративно-територіальних, господарчих і природозахисних системах; наукової метрики освітнього моніторингу, нагляду за сталістю (технологічної паспортизації, інформаційно-аналітичного аудиту, професійного профілювання менеджери), комунікативно-кваліфікаційного визнання та інформаційно-комунікаційної реалізації менеджерів, академічної мобільності глобального виміру усіх учасників освітнього процесу згідно зі засобами технічного регулювання, експертного інспектування систем щодо прогнозування, запобігання та усунення професійних ризиків

Структурні елементи	Зміст
	інформаційно-комунікаційного дискомфорту з порушенням комунікативної взаємодії субординаційно-координаційної організації адміністрування зв'язків – внутрішніх, зовнішніх, міжсистемних і надсистемних їх рівноважної збалансованості для уникнення деструкції небезпек деградації витривалості та геомезазу системи
<i>Готовність</i>	до виконання професійних психолого-педагогічних, соціально-економічних, еколого-безпечних, організаційних адміністративних регламентів інформаційно-технологічного забезпечення, навчально-науково-пізнавальних аспектів професійної спрямованості інформаційно-комунікаційного зв'язку соціо-культурних форм організації сфери освіти, науки й інноватики;
<i>Сформованість комунікативної компетентності</i>	з конкретно-наукової методології комунікативного забезпечення освітнього процесу професійної підготовки через методичку наукових досліджень та навчання професійно-орієнтованих, спеціальних та фахових дисциплін у галузі соціальної взаємодії та управління нею, методології менеджеризму, освітнього менеджменту, політики якості та безпеки життя, системного аналізу якості складових академічного простору освіти, науки й інноватики, стратегічного планування, освітнього маркетингу та технологій управління соціокультурними формами організації професійної підготовки в ЗВО, фундаментальної та професійно-орієнтованої психолого-педагогічної галузі науки та знань, управління якістю систем у ЗВО, освітнього аудиту, моделювання та прогнозування, нагляду, проектування та конструювання моделей систем професійної підготовки соціально-педагогічних систем, організації адміністрування системних процесів освітньої політики якості і безпеки життя з пролонгованою зайнятістю;
Соціальна та біо-геосферна відповідальність сталості майбутніх менеджерів	відповідальність природоохоронної спадщини національної самоідентичності та автентики походження, природовідповідності краєзнавчого походження, громадянська та цивільна відповідальність перед соціумом та потенційною спроможністю прийдешніх поколінь за управлінсько-орієнтовані рішення сталості, соціокультурна інформаційно-комунікаційна гармонізація системної суспільної та природошанобливої діяльності спроможної забезпечити існування наступного покоління зі збереженням біосферного фонду

комунікацій (внутрішніх та зовнішніх для забезпечення ефективності освітньої політики та політики якості засобами управлінських адміністративно-організаційних комунікацій в ЗВО) з соціальною та біо-геосферною відповідальністю за професійну діяльність та розвиток зайнятості впродовж життя.

1.3 Семантика цільового формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО

Функціональну направленість цільової семантики призначення функцій організації освітньо-наукового процесу встановлено для професійної підготовки майбутніх менеджерів в умовах глобалізаційних ризиків і небезпек. Система професійної підготовки функціонально орієнтована на вмотивування, заохочення, стимулювання, примус щодо здобувачів освіти, обґрунтування та проектування стратегічних навчальних і робочих планів та програм, розроблення методики організації освітньо-наукового процесу та його технологічного забезпечення, здійснення нагляду, моніторингу та контролю на всіх етапах його ефективної реалізації задля формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів в ЗВО та виокремлення методологічного напрямку системного управління квалітології релевантності діяльності ЗВО.

Виокремлено функції : *адміністрування процесом професійної підготовки* – маркетингова, організаційна, мотиваційно-аксіо-акмеологічна, системно-регулятивна, планувально-стратегічна, аудиту, моніторингу та нагляду, експертна, комунікативна, управління кадровими суперечностями, асертивна, публічного зв'язку; *навчально-науково-пізнавальної діяльності* – спонукально-мобілізуюча, ідентифікаційно-скринінгова, методологічна формувально-змістовна, прогнозувально-сценарна та системно-моделююча, діагностико-закріплювальна, моніторингово-метрична-коригувальна, адміністративно-управлінська, інформаційно-аналітична, результативно-експертна; *комунікативного зв'язку* – рівноправної доступності (достойних здобувачів за вимогами освітнього процесу організації професійної підготовки) до інформаційно-аналітичних платформ комунікативної взаємодії ЗВО (суб'єкт-об'єктної, суб'єкт-суб'єктної), достовірного доведення інформаційного базису, прогнозувально-моделююча для систем різного типу та рівня організації за цільовим призначенням, діагностично-експертна та соціометрична стану та

розвитку систем (освітньо-наукових систем ЗВО, соціальних громадських пабліків).

Маркетингова функція – встановлення семантики домінуючих тенденцій формування соціального замовлення та послуг ЗВО для задоволення освітніх, наукових, соціальних інтересів з наданням відповідних науково-методичних інформаційно-комунікаційних та соціальних сервісів у сфері освіти, науки й інноватики та з метою досягнення задоволення соціального попиту зі розробки якісно затребуваних освітніх, дослідницьких, соціально-комунікативних програм і проектів та укомплектування інформаційно-технологічним, науково-методичним, кадровим забезпеченням освітнього процесу у системі вищої освіти.

Мотиваційно-аксіо-акмеологічну функцію переважно розглядають як процес свідомого особистого вибору певного типу поведінки, який обумовлюється системним зовнішнім і внутрішнім комплексним впливом чинників – Є. Ільїн, А. Колод, В. Сладкевич, Л. Столяренко [89]. Трактують її за змістовими особливостями та етапами конкретизовано щодо: виникнення й усвідомлення предметно-об'єктної взаємодії змісту (потреби, схильності психічної діяльності); внутрішнє особистісне бачення (мотиваційно-емоційне, образної діагностики, міри взаємодії, порівняння суб'єктивно-особистісних цінностей з системними); реалізація початкових спонук і мотивів, їх трансформації в конкретних заданих умовах і в залежності від механізмів і засобів реалізації зі змінами психологічного змісту задоволення потреби й інтересу; фіксація у рисах характеру; актуалізація потенціалу спонуки як усвідомленого або неусвідомленого виявлення рис характеру при внутрішній та зовнішній потребі або бажанні.

Системно-регулятивна функція – інформаційно-аналітична адміністрування захисної та безпекової діяльності, контролю технічного регулювання – метрології, соціальної метрики, моніторингу якості й безпеки, ліцензування, акредитації, стандартизації, сертифікації, які орієнтовані на досягнення оптимального рівня відповідності системи професійної підготовки

майбутніх менеджерів у ЗВО з комунікативною компетентністю зв'язку (в тому числі між інституційних органів в сфері комунікації технічного регулювання, працезохорони, ресурсозбереження, охорони природи, інформаційної та національної безпеки держави).

Функцію планувально-стратегічну трактуємо як організаційно-управлінську процедуру, системний процес визначення стратегічних перспектив організації, семантики способів здобуття запланованої релевантності; управлінська головна функція і засіб синхронізації адміністративного потенціалу організації керівництвом для досягнення мети; прогнозоване бачення цілей позитивної трансформації управління організацією у здійсненні мотивованих прагнень; системний синхронізований процес ґрунтується на розроблені планів, передбаченні невідповідностей і ризиків, небезпек без запланованого впливу щодо їх запобігання й нівелювання, визначенні умов оптимальної професійної спроможності установи для забезпечення досягнення мети, метриці моніторингу вимірних функціонально-орієнтованих, синергетично-досяжних можливостей організації й системах для забезпечення ноосферно-орієнтованого стратегічного розвитку; методологічна абстракція синхронізації підходів на принципах системності, емерджентності, стабільної фундаментальності обґрунтовано прийнятих рішень, збалансованої синергетики складових планів у системі управління, валентної адаптивності, лабільності етапності, неперервності у системі управління освітою.

Організаційна функція – ціленаправлений системний процес субординаційно-координаційної спеціалізації як процедури адміністративного управління видами діяльності для реалізації стратегічних, управлінських рішень; реалізується за умов кооперативного розподілу праці при плануванні та оснований на компетентностях корпоративної та персональної відповідальності й делегуванні службових повноважень (посадових – лінійних і функціональних); спільна комплексна взаємодія працівників, їх ідей, засобів, способів співпраці та їх об'єднань у системну єдність ефективного цілісного комплексу життєспроможно-ноосферно-орієнтованого; системний цілеспрямований

процес інституційного менеджменту розподілу спільних видів функціональної діяльності серед виконавців, запроваджений адмінкерівництвом для створення сприятливих умов і здобуття ефективних позитивних результатів; управлінська процедура, яка забезпечує спеціалізацію адміністративної діяльності при функціональному розподілу організаційних повноважень, їх взаємодії, збалансованого співвідношення координації та субординації в адмінапараті; регламент забезпечення ефективної реалізації управлінських рішень для формування емерджентної цілісності стану та системної єдності процесів при функціональному розподілі в повноваженнях управлінських завдань, у вертикально-горизонтальній синхронізації складових структурних елементів управління, що сприяє доцільності вирішення конкретних проблем і для складних ситуацій досягнення ефективності управління (досягнення бажаної якості).

Функцію аудиту, моніторингу та нагляду трактуємо як інтегрований управлінський процес і наглядову діяльність, засіб забезпечення виконавчої дисципліни та форму моніторингу, аудиту й ревізії, а також системний комплекс суб'єкт-об'єктної взаємодії. Контроль як управлінська функція інтегрується з іншими – планування, адміністрування регулювання, коригування, поліпшення й реалізації управлінських рішень, діагностико-профілактичного, нормативно-правового, інформаційно-аналітичного та квалітологічного характеру стратегічного розвитку; засіб забезпечення виконавської дисципліни, підвищення ефективності функціональної діяльності структурно-організаційних підрозділів управління; види і форма перевірки, моніторингу, нагляду, аудиту, експертизи, ревізії інспектування; комплекс суб'єктів й об'єктів контролю, методів і заходів їх взаємодії.

Експертна функція метрики експертного оцінювання збору систематизації та параметрального оцінювання якості надання послуг і сервісів за показниками інвентаризованих аудитів, моніторингу та паспортизації об'єктів різного призначення управління ЗВО для встановлення амплітуди ефектів керівного впливу та цільових змін перетворення у системі професійної

підготовки, розроблення процедур удосконалення якості при реалізації освітньої політики на засадах сталості.

Комунікативна функція – неперервна система організації інформаційно-комунікаційного та технологічного забезпечення доступу та обміну інформаційними сучасними науковими знаннями в галузях політики безпеки якості освітньої, екологічної, соціально-економічної, енергетичної, продовольчої, методології досліджень та навчання спеціальних дисциплін з педагогіки, психології, інформатизації та цифровізації, методології практики, управління та експертного оцінювання, застосування практично-корисних практик, запобігання негативній апробації організації освітнього процесу, прогнозування та моделювання трансформації освітньо-наукових систем підготовки, семантика яких орієнтована на координування комунікативного управління з метою досягнення сучасних професійних компетентностей майбутніх управлінців у системі неперервної освіти впродовж життя.

Функція управління кадровими суперечностями – цілеспрямоване регулювання кадрової політики ЗВО при здійсненні управлінського впливу на конфлікт кадрових інтересів та поведінку суб'єктів для нівелювання джерел їх виникнення між особистої соціально-групової та корпоративної взаємодії, які включають адміністративні методи мотивації, примусу, соціально-економічні та психолого-педагогічні з метою досягнення бажаних позитивних ефектів синергетики взаємопорозуміння організаційної культури, академічної етики у системі професійної підготовки.

Функція асертивна – передбачення, уникнення та запобігання деградаційним, кризовим явищам, біфуркації систем та досягнення психологічно-сприятливого мікроклімату реалізації академічного потенціалу ЗВО шляхом уникнення маніпулятивним технікам, шантажу, примусу у комунікативній взаємодії учасників освітнього процесу з метою досягнення їх гармонізації та стабільної рівноваги.

Функція публічного зв'язку – інформаційно-комунікаційне та технологічне забезпечення зв'язків між структурними елементами об'єктів управління

систем підготовки ЗВО на рівнях, у типах (державного загально-адміністративного та спеціально-функціонального, мілітаризованого, муніципального та цивільного) та за призначенням публічної сфери взаємодії, здійснюється за встановленими правилами, нормативами, стандартами до того чи іншого виду спеціальної управлінської структури з організацією контролю за дотриманням правил інформаційної безпеки захисту особистих інформаційних даних, інтелектуальної власності та авторського права та відповідальності за їх порушення, корегуванням та оптимізацією мотиваційної поведінки суб'єктів управління з метою створення якісних необхідних економічних, правових та організаційних умов діяльності систем ЗВО у взаємодії з відповідними структурними підрозділами, ланками управлінських систем, забезпечуються єдність та впорядкованість усіх стадій публічної управлінської діяльності [31].

Конкретизовано у ході аксіологічного аналізу *функції навчально-науково-пізнавальної діяльності* – спонукально-мобілізуюча, ідентифікаційно-скринінгова, методологічна формульовально-змістовна, прогнозувально-сценарна та системно-моделююча, діагностико-закріплювальна, моніторингово-метрична-коригувальна, адміністративно-управлінська, інформаційно-аналітична, результативно-експертна.

Спонукально-мобілізуюча функція забезпечує процес мотивації особи для здійснення навчальних дій, спрямованих на задоволення та досягнення релевантності власних освітніх та науково-пізнавальних цілей для задоволення матеріальних і моральних потреб професійної підготовки, зайнятості та розвитку, застосовується в організації освітнього процесу для забезпечення мети ЗВО у мобілізації академічного потенціалу, збереження та відтворення наукової спадщини на засадах етики та доброчесності щодо формування професійних і комунікативних компетентностей з готовністю до системно-управлінської діяльності.

Функція ідентифікаційно-скринінгова полягає у перегляді результатів, аналізу, пошуку і відбору здобувачів освіти, слухачів, науково-педагогічного ,

обслуговуючого та адміністративного персоналу для організації освітнього процесу професійної підготовки; персонал-технології скринінгу передбачають швидкий відбір претендентів виключно за формальними ознаками (ступінь освіти, вік, гендерна відмінність, досвід роботи, сфера діяльності, кваліфікація) [35]. також як послуга створення бази резюме, портфоліо, куррікулум віте (з англ. – Curriculum vitae, CV), здобувачів, слухачів для надання освітніх та сервісних послуг та створення банку кадрового резерву та посадової ротації для претендентів, які перебувають в активному пошуку роботи, і відібраних згідно заявок стейкхолдерів; рекрутинг, який застосовують для нетрадиційних проектів, технології та завдань. Згідно встановленого соціального попиту на майбутніх менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку, визначення потреби у фахівцях-управлінцях, ідентифікація кваліфікації, сфер майбутнього працевлаштування, конкретизації семантики інституцій замовників, дослідження кон'юнктури ринку праці та можливостей зайнятості.

Функція методологічна формувально-змістовна зі координації складових змістовних компонентів фундаментально-філософської, загально- та конкретно-наукової методології наукового пізнання у галузях науки та знань, методології практики забезпечення якості, системного управління в сфері освіти, науки й інноватики та професійної зайнятості, експертного оцінювання наукових результатів, релевантності організації освітнього процесу та забезпечення синхронізованої комунікативної взаємодії його учасників (досягнення узгодженості структури організації шляхом раціоналізації комунікативних зв'язків та взаємоузгодження дій підсистем для здобуття мети «дерева цілей») для реалізації інтелектуального потенціалу ЗВО і забезпечення сталого розвитку; значною мірою сприяє розвитку інноваційної діяльності та її ефективному впровадженню в освітній процес, який характеризується пошуками творчих педагогічних ідей, генеруванням наукових, дослідно-аналітичних, інформаційно-комунікативних інновацій у вигляді продуктів, сервісів, конструктів, технологій; важливими ознаками управління педагогічною інноватикою в ЗВО є: корпоративне мережеве комунікування

різних типів, рівнів закладів освіти за призначенням; інформаційно-організаційне, наукове та навчально-методичне забезпечення інноваційних процесів; упровадження нових організаційних структур і механізмів управління інноваціями; розроблення та експертне оцінювання стратегії та місії управління інноваційними програмами та проектами розвитку ЗВО та їх консорціумів; портативність та перманентність інтенсивної реалізації семантичного змістовно-методологічного наповнення сфери освіти, науки й інноватики; академічний сервіс педагогічної інноватики застосування сучасних методів, засобів навчання, дослідництва і виховання, форм їх організації та інформаційно-технологічного обслуговування; ресурсне та кадрове забезпечення інноваційних процесів тощо.

Функція прогностувально-сценарна, системно-моделююча, реалізація якої дає змогу прогностики, формування портфелю варіантів сценарного розвитку ЗВО, його систем професійної підготовки (з інформаційно-комунікаційним, технологічним, науково-методичним, кадровим та соціально-економічним забезпеченням) у взаємодії з чинниками внутрішнього і зовнішнього впливу міжінституційної, галузевої співпраці зі стейкхолдерами для забезпечення зайнятості у різних типах професійного середовища (в тому числі з профільними закладами загальної середньої освіти, засобами масової інформації та громадськими організаціями, органами самоврядування, політичними об'єднаннями і рухами, вітчизняними і зарубіжними партнерами тощо); є необхідною складовою системного управління, розкриває мережеву взаємодію суб'єктів в сфері освіти, науки й інноватики, моделює прогресивні зміни модернізації освітньо-наукових систем та їх транскордонної імплементації для узгодження емерджентної єдності простору сучасних наукових знань та їх достовірної доведеності, забезпечення доступу до екологічної інформації різних соціальних груп, а також пролонгування зайнятості у глобальному соціальному вимірі правового захисту якості безпеки життя та забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу, трансферу освітніх наукових продуктів, соціальних сервісів для формування

нових методологічних парадигм цивілізаційного розвитку оскільки якісні зміни одного з навчальних закладів округу викликають аналогічні зміни в інших. Основним призначенням прогностично-моделюючої функції в умовах освітнього округу є чітке визначення мети і завдань діяльності, що потребує володіння достовірною інформацією про всі суб'єкти округу для випереджального розвитку, формування чіткої стратегії і тактики управління.

Функція діагностико-закріплювальна – організація розроблення та впровадження діагностичної метрики процесу формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів на когнітивній базі опанованих знань, умінь, навичок дисциплін технологічного та комунікативного забезпечення інформатизації та цифровізації професійної підготовки, менеджменту та освітньої політики, методології наукового дослідження та навчання, професійно-орієнтованих фахових та спеціальних навчальних курсів; регулювання вхідного, проміжного та кінцевого контролю релевантності освітніх результатів за базовими та ключовими природничо-науковими, соціально-економічними, суспільно-політичними, інструментально-аналітичними компетенціями, спеціальними профільними – комунікативний та кадровий менеджмент в освітній політиці, комп'ютерна інженерія та технології програмного забезпечення, телекомунікації та радіотехніки, інформаційно-технологічного маркетингу та підприємництва, професійних інформаційно-телекомунікаційних технологій, спеціальної педагогіки та психології, соціо- та наукометрії, публічного управління, техніки зв'язку (електро- та поштового), комунікативної корпоративної культури, академічної етики та культури спілкування; зріз остаточних або залишкових знань, закріплення управлінських вмінь та навичок комунікативного зв'язку для реалізації професійної спроможності компетентності в професійних, соціально-побутовому, інформаційному, освітньо-науковому студентоцентрованому середовищах.

Функція моніторингово-метрична-коригувальна – розроблення, застосування та поліпшення моніторингової метрики в системі управління якістю професійної підготовки з ознаками часткових інформаційної,

аналітичної, комунікаційно-технологічної, науково-методичної, соціокультурної організації освітнього процесу ЗВО; важлива роль у забезпеченні моніторингової метрики з коригуванням (ISO 9001, 9004) відводиться моніторингу освітнього процесу та його аналітичній корекції при оцінюванні не лише освітніх, наукових продуктів та соціальних сервісів, а й рівня сформованості комунікативних компетентностей у майбутніх фахівців, професійного рівня та розвитку науково-педагогічного, обслуговуючого та адміністративного персоналу, рівня якості загальної середньої освіти у майбутніх вступників; психічного і фізичного стану та розвитку усіх учасників процесу, стану навчально-, науково-методичного, інформаційно-технічного забезпечення комунікативної взаємодії навчально-науково-пізнавальної діяльності у системі професійної підготовки; запорукою ефективності слугує комплекс форм і методів оцінно-коригувального аналізу з диференційованим та індивідуальним підходами до учасників освітнього процесу (з врахуванням соціальних, психолого-педагогічних, нормативно-правових та техніко-регулятивних аспектів), що забезпечується адміністративним наглядом та засобами контролю за оптимізацією управління ЗВО.

Функція адміністративно-управлінська полягає у змісті семантики системи адміністративного управління в ЗВО, а саме – маркетинговій, організаційній, мотиваційно-спонукальній, планувальній, обліку та аудиту, моніторингово-наглядовій, експертній, комунікативній, управління конфліктами, публічної взаємодії, асертивної діяльності для забезпечення ефективної професійної підготовки при реалізації освітньої політики якості і безпеки, у сприятливому ІКТ-середовищі студентоцентрованого навчання та гармонізації академічного потенціалу ЗВО; організаційно-регулятивне значення функції реалізується через виконання управлінських рішень, створення комунікативної мережі організаційних стосунків (суб'єкт-суб'єктної, суб'єкт-об'єктної взаємодії), які забезпечують цілісність, динаміку адміністративно-керівного впливу системи, ефективність взаємодії її структурно-організаційних, функціональних та змістовно-методичних компонентів у межах

адміністративно-територіального поширення соціокультурних ефектів ЗВО (з врахуванням рішень рад трудового колективу, вчених рад, органів студентського та профспілкового самоврядування та консенсусом з органами місцевого самоврядування та публічного управління) на гармонізацію сфер суспільної діяльності.

Функція інформаційно-аналітична відноситься до всіх етапів управління освітнім процесом професійної підготовки і особливо майбутніх менеджерів у ЗВО, оскільки є основоположною у забезпеченні ефективності освітнього менеджменту та менеджменту якості у його освітній політиці; розглядають як спеціально організовану інформаційно-аналітичну систему збору, узагальнення, зберігання і систематизації з подальшим функціональним використанням отриманої інформації, яка відображає зміст, форми, методи, засоби, технології, принципи та підходи за напрямками організації освітнього процесу та метрики оцінювання його релевантності з прогностикою та моделюванням соціокультурних форм; ключовим інформаційно-аналітичним базисом сервісу освітнього процесу є інформаційно-аналітичне та інформаційно-технологічне забезпечення управління комунікаціями, міжнародною співпрацею з університетами-партнерами, мережами реєстрів якості, спілок працедавців та підприємців, асоціацій освітніх і наукових установ, соціальних мереж комунікування, рейтингово-оцінних та наукових і соціо-метричних платформ, які асимілюють зміни навколишнього середовища під впливом сучасних соціально-економічних та екологічних викликів та пов'язаного цивілізаційного переходу суспільства на глобально-інформаційний етап розвитку.

Оптимізація інформаційного забезпечення ефективного управління освітнім процесом уможливають умови :

– обґрунтування, розроблення та проектування інформаційно-аналітичних моделей формування комунікативної компетентності зв'язку майбутніх фахівців, які спроможні реалізовувати інформаційно-комунікаційне та технологічне забезпечення адміністративного регулювання та розвитку

професійної підготовки на основі моніторингу, менеджменту управління якістю зі сприятливим ІКТ-студентоцентрованим навчанням в ЗВО;

– визначення цільового призначення семантики складових підсистем сучасних моделей організації освітнього процесу та функціональних моделей формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів для забезпечення ефективності управління суб'єктами освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

– встановлення організаційно-педагогічних та управлінсько-педагогічних умов розроблення та реалізації методології системного управління інформаційно-аналітичним базисом науково-методичного забезпечення освітнього процесу професійної підготовки майбутніх фахівців з метою нарощення інформаційного потенціалу академічної спадщини наукових шкіл та поширення масштабів соціокультурного впливу на формування позитивної динаміки інформаційних полів якості життєдіяльності та її збереження для відтворення інформаційного змісту (геосферного, біологічного, ноосферологічного) та налагодження зворотного зв'язку єдності біосоціальної рівноваги сталого розвитку;

– обґрунтування та створення на рівнях управління інформацією та за поширенням впливу центрів академічного сервісу з експертно-аналітичними функціями оцінювання суспільної діяльності;

– розроблення технології моніторингу освітнього процесу в системі інформаційного забезпечення управління професійною підготовкою у ЗВО.

Функція результативно-експертна щодо формування превалюючого науково-пізнавального тлумачення нарощення методологічного потенціалу оцінювання, яке передбачає дослідження складно-організованих систем, ґрунтується на казуальності взаємодії програмних результатів з науково-методичним, матеріально-, інформаційно-комунікаційним, програмним, науково- та соціо-метричним комплексом забезпечення для формування інформаційно-аналітичного базису розроблення планів і програм, моделей професійної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО з релевантністю результатів

оцінювання сформованості комунікативної компетентності зв'язку; система адміністративно-управлінських процедур, документовпоряджених, засобів технічного і правового регулювання соціального захисту, академічної мобільності учасників освітнього процесу, визнання рівнів та ступенів у сфері освіти, науки й інноватики з присвоєними кваліфікаціями та науковими званнями, які забезпечують зайнятість та якість життя з пролонгуванням неперервності.

Функція комунікативного зв'язку – рівноправної доступності (достойних здобувачів за вимогами освітнього процесу організації професійної підготовки) до інформаційно-аналітичних платформ комунікативної взаємодії ЗВО (суб'єкт-об'єктної, суб'єкт-суб'єктної), достовірного доведення інформаційного базису, прогнозувально-моделююча для систем різного типу та рівня організації за цільовим призначенням, діагностично-експертна та соціометрична стану та розвитку систем (освітньо-наукових систем ЗВО, соціальних громадських пабліків).

Висновки до першого розділу

У розділі систематизовано вокабуляр щодо інформаційної безпеки у сфері освіти, науки й інноватики, яку тлумачимо у авторському баченні дефініції: «інформаційно-комунікаційна безпека соціокультурних форм організації адміністрування професійною підготовки менеджерів» – цілісна система процесно-апаратного, програмного, інформаційно-технологічного забезпечення організаційних нормативно-правових та техніко-регулятивних засобів, орієнтованих на забезпечення захисту: інформаційного простору держави, спільнот, суспільної діяльності та окремих громадян з гарантуванням власної гідності та національної самоідентичності від несанкціонованого порушення рубежів витривалості цілісної єдності інформаційно-аналітичної системи самобутності з небажаним впливом дисгармонізації гомеостазу; транскордонних, регіональних і національних інформаційно-комунікаційних ресурсів зв'язку, семантичне призначення інформаційно-телекомунікаційних

систем професійної підготовки, поінформування та просвітництва розлогої амплітуди категорій громадськості, яким гарантовано право доступу до будь-якої інформації, особливо навчально-науково-пізнавальної в галузях наук та знань менеджеризму системної суспільної діяльності на засадах сталості; є невід'ємною складовою державного суверенітету й національної безпеки, що характеризує стан державної захищеності національних інтересів інформаційної сфери налагодження комунікативної гармонізації зовнішньо-внутрішньої взаємодії зв'язків з передбаченням, усуненням та запобіганням загроз системного характеру. Об'єктами інформаційно-комунікаційної безпеки соціокультурних форм організації управління професійної підготовки є управлінська свідомість та відповідальність, психо-компенсаторна здатність менеджерів з адекватно-врівноваженою психікою, інформаційно-комунікаційні системи зв'язку, що складають інформаційну архітектуру сфери освіти, науки й інноватики та суспільної системної діяльності на засадах сталості, розвитку державних інтересів; відповідно суб'єктами є: системи державного регулювання семантичного призначення інформаційно-комунікаційного зв'язку за типами, рівнями, орієнтацією, що реалізують свої функції через відповідні органи державної влади шляхом створення системи забезпечення інформаційно-комунікаційної безпеки громадян, суспільних або інституційних форм організації й об'єднань, які наділені повноваженнями зі забезпечення згідно нормативно-правового та технічного регулювання транскордонної імплементації та чинного законодавства.

Сформульовано визначення «комунікативна компетенція зв'язку» – когнітивний комплекс знань, умінь та навичок комунікативної взаємодії інформаційно-комунікаційного спілкування (мовленнєве, математичне, кодово-знакове, синхронної природовідповідності, трансцендентне, інтерактивно-перцептивне, вербально-невербальне, тактильне, органолептичне, акустичне (паралінгвістичні, екстралінгвістичні)), що одночасно забезпечує набір стратегічних комунікацій у майбутнього менеджера з дотриманням правил

Конвенції та міжнародних постулатів «Міжнародного Білля про права Людини», захисту особистого простору та персональних даних.

Конкретизовано у ході теоретичних та методичних засад трактування поняття «компетентність», яку формулюємо як спроможна здатність професійної реалізації набутих сучасних наукових знань при виконанні системної діяльності комунікативної взаємодії певного комплексу фахових робіт менеджменту інтенсифікації виконання зі забезпеченням управління якістю та ефективністю освітнього процесу релевантності за функціональним призначенням. Тлумачення компетентного фахівця неподільно пов'язано з компетентністю або з його фаховою спроможністю щодо професійного вирішення завдань галузі науки та знань менеджменту сфери освіти, науки й інноватики та її інформаційно-технологічного забезпечення. Теоретичні засади тлумачення компетентності обґрунтовано у наукових працях Л. Балабанової, О. Сардак, О. Оболенського, Н. Нижника, С. Хаджирадєвої, Д. Дзвінчука та зарубіжних вчених – П. Шлендера, Т. Зайцева, В. Баранчєєва, Г. Монусової та інші. Компетентність менеджера векторизується у сферах застосування бізнесу, менеджменту, публічного управління та рівнях їх організації. За видами компетентності зв'язку в менеджерів поділяються на складові компетентності як якості посадової особи щодо ефективного забезпечення відповідності індивідуального професійного потенціалу; «професійна компетентність», яка включає інформаційно-технологічну комунікативну підготовленість при забезпеченні функціонального професіоналізму менеджера зі спеціалізацією майбутньої сфери зайнятості; «соціальна компетентність» віддзеркалює комунікативні взаємини процесів професійної діяльності та характеризують уміння майбутніх менеджерів до корпоративної взаємодії, ефективної комунікації координаційно-субординаційної архітектоніки інституціональної організації задля досягнення часткових цілей та стратегічної мети місії установи, ґрунтується на комунікативних можливостях управлінця виявляти ділову культуру академічного спілкування та мобільності.

Завдяки методологічному обґрунтуванню наукового тезаурусу дисертаційного дослідження конкретизовано визначення «*комунікативна компетентність*» зі застосуванням засобів вербально-невербального характеру задля досягнення стратегічної мети комунікативної взаємодії у професійно-проблемних ситуаціях, що виокремлюється як критерій комунікативної готовності майбутнього менеджера з інформаційно-комунікаційними здатностями налагодження зв'язку професійної комунікативної взаємодії; інтегрованим результатом сформованості є динамічний комплекс комунікативних якостей, здібностей, здатностей, знань, умінь, навичок, готовності, сформованості, спроможності та відповідальності, які необхідні та оптимально достатні для забезпечення комунікативного зв'язку у виконанні функціонально-цільових професійних завдань майбутніми менеджерами (комунікативними виявами яких є мультимодусна компонентність зв'язку, семантична динаміка, доступність та відкритість універсалізації засобів інформаційно-технологічного забезпечення). Комунікативна компетентність складається з видів мовних, мовленнєвих, культурно-етичних, академічно-комунікативних, що віддзеркалюють пануючі парадигми превалювання галузей науки і знань, комунікативні уміння та навички у контексті професійної взаємодії функціонального призначення, системно-комунікативні дії зв'язку як алгоритмізовано-послідовні етапи реалізації комунікативних умінь і навичок реалізації системно-професійної управлінської діяльності.

Список використаних джерел до першого розділу

1. Армстронга М. Практика управления человеческими ресурсами. перевод с английского С.К. Мордвинова. Санкт-Петербург : Питер, 2004. 679 с.
2. Артемчук В.В. Структура комунікативної компетентності менеджера. *Наукові праці: Педагогічні науки*, 2008. Том 97, Вип. 84. С. 92-96.
3. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. С. 648.
4. Міжнародний білль про права людини. Виклад фактів / Харківська

правозахисна група. Харків: Фоліо, 2004. 62 с.

5. Гавран В.Я., Гавран М.І. Особливості формування комунікативної компетентності магістрів менеджменту. *Молодий вчений*, 2017. № 2 (42). С. 466-470.
6. Герберт Д., Розенштилль фон Л. Организационная психология. Человек и организация : перевод с немецкого. Харьков : Изд-во «Гуманит. Центр» О.А. Шипилова, 2006. 624 с.
7. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади : навчальний посібник / за заг. ред. Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка. Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2002. 352 с.
8. Оболенський О. Ю. Державна служба : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 344 с.
9. Нижник Н., Пашко Л. Управлінець ХХІ століття: організатор чи термінатор. *Соц. Психологія*, 2005. № 5 (13). С. 28–37.
10. 1001 книга, которую нужно прочитать : пер. с англ. / гл. ред. П. Бокселл. Москва : Магма, 2007. 960 с.
11. Хаджирадева С. К. Теорія і практика підготовки державних службовців до професійно-мовленнєвої комунікації : монографія. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2005. 294 с.
12. Пашко Л.А. Людські ресурси у сфері державного управління: теоретико-методологічні засади оцінювання: монографія. Київ: Вид-во НАДУ, 2005. 236 с.
13. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління : навчальний посібник. Київ: НІЧЛАВА, 2000. 280 с.
14. Равен Дж. Компетентность в современном обществе: выявление, развитие и реализация. пер. с англ. Москва: «Когито-Центр», 2002. 396 с.
15. Рудакевич М. І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління: монографія. Тернопіль: Вид-во АСТОН, 2007. 400 с.
16. Управление персоналом : учебное пособие для студентов вузов,

обучающихся по специальности «Менеджмент организации» и «Управление персоналом» / под ред. П.Э. Шлендер. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. 320 с.

17. Шофолов Д. Л. Управління підготовкою майбутніх екологів до збалансованого природокористування: монографія. Херсон : Грінь Д. С., 2013. 238 с.
18. Фахрутдинова А.З. Коммуникации в управлении : учебно-метод. комплекс по специальности 061000 «Государственное и муниципальное управление». Новосибирск : [б.и.], 2001. 113 с.
19. Зайцева Т.В., Зуб А.Т. Управление персоналом : учебник. Москва : ИД «ФОРУМ», ИНФРА-М, 2006. 336 с.
20. Баранчев В.П., Масленникова Н.П., Мишин В.М. Управление инновациями : учебник для бакалавров. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Издательство Юрайт, 2015. 711 с.
21. Монусова Г. Социальная политика в европейском общественном мнении: субъективный контракт между обществом и государством. *Вопросы экономики*, 2012. № 6. С. 127-152.
22. Алюшина Н. Ефективні інструменти управління знаннями і кадровим потенціалом органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Ефективність державного управління : збірник наукових праць, 2015. Вип. 43. С. 165-175.
23. Василевська Т.Е. Особистісні виміри етики державного службовця: монографія. Київ : НАДУ, 2008. 336 с.
24. Загороднюк С.В. Професіографічний підхід у визначенні стандартів професійної діяльності персоналу державної служби. *Науковий вісник «Демократичне врядування»*, 2018. Вип. 22. Режим доступу : http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk22/fail/12.pdf (дата звернення 12.09.2020).
25. Ліпенцев А.В. Управління людськими ресурсами на засадах компетенційного підходу в контексті формування культури управління

державними установами. Державне будівництво, 2007. № 2. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2007_2_37 (дата звернення 12.09.2020).

26. Князева С.В. Структура професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців з правознавства [Електронний ресурс] Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pfto/2011_13/files/P1311_17.pdf (дата звернення 12.09.2020).
27. Оболенський О. Ю. Державна служба : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 344 с.
28. Рачинський А.П. Аудит персоналу як технологія забезпечення ефективності систем управління персоналом органів влади : навчально-методичні матеріали. Київ : НАДУ, 2013. 36 с.
29. Недашківська Т. Професійність державних службовців: компетентнісний підхід. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України / редкол. : Оболенський О.Ю., Сьомін С.В. та ін. Київ: Вид-во НАДУ, 2008. Вип.1. С.65-74
30. Селевко Г. Компетентности и их классификация. *Народное образование*, 2004. № 4. С. 138–143
31. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / під заг.ред. О.В. Овчарук. Київ: «КІ.С.», 2004. 112 с.
32. Мультимодусні засади післядипломної освіти для сталого розвитку: колективна монографія / за заг. редакцією Рідей Н.М., Сергієнко В.П. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 641 с.
33. Управління системами післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за заг. Редакцією Рідей Н.М. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 672 с.
34. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти

Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с.

35. Каюмов А. Т. Коммуникационная компетентность – цель образовательного процесса. *Высшее образование в России*, 2007. № 6. С. 151–153.
36. Черевко В. П. Формування комунікативної компетентності майбутнього менеджера у процесі професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія Київ, 2001. 27 с.
37. Ключко О. В. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх менеджерів аграрного виробництва засобами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій : дис. док. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Вінниця, 2018. 724 с.
38. Ельбрехт О. М. Підготовка менеджерів у вищих навчальних закладах Великої Британії, Канади, США : автореф. дис. ... док. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ, 2010. 46 с.
39. Robinson M.A., Sparrow P.R., Clegg C., Birdi K. Forecasting future competency requirements: a three-phase methodology. *Personnel Review*, 2007. Vol. 36, № 1, pp. 65-90.
40. Kheirandish M., Avilagh H.A., Nazemi N. An empirical study of the pathology of organizational communications based on three branches model: A case study. *Arab Economic and Business Journal*, 2017. Vol. 12, Issue 2, PP. 81-92.
41. Tunay Taş, Özlem Khan On the Models of Communicative Competence. *Proceedings of GLOBETSONline: International Conference on Education, Technology and Science* (June 5-6, 2020). pp.86-96.
42. Tymoshenko V., Pavlenko D., Slabetskyi O. Pedagogical research into effectiveness of training future administrators and managers at institutions of higher education=Педагогічні розвідки ефективності підготовки майбутніх адміністраторів та менеджерів у закладах вищої освіти. *International Journal of Education and Science*. 2020. Vol. 3, № 4. PP. 41.

43. Boxall P. *Twenty-First-Century Fiction : A Critical Introduction* . Cambridge : Cambridge University Press, 2013. 275 p.
44. Kast Fremont E., Rosenzweig James E. *Organization and management : A Systems and Contingency Approach*. 4th ed. MCGRAWHILL BOOK COMPANY, 1985. 720 p.
45. Fombrun C., Shanley M. What's In a Name? Reputation Building and Corporate Strategy. *Academy of Management Journal*, 1990. № 33(2). P. 233–256.
46. Zozuliak-Sluchyk R., Tytova N., Kozliuk O., Salata H., Ridei N., Yashnyk S., Litvinchuk S. Anthology of Forms of Management of Students' Cognitive Activity Institutions of Higher Education in the Use of Modern Information Technologies. *Systematic Reviews in Pharmacy*. 2021. 12(1). PP. 235-241.
47. Riffe D., Lacy St., Fico. Fr. G. *Analyzing media messages: using quantitative content analysis in research*. 1. Content analysis (Communication). 2. Mass media—Research— Methodology. 3. Mass media—Statistical methods. I. Lacy, Stephen, 1948– II. Fico, Frederick. III. Title. IV. LEA's communication series. 2nd ed. LAWRENCE ERLBAUM ASSOCIATES, PUBLISHERS Mahwah, New Jersey London, 2005. p. 251
48. Конституція України, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. [Електронний ресурс]. *Верховна рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 20.09.2020).
49. Верховна Рада України; Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004) [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/>(дата звернення : 28.05.2020).
50. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*.

Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення : 28.05.2020).

51. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 848-VIII, редакція від 16.10.2020, Відомості Верховної Ради (ВВР) № 3, ст.25. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
52. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV, редакція від 05.12.2012, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст.266, [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
53. Закон України «Про захист персональних даних» 2297-VI, редакція від 20.03.2020, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 34, ст. 481. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
54. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», 80/94-ВР, редакція від 04.07.2020 Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 31, ст.286. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
55. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 23, ст.158. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
56. Закон України «Про запобігання корупції», Відомості Верховної Ради

- (ВВР), 2014, № 49, ст.2056. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
57. Закон України «Про інформацію», 2657-ХІІ редакція від 16.07.2020, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
58. Наказ МОН України від 08 червня 2018 року № 620 «Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1132-18#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
59. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
60. Лист МОН № 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення». [Електронний ресурс]. *Міністерство освіти і науки України.* Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-19-434-vid-09072018-roku-shodo-rekomendacij-z-navchalno-metodichnogo-zabezpechennya> (дата звернення : 28.10.2020).
61. Гуменюк Т.Б., Гуменюк Ю.В. Реалізація сучасних нормативно-правових актів в організації освітнього процесу вищої школи. Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018.

С. 109-149.

62. Новини Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс]. *Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти*. Режим доступу : <https://naqa.gov.ua/> (дата звернення : 28.10.2020).
63. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності», 1187-2015-п, редакція від 04.05.2020. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
64. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 32, ст. 215. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
65. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 29, ст.389 [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
66. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168 «Положення про Державну службу якості освіти України». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
67. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України*.

- Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#n8> (дата звернення : 28.10.2020).
68. Закон України «Про повну загальну середню освіту», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
69. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 25.06.2009 (протокол N 7/2-4) «Концепція національного виховання студентської молоді». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr2_4290-09#Text (дата звернення : 28.10.2020).
70. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912 «Концепція розвитку інклюзивної освіти». [Електронний ресурс]. *Міністерство освіти і науки України*. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya> (дата звернення : 28.10.2020).
71. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2012 р. № 691-р «Концепція реформування державної політики в інноваційній сфері» 691-2012-р, редакція 10.09.2012. [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/691-2012-%D1%80#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
72. Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 жовтня 2013 р. № 1456 «Про затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі». [Електронний ресурс]. *Міністерство освіти і науки України*. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fe82a9c95d.pdf> (дата звернення : 28.10.2020).
73. Наказ Міністерства освіти і науки України 16.07.2018 № 776 [Електронний ресурс]. *Міністерство освіти і науки України*. Режим

доступу : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення : 28.10.2020).

74. Наказ Міністерства освіти і науки України 16.06.2015 № 641 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 № 1038) «Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України» [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
75. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. «Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року» [Електронний ресурс]. *Урядовий портал*. Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/npras/249613934> (дата звернення : 28.10.2020).
76. Постанова Президії НАПН України від 21 квітня 2016 р. № 1-2/7-110 Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) [Електронний ресурс]. *Національна академія педагогічних наук України*. Режим доступу : <http://naps.gov.ua/ua/activities/nsko/> (дата звернення : 28.10.2020).
77. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 739-р. «Концепція популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі» [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2016-%D1%80#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
78. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 660-р «Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
79. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р

- «Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
80. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710-р «Концепція розвитку громадянської освіти в Україні» [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
81. Указ Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002 «Національна доктрина розвитку освіти». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
82. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 р. N 896 Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
83. Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013 «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
84. Указ Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 «Стратегія національно-патріотичного виховання». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України.* Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text> (дата звернення : 28.10.2020).

85. Указ Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021 «Національна стратегія у сфері прав людини». [Електронний ресурс]. *Президент України – офіційне інтернет представництво*. Режим доступу : <https://www.president.gov.ua/documents/1192021-37537> (25.04.2021).
86. Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 СТРАТЕГІЯ сталого розвитку «Україна – 2020». [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
87. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 – 2020 роки [Електронний ресурс]. *Урядовий портал*. Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/spriyannya-rozvitku-gromadyanskogo-suspilstva/nacionalna-strategiya-spriyannya-rozvitku-gromadyanskogo-suspilstva-v-ukrayini-na-2016-2020-roki> (дата звернення : 28.10.2020).
88. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519) «Національна рамка кваліфікацій» [Електронний ресурс]. *Верховна Рада України. Законодавство України*. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення : 28.10.2020).
89. Богуцький Ю.П. Розвиток правової компетентності адміністраторів вищої школи у системі післядипломної освіти: автореф. ... дис. канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія та методика професійної підготовки. Київ, 2019. 25 с.
90. Теоретичні та методичні засади управління підготовкою фахівців з педагогіки вищої школи на основі компетентнісного підходу в межах європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу : монографія / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна Київ : ТОВ «Альфа-Реклама», 2014. 338 с.

91. Теорія і методика професійної освіти: навчальний посібник / З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін та ін.; за ред. З. Н. Курлянд. Київ: Знання, 2012. 390 с.
92. Вища освіта України і Болонський процес: навчальний посібник / за ред. В. Г. Кременя. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2004. 384 с.
93. Дем'яненко Н. М. Педагогічна парадигма вищої школи України: генеза й еволюція. *Філософія освіти*, 2006. №2 (4). С. 256–265.
94. Деркач А. А., Кузьміна Н. В. Акмеология: пути достижения вершин профессионализма. Москва: РАУ, 1993. 280 с.
95. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. *Вища освіта України*, 2008. № 3. С. 23–30.
96. Зубок М. І. Інформаційна безпека в підприємницькій діяльності. Київ: ГНОЗІС, 2015. 216 с.
97. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура: пер. с англ. под науч. ред. О. И. Шкаратана; Москва: ГУВШЭ, 2000. 606 с.
98. Макаренко Л. Л. Теоретико-методичні засади формування інформаційної культури майбутніх учителів технологій: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 – теорія і методика навчання (техічні дисципліни). Київ, 2013. 400 с.
99. Бондар С. Термінологічний аналіз понять «компетенція» і «компетентність» у педагогіці: сутність та структура. *Освіта і управління*, 2007. Т. 10. №2. С. 93-99.
100. Гушлевська І. Поняття компетентності у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. *Шлях освіти*, 2004. №3. С. 22-24.
101. Життєва компетентність особистості: науково-педагогічний посібник / за ред. Л. В. Сохонь, І. Г. Єрмакова, Г. М. Несен. Київ: Богдана, 2003. 520 с.
102. Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования. *Высшее образование сегодня*, 2003. №5. С. 34-42.
103. Куликовський С. Генеза поняття «компетентність» у європейській та українській педагогічній науці. *Людинознавчі студії. Педагогіка*, 2014. Випуск 29. С. 92-103.

- 104 Локшин В. Професійна компетентність фахівців з управління в соціокультурній сфері як технології модернізації вищої освіти. *Рідна школа*, 2006. № 4. С. 54 – 56.
- 105 Овчарук О.В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи*. Київ: «К.І.С.», 2004. 111 с.
- 106 Електронне інформаційне суспільство України: погляд у сьогодні і майбутнє : монографія / В. М. Фурашев, Д. В. Ланде, О. М. Григор'єв, О.В. Фурашев. Київ : Інжиніринг, 2005. 164 с.
- 107 Биков В. Ю., Жук Ю. О. Теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища сучасних педагогічних систем. Проблеми та перспективи формування національної гуманітарнотехнічної еліти : збірник наукових праць. Харків : ХПІ, 2003. Вип. 1(5). С. 64-76.

РОЗДІЛ 2.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

2.1 Науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів

Інформаційно-методичне забезпечення організації освітнього процесу професійної підготовки бакалаврів конкретизовано та систематизовано у напрямках розробленого науково-методичного, інформаційно-аналітичного базису та змістовно-методологічного наповнення міждисциплінарної інтеграції для формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

В умовах глобалізаційних екологічних викликів цивілізаційного розвитку та гальмування процесі модернізації національних систем освіти, науки й інноватики до рівня кращих світових аналогів транскордонної комунікативної взаємодії на глобальному, регіональному, національному та локальних рівнях організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів з комунікативною компетентностями зв'язку, конкретизовано, *форми організації адміністрування професійної підготовки семантичної направленості* :

– *маніфестно-декларативна* авторитарної взаємодії (суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної) у розпорядчо-наказових процедурах адміністративного впливу керівництва на організацію освітнього процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів, яка однонаправлена диктатура авторитаризму адміністрації без зворотнього відгуку вертикалі управління (особливості – регламентна визначеність, маніфестність декларації, жорсткий нагляд за дотриманням чинних правового та технічного регулювання, відстороненість та елітарність адміністрації, системність стягнень та штрафних покарань);

– *трансляційно-лінійна* координаційно-субординаційна – єдиноначальність цільової взаємодії між складовими компонентами одного трансляційного каналу впливу на підлеглих, що здійснюється адміністратором згідно функціональних повноважень визначених у організації (особливості – оперативна портативність організаційно-управлінських рішень комунікативної взаємодії координаційно-субординаційних сегментів чітко регламентованих та розпорядчо-визначених взаємин, інтенсивність їх здійснення, гарантування нагляду та контролю, інструктивно встановлені організаційно-управлінські компетентності менеджера та відповідний рівень кваліфікаційних вимог до представників адміністрації);

– *дивізійна* прямого підпорядкування – децентралізована з управлінським перерозподілом повноважень, оперативність процесів управління за семантикою структури організації, яка узгоджена загально-прийнятною корпоративною менеджменту установи (особливості – масштабність структурної ієрархії управління з автономною функціональністю підрозділів, системність процесів управління суб'єктом згідно призначення розподілу повноважень, централізація функціонального управління організацією, оперативний відгук на зовнішні впливи, прискорене якісне вирішення управлінських проблем, надмірні витрати на утримання адмінапарату);

– *калейдоскопічна змішана* хмарна – організація раціонального адмініуправління лінійного керівного впливу у системній єдності з проектним при вирішенні проблемно-тематичних експертно-оцінних, семантично-цільових, інформаційно-технологічних, науково-дослідницько-аналітичних, скрінінгово-моніторингових питань тематичними групами, сформованими для здійснення проектної і програмної діяльності (навчальних і наукових програм інформаційно-технологічних, соціальних сервісів надання послуг), (особливості – оперативна лабільність, інноваційність, нарощення адміністративно-кадрового персоналу, інформаційність взаємодії відповідально уповноваженими суб'єктами в адміністративно-організаційних, соціальних,

технологічних комунікаціях, запобігання конфліктності, ефективно-якісне реагування на імпульсивні зміни інтенсивної калейдоскопічності ринків праці, структурно-організаційна системність корпоративного розроблення освітніх та наукових програм, продуктів, послуг, сервісів за короткостроковими та стратегічними програмами і планами розвитку організації освітнього процесу у ЗВО);

– *мобільна дистанційна* пазлової синхронізації організації освітнього процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію принципово і переважно екстериторіально (тобто, на відстані, яка не дозволяє і не передбачає безпосередню навчальну взаємодію учасників, передбачає – забезпечення здобуття освіти за дистанційною формою з використанням технологій дистанційної організації за традиційними формами (очною (денною, вечірньою), заочною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою), педагогічним патронажем), у тому числі під час карантину та інших надзвичайних обставин, використання інноваційних підходів до розподілу повноважень між закладам освіти та їх засновниками, формування системи партнерських відносин учасників освітнього процесу, які визначені законодавством у повноваженнях засновника і керівника закладу освіти, прав та обов'язків всіх його учасників (особливості – встановлення об'єму та специфіки у освітніх програмах сегменту дистанційного освітнього процесу, здійснювати добір інформаційно-технологічного укомплектування освітніх платформ, онлайн сервісів, засобів та інструментів забезпечення дистанційного навчання, інформаційно-комунікаційних ресурсів, форм, методів і засобів, та їх застосування в синхронному/асинхронному режимі, моніторинг і нагляд за якістю дистанційного навчання та його релевантністю, автономність як закладу, так і самотності учасників освітнього процесу з врахуванням аксіолого-акмеологічної природовідповідності, в тому числі інклюзивних груп, толерантність, мобільність).

Рекомендовано до застосування палітру форм організації навчально-науково-пізнавальної діяльності для майбутніх фахівців з врахуванням

персональних – особистісних, групових колективних та потокових фронтальних ознак класифікації за критеріями не лише кількісного розподілу здобувачів освіти, а й якісними характеристиками комунікативної взаємодії між ними в процесі пізнання :

- *особистісні* (індивідуальні – навчально-пізнавальні, дослідницькі) форми організації передбачають обґрунтування, добір, розроблення змістово-методичного, інформаційно-технологічного, психолого-педагогічного забезпечення супроводу та сервісу навчально-науково-пізнавальної діяльності здобувача освіти, зважаючи на персональні мотиви, потреби та спонуки здобуття сучасних наукових знань та компетентностей з врахуванням цільової категорії належності – природовідповідності, інтелектуальних здатностей, фізичної спроможності, психолого-комунікативних здібностей та світоглядних якостей з рівноправним правом доступу до освітніх послуг та сервісів (включаючи наукові та соціальні) гендерних, вікових, конфесійних, інклюзивних, расових, національних, матеріально забезпечених, геронтологічних та деменції належних, упереджених девіантних (делінквентний, адиктивний, патохарактерологічний, психопатологічний, суперціннісних видах), маргінальних та міграційних груп категорій населення, індивідуальної спеціалізацією дібраного відповідно до рівня його підготовки і навчально-науково-пізнавальних можливостей організації навчання з персональними завданнями для самостійного творчого вирішення (особливості – пізнавальна робота з літературними, музичними, образотворчими інформаційними джерелами та творами, методичною та довідково-енциклопедичною та картографічною інформаційно-аналітичною базою, рекреаційно-естетичними, оздоровчо-дозвіллевими та академічними, медіа-інформаційними ресурсами), наслідування прикладів поведінки людини, здорового способу і безпеки життя, проектування, конструювання, графічного відтворення, моделювання, індивідуальна робота зосереджена на процесі програмованого та алгоритмізованого навчання, зі індивідуальною інтерактивністю та комунікативною перцепцією за індивідуальною й

індивідуалізованою формою організації навчання (перша характеризується єдністю пізнання без особистого контакту з іншими у спільній інтенсивності для всіх, а друга – спрямована на самостійне виконання специфічних завдань з урахуванням індивідуального темпу навчально-науково-пізнавальної діяльності кожного індивідуума). Недоліком попри переваги індивідуальних форм роботи є обмеження спілкування та комунікаційної взаємодії, а також взаємодопомоги у процесі пізнання.

- *групові* (за комплекторністю груп інформаційно-аналітичні, лабораторні, творчі проблемні науково-дослідні лабораторії, прогнозно-моделювальні академічного потенціалу наукових шкіл) *форми організації навчання* передбачають розподіл на колективи та групи для вирішення однотипних та різнорідних тематичних завдань, враховують індивідуальні особливості кожного здобувача освіти, його навчальні можливості для виконання проблемних завдань (до 6 осіб) зі забезпеченням ефективності мікрогрупового поділу, результативність якого значно вища ніж самостійне досягнення спільної мети, що пов'язано з колективною відповідальністю та індивідуальною допомогою кожному як з боку здобувачів освіти, так і педагога, найбільш доцільна для практичних і лабораторних, творчих, семінарських (виїзних та стажувальних) видів пізнання, особливо науково-природничої, суспільно-політичної, соціально-економічної, управлінської, психолого-педагогічної, лінгвістичної та інформаційно-технологічної підготовки майбутніх фахівців (особливості групової роботи – ускладнення у вигляді гальмівних перешкод в разі, коли більш підготовлені здобувачі уповільнюють ініціативу і самостійність слабших; окремі колективи не в змозі ефективно навчатися без кропіткої і постійної допомоги педагогів; навчально-науково-пізнавальна діяльність характеризується несинхронним ритмом організації навчання). Одним із видів групової є поточно-фронтальна форма організації навчання, що передбачає спільну колективну діяльність виконання навчальних завдань під керівництвом педагогів за умов одночасного виконання спільних видів навчально-науково-пізнавальних видів діяльності з діалогово-

дискусійним обговоренням, узгодженням та порівнянням, оцінюванням результатів на компромісній основі, що сприяє формуванню довірчих взаємин між учасниками освітнього процесу зі забезпеченням стійких пізнавальних мотиваційних інтересів, реалізується у ході проблемного чи пояснювального з наочним ілюструванням викладу тематичного матеріалу (репродуктивних чи проблемно-творчих завдань з врахуванням особистих якостей здобувачів зі передбаченням нехтування пізнавальних можливостей та інтелектуальних здатностей).

За місцем дислокації освітнього процесу: освітньо-виховні – локації інституційної організації за виховною метою (гуманістичні, природоохоронні, патріотичні, дозвілєво-рекреаційні, просвітницько-світоглядні, художньо-мистецько-естетичні, краєзнавчі, історико-ретроспективні, фізичної культури та спорту, соціальні, інтернаціональні, теологічні, сімейно-побутові, обрядові), науково-дослідні – науково-аналітичні, експертно-інспекційні, моніторингові, мережево-комунікаційні, інформаційні-телекомунікаційні платформні (навчально-науково-виробничі, творчі, проблемно-пошукові, проектно-конструкторські, винахідницькі, технологічно-сервісні); виробничо-технологічні – організації систем управління якістю, екологічного керування, працезохоронні, випробувальні, енерго-ресурсо-зберігаючі, харчової та інформаційної безпеки; інституційно-організаційно-практичні стажувально-адаптивні процеси; аудиторні (теоретичного, практичного та виробничого навчання); позакласної організації (випробувальні полігони, дослідні ділянки); краєзнавчі, етнографічні, експедиційні.

За дидактичною метою: теоретичні (аудиторні, лабораторно-практичні та семінарські, круглі столи, форуми, тренінги, колоквиуми, диспути); практичні (розрахунково-графічні лабораторно-практичні роботи, інтерактивні семінари та воркшопи, навчально-науково-дослідні колоквиуми, технологічні, виробничі, пропедевтичні, педагогічні практики); інституційне стажування – в закладах освіти, соціально-патронажних та волонтерських установах, просвітницьких, розвивальних, дозвілєвих, санаторно-оздоровчих, віртуальних, галузевих

виробничих, управлінських за рівнями та у типах організацій; академічна мобільність; бікомбіновані (самостійні, курсові, дипломні роботи, проекти, науково-практичні доповіді, олімпіади, творчі конкурси).

Здійснено добір комплексу ефективних засобів :

– *навчально-пізнавальної діяльності* – Nⁿ D-наочно-демонстраційні на потенціалами прогнозування та на рівнях моделювання діаграм, архітектонічні схеми, графіки, структурно- логічні, функціональні та організаційні, імітаційні моделі, постери, абриси, вокабуляри, есе, формули; технічні інформаційно-телекомунікаційні платформи та дистанційні системи інформаційного доступу, освітньо-змістовні модулі, мультимедійні проблемні лекції та інтегративно-аналітичні, інформаційно-аналітичні, практико-моделюючі заняття статистичні та дистанційні системи, силабуси; обладнання та прилади технічного забезпечення, процеси та апарати лабораторного обладнання; нормативно-регулятивні метричні платформи, підручники, навчальні посібники, практикуми, довідники, збірники стандартів і правового та технічного регулювання, науково-методичні рекомендації з навчальних і виробничих практик і забезпечення системної методології адміністративного управління;

– *інформаційно-комунікаційних технологій* – технічні (техніка комп'ютерна та мультимедійний – стереогарнітура, проектор, цифрова камера; апаратні гаджети, інтерактивні сенсорні; програмне забезпечення операційних систем, пакетних портативних прикладних програм, програмні засоби лінгводидактичні програми-словники, перекладачі, текстові редактори, браузері, тренажери й тести; освітні сервіси Інтернет, інформаційно-методичні ресурси; мережні засоби комунікації;

– *апаратних складових зв'язку* – вводу-виводу інформації, для забезпечення комунікативності та її перетворення інформації, архівування масивів інформаційно-аналітичного базису, банкінгу великих обсягів інформації, пристрої маніпулювання та моделювання текстово-графічного, аудіовізуального інформаційного контенту;

– *програмних складових зв'язку* – системи програмно-машинної графічної

візуалізації, програмні навчально-пізнавального призначення, інформаційні мережі, сучасні засоби зв'язку на локальному і глобальному рівнях, операційні системи та пакети прикладних програм;

– *технічного регулювання*(ДСТУ ISO 9001:2015, ДСТУ ISO 10011-1-97, ДСТУ ISO 10005:2007, ДСТУ ISO 10006:2005, ДСТУ 180 9001-2000, ДСТУ 4163:2003, ДСТУ 2938-94, ДСТУ 3008-95, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 8302:2015, ДСТУ 2681-94, ДСТУ 3966-2009, ДСТУ 3017:2015, ISO 16133, ISO 9001, ISO 17025, ISO 26000, SA 8000, ISO 27000. ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 22000, HACCP, FSSC, ISO 50001, ISO 6709:1983, ISO/DIS 6709, ISO 19101:2002, ISO/CD TS 19101-2, ISO/TS 19103:2005, ISO/NP TS 19104, ISO 19106:2004, ISO 19105:2000, ISO 19107:2003, ISO 19108: 2002, ISO 19109: 2005, ISO 19111: 2007, ISO / CD 19111-2, ISO 19112: 2003, ISO 19113: 2002, ISO 19114: 2003, ISO 19114: 2003 / Cor 1: 2005, ISO 19115: 2003, ISO / DIS 19115-2, ISO 19116: 2004, ISO 19117: 2005, ISO / NP 19117, ISO 19118: 2005, ISO / CD 19118, ISO 19119: 2005, ISO 19119: 2005 / DAmD 1, ISO / TR 19120: 2001, ISO / TR 19121: 2000, ISO / TR 19122: 2004, ISO 19123: 2005, ISO 19125-1: 2004, ISO 19125-2: 2004, ISO / CD 19126, ISO / TS 19127: 2005, ISO 19128: 2005, ISO / WD TS 19129, ISO 19131: 2007, ISO 19132: 2007, ISO 19133: 2005, ISO 19134: 2007, ISO / AWI 19148, ISO 19135: 2005, ISO 19136: 2007, ISO 19137: 2007, ISO / TS 19138: 2006, ISO / TS 19139: 2007, ISO / DIS 19141. ISO / CD 19142, ISO / CD 19143, ISO / CD 19144-1, ISO / CD 19144-2, ISO / WD 19146, ISO / NP 19149, ISO / NP 19151) [17].

Сформовано систему методів навчально-науково-пізнавальної діяльності на:

– *навчально-пізнавальні* – мотиваційного інтересу, пізнавально-спонукальні, акмеологічно-заохочувальні, інтерактивно-ігрової взаємодії, експертно-оцінювальних дискурсів, проблемні та сценарні бесіди, діалоги , інтерв'ю, графічні, логічні тести на умозаключення, виключення та перехресні матричні;

– *науково-метричні* – інтерактивні, проблемно-сценарні, експедиційно-краєзнавчі, фольклористичні, етнічні – експертно-аналітичні, дослідницькі з апробацією; мозкових атак – колективних, персоніфікованих, репродуктивних, моніторингово-діагностичних освітньої політики якості;

– *науково-дослідні* – етіології наукових шкіл фундаментально-філософських, загально-та конкретно-наукових, в тому числі експертного оцінювання, практики та управління;

– *прогностичні* – навчально-пізнавальної та науково-пізнавальної прогностики стану та моделювання систем різного рівня і типу організації та походження;

– *конструкторсько-проектувальні* – інформаційно-технологічного забезпечення комунікативної взаємодії навчальних та наукових проєктів пізнавальної діяльності;

– *освітньо-виховні* – за генезисом інформаційно-аналітичного базису комунікативної взаємодії інформаційно-комунікаційних потоків адміністрування організації професійної підготовки менеджерів у ЗВО – мовленнєвої дидактики (дискурси, бесіди та діалоги, опуси, перекази, психолого-педагогічні есе, методологічні круглі столи, працезохоронні БЖД-квалітологічні семінари зі сертифікацією; наочні XD-модифікації унаочненого представлення, реперної геолокації, ID-паспорту та картографування, прив'язки торгової марки;

– *лабораторно-аналітичного випробування* – стаціонарно-модельного, полігонного, організаційно-інституційного стажування, педагогічно-творчі, графічно-моделюючі, моделювально-систематизуючі, метрологічно-стандартизуючі, візуально-імітаційні, проєкційно-моделюючі;

– *ідентифікаційно-закріплювальні* – зовнішнього моніторингу та самооцінювання: скринінгу вхідної, зовнішньої, прямої, дотичної, безпосередньої, опосередкованої взаємодії зв'язку (теоретичної, самостійної, практичної), атестаційного, проміжного, кінцевого, результативного, контролю якості, експертної, контролю;

– *діагностико-коригувальні* – полімультимодусні, наочно-практично-презентаційні, краєзнавчо-експедиційно-експериментальні, проектно-конструкторські, виробничо-випробувальні, інституційні-трансляційні.

Глобальні ризики біологічної безпеки, інформаційної розбудови та менеджменту з порушенням особистісних кордонів соціального захисту, а також замкненості простору здобуття освіти та наукового пізнання потребує значної транскордонної та екосистемної трансформації організації освітньо-наукового процесу. Питання біологічних загроз та інформаційної безпеки з трансконтинентальною трансформацією не лише інформаційних потоків (не захищених), а й елементарними санітарно-гігієнічними обмеженнями життєдіяльності людства та його цивілізаційного розвитку потребує обґрунтування та формування нових методологічних парадигм та їх технологічного забезпечення. Інтенсивність трансформації соціальних, біо-соціальних систем та освітньо-наукових соціокультурних форм організації ЗВО перевищує швидкість глобальних екологічних проблем (перенаселення, зміна клімату, озонових дир, кислотних дощів, надзабруднення, надспоживання), де навіть застосування зброї масового ураження відходить на другий план в умовах пандемії, тероризму, масової міграції та політичної заанговажності економічних пріоритетів.

Методологічно-технологічне обґрунтування підготовки майбутніх фахівців розкрито у тлумаченнях і трактуваннях сучасного бачення освітніх технологій різночинними представниками галузей науки та знань за градацією специфічних видів – інформаційні (В. Бебик [5]), наукової творчості (І. Булах [7], Т. Вуджек [9], Г. Гиргинов [11], Е. Де Боно [12], В. Іріна, А. Новіков [15], І. Калошина [16]), організації процесного (Ю. Богуцький [6], О. Кондур [18]), цільового (Г. Атаманчук [2], Ю. Ковбасюк [13]) та антикризового управління освітньо-науковим процесом професійної підготовки (О. Ваганова [8], О. Якубовський, Т. Пахомова та Н. Драгомирецька [23]), інтенсивності сприйняття (О. Андреев, Л. Хромов [1], Р. Аتكісон [3]), технології інтенсивного читання (І. Ладанов та В. Розанова [20], В. Часов [22]), інформаційного

метаболізму (В. Єрмак [14], А. Кемпинський [17], А. Аугустинавичюте [4]), управління якістю релевантності (Дж. Вумек, Д. Джонс [10], Т. Конті [19]). Основні функції організації освітньо-наукового процесу – цілепокладання, планування, організація, регулювання і контроль, детально розглянуті у роботах Н. Панфєровою [24]. Характеристика управлінської діяльності та функції управління освітніми системами представлені у науковому доробку Т. Шамової, Т. Давиденко та Г. Шибанової [25], Н. Рідей [26]. Система управління ЗВО, технології управління освітньо-науковим процесом, науковою діяльністю, економічною, соціальною і виховною роботою висвітлені педагогами-управлінцями С. Резніком і В. Філіповим [27], Н. Титовою [28].

Ціллю педагогічної розвідки було обґрунтування та розроблення стратегії методологічно-технологічного обґрунтування професійної підготовки фахівців в умовах глобальних ризиків для формування якості безпеки життя шляхом усунення біологічних та інформаційних загроз з нанесенням економічних та соціальних збитків у короткострокових етапах життя людини та здобуття освіти з науковим пізнанням для забезпечення особистого добробуту (родинного, соціальних конгломератів) та безпеки життєспроможності.

Частковим об'єктом досягнення цілі є організація неперервного освітньо-наукового процесу з методологічним обґрунтуванням та технологічним забезпеченням життєспроможності, якості, безпеки здобувачів освіти та пересічних категорій населення; предметом – освітні технології неперервної організації освітньо-наукового процесу професійної підготовки (орієнтації, становлення, самоменеджменту та саморозвитку) зі забезпеченням добробуту та безпеки людини; завдання – визначити векторність освітніх технологій за семантикою призначення функцій організації освітньо-наукового процесу, сформулювати авторське трактування сучасних освітніх технологій.

Для розв'язання поставлених завдань на різних етапах дослідження використовувалися такі методи: теоретичні – аналіз наукової літератури з проблем підготовки майбутніх фахівців сфери управління та глобалізації економіки (за сферами, на рівнях та у типах природокористування);

класифікація та систематизація теоретичних та експериментальних даних; емпіричні методи та методики дослідження: діагностичний, спостереження, бесіди, інтерв'ювання, анкетування (закрите, відкрите, вибіркоче); інтерактивні методи навчання та інше, що спрямовувалися на з'ясування взаємозалежності між діяльністю педагога і результативністю навчальної діяльності здобувачів освіти в галузі науки і знань управління та глобалізації економіки згідно засад теорії та методики професійної освіти.

Семантика освітньо-наукового процесу за цільовим призначенням технологічно реалізується у конкретних освітніх технологіях як виокремлених, бінарних, матричних, так і пазлових [111].

Серед розлогого спектру освітніх технологій виділено у авторському трактуванні – інформаційні – фіксації пам'яті інформаційно-аналітичних об'ємів даних, наукової педагогічної майстерності, організації адміністрування системно-процесного забезпечення управління якістю, цільової семантики та антикризового менеджменту процесу професійної підготовки, інтенсивності свідомого сприйняття інформаційно-аналітичного базису та його метаболізму для моделювання якості релевантності профпідготовки менеджерів у ЗВО.

Освітні інформаційні технології (фіксації пам'яті інформаційно-аналітичних об'ємів даних) – це комплекс системний методичний (методик, методів, процесів, засобів і форм) методологічно-технічно-програмного забезпечення, який реалізується для апробації новітніх наукових інформаційних даних; синергетична система синхронізованих методичних (методика навчання, методика наукових досліджень та організації інструментально-аналітичного забезпечення), інформаційні технології наукових досліджень, технології дистанційного та мережевого навчання інженерно-технологічно-технічних (охорона праці, технічні засоби навчання, процеси та автомати, техніка випробувань та безпеки, матеріалознавство) циклів дисциплін та курсів, у яких предмет передбачає освоєння методів організації праці з позитивним ефектом корпоративної взаємодії та виробничо-технологічного потенціалів.

Ефективний цикл управління масивами інформаційних даних належної якості та достовірності викладемо у ланцюгу: збору \Rightarrow інвентаризації формування банку \Rightarrow накопичення та зберігання \Rightarrow оприлюднення доступу, обміну та трансляції передавання \Rightarrow унаочнення за рахунок технічних і програмних засобів функціональних операцій \Rightarrow обліку таксономії сортування, пошуку достовірності, захисту та контролю безпеки [98].

Освітні інформаційні технології безпосередньо взаємодіють у симбіотичному комплексі інформатики, цифровізації, кібернетики та системного аналізу складових визначеної інформаційної системи або її інформатизації – методологічно та технологічно дисциплінарно оформлені згідно методики організації освітньо-наукового процесу професійної підготовки у семантично прикладних завданнях «дерева цілей», які полягають в автоматично-операційній обробці інформаційних даних за допомогою автоматичних, операційних систем і комплексів баз (банків) даних в умовах комп'ютерно-орієнтованого програмно- та телекомунікаційно-забезпеченого студентоцентрованого навчання. Різновидами вищезазначених технологій є інформаційно-телекомунікаційні, мережево-дистанційні бінарні, змішані комбіновані – портативно-інтерактивного доступу. Такі технології представляють усукупнення глобальних систем позиціонування та їх сумісності, механізмів трансконтинентальної космополітичної взаємодії, транскордонної імплементації концепції та стратегії глобальної синхронізації ноосферних стратегем сталості, а також методів, процесів, програмно-технічних засобів та форм оброблення масивів інформації. Вони призначені для інформаційної взаємодії системних явищ у критеріях номінально-визначеної ефективності управління якістю з мінімізацією затрат. У стратегії розвитку освітньо-наукових систем консорціумного типу ваги набувають технології електронного урядування як управління якістю діяльності ЗВО шляхом запровадження системи електронного документообігу адміністрування та корпоративного менеджменту через застосування методів публічного управління та адміністрування на основі системного та процесного підходів

відповідної організації освітньо-наукового процесу орієнтованих на ефективну реалізацію функцій менеджменту та політики якості ЗВО на базі ІКТ [87].

Освітні технології наукової педагогічної майстерності передбачають застосування засобів активізації креативного потенціалу здобувача освіти, що визначає процес інформаційного технологічного забезпечення та методологічного обґрунтування. Існують різнобічні тлумачення від натхнення (мистецького, Божого провидіння), свободи думки (політ ідеї, яка розмикає межі невстановленого) до проєкції творчості у комбінації сценаріїв можливих прогнозів (на основі досвіду взаємодії та забезпечення розвитку). Суспільно-історична унікальність сприяє народженню (продукуванню, миротворенню) квалітологічних інновацій (оригінальних новоутворень) футуристичного передбачення. Творчу діяльність І. Калошин ідентифікує за кваліфікаційними ознаками, як то: спрямовану на вирішення проблемних завдань за умов відсутності діючих механізмів та методик унаочнених способів, а особливо досягнення специфічних цілей методології формування, досягнення, оцінювання задекларованих парадигм, постулатів, беззаперечних аксіом, різноманітних законних та підзаконних постулатів, теорем та їх аргументованих доведень; пов'язану зі створенням суб'єктом (свідомо, несвідомо, безпосередньо та опосередковано) на рівнях інноватики сучасних випереджувальних наукових знань щодо віднайдення механізмів досягнення мети вирішення проблемної ситуації; схарактеризовано у невизначених можливостях здобуття новітніх знань для вирішення завдань визначених суб'єктом. Технології творчості базуються на методологічній платформі системного аналізу креативності етапів творчого пошуку \Rightarrow структурно \Rightarrow логічному ланцюгу: задум \Rightarrow логіка ідеї \Rightarrow креативність реалізації задуму; у підетапах \Rightarrow камеральності \Rightarrow інкубації \Rightarrow озаріння \Rightarrow перевірки, оцінювання та поліпшення; за стадіями: усвідомлення креативності задуму \Rightarrow аналізу творчої потреби \Rightarrow скринінг інформаційної бази даних \Rightarrow компілятивне рішення прогнозів \Rightarrow критичний аналіз \Rightarrow продукування ідеї та її експериментальна перевірка [5, 6, 7, 8].

Освітні технології організації адміністрування системно-процесного забезпечення управління якістю передбачають застосування практично-корисних форм організації матеріально-технічного та навчально-пізнавального, науково-методичного інформаційно-телекомунікаційного забезпечення у механізмах, способах та засобах реалізації публічного та адміністративного управління організаційним процесом підготовки майбутніх менеджерів, які базуються на пріоритетності квалітологічної релевантності результатів; актуалізація технологічності і переваги забезпечується як засіб матеріалізації академічних ресурсів управління в очікуванні результатів навчально- та науково-пізнавальної діяльності, трактується як соціально-організаційна технологія управління освітньо-науковим процесом і механізмом організації адміністрування, засобом модернізації публічного регулювання у заданих умовах нормативно-правового та технічно-регулятивного забезпечення місії академічного потенціалу ЗВО. У технологіях цільового управління процесами семантично виокремлюють технології процесного управління: результатами (превалюють пріоритети цілей над прогнозуванням і плануванням); мотивації потреб та інтересів (міжособисті пріоритети взаємин); динамічного дороговказу (алгоритмізації) та контролю (тоталітарного нагляду та перевірки управління персоналом); за винятком наріжності професіоналізму; кібер-інтелекту (штучно-продукованого, провідна роль надається інформаційно-комп'ютерним технологіям економіко-математичного програмування); спонукання інтенсифікації ефективної реалізації трудового потенціалу [11, 12].

Освітні технології цільової семантики застосовують ініціативно-цільові (безстрокові, які не забезпечують досягнення цілей), програмно-цільові (строкові зі застосуванням методик, методів, механізмів та засобів досягнення цілей зі здійсненням нагляду та динамічного контролю), організаційно-управлінського регламенту (досягненні за визначеними методиками у досягненні цілей, технічного регулювання потенціалу ресурсного обмеження, тоталітарним контролем безстрокового досягнення мети) практично-технологічний інструментарій для реалізації мети у пріоритетах цілей над

проблемними ситуаціями, що синхронізується з функціями організації освітньо-наукового процесу професійної підготовки [13, 14].

Освітні технології антикризового менеджменту процесу професійної підготовки (освітньо-методологічний, адміністративно-управлінський, організаційно-моніторинговий, прогностно-програмним комплексом алгоритмізованих методик, засобів, механізмів, процедур і регламентів), соціально-культурних форм і способів скринінгу, запобігання та усунення складних та кризових ситуацій з десинхронізацією освітніх систем ЗВО для профілактики та подолання реградаційних процесів системної руйнації та мінімізації наслідків їх впливу. Дані технології уособлюють варіативність організації освітньо-наукового процесу ЗВО в умовах ускладнених та кризових ситуацій, а також семантику вибору щодо алгоритмізації організаційно-управлінських операцій у доведених закономірностях розроблення антикризових рішень стабілізації освітньо-наукових систем. Організація освітньо-наукового процесу при впровадженні антикризового менеджменту ЗВО проектується у критеріях раціональності, оптимальних витрат трудозатрат, гармонізації освітньо-наукового простору, економії ресурсних та часових витрат та досягнення максимальної релевантності ефективності професійної підготовки. Змістовно-методологічне наповнення реалізації заходів антикризового менеджменту охоплює дослідницько-аналітичну, діагностико-скринінгову та організаційно-методичну та психолого-педагогічну соціально-орієнтовану види діяльності. Алгоритмізованість освітніх технологій антикризового менеджменту програмують у переліку етапів [15, 16].

На початковому етапі антикризову команду виокремлюють у структурно-організаційну інституцію з відповідно делегованими повноваженнями компетентнісного, експертного, дорадчого базису адмінменеджменту ЗВО.

Встановлено етапність алгоритму освітніх технологій антикризового менеджменту :

1. Початково-пропедевтичний камеральний етап зі створення працеспроможного колективу робочої групи з числа учасників ЗВО та

зацікавлених сторін ззовні, де членами групи є представники з операційною здатністю застосування знань антикризового менеджменту, педагогічної, соціально-економічної, еколого-безпечної, квалітологічної прогностики, менеджменту конфліктів, проект-менеджменту, методології системного управління та наукового пізнання в умовах організації ефективного управління ризиками та небезпеками, нівелювання гомеостазності ускладнених, кризових та психологічно-стресових критичних ситуацій, які мають теоретико-практичне та методичне забезпечення у розрізі професійної роботи в даному напрямі методологічної специфіки та організації дослідження. Антикризова команда формується організаційно та детермінована на період скринінгу дослідження та усунення ускладненої кризової ситуації та в разі її уможливлення вирішення у часово-просторовому вимірі може діяти на постійній основі.

2. Етап верифікації, моніторингу доцільності та оперативності вжиття антикризових заходів. З моменту виявлення недоцільності та невідповідності застосованих заходів як-то недостовірно ідентифіковані проблеми та ситуації, збитковий час, академічний потенціал не спроможний виявити, запобігти та усунути складним та кризовим явищам і їх наслідкам, відсутні дієві механізми, методики та методи, засоби та інструменти в зв'язку з необґрунтованістю методології антикризового управління, повертаються на низхідну позицію щодо пошуку нового «дерева цілей» планування та моделювання спеціалізованих антикризових заходів, в разі встановлення доцільності переходять до третього етапу.

3. Розробка програми антикризового менеджменту та управлінські технології запобігання кризовому стану ЗВО. Ефективність антикризових управлінських рішень прямо залежна від типу проблеми у категоріях ранжування (за масштабом поширення, потенційними умовами здійснення управлінської діяльності, системний аналіз якості скринінгових інформаційних даних, їх достовірність та підтверджена вірогідність, інформаційно-аналітичне, науково-методичне, вебо-метричне забезпечення та оснащення). Адміністративний апарат ЗВО підготовлений для вирішення традиційних

проблем його функціонування у фіксованих стабільних умовах, які забезпечують повноту інформаційних даних для прийняття оптимально-доцільних, організаційно-управлінських рішень. Проте футуристичні потреби усіх видів адміністративного управління ЗВО вимагають формування у представників адміністрації ЗВО та у партнерів, які інституційно взаємодіють, оволодіння компетентностями – евристичного мислення, психологічної стресостійкості, прогностичного моделювання, футуристичного сприйняття та перетворення біосоціальної та геосферної організації природних та антропогенно змінених систем різного функціонального походження та семантичного спрямування у арсеналі інструментально-методичного антикризового менеджменту у невизначених умовах неповного інформаційного забезпечення для ефективної реалізації стратегічного управління. Покроковий алгоритм прийняття антикризових рішень управління сталістю збалансовано-рівноважного існування та перспективного розвитку ЗВО. Початковий крок – розробка стратегічного плану системою ефективних механізмів та заходів зі антикризового виведення інституцій та уникнення станів (явищ, процесів) від ускладнених до катастрофічних ситуацій; камеральний крок – збір, узагальнення, систематизація, ранжування даних первинного аналізу початкового скринінг документообігу та електронного врядування у структурних підрозділах організацій, установ та інституцій систем освіти, науки й інноватики зі встановленням невідповідностей; аналітичний етап – системний аналіз складності ситуацій, встановлення ризиків і небезпек кризовості; цільовий крок – встановлення доцільності векторів, шляхів та механізмів забезпечення квалітологічного виходу за програмами синхронізовано оптимізації синергетичних ефектів антикризового подолання несприятливих ситуацій; стратегічний етап – обґрунтування та розроблення стратегічних цілей, їх систематизація та пріоритетне ранжування за програмованими алгоритмами виходу та забезпечення в амплітуді несприятливого дискомфорту інституційного функціонування - ускладнення дієздатності - кризовості - катастрофічності - біфуркації - гомеостазу

(врівноваженої збалансованості та стабільності). Можливі шляхи реорганізації та модернізації інституційного реформування, функціонування в разі незначних наслідків впливу кризи на ЗВО, або значних зі встановленням доцільності ліквідації. Потенціальний етап – встановлення ресурсоспроможності та ресурсозабезпечення ефективного впровадження управлінських рішень; семантичний етап – обґрунтування та розроблення функціональних заходів впливу на цільову реалізацію у формуванні комплексної програми стратегій антикризових планів з урахуванням чинників збудження кризових ситуацій та потенційних тригерів антикризових управлінських рішень.

4. Започаткування системи реалізації управлінських рішень з організації виведення з кризових ситуацій зі встановленням відповідальних виконавців та їх уповноваженням (ресурсозабезпеченням згідно відповідних рівнів кваліфікацій та відповідальності у виконавській дисципліни типу та складності делегованих ним завдань).

5. Організація процесу здійснення управлінських рішень у визначеній послідовності досягнення цілей антикризового менеджменту.

6. Методологія оцінювання якості системи антикризового управління (результативність якого визначається нульовим статусом, коли рішення не мають позитивної чи негативної амплітуди впливу з аналізуванням причин недосягнення релевантності та розробленням процедур поліпшення та корекції попередніх цілей та заходів управління; статусом недостатньої відповідності у досягненні недостатньо позитивних результатів; ефективного статусу досягнення дієвих результатів, що забезпечують потенційний базис переходу до наступного етапу).

7. Етап комплексної антикризової програми, перевіряється подальша доцільність застосування наступних заходів. В разі виконання програми і поліпшення ситуації кризового стану інституцій в навколишньому середовищі система антикризового менеджменту має бути адаптивна згідно набутих умов цього середовища, тобто розробляються часткові управлінські корективи. Якщо

позиція стану організації у зовнішньому середовищі є незмінною, то розробляються управлінські заходи зміни статусу установ.

8. Застосування технологічної схеми антикризового менеджменту на базі сценарію прогностики та подальшого футуристичного моделювання перетворення системи в передбачених ускладнених кризових та катастрофічних умовах, що забезпечує підготовку плану мінімізації можливих негативних впливів та наслідків для установи.

Завданнями антикризової групи є становлення першопричин виникнення ризиків небезпек ускладнення та деструктивної кризовості розвитку ситуації; градація першопричин криз та виявлення чутливих до моделювання та системного управління; аналіз пріоритетних напрямів системної діяльності у ЗВО; обґрунтування та розроблення стратегем перспективної діяльності ЗВО (зі збереженням академічних традицій та доукомплектування інноваційними) з модернізацією організації освітньо-наукового процесу та імплементації систем професійної підготовки до міжнародних аналогів; розроблення та проектування напрямів діяльності у процесах; діагностика емерджентності систем ЗВО; встановлення життєздатності та інституційної спроможності в умовах трансформації процесно-діяльнісної взаємодії в середині, між та зовнішнього представлення; встановлення пріоритетів політики ЗВО на сучасному етапі цивілізаційного розвитку.

Освітні технології інтенсивності свідомого сприйняття інформаційно-аналітичного базису та його метаболізму (для моделювання якості релевантності профпідготовки менеджерів у ЗВО) як системи методик, методів, способів та засобів усвідомленого сприйняття та довгострокового запам'ятовування фіксованого масиву інформаційних даних за умов: здатності учасників освітньо-наукового процесу інвентаризувати, запам'ятовувати, віднаходити, згадувати та відтворювати її, з дотриманням логіки та вияву креативного мислення, продукування нових ідей для запобігання, передбачення та усунення складних та ситуативних завдань; мозкової інтенсивності, масштабності розумових процесів, що залежать від тренування пам'яті за

принципами В. Сухорева, а саме: принцип паузи – обдумування проблеми; принцип спокою – забезпечення концентрації уваги; принцип усвідомлення – тригера селективної уваги; принцип асоціативності – пошуку уявних образів; принцип студентоцентрованості умовиводів, що сприяє позитивному наслідуванню; принцип таксономічного; принцип ймовірного перегляду та прослуховування з органолептичною та тактильною перевіркою для портативної пам'яті [17].

До вищевикладених технологій в тому числі відносять технології інтенсивного читання як комплекс прийомів, методів та засобів (в тому числі для інклюзивних категорій) підвищення швидкості читання при застосуванні усіх або деяких органів чуття (тренінгу аналізаторів) людини. Читання як основне джерело інформації є складним етапом творчої роботи, оскільки постійність цього процесу перетворює пізнання у нескінченність вже пізаного; забезпечує розширення професійного світогляду, сприяє опануванню інструментами розумової діяльності та експертизи інтелектуальних ідей; як творчий вид діяльності забезпечує продукування міждисциплінарних (міжгалузевих) наукових ідей і розвитку інтуїції. Професійне читання актуалізує систематизовано семантику інформації як раціонально виокремлену (на противагу читанню пересічної людини). Технології інтенсивного читання включають: методики гальмування (блокування) позитивних зворотних зв'язків умовного сприйняття моторики слуху та зору; методи та прийоми гальмування артикуляції; методику немовленнєвих рухових ритмічних перешкод і методику звукових музичних або акустичних бар'єрів; методику мотивації; методику контролю і самоконтролю [18, 19].

Освітні технології інтенсивності свідомого сприйняття інформаційно-аналітичного базису та його метаболізму та її перетворення є механізмом сприйняття, завантаження, систематизації, таксономії та представлення інформації; характеризують як окремі індивідуальні чи колективні суб'єкти життєдіяльності в суспільстві, інтертипні; ідентифікація персонального чи групового є складною методологічною процедурою, яка виходить за межі

формалізації з достовірною діагностикою сприяння якості процесу управління [20, 21, 22].

Освітні технології управління якістю результатів навчання передбачає запровадження методологічно-технологічного комплексу аналізу та управління якістю релевантності функціональної діяльності ЗВО як системи академічної спадщини та комплексу науково-педагогічного потенціалу бажаним потребам чи запитам учасників освітньо-наукового процесу; представляє управління умовами, джерелами та процесами формування, результатів визначеної якості, а також задоволення споживача та його сервісного обслуговування; реалізують освітню політику якості екологічного керування, місію безпеки мети й інформаційної відповідальності за достовірність доведених результатів, а також здійснення системного управління за допомогою планування, керування та моніторингу, метрики і поліпшення як засобів в межах системи якості й безпеки ЗВО. Технології забезпечують систему якості як структуру керування і контролю за ним та методологію забезпечення обраних стандартів якості за потребами: згідно ISO 9000 – задоволення потреб споживача, а не лише вимог технічного регулювання процесу; відповідно окремим інституційним стандартам установ, що не здійснюють міжнародну сертифікацію, а користуються власними методологіями її забезпечення (як приклад – Шість сігма (з англ. – Six Sigma), Загальне управління якістю (з англ. – Total Quality Management), Теорія обмежень (з англ. – Theory of Complains) і Ощадливий менеджмент (з англ. – Lean Management)), які відрізняються за філософією методологічними підходами, методичним апаратом, вектором застосування з позиції традиційної теорії управління; розрізняють вузьке та розлоге їх тлумачення як-то – перші спрямовують та контролюють ЗВО щодо якості результатів (мета управління, економічна ефективність, безпечність, соціальний захист), другі – всеоб’ємно охоплюють систему управління ЗВО на усіх рівнях (від стратегічного до локально-операційного, де мета – якість результатів послуг є системо утворюючою функцією, яка визначає структурно-функціональні особливості інституцій); виокремлюють у типах методів

управління якістю – забезпечення економічних умов, матеріального стимулювання, заохочення працівників або стягнення за збитки, організаційно-розпорядчі директивні документообігу, навчально-виховні з формування свідомого професійного виконання посадових обов'язків та чіткого дотримання функцій управління якістю у виконавській дисципліні. Добір, удосконалення методів є креативним процесом створення системи управління, який вимагає політичної волі участі керівництва з синхронізацією колективної діяльності та мобілізації людського потенціалу [23, 24].

Обґрунтовано та розроблено стратегічні аспекти методологічно-технологічного обґрунтування професійної підготовки фахівців в умовах глобалізації з метою забезпечення якості життя шляхом усунення біологічних та інформаційних загроз за умов мінімізації економічних та соціальних ризиків у найближчих перспективах цивілізаційного розвитку з транскордонною модернізацією освітньо-наукових систем з реалізацією потенціалу академічної спадщини щодо наукового пізнання для забезпечення особистого добробуту (родинного, соціальних конгломератів) та безпеки життєспроможності. Визначено спрямування педагогічних розвідок освітніх технологій за семантикою призначення функцій організації освітньо-наукового процесу, сформовано авторське бачення новітніх освітніх технологій формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

2.2 Інформаційно-аналітичний базис організації соціо-культурних форм професійної підготовки майбутніх менеджерів

У контексті глобальних соціальних, економічних, технологічних та демографічних змін суспільство потребує системних і скоординованих змін у галузях культури, професійної зайнятості та розвитку технологічного забезпечення через цифрову трансформацію, які надають можливості створення новітніх та уможливають трансформацію традиційних освітніх моделей, модернізують діяльність ЗВО через зміни у стратегічних напрямках та освітньо-аксіологічних пропозиціях студентоцентрованого навчання. Запровадження

цифрової трансформації освітньої галузі дає можливість керувати змінами, які сприяють еволюції освітніх моделей; інноваційний підхід до впровадження ефективних методів навчання, можливостей розкриття академічного потенціалу через наслідування досвіду наукових досліджень, інтеграції освітньо-цифрових локальних та глобальних освітньо-наукових архітектур для квалітології управлінської взаємодії в ЗВО на засадах сталості.

В законодавстві України визначено першочергові пріоритети з питань реалізації Національної програми інформатизації, у тому числі створення нормативно-правової бази ІТК-забезпечення включно за системою захисту авторських прав та персональних особистих даних, розроблення національних стандартів у галузі цифровізації економіки та освіти, науки та інноватики, формування ІТК-інфраструктури, мережево-платформної організації інституційної життєдіяльності насамперед з гармонізацією змішаних, мобільних і мережевих форм магістралей передачі сучасних наукових інформаційних даних, системної розбудови новітніх трансляційних каналів, волокно-оптичних і супутникових систем інтерактивного онлайн зв'язку, розбудови архітектоніки комп'ютерно-організованої телекомунікаційної мережі системи освіти, науки й інноватики та академічної культури як загальної компоненти світової мережі науково-метричних Інтернет-ресурсів, забезпечення заходів інформаційної безпеки соціокультурних, освітньо-наукових форм та систем, вебо-метричного та науковометричного потенціалу академічних шкіл закладів освіти (далі – ЗО), в тому числі персонального захисту інформаційних даних особи як-то здобувача освіти та наукових сервісів, учасника освітньо-наукового процесу, зацікавлених сторін системи менеджменту якості освіти та наукового дослідництва й інших ангажованих представників професійної зайнятості впродовж життя. У контексті глобальних соціальних, економічних, технологічних та демографічних змін суспільство потребує системних і скоординованих змін у галузях культури, професійної зайнятості та розвитку технологічного забезпечення через цифрову трансформацію, які надають можливості створення новітніх та уможливають

трансформацію традиційних освітніх моделей, модернізують діяльність ЗО через зміни у стратегічних напрямках та освітньо-аксіологічних пропозиціях студентоцентрованого навчання. Запровадження цифрової трансформації освітньої галузі дає можливість керувати змінами, які сприяють еволюції освітніх моделей; інноваційний підхід до впровадження ефективних методів навчання, можливостей розкриття академічного потенціалу через наслідування досвіду наукових досліджень, інтеграції освітньо-цифрових локальних та глобальних освітньо-наукових архітектур для квалітології управлінської взаємодії в ЗО на засадах сталості. Використання освітніх технологій у забезпеченні реформування освітньої галузі розглядав науковий колектив на чолі Б. Меанс (1993) у аспектах її інформатизації як превалюючої моделі викладання-навчання та ефективної передачі інформації студентам педагогами [44]. Вплив ІТК-технологій на розвиток малого та середнього бізнесу розглянуто в науковій монографії Е. Лефевр, Л. Лефевр (1996) у аспектах ІТ-забезпечення операцій роботи інформаційних систем інформатизації для бізнес управління, системного процесу прийняття стратегічних та виконавчих рішень, а також управління інформацією [45]. Як стратегічний інструмент покращення галузевої діяльності засобами інформаційних та телекомунікаційних технологій за призначенням розглядав Д. Бухаліс (1996) [46]. Розвиток галузей інформатизації та телекомунікації у контексті міжнародної безпеки розглянуто у роботі Першого комітету ООН (1998-2012 рр.), були рекомендовані національні стратегії, політики та передовий досвід у галузі безпеки ІКТ та визначено заходи нарощування їх потенціалу, представники урядів наголошували на праві кожної країни захищати свої інформаційні та телекомунікаційні системи, що розкрито у короткому звіті щодо процесу кіберполітики Е. Тікк-Рінгас [47]. Методологічні питання формування системи технічного забезпечення ІТК-мереж у часописі «Системи та засоби» (2013) А. Зацарінний, Н. Буроменський та О. Гаранін описали основні поняття наукового тезаурусу; представили авторське бачення формування системи технічного забезпечення інформації та телекомунікаційних мереж як

інтегрованої системної проблеми концептуального охоплення усіх сфер суспільної життєдіяльності [48]. Дослідження чинників запоруки ефективності роботи віртуальної команди в середовищі підтримки телекомунікацій презентовано у науково-метричному виданні «Телематика та інформатика» О. Саафеїн, Г. Шаукхіан (2014), які актуалізували роль адміністраторів, менеджерів як керівників віртуальних команд галузі телекомунікацій для кропіткого вибору обґрунтованого режиму роботи при функціональному розподілі командної діяльності з надійними засобами інформаційно-технологічної (далі – ІТ) підтримки, як зазначено у посиланнях авторів у часописі «Журнал освіти інформаційних систем» [49]. У періодичному виданні прикладних та перспективних досліджень К. Разиисвари (2018) зазначає, що ІКТ забезпечують доступ до сучасних інформаційних даних на всіх рівнях як офіційному, так і неформальному засобами інформаційних мереж для підтримки та розвитку сфери освіти та науки [50]. Експериментальне дослідження щодо впровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій у професійну підготовку вчителя розкрито Д. Берді, І. Усембаєвою (2015), було присвячено методичному забезпеченні освітнього процесу та технологіям навчання педагогів у освоєнні компетентностей інформатизації в предметній області викладання. Зактуалізовано відповідальність ЗО у забезпеченні освітнього процесу з адекватним використанням ІТК-технологій [51]. Невирішеними аспектами у сфері підготовки майбутніх фахівців засобами ІТК-забезпечення ЗО залишаються наріжні питання : узгодженої комплектації технологічних засобів; методологічного обґрунтування їх добору, функціональних параметрів та характеристик, операційності, масштабності та синхронізації з існуючим матеріально-технічним забезпеченням ЗО; професійної компетентності як викладачів, які забезпечують підготовку майбутніх фахівців, мережевих адміністраторів, модераторів, керівників ЗО, які організують освітній процес за формами змішаного, мобільного, мережевого навчання.

Перший етап – Здійснення педагогічної розвідки щодо актуальності підготовки майбутніх менеджерів засобами інформаційно-телекомунікаційного забезпечення закладів освіти. Досягненню мети сприяли вирішення завдань : методичне обґрунтування питання дослідження; контент-аналіз інформаційно-телекомунікаційного забезпечення підготовки фахівців закладів освіти та конкретизація понятійно-категоріального апарату; систематизація інформаційно-телекомунікаційної ресурсної бази.

Для досягнення мети першого етапу дослідження використовувалися методи: загальні теоретичні – теоретико-методологічний аналіз наукової літератури з проблеми встановлення актуалізації підготовки майбутніх фахівців в ЗО та застосування ІТК-забезпечення в освітньо-науковому процесі їх професійної підготовки; систематизація засобів, інструментарію та ресурсів ІТК-забезпечення; спеціальні теоретичні методи аналізу – аксіологічний та інституційний; системний, портфельний та причинно-наслідковий; проблемний. Та найбільш ефективним визначено метод контент-аналізу для досліджень параметрів якісних характеристик і систематизації комунікативних характеристик джерельної бази, аксіології наповнення кількісних контентів (Б. Берельсон, П. Мэйрінг, К. Нойендорф, А. Кумар); практично-корисного досвіду застосування комп'ютерного підходу до змісту моделей аналізу (П. Дж. Стоун); методичних засад його застосування (К. Криппендорф), а також при формуванні бібліографії галузей наук та знань (М. Уайт, Е. Марш); методики діагностики наукових результатів, оцінювання текстових, аудіо-візуальних джерел (С. Стемлер); проблемно-контентного аналізу текстів при впровадженні та розгортанні комунікацій масової інформатизації (Х. Іоффе, Л. Ярдлі); планування освітньо-наукового процесу через застосування віртуальних конференцій (Ф. Анрі); дослідження суб'єкт-об'єктних та суб'єкт-суб'єктних взаємин (Л. Бакстер); способів кодування аналізованих текстів (К. Карлі) та візуалізованих образів (П. Белл) у соціальній взаємодії учасників системних процесів (Б. Прасад) [53]. Застосування методу контент-аналізу є найпоширенішим методичним забезпеченням прикладного вивчення теоретико-

методичної джерельної бази, полягає у систематичному виділенні та ідентифікації одиниць змістовно-методологічних складових і літературних джерел, квантифікації отриманих інформаційних наукових даних та інтерпретації результатів задля оцінювання прогнозованих дій. Запити застосування полягають у низці методологічних вимог за допомогою яких обґрунтовано : узгоджену системну відповідальність виокремлених класифікаційних категорій у освітньо-політичних проблемах, ситуаціях, реаліях, які підлягали дослідженню; емерджентну системність застосування у розлогій амплітудній інформаційній базі доступних даних з елементами цифрової інформації, яка має цільовий компонент методології дослідження та може бути використана на практиці; надійну достовірність релевантності аналізу документального походження за встановленими правилами системної аналітики.

Педагогічне дослідження на другому етапі полягало в обґрунтуванні та систематизації інформаційно-аналітичного базису організації професійної підготовки майбутніх менеджерів для формування сприятливого інформаційно-комунікаційного технологічного середовища студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм, наукових та соціальних сервісів академічного потенціалу ЗВО, яке досягнуто завдяки застосуванню визначенню методами контент- та івент-аналізу стану інформаційно-аналітичного базису технологічного забезпечення та технічного регулювання освітнього процесу для встановлення ролі міжнародних засобів технічного регулювання у забезпеченні професійної підготовки менеджерів у ЗВО та здійснення проектування структурно-функціонального алгоритму інформаційно-технологічного забезпечення.

Визначено методами контент- та івент-аналізу стан інформаційно-аналітичного базису технологічного забезпечення та технічного регулювання освітнього процесу. Метод контент-аналізу є найпоширенішим методичним забезпеченням прикладного дослідження теоретико-методичних ресурсів полягає у виділенні одиниць змістовно-методологічних складових ідентифікації

інформаційних наукових даних та інтерпретації результатів; забезпечило імітаційне уявлення щодо дослідження об'єктів шляхом спостереження; зреалізовано для дослідження наукового тезаурусу, текстових документів, в тому числі радіо, телетрансляційного зв'язку. Запити застосування полягають у низці методологічних вимог за допомогою яких обґрунтовано: узгоджену системну відповідальність виокремлених класифікаційних категорій у освітньо-політичних проблемах, ситуаціях, реаліях, які підлягали дослідженню [5, 6, 7].

Івент-аналіз як методологічний підхід та вид системного аналізу інформаційного базису даних у конкретизації проблемних ситуацій як спонук подальшої ретроспективи розвитку освітньо-політичних явищ у сфері освіти, науки й інноватики здійснено з метою аналізування подвійного ряду обробки інформаційного базису комунікативної взаємодії організації адміністрування у ЗВО визначається за класифікаційними ознаками: менеджерського превалювання суб'єктного явища лідерства; функціонально-цільового призначення суб'єкта управління; організаційні адміністративні впливи об'єкт стосовно якого суб'єкт діє; транспарентності у послідовності системи аналітико-інформаційного абрису моніторингу стану та розвитку прогнозування і моделювання систем різного рівня за типами, та у видах організації цільового призначення [48, 49, 50, 51]. Розроблено структурно-функціональну схему реалізації організаційно-педагогічних умов формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО (рис.2.1)

Для вирішення завдань дослідження на концептуальному рівні розглянуто та систематизовано сучасні системи підтримки прийняття рішень, що керуються через : повідомлення від групи користувачів, які працюють над виконанням спільного завдання (з англ. – Communication-Driven, DSS); отримання даних (з англ. – Data Mining) та їх маніпуляції (з англ. – Data-Driven, DSS); пошук та маніпуляції неструктурованою інформацією, заданою у різних форматах – документи (з англ. – Document-Driven, DSS); знання шляхом розв'язання проблемних завдань у вигляді фактів, правил та процедур (з англ. – Knowledge-Driven, DSS); доступ і маніпуляції математичними, статистичними,

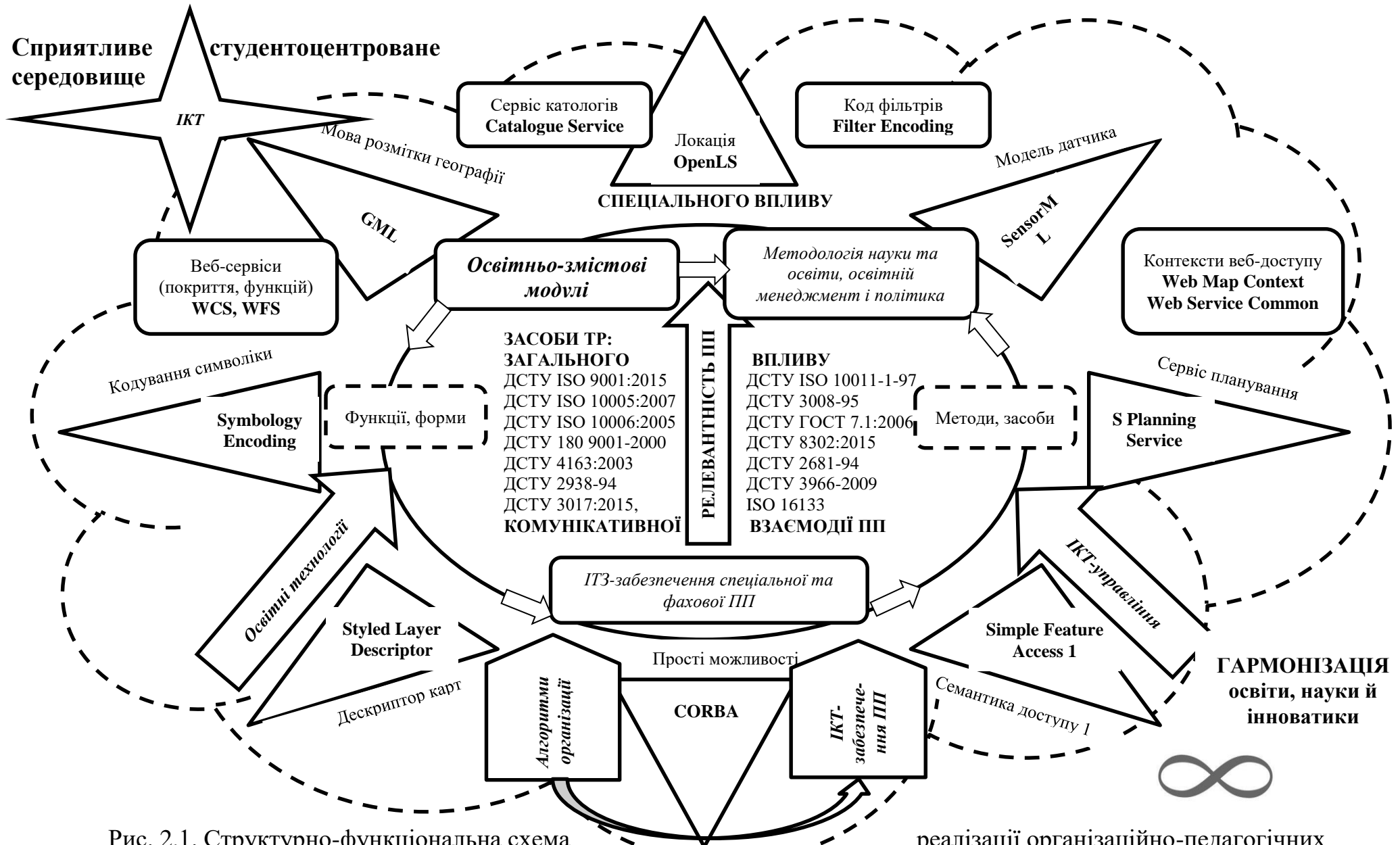

Рис. 2.1. Структурно-функціональна схема реалізації організаційно-педагогічних умов формування комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів у ЗВО

фінансовими, оптимізаційними, імітаційними моделями (з англ. – Model-Driven, DSS) у інформаційних системах та сховищах зберігання (з англ. – Data warehouse) засобами ІТ (Інтернет та Інтранет) з інтерактивним аналітичним обробленням (з англ. – Online Analytical Processing, OLAP).

Визначено, що організація управління у ЗО здійснюється ІТ-засобами ІТК-платформ інформаційного комплексу програмно-технічного обладнання, організаційних систем та нормативних баз, забезпечення інформаційних потоків в освітньому процесі; сукупність технічних та програмних засобів телекомунікаційної взаємодії та технологій організації адміністрування й використання розподілених інформаційних ресурсів. Інформаційно-телекомунікаційні інструменти – для створення інтерактивного контент-діалогу зі здобувачами освіти: Kahoot ! (<https://kahoot.com/>) – глобальна платформа, що сприяє створенню віртуального навчального середовища для створення ігор, вікторин, публікацій, презентацій для ЗО; Socrative (<https://www.socrative.com/>) – віртуальний онлайн-кабінет для діагностики навчальних досягнень здобувачів освіти; Wooclap (<https://www.wooclap.com/>) – веб-платформа з широкою функціональністю для створення інтерактивного контенту засобами мобільних пристроїв (смартфонів, планшетів); для створення вебсторінок: Google sites (<https://sites.google.com/new>) – складова функціоналу Google Діску, що надає змогу презентувати доступну інформацію за допомогою технології wiki; WIX (<https://uk.wix.com/>) – конструктор повнофункціонального персоналізованого сайту. Програмне забезпечення платформ управління навчанням : Moodle (<https://moodle.org>) – безкоштовне програмне забезпечення для викладачів, модераторів та здобувачів освіти (підтримується активною мережею сертифікованих партнерів для сприяння у системі академічної освіти як портал для студентів, у асинхронному та синхронному навчанні (змішаному, мобільному та електронному), розроблення дистанційних курсів, гейміфікації, відеоконференцій); Canvas (<https://www.canvas.net/>) – середовище системного управління навчанням для ЗО з адаптацією до навчально-пізнавальної діяльності, з добором інструментів для навчання впродовж життя та

професійний розвиток освітян об'єднує комплекс відкритих онлайн-курсів Canvas Network, які презентують досвідчені експерти та провідні установи; Talent (<https://www.talentlms.com>) – програмне забезпечення Paradigm of Knowledge № 5(43), 2020 електронного навчання, що забезпечує підтримку та розроблення авторських курсів, відеоконференцій, гейміфікацію, масштабування профілів користувачів академічної освіти; Litmos (<https://www.litmos.com>) – мобільна онлайн-платформа з безпечним системним управлінням навчально-пізнавальної діяльності при освоєнні та розробленні навчальних курсів; Lessonly (<https://www.lessonly.com>) – програмне забезпечення управління індивідуальним та груповим навчанням в мережі Інтернет, сприяє розробленню та впровадженню практико-орієнтованих освітніх ресурсів для обміну практично-корисним досвідом освітньо-наукового процесу організації корпоративно-мобільного навчання; Easy (<https://www.easylms.com>) – зрозуміла та зручна система управління навчанням для вироблення конкурентних організаційних рішень, особливостями якої є вікторини, іспити, курси та їх сертифікація; iSpring Learn (<https://www.ispringsolutions.com>) – хмаро-орієнтоване програмне забезпечення управління електронним навчанням з розширеною функціональністю у аспектах: створення облікового запису, розгортання, управління роботою користувачів та груп, брендуння корпоративного навчального порталу та моніторинг результатів досягнень; Teachable (<https://teachable.com>) – онлайн-платформа для створення курсів та керування освітнім процесом, що не потребує знань з технічних налаштувань платформи; LearningStone (<https://www.learningstone.com>) – сучасне хмаро-орієнтоване програмне забезпечення управління електронним навчанням з блоковою побудовою системи; NEO (<https://www.neolms.com/>) – портативна система віртуальної організації, що призначена для використання педагогами з доступним дизайном автоматичного налаштування за типами застосованих пристроїв та обладнання з графічним каталогом, навігацією; Easygenerator (<https://www.easygenerator.com/>) – програмний редактор електронних курсів,

орієнтований на швидке створення та поширення навчального контенту; Gomo learning (<https://www.gomolearning.com/>) – хмарна платформа для створення електронних навчальних курсів (відеотренінги, відеокурси). Комплекс інструментарію для роботи над створенням освітнього контенту з ІТК-забезпеченням професійної підготовки фахівців, які систематизовані за видами : відео, аудіо, презентації, звукового контенту та симуляції. Інструментарій для створення електронних курсів : Articulate 360 (<https://articulate.com/360/storyline>) – комплексна система побудови, моніторингу та управління онлайн-навчанням (індивідуальні інтерактивні курси, обробка фото-, відео – шаблонів); Articulate Rise 360 (<https://articulate.com/360/rise>) – професійні продукти з функціональним набором компонентів – блоків з кастомізованим вмістом, діалогових тренажерів масштабованих сценаріїв; поширення і обмін курсами між модераторами програми, бібліотеки шаблонів різних форматів (текст, відео, аудіо, анімація, веб-об'єкти тощо); інструменти діагностики (тестові завдання відкритого та закритого типу), укомплектування додатків курсів, оприлюднення курсу у LMS-системі управління навчанням. Інструменти для розроблення і обробки відео-контенту: Camtasia (<https://camtasia.en.softonic.com>) – створення відеоуроків й інструктажу для користувачів блогів і дистанційних курсів (мікронавчання, вебінари, тренінги); Vyond (<https://www.vyond.com/>) – Інтернет-анімаційне програмне забезпечення для створення професійних анімованих відео, навчальних мультфільмів з використанням персонажів або анімованої графіки; Powtoon (<https://www.powtoon.com/>) – візуальна онлайн-платформа комунікацій для створення відеоуроків, професійних відеороликів з анімованими персонажами, візуальними, аудіо та відео шаблонами; Moovly (<https://www.moovly.com/>) – віртуальна платформа для створення та генерування мультимедійного контенту (анімовані відео та інформаційна графіка, відеопрезентації з графікою анімації); PlayPosit (<https://go.playposit.com/>) – освітня платформа для синхронізації контенту (інтерактивних відеоуроків, звітів, діагностика, комунікація). Важливими інструментами для освітнього контенту в електронному курсі є сервіси для

створення презентацій : Prezi (<https://prezi.com>) – віртуальна платформа з широким функціоналом для створення презентацій за допомогою шаблонів інфографіки, тренінгів, електронних курсів; Powerpoint (<https://office.live.com>) – програма для створення презентацій, потужний інструмент зі традиційним інтерфейсом з професійним дизайном і інтерактивними елементами прототипування; Google-презентації (<https://www.google.com>) – віртуальний інструмент для створення онлайн-презентацій з корпоративним доступом; Keynote (<https://www.apple.com/ru/keynote/>) – програма для портативного створення онлайн-презентацій з ефектами анімації та шаблонами; VoiceThread (<https://voicethread.com/>) – хмарний сервіс для створення і спільного обговорення медіаконтенту з можливістю голосового коментування та проведення відеоконференцій; для роботи зі звуковими файлами: Audacity (<https://www.audacityteam.org/>) – мультифункціональний аудіоредактор та рекордер з можливістю редагування, оцифрування та зміни параметрів звукових файлів, їх запису, накладення треків з ефектами. Інформаційно-методичні ресурси науково-технічної діяльності та дослідництва у напрямках мережевої організації освітнього процесу для реалізації академічного потенціалу ЗО та удосконалення методології наукового пізнання; програмні продукти – Trello (<https://trello.com/uk>) – полімодусна система управління проектною діяльністю з використанням Канбан-метода; Asana (<https://asana.com>) – оперативна пошукова система синхронізованого управління колективними проектами з формуванням планів і координації їх виконання; Pyrus (<https://pyrus.com/ru>) – система для організації процесу підготовки фахівців з ІТК-забезпеченням; Microsoft Teams (<https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/microsoft-teams/free>) – віртуальний безкоштовний доступний центр командної діяльності в Office 365 від Microsoft, який синхронізує користувачів, інформаційний контент і комунікаційні засоби, необхідні для синергетики колективної роботи, спільний простір у хмарному сховищі (файлообмінник), чати для онлайн-нарад та корпоративні програми; Granatum Solutions (<https://granatum.solutions/>) – поліфункціональна платформа для

ефективної онлайн-взаємодії та розвитку ІТ-бізнесу, вирішення проектних бізнес-завдань комерціалізації освітніх і наукових проектних видів онлайн і офлайн робіт; «ТренінгСпейс» (<https://www.trainingspace.online/>) – Digital-платформа для корпоративних навчальних центрів, тренінгових, просвітницьких, дозвіллевих, рекреаційних, реабілітаційних дорадчо-консалтингового обслуговування за допомогою сучасних цифрових сервісів та інформаційної аналітики. Корпоративна робота в освітньому процесі, прототипування, створення документів, презентацій, таблиць визначає вибір інструментів : Notion (<https://www.notion.so/>) – єдиний простір для нотатків, завдань, вікі-сторінок та баз даних; Google : G Suite for Education (edu.google.com/products/gsuite-for-education) – гнучкі інструменти для організації супроводу освітнього процесу (документи, таблиці, презентації) зі збереженням інформації на Гугл-диску (з англ. – Google Drive) та доступу у режимі офлайн; Confluence (<https://www.confluence.com/>) – веб-корпоративний динамічний простір для ефективною командної роботи над творчими проектами, інноваційними ідеями; Miro (<https://miro.com>) – онлайн-платформа візуального співробітництва, середовище веб-візуалізації та дизайнпланування творчих проектів; Draw.io (<https://drawar.io/>) – програмне забезпечення для створення блок-схем та онлайн-діаграм. Інструменти для відпрацювання навичок програмування та умінь проектування програм для корпоративної діяльності: Colaboratory (<https://colab.research.google.com>) – додаток сервісу Google, що надає доступ до графічних процесорів, документів корпоративного використання; сприяє аналізу та візуалізації даних можливостей провідних бібліотек Python; автоматизованому навчанню, Kaggle (<https://www.kaggle.com/>) – середовище для організації розвитку наукових даних з графічними процесорами, об'ємним сховищем зберігання наукових даних з пошуковою системою і можливістю ведення діалогу. Інструменти для створення візуально-графічного контенту: Piktochart (<https://piktochart.com/>) – веб-інфографічний додаток для створення візуальних зображення за допомогою тематичних шаблонів (діаграми, графіки, схеми, таблиці, постери); Infogram

(<https://infogram.com/>) – онлайн-інструмент візуалізації інфографіки, діаграм і інтерактивних схем; Adobe Photoshop (<https://www.adobe.com/ua/>) – графічний редактор з поліваріантним функціоналом креативної обробки зображень.

Завдяки застосуванню контент- та івент-аналізу конкретизовано, що загальний вплив комунікативної організації: у системі управління якістю в сфері освіти здійснюють завдяки засобам міжнародної стандартизації технічного регулювання екологічною, енергетичною, працезахоронною, інформаційною безпекою та ресурсозбереженням, достовірності доведення та верифікації дослідно-випробувальної діяльності лабораторних досліджень для забезпечення природоохоронного та природоресурсного управління в тому числі енергозбереження та соціальною відповідальністю (ДСТУ ISO 9001:2015, ДСТУ ISO 10011-1-97, ДСТУ ISO 10005:2007, ДСТУ ISO 10006:2005, ДСТУ 180 9001-2000, ДСТУ 4163:2003, ДСТУ 2938-94, ДСТУ 3008-95, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 8302:2015, ДСТУ 2681-94, ДСТУ 3966-2009, ДСТУ 3017:2015, ISO 16133), загальноприйнятих державних стандартів технічного управління затверджених у правових документах відомчого регулювання і з забезпеченням відповідності міжнародним діючим, що є однією із умов асоційованої участі України та прогнозованого членства в глобальних процесах європеїзації, інформатизації та міжнародного регулювання нормативних вимог та стандартизації якості; *спеціального технічного регулювання* інформаційно-аналітичного базису забезпечення організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів для гармонізації комунікативної взаємодії в системах різного рівня, типів організації та управління за цільовим призначенням та у різних видах природокористування.

Стандарти спеціального впливу розглянемо з окремою деталізацією призначення семантики нижче згідно структурно-логічного підпорядкування. Стандарти Консорціуму відкритих геопросторових даних (з англ. – Open Geospatial Consortium, OGC регламентують наступні вимоги :

1. Служба каталогів (з англ. – Catalogue Service, <https://www.ogc.org/standards/cat>) сервіс підтримки публікацій та пошуку

описової інформації (метаданих) та об'єктів з характеристиками ресурсів з програмним забезпеченням.

2. Кодування фільтра (з англ. – Filter Encoding, <https://www.ogc.org/standards/filter>) міжнародний стандарт OGC та ISO TC / 211 описує модульне кодування системного синтаксису для вираження запиту проєкцій, відбору та речень, які разом називаються.

3. Мова розмітки географії (з англ. – Geography Markup Language, <https://www.ogc.org/standards/gml>) стандарт кодування мови географії розмітки OpenGIS® (GML), де мова розмітки географії (GML) – це граматики XML схема, що описує документ, та документ екземпляра, що містить фактичні дані для вираження географічних об'єктів. GML служить мовою моделювання для географічних систем, а також відкритим форматом обміну для географічних операцій в Інтернеті; клієнти та сервери з інтерфейсами, які реалізують стандарт GML, застосовують його як стандарт ISO (ISO 19136: 2007).

4. Служби локації (з англ. – Location Services (OpenLS) <https://www.ogc.org/standards/ols>) стандарт інтерфейсу OpenGIS® Open Location Services Interface (OpenLS) визначає інтерфейси, які дають змогу компаніям у ланцюгу сервісів програми реагування на надзвичайні ситуації (E-911), персональний навігатор інформації, служба довіри, місцезнаходження мобільного виїзду, локація корпоративних активів, маршрутизація, зображення та взаємодія векторних карт, голосова графіка геолокації.

5. Мова моделі датчика (з англ. – Sensor Model Language, <https://www.ogc.org/standards/sensorml>) сенсорних моделей (SensorML) полягає у забезпеченні надійних та семантично пов'язаних засобів визначення процесів та компонентів обробки, пов'язаних із вимірюванням та трансформацією спостережень; виконавчі механізми, обчислювальні процеси до та після вимірювання.

6. Служба планування датчиків (з англ. – Sensor Planning Service, <https://www.ogc.org/standards/sps>) стандарт інтерфейсу визначає для запитів, які надають інформацію про можливості датчика та способи його роботи,

призначений для підтримки запитів, їх доцільність резервування здійснення запитів та визначення їх статусу, оновлення або скасування, пошуку інформації про веб-служби OGC.

7. Простий доступ до функцій 1 (з англ. – Simple Feature Access 1, <https://www.ogc.org/standards/sfa>) SWG ISO 19125 прості функції (загальна архітектура та синхронізація SQL), просторове представлення нових типів геометрії тривимірних координат та лінійних систем відліку.

8. Прості можливості CORBA (з англ. – Simple Features CORBA, <https://www.ogc.org/standards/sfc>) специфікації реалізації простих функцій OpenGIS® визначають інтерфейси, доступ до географічних даних неоднорідних систем обробки на обчислювальних платформах, інтерфейси прикладного програмування (API) Simple Feature Specification з публікацією, зберіганням, доступом до функціональності необхідної для управління геопросторовою інформацією.

9. Стильовий дескриптор шару (з англ. – Styled Layer Descriptor, <https://www.ogc.org/standards/sld>) для опису вигляду шарів картування, описує та візуалізує дані стилізації клієнт-серверної комунікації.

10. Кодування символіки (з англ. – Symbology Encoding, <https://www.ogc.org/standards/se>) передбачає кодування символів для стилізації інформації, яка може бути застосована до цифрових даних про функції та покриття.

11. Служба веб-покриття (з англ. – Web Coverage Service, WCS, <https://www.ogc.org/standards/wcs>) пропонує багатовимірні дані покриття з Інтернет-доступом, визначає набір вимог реалізації, систематизує інформацію про часові виміру простору, включає навчальні посібники, веб-семінари, тестування, довідкову інформацію та оцінювання релевантності.

12. Служба веб-функцій (з англ. – Web Feature Service, WFS, <https://www.ogc.org/standards/wfs>) представляє зміну способу створення, модифікації та обміну географічною інформацією на рівні об'єкта та його властивостей з отриманням схеми програми, систематизує послуги визначені у

ISO 19119, визначені з доступом до функцій типів перетворення координат географічного формату.

13. Контекст веб-карти (з англ. – Web Map Context, <https://www.ogc.org/standards/wms>) рубрикує веб-служби OGC (контекст OWS) з англ. – OGC Web Services Context Document (OWS Context) як стандарт описує варіанти використання, вимоги та концептуальну модель стандарту кодування створює базові моделі, передає набір інформаційних ресурсів між програмами. Сервіс здійснюється службами : веб-функцій OGC (WFS), веб-карт (WMS), веб-мозаїк (WMTS), веб-покриття (WCS), служб обробки (Web Processing Service (WPS)), що дозволяють відтворювати обробку в різних реперних точках.

14. Веб-сервіс Common (з англ. – Web Service Common, <https://www.ogc.org/standards/common>) доступу забезпечує обслуговування вищеперерахованих служб сервісу.

Інформаційно-технологічне забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів спроектовано у структурно-функціональному алгоритмі організації освітнього процесу ЗВО (таблиця 2.1) у системних компонентах :

- систем підтримки організаційно-управлінських рішень адміністративно-комунікативного регулювання академічного потенціалу ЗВО (DSS);

- програмного забезпечення інформаційних платформ організації освітнього процесу (за назвами /інформаційними режимами доступу/семантичним призначенням);

- інструментами інформаційно-методичного забезпечення комунікативної взаємодії в освітньому процесі; корпоративної роботи комунікативної взаємодії в освітньому процесі та її інструментального забезпечення; інформаційно-методичних ресурсів забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів у ЗВО.

Структурно-функціональний алгоритм організації освітнього процесу підготовки майбутніх менеджерів у ЗВО

Системи підтримки організаційно-управлінських рішень адміністративно-комунікативного регулювання академічного потенціалу ЗВО (DSS)							
Поінформування користувачів (Communication-Driven)	Отримання даних (Data Mining)	Інформаційні маніпуляції (Data-Driven)	Збір та систематизація інформації (Document-Driven)	Процедури проблемного вирішення (Knowledge-Driven)	Статистика імітаційного моделювання (Model-Driven)	Інформаційні системи баз даних (Data warehouse)	Аналітика процесів (Online Analytical Processing)
Програмне забезпечення інформаційних платформ організації освітнього процесу – назва/інформаційний режим доступу/призначення							
Moodle	https://moodle.org/		програмне забезпечення для учасників освітнього процесу у синхронно-асинхронному навчанні (в тому числі дистанційного – змішаному, мобільному та електронному);				
Canvas	https://www.canvas.net/		середовище системного управління навчанням, комплекс відкритих онлайн-курсів;				
Talent	https://www.talentlms.com/		програмне забезпечення е-навчання з авторськими курсами і масштабуванням профілів				
Litmos	https://www.litmos.com/		мобільна онлайн-платформа навчально-пізнавальної діяльності;				
Lessonly	https://www.lessonly.com/		програмне забезпечення практико-орієнтованих освітніх ресурсів індивідуально-групового (корпоративно-мобільного) навчання;				
Easy	https://www.easy-lms.com/		сприйнятлива система управління інтерактивним навчанням для сертифікації курсів;				
iSpring Learn	https://www.ispringsolutions.com/		хмаро-орієнтоване програмне забезпечення управління е-навчанням семантики облікових записів, масштабування та моніторинг роботи користувачів, брендування порталу;				
Teachable	https://teachable.com/		платформа керування підготовкою без оперування технаштуваннями користувачами;				
LearningStone	https://www.learningstone.com/		хмаро-орієнтоване забезпечення е-навчанням з блоковою побудовою інфосистеми;				
NEO	https://www.neolms.com/		портативна віртуальна організація для використання педагогами дизайну автоматичного налаштування з графічним каталогом і навігацією;				
Easygenerator	https://www.easygenerator.com/		програмний редактор е-курсів, орієнтований на швидке створення та поширення навчального контенту;				
Gomo learning	https://www.gomolearning.com/		хмарна платформа для електронних навчальних курсів (відеотренінги, відеокурси)				

Інструменти інформаційно-методичного забезпечення комунікативної взаємодії в освітньому процесі			
ІКТ для інтерактивного контент-діалогу зі здобувачами освіти: – Kahoot! / https://kahoot.com/ платформа для віртуального навчального середовища; – Socrative/https://www.socrative.com/) – віртуальний онлайн-кабінет діагностики навчальних досягнень; – Wooclap (https://www.wooclap.com/) – веб-платформа з інтерактивним контентом мобільних пристроїв; – для створення веб-сторінок: Google sites https://sites.google.com/new функціонал презентації доступу технології wiki; – WIX/https://uk.wix.com/ – конструктор персоналізованого сайту	Створення електронних курсів : – Articulate 360/https://articulate.com/360/storyline – система моніторингу та управління онлайн-навчанням; – Articulate Rise 360/https://articulate.com/360/rise –профпродукти функціонального набору з кастомізованим вмістом, діалогових тренажерів масштабованих сценаріїв; обмін курсами між модераторами, бібліотеки шаблонів; інструменти діагностики, укомплектування курсів, оприлюднення курсів у LMS-системі управління навчанням	Розроблення і обробки відео-контенту: – Camtasia/https://camtasia.en.softnic.com – створення дистанційних відеоуроків і курсів з інструктажем для блогерів; – Vyond / https://www.vyond.com/ –анімаційне забезпечення для професійних анімованих відео, навчальних мультфільмів з графікою; – Powtoon/https://www.powtoon.com/ – візуальна онлайн-платформа комунікацій для відеоуроків, відеороликів з анімованими персонажами, аудіо та відео шаблонами; – Moovly/https://www.moovly.com/ – віртуальна платформа для генерування мультимедійного контенту; – PlayPosit/https://go.playposit.com/ –освітня платформа для синхронізації контенту (інтерактивних відеоуроків, звітність, діагностика, комунікація).	Освітнього контенту курсів : – сервіси для створення презентацій : Prezi/https://prezi.com – віртуальна платформа з функціоналом для презентацій інфографіки, тренінгів, електронних курсів; – Powerpoint/https://office.live.com – програма для створення презентацій з інтерфейсом і дизайном; – Google-презентації/https://www.google.com –для створення онлайн-презентацій з корпоративним доступом; – Keynote/https://www.apple.com/ru/keynote/ – для портативного створення онлайн-презентацій з ефектами анімації та шаблонами; – VoiceThread/https://voicethread.com/ – хмарний сервіс для створення і спільного обговорення медіаконтенту з можливістю голосового коментування та проведення відеоконференцій; – для роботи зі звуковими файлами: Audacity/https://www.audacityteam.org/ – мультифункціональний аудіоредактор та рекордер з можливістю редагування, оцифрування та зміни параметрів звукових файлів, їх запису, накладення треків з ефектами

Корпоративна робота комунікативної взаємодії в освітньому процесі та її інструментальне забезпечення
Системних інструментів : Notion/https://www.notion.so/ –простір для нотатків, завдань, вікі-сторінок та баз даних; Google : G Suite for Education/edu.google.com/products/gsuite-for-education гнучкі інструменти для організації освітнього процесу зі збереженням інформації на Гугл-диску та доступу у режимі офлайн; Confluence/https://www.confluence.com/ веб-корпоративний динамічний простір для ефективної творчої командної роботи над інноваційними проектами; Miro/https://miro.com онлайн-платформа візуального співробітництва веб-візуалізації та дизайн-планування творчих проектів; Draw.io/https://drawar.io/ програмне забезпечення для блок-схем та онлайн-діаграм; комплекс відпрацювання навичок програмування проектування програм корпоративної діяльності: Colaboratory/https://colab.research.google.com сервіс Google, що надає доступ до графічних процесорів, документів корпоративного використання; сприяє аналізу та візуалізації можливостей бібліотек Python: Kaggle/https://www.kaggle.com/ середовище організації розвитку наукових даних з графічними процесорами, сховище їх зберігання з пошуковою системою і діалогом; банкінг візуально-графічного контенту: Piktochart/https://piktochart.com/ веб-інфографічний додаток візуальних зображень з тематичними шаблонами; Infogram/https://infogram.com/ онлайн-інструмент візуалізації інфографіки; Adobe Photoshop/https://www.adobe.com/ua/ графічний редактор креативного функціоналу
Інформаційно-методичні ресурси забезпечення організації освітнього процесу
програмні продукти : Trello/https://trello.com/uk полімодусна система управління проектною діяльністю з Канбан-методом; Asana/https://asana.com оперативна пошукова система управління колективними проектами та планами їх координації; Pyrus/https://pyrus.com/ru організація процесу підготовки з ІТК-забезпеченням; Microsoft Teams/https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/microsoft-teams/free віртуальний центр командної діяльності синхронізує користувачів, інформаційний контент і комунікаційні засоби, спільний простір хмарного сховища, чат онлайн-нарад та корпоративні програми; Granatum Solutions/https://granatum.solutions/ платформа ефективної онлайн-взаємодії та розвитку ІТ-бізнесу, вирішення бізнес-завдань комерціалізації освітніх і наукових проектів; «ТренінгСпейс»/https://www.trainingspace.online/ Digital-платформа для корпоративних навчальних центрів, тренінгових, просвітницьких, дозвіллевих, рекреаційних, реабілітаційних дорадчо-консалтингових сервісів та інформаційної аналітики

Таким чином, дійшли висновку, що застосування методу контент-аналізу забезпечило імітаційне уявлення щодо об'єкту дослідження у ході безпосереднього спостереження; використано як методика інтенсивного аналізу змістовно-методологічної частини конкретно заявленої ІТК-ресурсної бази; зrealізовано для пошуку оперативної інформації наукового тезаурусу, текстових документів, в тому числі радіо, телетрансляційного зв'язку; включає стандартизовані освітньо-управлінські процедури ідентифікації категорій відхилень в інтересах дослідження щодо частоти кількісно-якісних варіантів параметрального оцінювання категорій змістовних складових, які можуть бути використані в елементарних компонентах ІТК комп'ютерних програм. Здійснено методичне обґрунтування актуалізації підготовки майбутніх фахівців засобами ІТК-забезпечення ЗО. Конкретизовано напрями наукових шкіл фундаторів контент-аналізу ІТК-забезпечення ЗО. Систематизовано ІТК-ресурсну базу: системи підтримки прийняття рішень; ІТК-інструменти для створення інтерактивного контент-діалогу зі здобувачами освіти та для створення веб-сторінок; платформи управління навчанням; інструментарій для створення електронних курсів та для розроблення і обробки відео-контенту; сервіси для створення презентацій та роботи зі звуковими файлами; інформаційно-методичні ресурси науково-технічної діяльності та дослідництва (програмні продукти); Інструменти корпоративної роботи в освітньому процесі; відпрацювання навичок програмування; створення візуально-графічного контенту.

З метою систематизації інформаційно-аналітичного базису організації професійної підготовки майбутніх менеджерів для формування сприятливого інформаційно-комунікаційного технологічного середовища студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм, наукових та соціальних сервісів академічного потенціалу ЗВО здійснено аналіз *стану інформаційно-аналітичного базису* технологічного забезпечення та технічного регулювання освітнього процесу, який схарактеризовано як: недостатньо сприятливий для формування ІКТ-середовища у зв'язку з невідповідністю

вимогам і настановам засобів міжнародної стандартизації (загального та спеціального впливу забезпечення релевантності професійної підготовки менеджерів), а також недостатню сформованим інформаційно-технологічним забезпеченням освітнього процесу у ЗВО, що обумовлено відсутністю синхронізованого укомплектування засобів технічного сервісу мереж, платформ та окремих інструментів; достатнім та середнім рівнем інформаційно-методичних (навчально- та науково-методичних, інформаційно-аналітичних моніторингових) ресурсів, які сформовані завдяки самовідданості представників та зацікавлених сторін академічної спільноти ЗВО та персоніфікованій зацікавленості здобувачів освіти, користувачів наукових та соціальних сервісів. Спроектовано структурно-функціональний алгоритм інформаційно-технологічного забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів у ЗВО. Запропоновано перспективи подальших досліджень, які полягають у розробленні та формуванні освітньо-змістовних модулів – дисциплін технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку менеджменту та освітньої політики, методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін.

2.3 Змістовно-методологічна інтеграція дисциплін забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів для комунікативних компетентностей зв'язку

Освітньо-змістовні модулі змістовно-методологічної інтеграції дисциплін виокремленої проблематики «Інформаційно-комунікаційної безпеки соціокультурних форм організації адміністрування професійної підготовки менеджерів» у сфері освіти, науки й інноватики, вирішення якої потребує формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів.

Інтегрований комплекс триади освітньо-змістових модулів дисциплін у циклах підготовки бакалаврів-менеджерів (гуманітарної та соціально-

економічної; фундаментальної, природничо-наукової; професійної та практичної; варіативного вибору ЗВО та здобувачів освіти (до законодавчих змін регулювання вищої освіти), нині – обов'язкова частина (загальної та професійної підготовки, остання включає психолого-педагогічну та науково-предметну для розширених освітніх програм та для інтегрованих освітніх програм (основна та інтегрована спеціальність), практична підготовка (навчальна, виробнича (в т.ч. практика за додатковим блоком дисциплін) та культурологічна (позакредитна) практики), підготовка бакалаврської роботи та вибіркова частина як дисципліни вільного вибору студента (за 2-ма моделями формування вибіркової частини (для розширених ОП з додатковою кваліфікацією) у двох варіативних циклах), а саме дисципліни першого блоку *технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку* (інформаційно-аналітичний моніторинг освітнього процесу, інформаційно-технологічне забезпечення, ІКТ в освіті та суспільній діяльності); другого блоку *менеджменту та освітньої політики* (освітній менеджмент та політика, комунікативний менеджмент, кадровий менеджмент, менеджмент сфери інфокомунікацій, комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення, телекомунікація та радіотехніка, інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво); третього *методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін* (галузі знань 073 «Менеджмент» – методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління, інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження), статистика, економіка підприємства, методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електрозв'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку, Інтернет-маркетинг, етика ділових комунікацій менеджменту, риторика (спічрайтинг, дипломатичний менеджмент).

Розроблено структурно-організаційну послідовність тематичного змісту блоків дисциплін: першого – *технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку*: освітній моніторинг (інформаційно-аналітичний моніторинг освітнього процесу), інформаційно-технологічне забезпечення професійної підготовки (ІКТ в освіті та суспільній діяльності); другого – *менеджменту та освітньої політики* (освітній менеджмент та політика, комунікативний менеджмент, кадровий менеджмент, менеджмент сфери інфокомунікацій, комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення, телекомунікація та радіотехніка, інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво); третього – *методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін* (галузі знань 073 «Менеджмент» – методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління, інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження), статистика, економіка підприємства, методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електровз'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку, Інтернет-маркетинг, етика ділових комунікацій менеджменту, риторика (спічрайтинг, дипломатичний менеджмент).

Освітній моніторинг як галузь знань, яка передбачає обґрунтування, розроблення, впровадження та встановлення ефективності якості систем інформаційно-аналітичної метрики зі збору, узагальнення, зберігання, параметральної систематизації щодо обробки, поширення, масштабування даних інформаційно-аналітичного моніторингу освітнього процесу професійної підготовки або інформації про діяльність системи (підсистеми) освіти, яка покликана забезпечувати не тільки безперервне спостереження за її станом, а й прогнозування і моделювання розвитку неперервної освіти на засадах сталості; семантично термінується за календарно-тематичним планом робіт, може бути довгостроковим та динамічним, є системною єдністю соціального змісту

педагогічної діяльності за призначенням та проблемно-діяльнісного підходу інтерпретації даних моніторингу. Тематичний зміст дисципліни укладено у компонентах педагогічної проблематики комунікативного управління за моніторингово-метрично-коригувальною функцією навчально-науково-пізнавальної діяльності за сферами системного управління :

– в галузях – екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування, соціології та соціометрії, педагогіці та психології, методики організації професійної освіти та навчання спеціальних дисциплін, економіці та підприємстві, управління складно-організованими системами, фізкультури, спорту та охорони здоров'я, рекреації та туризму, сфери обслуговування та індустрії гостинності, споживання та логістики;

– освітньої метрики вимірювань – диференціації класифікаційних ознак систем моніторингу, чинників впливу на якість оцінювання, наукове забезпечення моніторингу, роль моніторингу в експериментальній діяльності, наукометрія;

– систем моніторингу в сфері освіти, науки й інноватики – практично-корисний досвід розроблення та впровадження систем моніторингу освіти за рубежом, система моніторингу якості освіти в Україні, регіональні центри моніторингу якості освіти, інституційний моніторинг в ЗВО, казуальність моніторингу;

– інформаційне забезпечення освітнього моніторингу – компаративний аналіз глобалізації та європеїзації розвитку системи освіти, науки й інноватики, модернізація систем управління освітньо-науковими системами професійної підготовки, професійна підготовка як об'єкт моніторингу і система організації освітнього процесу, транскордонна модернізація освітньо-наукового простору, соціо-економіко-екологічне замовлення на підготовку висококваліфікованих менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку, освітній моніторинг та його роль в адмініструванні соціокультурними формами, моніторинг, експериментальна діагностика комунікативної спроможності ЗВО, антикризовий моніторинг за видами безпеки професійного реноме закладу

освіти та життєдіяльності учасників освітнього процесу, проектування систем моніторингу в освіті;

– інформаційно-технологічні проблеми забезпечення систем моніторингу в академічній сфері – проектно-конструкторська діяльність, освітньо-моніторингові технології, моніторингові підходи ідентифікації моделей систем професійної підготовки, спостереження як елемент моніторингу, роль моніторингу у прогнозуванні і моделюванні стану та розвитку освітньо-наукових систем ЗВО, технічне регулювання процедур моніторингу (достовірність лабораторної діагностики моніторингових майданчиків, полігонів, модельних систем, реперних точок моніторингу), рандомізація випадкових індикаторів діагностики у системних індексах моніторингу параметрів якості, вибірки та виключки масштабів моніторингу, унормування соціометричного інструментарію психолого-педагогічної діагностики освітнього процесу, системний аналіз якості результатів моніторингу, забезпечення транспарентності в межах планування і здійснення моніторингу в системі освіти, науки й інноватики.

Освітній моніторинг як психолого-педагогічна та управлінська складова, не фіксує загальні положення кібернетики, а інтерпретує модернізацію категорій освітньої політики, стратегії сталого розвитку, є визначним засобом нагляду, контролю й обліку трансформації накопиченого соціального досвіду для здобувачів освіти в системі неперервної освіти з пролонгованою зайнятістю.

Інформаційно-технологічне забезпечення професійної підготовки (ІКТ в освіті та суспільній діяльності) як навчальний курс та система ІКТ-засобів організації освітнього процесу забезпечує обґрунтування психолого-педагогічних засад формування інформаційної культури майбутніх менеджерів у системі неперервної підготовки та інформаційної безпеки професійного розвитку комунікативної компетентності зв'язку у ході: навчально-науково-пізнавальної діяльності – усвідомлення, ідентифікації, передбачення, запобігання та усунення проблем їх формування та забезпечення в умовах

глобальної трансформації сфери освіти, науки й інноватики; семантики інформаційної діяльності з ІКТ-забезпеченням для професійного становлення, практичної адаптації та розвитку майбутнього конкурентоспроможного управлінця за специфікою ринку праці; інформатизації та цифровізації неперервної підготовки та працевлаштованого в інформаційному суспільстві випереджувальних наукових знань для забезпечення комунікативної синергетики інституційного, системного, міжособистісного порозуміння і злагоди; практичного застосування комунікативної компетентності зв'язку з врахуванням психологічних особливостей інтерактивності, перцептивності, асертивності, дипломатичності, толерантності особистості менеджера, корпоративної культури управління, системи управління організацією сфери і галузю в цілому; персональної та групової інформаційно-комунікаційної діяльності (професійної, соціально-побутової, навчально-науково-пізнавальної).

Другий блок освітньо-змістовних модулів – *«Менеджмент та освітня політика (освітній менеджмент та політика, комунікативний (сфери інфокомунікацій) та кадровий менеджмент, комп'ютерна інженерія та програмне забезпечення, телекомунікація та радіотехніка, інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво)»* актуалізується як мультинауковий та міждисциплінарний комплекс галузей наук і знань менеджменту, політики, комп'ютерної інженерії, маркетингу у сфері освіти, науки й інноватики як концептуально-стратегічна основа формування базових управлінських, суспільно-політичних, психолого-педагогічних компетентностей пізнавальної (когнітивної) інженерії, планування та проектування, прогнозування та моделювання з програмним забезпеченням моніторингу стану та розвитку соціокультурних форм організації та стратегічного маркетингу неперервної освіти майбутніх менеджерів для ефективної конкурентоспроможності комунікативної взаємодії та професійної мобільності та підприємництва у середовищах праці.

Освітня політика (основоположна складова) розглядається як політика злагоди, примирення та комунікативного взаємопорозуміння головних цілей і

завдань розвитку сфери освіти, науки й інноватики з врахуванням інтересів і потреб учасників академічної спільноти і окремих особистостей, соціальних груп різних категорій населення, держави, суспільства, цивілізації та забезпечує якість і безпеку життєвої реалізації політичних стратегем соціально-економічного, екологічного безпечного сталого розвитку.

Блок реалізується у тематичних рубриках забезпечення освітньої політики як навчальної дисципліни у: методологічних підходах понятійно-категоріального апарату та поліпарадигмального бачення стратегічного розвитку освіти, науки й інноватики; особливостях міжнародної організації систем освіти; історико-ретроспективній генезі теорії і практики освітньої політики, глобалізаційних та цивілізаційних пріоритетах, підходах і принципах освітньої політики, національній самоідентичності та самовизначеності сфери освіти, науки й інноватики; академічному потенціалі спадщини наукових шкіл для модернізації соціокультурних форм інституалізації, архітектоніки стратегій освітньої політики різних типів, рівнів та галузей призначення освітньо-наукових систем (інституційна спроможність та семантика, управління конфліктами та антикризовий менеджмент, глобальні теорії, меритократичні та елітарні концепції когнітивного відтворення інтелектуального потенціалу в сфері освіти, маркетинг та консумеризм, соціетарні особливості управління освітою); контент-, івент- та інтент-аналіз наукової спадщини сучасного бачення тезаурусу освітньої політики, її концептуалізація, класифікація проблем, сучасні методологічні напрями наукового пізнання, транскордонний експорт і імпорт освітніх послуг, політика якості у сфері освіти, науки й інноватики, полі-, мульти- та інтеркультурна освіта транскордонної модернізації освітньо-наукових систем в умовах глобалізації соціального виміру та правового захисту академічної мобільності неперервного професійного навчання, розвитку та зайнятості впродовж життя, освітня політика України; параметральна метрика системного аналізу якості освітньої політики, методологія управлінських та педагогічних досліджень, експертного оцінювання ефективності освітньо-наукових систем (показники і параметри

освітньої політики, наукометрія та рейтинг вебометрії ЗВО), оцінювання державної освітньої політики, етапи розвитку освіти в Україні, освітня політика в незалежній Україні; систематизація освітніх тенденцій і стратегій, сучасні моделі освітньої політики, методичне забезпечення (методики, методики, засоби), моделі управління якістю в сфері освіти, науки й інноватики, планування релевантності та стійкості траєкторій сталого розвитку освітньо-наукових систем, інформатизація освітньої політики засобами ІКТ.

Освітній менеджмент, а конкретніше менеджмент у сфері освіти, науки й інноватики розглядаємо як галузь управлінської науки та знань джерельної бази педагогіки та освітньої політики, соціології та стратегії сталого розвитку, психології, соціальної психоаналітики, гуманістичної психології, менеджменту, стратегічного маркетингу та освітнього підприємництва, як дисципліна забезпечує комунікативні здатності, спроможності організації архітектоніки управління освітньо-наукових систем як соціокультурних форм комунікативної взаємодії академічного потенціалу ЗВО з навколишнім середовищем (соціокультурним, природнім, професійно-галузевим, сімейно-побутовим, інноваційним, публічного управління, інституційним) за безпосереднього впливу менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку (мотивації, планування, організації, контролю, стимулювання) на суспільну культуру управління, яка визначається соціумом, установою, соціальними групами з системою аксіологічних цінностей, соціальних норм поведінки в умовах ринкових відносин та конкурентоспроможності відповідності майбутніх фахівців; включає змістову тематику : система освіти, науки й інноватики як об'єкт управління, їх цілі та релевантність, стратегічне управління цілями в освітній політиці, процесне управління в освіті, інфраструктурне адміністрування, методологія управління, проектування освітнього процесу, програмування як методики управління освітою, експертне оцінювання програмної і проектної діяльності розвитку освітньо-наукових систем, управління спроможностями, ресурсозабезпечення та ощадністю в освіті, квалітологія сфери освіти, науки й інноватики, управління якістю

модернізації освіти в умовах реформування.

Комунікативний кадровий менеджмент – система комунікативної взаємодії кадрового менеджменту: предмет і об'єкт, цілі та завдання, комунікативний зміст кадрового регулювання, принципи і концепції, стратегії, технології; професійна психологія управління кадрами у стратегії кадрової політики, психологічні аспекти її реалізації, особистість фахівця, кадровий резерв і потенціал як суб'єкти і об'єкти менеджменту, корпоративна етика і психологія комунікативних взаємин у закладі освіти; кадрові ресурси, суть і види ресурсозабезпечення управління кадрами, правове та технічне регулювання, науково-методичне, інформаційно-технологічне та матеріально-технічне обґрунтування фінансово-економічного забезпечення та соціального сервісу послуг в управлінні кадрами; архітектоніка кадрового управління, планування, маркетинг, стратегія розвитку персоналу, їх добір і обґрунтування потреб, міграція та комунікативна взаємодія у кадрових процесах, кадрове відтворення, кадрова служба та управління нею; система післядипломної освіти, підвищення, перекваліфікація, здобуття дотичних та перехресних кваліфікацій, курсова та перепідготовка, практика, стажування та сертифікація; формування та розвиток кадрового потенціалу, службова кар'єра та держслужбовців, управління атестацією кадрів з оцінюванням рейтингу працівників, розробка та впровадження рейтингових систем оцінювання у ЗВО; система регулювання академічним потенціалом та напрями регулювання працеспроможної діяльності персоналу, права та обов'язки керівництва, адміністрації, викладачів та здобувачів, обслуговуючого персоналу в закладах освіти, права, повноваження, обов'язки педагогічних та науково-педагогічних працівників, трудове законодавство, порушення виконавської дисципліни та шляхи їх профілактики; планування робочого графіку та часу, їх складові елементи, норми погодинного навантаження для викладачів та обслуговуючого персоналу, планування часових витрат керівного та адміністрації, особливості організації і навантаження для здобувачів освіти, слухачів, курсистів за освітніми та освітньо-науковими рівнями і ступенями згідно форм в освітньому

процесі; метрика моніторингу та аналізу ефективності використання робочого часу; створення сприятливого середовища інтеграції освіти, науки й інноватики для забезпечення студентоцентрованого навчання здобувачів освіти та гармонізованих соціально-психологічних умов праці, правового захисту для учасників освітнього процесу; чинники та структурні компоненти та умови праці, їх оптимізація в закладах освіти, поняття і види посадових інструкцій та облаштованих місць праці; аксіолого-акмеологічна мотивація та матеріальне заохочення учасників освітнього процесу, організація оплати праці та преміювання, немонетизована мотивація; стратегічне та соціальне партнерство ЗВО, координаційно-субординаційне адміністративного регулювання неперервної підготовки, органи самоврядування, ради трудового колективу та вчена (в тому числі молодих вчених), батьківський комітет, стратегічні партнери – стейкхолдери, освітні, наукові, відомчі та урядові інституції, громадські організації та рухи, міжнародні комунікації соціального партнерства та сервісу; ефективність організації кадрового менеджменту, критерії, параметри, методи та методики його оцінювання, а також служби управління кадровим персоналом, ефективність діяльності кадрової служби ЗВО; технології аудиту кадрового потенціалу, його етапи та цілі, види, методи та методики його проведення.

Комп'ютерна інженерія та програмне забезпечення передбачає організацію розробки програмного забезпечення – класифікація процесів комп'ютерної інженерії та програмного забезпечення (організаційне забезпечення проектування комунікативно-узгоджених та технічних процесів) інформаційно-аналітичний та технологічний базис проектування процесів програмного забезпечення, моделювання та макетування у стратегіях розроблення, сучасні комп'ютерно-зорієнтовані моделі (спіральна, інкрементальна), гнучке програмне забезпечення, принципи ощадливого проектування (уникнення втрат, доукомплектування якісно-параметральних характеристик, продукування сучасних наукових знань, відтермінування незворотних рішень, оперативне транспортування споживачу, гуманістична

спрямованість, оптимізація цілісної єдності емерджентної властивості), моделі якості; управління програмним проектуванням, складові проектування – вхідні, вимірні метрики, методологія оцінювання, системний аналіз ризиків і небезпек, планування, алгоритмізація «дорожніх карт» трасіровки та нагляду, структура плану управління, ієрархія видів діяльності, календарно-тематичний графік програмного проектування, методика освоєного об'єму – управління ризиками (ідентифікація, аналіз, ранжування, запобігання), управління кадровим персоналом (добір, комунікативна взаємодія командної роботи, укомплектування), управління документопорядженням (засоби технічного регулювання, узгоджене діловодство), управління конфігурацією абрису (ідентифікаційна метрика конфігурації об'єктів, контроль варіантів версій та змін, план управління абрисом), процес управління проектами та гнучкого розроблення програмного забезпечення у Scrum-менеджменті (творча команда, усвідомлення власника інтелектуального продукту, Scrum-майстерність, спринт та його планування, огляд і часопис спринту, канбан-метод ощадливого управління та економії інтелектуального потенціалу команди розробників), метрика оцінювання планів програмного проекту (метрика функціонального призначення, оцінювання планування, LOC-метрики (число строк кодифікації, об'єм пам'яті, інвентаризація помилок) та FP-метрики (продуктивність розробки функції програмного продукту), конструктивна модель вартості – композиції додатків початкового етапу проектування, постархітектури, попередня вартість і аналіз чутливості, сценарії ощадності оплати, нарощення пам'яті, мікропроцесора), аналіз вимог (види, бажані характеристика, специфікація та управління нею), методи аналізу (структурний – діаграми потоків інформаційних даних, їх процесний опис, масштабування можливостей реального часу та управління; Джексона – об'єкт-дія, об'єкт-структура, початкове моделювання), проектування програмних систем (особливості продукування та архітектурного абрису, архітектура сховищ даних, клієнт-серверне, багаторівнева, каналу і фільтру, моделі управління патерни централізованого та ситуаційного управління, декомпозиція модулів та їх

зацеплення, комунікативна, інформаційна, логічно-часова, регламентна та випадкова взаємодія, складність системи, її структура, чинники впливу - рефакторинг), традиційно класичні методи проектування – структурний (перетворення та запиту даних), Джексона (функціональне доповнення, системний облік часу), об'єктно-орієнтовані системи програмування (принципи представлення – абстрагування, інкапсуляція, модульності, ієрархія; об'єкти – види взаємин, зв'язки, агрегація; класи – класифікаційні ознаки, їх асоціації, успадкування та агрегація, взаємозалежність та конкретизація; мовленнєвий базис моделювання і візуалізації – уніфікація мови, механізми масштабування UML як уніфікованої мови моделювання), розробка вимог орієнтованих на об'єкт (формування вимог за допомогою діаграми Use Case – варіант опису використання системи у ролях та за елементами, взаємини в системі, специфікація елементів, модель банкомата, оцінювання програмного продукту методом Use Case, діаграми – взаємин, комунікації, казуальності, моделі поведінки автоматизації програмних продуктів – діаграми та їх застосування, стани, переходи, композитні та псевдостани), реалізація об'єктно-орієнтованого проектування (архітектурного – діаграми пакетів і компонентів, детального – класів, принципів, комплектування та документування, принципи патернов та їх кооперації – спостерігач, команда, укладач, покроковість та мислення за категоріями; проектування інтерфейсу – єдність компоновки та візуалізації, спостереження та узгодження завдань, ефективність; аспектно-орієнтоване проектування та програмування – компонентна об'єктна модель, організація інтерфейсу COM і IUnknown, маршалінг, IDL –опис і бібліотека; розгортання програмної системи в апаратних засобах та його діаграми, DevOps як методологія інтеграції покрокового життєвого циклу програмного забезпечення), розробка баз даних (моделі даних, організація реляційної бази, неформальна реляція, розширення та моделювання, типи, ключі, обмеження, тригери , процедури збереження; відображення атрибутів, об'єктів і класів, прихована інформація і метадані відображення, відображення розгалуження успадкування, об'єкти, класифікація та взаємини, композиція, рекурсивні

відносини), метрики програмних систем (метричні особливості – локалізація, інкапсуляція, інформаційна закритість, спадковість, абстракція; еволюція зв'язку та зацеплення об'єктної взаємодії; метрики Чидамбера-Кемерера, Лоренца та Кідда, Фернандо Абреу, OO-проектів, операційно, об'єктно (інкапсуляції, спадковості, поліморфізму) та аспектно орієнтовані); приклади процесів розробки (уніфікація, ітерація, моделювання, технічні артефакти, етапи уніфікації, розробка інтерфейсу , також з екстремальним програмуванням); структурне тестування програмного забезпечення (принципи тестування – «чорної і білої скриньок», базового шляху – потоковий граф, цикломатична складність, тестування циклів); функціональне тестування (розподіл за еквівалентністю, аналізу граничних значень, діаграм казуальності); організація тестування (методика, тестування складових, їх інтеграції, верифікація, системне тестування, мистецтво налаштування); об'єктно-орієнтоване тестування (спосіб тестування вмісту класів – стохастичне, розбивки на рівні, станів, засоби тестування JUnit); сервісно-орієнтована архітектура (XML-стандарти для веб-служб, REST-підхід, розробка та композиція служб); хмарні технології (передумови, моделі, архітектура, SaaS-додатки); забезпечення якості; автоматизація візуальної моделі програмування (система IBM, діаграми Use Case, послідовності класів, генерація коду, трансформація коду в UML).

Телекомунікація та радіотехніка є інтегрованим комплексом дисциплін професійного спрямування – інженерно-графічне проектування (знання про сучасні апаратно-програмні засоби, комп'ютерної інженерії та графіки, способів візуалізації зображень, моделювання систем та алгоритмів комп'ютерної графіки, практичні вміння вирішувати її завдання, з використанням базових методів і алгоритмів розробки програм; стандарти побудови та практика виконання креслень; робота в універсально-графічній системі AutoCAD двомірних креслень і схем та у векторних графічних редакторах (Visio, CorelDraw, 3D-моделювання); дискретна математика і теорія вірогідності (знання дискретного аналізу і вироблення практичних навичок щодо

застосування дискретної математики в програмуванні та ІКТ, превалуючі теорії – множин, відносин, логіки, комбінаторики, графів і автоматів, вміння ілюстрування теоретичного вирішення стандартних задач, операційно-математичний базис ІКТ і систем зв'язку), радіофізика (фізика коливань і хвиль; кінематика хвильових процесів; електромагнітні хвилі та їх енергія; хвильова і квантова оптика – електромагнітна природа світла; інтерференція і дифракція; взаємодія світла з речовиною; квантові властивості випромінювання; корпускулярно-хвильовий дуалізм світла; атомна фізика і твердого тіла: атомарне впорядкування енергетичних рівнів; кванти та їх застосування у характеристиці теплових та електричних властивостей твердих кристалічних тіл; теорія зонування твердих тіл; навіпровідники; елементи фізики ядра і елементарних часточок); електротехніка – теорія електричних ланцюгів (нелінійні електричні ланцюги; перехідні процеси в лінійних електрооптичних ланцюгах; ланцюга з розподільними параметрами); електроживлення телекомунікаційних систем та обчислювальної техніки (знання щодо силової техніки перетворення, кількісно-якісних методів системного аналізу, техніка безпеки при роботі з джерелом живлення, інженерно-графічні розрахункові роботи, елементи пристроїв електроживлення, вміння контрольних та експериментальних вимірювань, налаштування та експлуатації пристроїв зв'язку, оцінювання техніко-економічної ефективності систем живлення); основи радіотехніки, електроніки і телекомунікацій – основи цифрової та обчислювальної техніки (знання з алгебри, логіки; цифрової схемотехніки; комбінації пристроїв, синтез логічних елементів інтегральної модифікації; шифратори, дешифратори, суматори, мультиплексори, демультіплексори, програмовані логічні матриці, тригери, лічильники, регістри пам'яті пристроїв); основи телебачення і радіотрансляції (фізичні процеси у вузлах телевізійної апаратури, сучасні системи цифрового телевізійного мовлення, основні принципи організації та побудови звукових систем мовлення, параметри акустичних і електричних сигналів і каналів зв'язку); комп'ютерне моделювання радіоелектронних пристроїв і систем телекомунікацій (принципи

побудови математичних моделей, методи й алгоритми їх моделювання засобами ІКТ, проектування радіоелектронних засобів зв'язку та мереж телекомунікацій, програми комп'ютерного модулювання LabVIEW (графічне), Mathcad (математичне), MultiSim (схемотехнічне)); основи ІР-телефонії та NGN (принципи ІР-телефонії, мережі нового покоління, перспективи розвитку, системно-мережеві аспекти ІР-телефонії, методи і алгоритми кодування мовної інформації, основні підходи і протоколи, питання якості обслуговування QoS, аспекти реалізації обладнання ІР-телефонії); основи електрозв'язку – цифровізація обробки сигналів (принципи і методи цифрової обробки ІКТ, цифрова фільтрація, схеми і графи дискретних фільтрів, синтез та їх можливості); мікропроцесорна техніка (програмно-логічні матриці, перетворювачі сигналів, синтез, тригери, лічильники, регістри, пристрої пам'яті, мікропроцесори та їх архітектура, системи команд, внутрішній та зовнішній інтерфейс, мікроконтролери, їх застосування і техніці зв'язку, радіотехніці та електронному обладнанні); технології цифрового зв'язку (організація каналів зв'язку, їх основні характеристики, методи і пристрої формування сигналів у системах цифрового зв'язку, в тому числі синхронізації, спорядження з дискретними каналами, інтерфейси і протоколи, пристрої передачі та підтвердження сигналів, адаптація в системах передачі дискретної інформації, алгоритми концентрації інформації); економіка і менеджмент телекомунікацій (економіка підприємств електрозв'язку, резерви і шляхи їх ефективної роботи, семантика менеджменту, мотивація праці, організація керівництва, нагляду та моніторингу, розрахунок попиту і пропозицій послуг зв'язку в умовах ринкової економіки); теорія розподілення інформації (методи прогнозування, навантаження, розрахунки якості обслуговування в комунікаційних системах , з втратами і релевантністю, аналізи моделей потоків імпульсів, необхідних для оптимального проектування систем комунікацій, мереж зв'язку та їх сервісного обслуговування); радіоелектроніка (апаратне забезпечення конструкції ефективних алгоритмів цифрової фільтрації, перетворення Фур'є, спеціальні додатки контролю, телекомунікація або

цифровий аудіопринцип, кодування та декодування, архітектоніка особливостей процесорів цифрової фільтрації в реальному часі та за призначенням); мікропроцесори і мікроконтролери (способи організації оброблення інформації, комплекти, структурні особливості технології виготовлення, організація інтерфейсу, складові їх мікросхем); радіотехнічні ланцюги і сигнали (сигнали і гальмівні фактори, принципи, математичний опис, ознаки фізичних систем радіотехнічних ланцюгів, методи аналізу перетворення сигналів в радіотехнічних ланцюгах і способи їх побудови) .

Часткові складові змістового наповнення у сегментах : «Телекомунікаційні мережі і системи» – антенні пристрої та поширення радіохвиль, направляючі системи зв'язку, технології бездротового зв'язку, мова програмування та профілюючі компоненти – основи IP-телефонії та NGN, теорія розподілу інформації, системне програмування в телекомунікаціях, оптичні системи зв'язку та комутація в них, цифрові системи передачі, мультисервісні мережі абонентського доступу, мережі пакетної та гібридної комутації, захист інформації проектування й експлуатація мережі і систем в телекомунікаціях; «Радіоелектроніка» – пристрої надзвукових частот і антени, направляючі системи та пасивні компоненти, системи мобільного радіозв'язку й електромагнітна сумісність радіоелектронних засобів, програмування на рівнях, IP-телефонія та NGN, напівпровідникові пристрої й елементи інтегральних мікросхем, програмовано логічні інтегральні схеми (ПЛІС), оптичні пристрої в радіотехніці, мікросхемотехніка, проектування інтегральних мікросхем, мікросистемотехніка, нанотехнології в електроніці, забезпечення стійкості радіоелектронних засобів, моделювання й оптимізація радіотехнічних систем [72].

Інформаційно-технологічний освітній маркетинг та підприємництво як дисципліна розглядає освітній маркетинг один із напрямів діяльності з управління закладом освіти в умовах ринкової економіки, конкретності який забезпечує дослідження попиту на освітні послуги та продукти; педагогічний маркетинг як вид орієнтований на дослідження студентоцентрованого

середовища здобуття освіти, створення, розвиток та стимулювання попиту на ринку освітніх послуг; стратегія маркетингу освітніх послуг передбачає навчальні цілі та завдання цільових категорій споживачів, організаційні процедури, конкурентоспроможність освітніх, наукових програм та соціальних сервісів професійного реноме ЗВО, ефективне просування забезпечується ІКТ, рекламою або публічним управлінням, зв'язками зі стейкхолдерами та громадськістю, система інтегрованих маркетингових комунікацій забезпечує ефективність та результативність освітнього процесу; інформаційно-технологічне забезпечення як сукупність засобів сервісу маркетингово-підприємницької діяльності, які застосовуються для збору, системного аналізу і цільового використання даних про об'єкти, суб'єкти та процеси навколишнього середовища із застосуванням ІКТ; у закладах освіти є технологічним комплексом укомплектованим для забезпечення освітнього процесу (технічні засоби інформатизації, освітні і наукові, управлінські програмні продукти, комп'ютерні тренажери, імітаційні стенди, станцій, технічних симуляторів) та освітніх веб-технологій; імітаційних моделей підготовки здобувачів освіти та симуляції професійних середовищ; процедури електронного врядування та документообігу, згідно вимог ліцензування, акредитації (стандартизації та сертифікації) комунікативної мережевої взаємодії учасників освітнього процесу (в тому числі онлайн), інформаційно-телекомунікаційних платформ науково-методичного забезпечення; міжнародні методики інформатизації, автоматизованих систем контролю, засоби діагностики релевантності навчання та достовірності результатів наукового пізнання; демонструє монетизовану конкурентоспроможність академічного потенціалу ЗВО, ефективність застосування інноваційних підходів, методик і програм; окрему комерційну пропозицію можуть скласти інформаційно-методичні ресурси ЗВО, бази та банки інформаційних даних, гео-інформаційні системи і технології, паспортизація професійних кросів, когнітивно-географічне картування, бази зайнятості, науково-методична інформація програмне забезпечення спеціалізації освітніх і наукових програм, інформаційні реєстри моніторингу

якості, бібліографічні каталоги, інформаційно-довідкові системи даних інституційної та міжнародної комунікації; вивчає поняття маркетингу та його призначення, значення та специфіку у сфері освіти, науки й інноватики, обґрунтування та розроблення його стратегії у ЗВО, забезпечення формування маркетингову комплексу комплектування для освітнього процесу, здійснення маркетингових досліджень для прогнозування та моделювання ринків надання освітніх послуг, маркетинг комунікацій. Підприємництво у сфері освіти полягає у здобутті, відтворені та використанні науково-методичних засад надбань та інституційно-правових регламентів та засобів технічного регулювання підприємництвом (знання щодо історії підприємництва, його перспектив розвитку в сучасному правовому полі, процедур здійснення ліцензування та патентування; архітектоніка та організаційна структура, особливості корпоративного підприємництва); семантика видів (консалтинг, екстеншен, сервіс інформаційно-технологічного дорадництва, забезпечення навичок підприємницької діяльності, умінь встановлювати та застосовувати інноваційні методи підприємництва, діагностувати та схарактеризовувати інноваційні освітні продукти та послуги; знання й уміння підприємництва, посередництва в сфері освіти, науки й інноватики – організації рекреаційно-дозвіллевої, просвітницько-пропагандистської, агітаційної, інформаційно-аналітичної діяльності; розуміння умов надання кредитних та фінансово-страхових послуг підприємницям, банківського обслуговування підприємців, започаткування власної підприємницької діяльності у видах та за призначенням, комунікації з небанківськими фінансовими донатами, гарантодавцями для пілотних проєктів пізнавальної, просвітницької соціокультурної діяльності, зміст, характеристика, форми та розвиток міжнародного підприємництва; стратегічний маркетинг підприємницької діяльності, їх принципи, функції, рівні та види; державне регулювання та політика підприємницької діяльності; конкуренція та конкурентоспроможність підприємництва; підприємницька культура, етика та етикет [34].

Третій блок освітньо-змістовних модулів включає методологію

наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін (галузі знань 073 «Менеджмент» – методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління, інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження), статистика, економіка підприємства, методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електровз'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку, Інтернет-маркетинг, етика ділових комунікацій менеджменту, риторика (спічрайтинг, дипломатичний менеджмент).

Методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління передбачає комплекс конкретно-наукових методологій та їх загально-наукової єдності для розвитку методологічних напрямів наукового пізнання галузей наук і знань (педагогіки, психології, соціології, управління, ноосферології, інформатизації та цифровізації, етики) та методик навчання прикладних аспектів (зв'язку і комунікації, ІКТ та технологій програмування, експертно-аналітичного оцінювання, моніторингу та системного аналізу якості, менеджменту та маркетингу в освіті, науці й інноватиці, ораторського мистецтва та дипломатії). Визначено змістовні складові, які представлено у послідовності.

Основоположним етапом методології пізнання є наукове пізнання та креативність, який вивчають, досліджують та продукують технології їх проведення за специфікою структурно-, організаційна, функціональна, логічна і системна у алгоритмах методик та етапах дослідження, які сприяють пізнанню та світоглядному баченню цілісності довкілля та Світу; системна креативно-перетворююча діяльність, яка має на меті здобуття квалітологічних, ноосферно-орієнтованих сучасних наукових знань і достовірно-доведеного інформаційного комплексу для оптимізації біосоціальної взаємодії; методологічно обґрунтовує і трактує не пізнані стани та рівні розвитку складноорганізованих систем,

процеси й явища комунікативно-комунікаційні взаємодії у соціумі, соціальних груп, категорій населення та міжособистого спілкування шляхом генерації та креативного мислення для продукування новацій, ідей та гіпотез цивілізаційного розвитку; використовує імовірно-інтуїтивні, прогностичні механізми та способи творчого перетворення інформації для обґрунтування та прийняття організаційно-управлінських рішень при вирішенні методологічних проблем пізнання за умов обмеженої інформативності та невизначеності.

Методологія наукового пізнання як комплекс підходів, механізмів, способів наукового дослідництва, система філософських методів та загальна теорія методів пізнання, способів організації науки філософської, загально-, конкретно-наукової, прикладної, галузевої, спеціальної методології для формування синергетичної єдності наукового пізнання; сукупність принципів, визнаних теорій і превалюючих парадигм навчально-науково-пізнавальної, практичної та експертно-оцінювальної та управлінської системної діяльності з інформаційно-технологічним забезпеченням; якість системного дослідження казуальності взаємодії та комунікації предметно-об'єктних взаємин у природних та антропогенно-змінених системах (в тому числі інституційних, управлінських, соціально-економічних) соціокультурних форм організації в сфері освіти, науки й інноватики на різних рівнях організаційної архітекtonіки та за семантикою; комплекс з механізмами самоорганізації та саморегуляції (в тому числі самоосвіти та саморозвитку дослідника-пізнавача) організації наукового дослідження, формування теорії управління системами, їх архітектонічної та ієрархічної будови та призначення як об'єкту управління та життєдіяльності зі структурно-логічним комплексом складових підсистем (інституційно-організаційна, адміністративно-управлінська, мовленнєво-лінгвістична, комунікативно-комунікаційна, пізнавально-діяльнісна, аксіологічна, акмеологічна) [33].

Змістовно-методичне функціональне наповнення *методології педагогічного, соціального, психолого-комунікативного, публічного управління* складають когнітивні компоненти : методологію педагогіки як систему знань

вихідних положень про заснування та архітектоніку педагогічних теорій, принципах підходів, механізмів і способів засвоєння знань як опанованих результатів наукового пізнання, які достовірно відтворюють систему педагогічної діяльності в умовах глобальних трансформацій суспільного розвитку цивілізації; система знань про обґрунтування і структуру педагогічних теорій, принципів у підходах і механізмах здобутку знань, також системи діяльності їх отримання з методологічно обґрунтованими програмами логікою методичного апарату і оцінювання якості науково-пізнавальної діяльності; вчення про вихідні ключові положення, структуру, функції і методи науково-педагогічних досліджень; концептуалізація цілей, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально ефективною, достовірно точною, систематизованою інформацією про педагогічні процеси та явища; наукові знання як теоретична система про діяльність в галузі з засобами, результатами і методами педагогічної науки, об'єктом якої є власне наука педагогіка, її процеси та знання; наука про методи орієнтована на внутрішні механізми, логіку руху і організації педагогічних процесів, базується на наукових ідеях, які визначають сенс педагогічної діяльності загалом, шляхів і способів особистісно-професійного самовизначення суб'єктів освіти у трансформаціях соціокультурних ситуацій [60]. У змісті передбачено тематичні рубрики: наукові дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності, розвиток освіти як умова перспектив науки, актуалізація проблематики сучасних науково-педагогічних досліджень, конкретизація тезаурусу методології педагогіки та освіти, методологічна метрика, вокабуляр та тезаурус характеристик педагогічного дослідження, організація, методи, робота з інформаційними джерелами, логіка та алгоритмізація структури науково-педагогічних досліджень, формалізація протоколювання наукових результатів, наукова спадщина, доробки, праці і їх науко- та соціометрія, апробація, публічний захист, індексація, цитування, рейтинг дослідника, наукової установи, видання, науково-метричної та інформаційно-телекомунікаційної платформи; особистість педагога як дослідника та суб'єкта креативної

діяльності, педагогічної майстерності, педагог як організатор, управлінець, публічний та громадський діяч, інспектор, експерт.

Результати освоєння курсу оцінюють у знаннях: основних понять науково-дослідної діяльності; методологічних принципів, методів, форм презентації організації та проведення педагогічних досліджень та їх результатів, особливості академічних дискусій; вміннях: застосовувати знання методології наукового дослідництва для вирішення пізнавальних педагогічних завдань, аналізування, критичного оцінювання, апробації й адаптації в освітньому процесі результатів науки, їх застосування у сфері освіти, науки й інноватики; представлення результатів науки; полеміки, обговорення, компромісу та доведення в умовах публічного захисту результатів наукового пізнання; навичок: володіння тезаурусом навчального курсу, сучасною методологією й методами організації та проведення педагогічного дослідження; академічною культурою спадщини наукових шкіл та їх добросовісності; формами презентації результатів наукового дослідження; способами трансляції педагогічних знань, адаптації сучасних досягнень в освітньому процесі [61].

Методологія соціологічних досліджень – це сукупність процедур соціального дослідження, техніки та методів, система принципів, прийомів науки соціології, які використовуються дослідником в певному соціокультурному контексті взаємодії і покликані визначати сучасні напрями і мету творчого соціологічного пошуку, логіко-гносеологічна функція теорії соціології, вчення про архітектуру, логіку операцій і засобів соціальної діяльності; форма настанов і нормативів, яка фіксує зміст і алгоритмізацію видів здійснення соціальної діяльності, їх опису абрису (у першому випадку – нормативна, у другому – дискретна, а у обох – функцією знань є організація регулювання процесу пізнання або практичного перетворення будь-якого соціального об'єкту); в розлоговому тлумаченні складається з теорії загально-наукових і спеціальних методів соціологічних досліджень, її предмету, у вузькому – інформаційних методів пізнання системного аналізу якості та параметральної характеристики пояснення стану та розвитку соціальних

об'єктів, слугує комунікативно-комунікаційним провідником між знаннями теорії та методами емпіричного та прикладного дослідження.

Діагностика в освітньому процесі здійснюється за тематичними напрямками оцінювання знань, вмінь та навичок тезаурусу наукового пізнання (семантика видів, функцій соціологічних досліджень) соціологічної теорії, статистичних основ статистичних досліджень, теорії та методології вибірки та вибіркової сукупності, розроблення програми організації та планування соціологічного дослідження, впровадження та апробації проектів соціологічних досліджень, моделей предмету дослідження, види та проблематика, поняття та процедури вимірювання соціальних характеристик, опрацювання та аналіз даних, засобів соціологічної діагностики – спостереження, анкетування, інтерв'ювання, тестування, контент-, івент- та інтенс-аналіз, методи експертних оцінок, соціометричні методи, соціальний експеримент, спеціальні методики та процедури, якісні методики соціологічних досліджень та їх методологія, типи та види якісного соціологічного дослідження та порядок проведення, аналіз даних, технології їх проведення, маркетингові дослідження попиту та задоволення, потреб в якості та безпеці, життєвоважливих категорій соціальних груп, об'єднань, особистості.

Методологія психолого-комунікативної діяльності та її дослідження розглядає специфіку психології як науки, її галузі та методи, філософські основи виникнення науки психології, експериментальну психологію свідомості (структурна психологія свідомості Вундта-Титченера), критику структурної психології, особливості Гештальт-психології (сприйняття та мислення); біхевіоризм, необіхевіоризм та когнітивну психологію, класичне, інструментальне навчання, академічну спадщину наукових шкіл психології; соціокультурно-історична теорія розвитку психіки, її порівняльний аналіз у людини і тварин, діяльнісний підхід до її пізнання, несвідомі психічні процеси, явище несвідомих психічних установок, мотивації поведінки; джерельні витoki шкіл психоаналізу (З. Фрейда і К.Юнга); аналітична психологія (лібідо та психотипологізація), типологічний питальник Майєрс-Бриггс, теорія

колективного несвідомого К.Юнга; соціально-орієнтовані психоаналітичні теорії, індивідуальна психологія А.Адлера, гуманістична теорія неофрейдизму Е. Фромма, соціокультурна теорія неофрейдизму К. Хорни, гуманістична психологія; ієрархія потреб і самоактуалізація особистості; феноменологічна теорія К. Роджерса; практична психологія, захисні механізми особистості, принципи, напрями психотерапії, емоційно-вольова сфера психіки, види, прояви і функції емоцій, теорія Джемса-Ланге; увага і воля, психологія пам'яті та сприйняття.

Компетентність спілкування як окрема проблема соціальної психології розглядає предмет, її напрями та методи, процес спілкування та міжособистісні взаємини у груповій взаємодії; етнопсихологія та міжкультурна комунікація, її основні напрями, етнічні стереотипи та атрибутивні процеси, соціалізація та інкультурація, запобігання етнічним; ораторське мистецтво (риторика) як комунікативна компетентність, підходи до її визначення, структура, атрибутика спілкування, інтеграція риторики у взаємодії логіки, психології та лінгвістики, її теорія, практика та еволюція, логіка як складова риторики, античне красномовство, софістика і сучасні психологічні теорії, риторичний ідеал античних ораторів, європейський ренесанс, риторика Древньої Русі, теорії аргументації та неориторика, «риторика» Аристотеля (за Х. Перельманом); психологія комунікації та нормативна стилістика, її предмет, практична стилістика, семантичні стилі мови, лекіфи та метаболі (основи класифікації «групою μ »), мистецтво публічного виступу, його смислова структура, невербальні засоби спілкування, діалогівання, нейро-лінгвістичне програмування, його практичні методики, параметри конструктивного діалогу, трансактний аналіз, діадична взаємодія; конфлікт, запобігання та вирішення, типологія та структура, динаміка та функції конфлікту.

Методологія публічного управління як феномен системного управління передбачає взаємодію наукового пізнання, дослідження, практики та оцінювання у публічній сфері для вирішення цільових, функціональних управлінських завдань, забезпечує систематизацію наукових досліджень з

публічного – державного, адміністративного, спеціального, мілітаризованого, цивільного та муніципального управління для нарощення методологічних потенціалів освіти, науки й інноватики, конкретизації тезаурусу, урізноманітнення вокабуляру розлогого тлумачення системи управління як мистецтва, об'єкту наукового пізнання та перетворюючої спроможності, оптимізації суспільних відносин з оптимально позитивним моделюванням комунікативних ефектів соціальної гармонізації цивілізаційного розвитку в умовах глобальних екологічних викликів, інформатизації та цифровізації суспільства випереджувальних наукових знань.

Сучасний стан теоретико-методологічного забезпечення публічного управління недостатньо обґрунтований з позиції методології розроблення методик, методів, засобів, механізмів, прийомів, способів, технологій, інструментів та їх ефективного застосування. Методологія публічного управління як складно організована система комплексу парадигм, теорій, настанов, норм, цінностей, принципів пізнавальної діяльності та аргументованості обрання інструментів і алгоритмів для розроблення планів і програм адміністративного управління соціокультурними формами організації освітнього процесу у ЗВО та їх оцінювання з метою покращення позитивної практики забезпечення релевантності навчання, дослідництва, новаторства на засадах сталості.

Статистика передбачає: вивчення масових явищ соціально-економічного розвитку, їх кількісну метрику з оцінюванням якісних параметрів змісту у заданих просторово-часових умовах; засвоєння категорій статистичної науки (предмет, методи і завдання, статистичне спостереження, зведення і групування статистичних даних, абсолютні, відносні та середні величини, статистичне визначення амплітуди варіації, ознаки і форми розподілу, явищ і процесів, вибіркоче спостереження, статистичні методи метрики взаємозв'язків, ряди динаміки та індекси); оволодіння статистичними методами збирання, систематизації, ранжування інформації; застосування розрахункових методів для параметрального оцінювання компонентів та показників (соціального,

економічного, екологічного, політичного, інституційного, інформаційного середовища); набуття навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та прийняття відповідних управлінських рішень з інформаційно-аналітичним забезпеченням.

Економіка підприємства передбачає формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних економічних наукових знань з теорії та практики господарювання первинної ланки економіки, як предмет вивчає закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах, основними завданнями є вивчення основних понять, систем і алгоритмів у галузі економіки підприємства, формування знань, вмінь та уявлень з теоретичних положень економіки підприємства та цілісної системи економічного мислення та вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу підприємств; в основному змісті розглядається підприємство в сучасній системі господарювання і його ресурси, теорії підприємств і основи підприємництва, їх види і організаційно-правові форми, зовнішнє середовище господарювання підприємства, його структура і управління, ринок і продукція, планування їх діяльності, поняття «бізнес-плану», роль персоналу на підприємстві, продуктивність, заробітна плата та їх капітал; інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства, її результати та ефективність, техніко-технологічна та виробнича потужність, організація виробництва і забезпечення якості продукції, виробничі витрати, собівартість продукції та ціноутворення на підприємстві, фінансово-економічні результати й ефективність діяльності підприємства, економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.

Методики навчання компонентних складових: телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електрозв'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості змістовно обґрунтовані у першому і другому блоках освітньо-змістовних модулів. У зв'язку з дуальністю їх феномену, як окремих складових

методології пізнання і дослідництва та методології організації освіти детально обґрунтовані у попередніх блоках.

Змістове наповнення третього блоку дисципліни сформовано у вигляді структурно-логічного алгоритму: теоретико-методологічні аспекти методики навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін. Методика навчання за галузями наук і знань у інтеграції навчальних дисциплін; міждисциплінарні зв'язки фундаментально-філософських, загально- та конкретно-наукових аспектів методологій у методиці навчання; традиційні класичні та сучасні методологічні підходи і принципи у забезпеченні та організації методики навчання, оцінювання результатів; нормативно-правове забезпечення та технічне регулювання змісту методики навчання; семантика професійної діяльності і змісту підготовки управлінських кадрів за видами економічної діяльності, у типах природокористування та на рівнях управління; зміст і методика теоретичного та практичного навчання зі стажуванням за цільовим призначенням; методика інструктажу (техніки безпеки, охорони праці, технічного регулювання та випробувальної діяльності) у технологічному навчанні; методика організації виробничої практики; методика організації професійної підготовки управлінських кадрів; науково-методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення теоретичного і практичного навчання в технологічних умовах організації комунікативної та комунікаційної взаємодії у сфері управління; методичне конструювання, моделювання і проектування у професійній підготовці; форми та засоби теоретичного і практичного навчання; матеріально-технічне, інформаційно-технологічне та навчально-методичне забезпечення ЗВО; аналіз організаційно-педагогічних умов підготовки здобувачів освіти у ЗВО; аналізу комунікативних характеристик взаємозв'язків здобувачів освіти та іншими учасниками освітнього процесу, включаючи надавачів та стейкхолдерів; методика діагностики та експертного оцінювання комунікативної компетентності майбутніх фахівців; мотивація до навчальної діяльності; цілі мотивації; дидактичні характеристики навчальної мотивації та способи її застосування; педагогічна інноватика у методиці навчання.

Інформаційний та Інтернет-маркетинг – концептуально стратегічне бачення управління діяльністю підприємства в ринкових умовах, орієнтоване на отримання матеріального зиску за рахунок максимального задоволення інформаційних потреб споживачів у сфері комунікативного забезпечення зв'язку (товари, послуги, інформаційні продукти та сервіс), відмежовано в результатів монополізації інформаційного ринку; види – конверсійний (переважно відхилення споживачами продуктів і послуг), стимулюючий (споживча необізнаність інноваційних новинок, диверсифікація нових умов ринку, нехтування продукцією за відсутністю попиту), перспективно-розвиваючий (стратегія переробки потенційного на актуальний попит, удосконалення наявних та створення нових продуктів з наданням супутніх, реклами інформаційних продуктів і послуг), ремаркетинг (ринкова новизна, модернізація інформаційної структури на нові ринки зі створенням нових стратегій просування інформаційних продуктів і послуг), синхронізуючий маркетинг (діапазону флуктуації попиту із супутніми продуктами індустрії інформатизації та сервісом системної доставки інформаційних послуг), рівноважний маркетинг (адаптація відповідності, попиту, можливостям відповідної інформаційної структури при забезпеченні цінності та зисковості інформаційних послуг та забезпечення доступу до інформаційних систем користувачів), демаркетинг (надмірного попиту зі запровадженням продажу ліцензій у зв'язку з неможливістю задоволення споживачів), маркетинг протистояння (раціональний попит суспільного добробуту), місіонерський (за очевидності інформаційних переваг у інтенсивній динаміці інформаційних продуктів і послуг з гарантійним супроводом та консалтингом пільгового продажу, розповсюдження демоверсій)

Етика ділових комунікацій менеджменту, логістика комунікативного зв'язку та риторика (спічрайтинг, дипломатичний менеджмент) як новітня складова змісту підготовки майбутніх менеджерів з комунікативною компетентності зв'язку у закладах вищої освіти реалізує культурологічні та етичні основи формування ділового комунікативного менеджменту та

логістики взаємозв'язку з ораторською майстерністю, а саме у компонентах : ділової етики (етикет, сутність і тлумачення понять «етика ділового спілкування», «ділова етика»; розуміння етики, моралі та моральності, професійної етики за видами, ділового спілкування, історична ретроспектива ділової та управлінської етики, взаємозалежність етичних нормативів та економічного зиску, сучасне бачення етики в менеджменті з позиції ділового прагматизму та раціоналізму, дотримання етичних норм в управлінні); компоненти управлінської етики та рівні її прояву (мікрорівень і макрорівень, рівень горизонтальних та вертикальних ринкових взаємозв'язків, регламенти етичної поведінки з клієнтами, конкурентами, колегами). Етика ділових комунікацій менеджменту безпосередньо пов'язані з потенціалом культури професійного мовлення та етики ділового спілкування в сфері управління, її державотворчої ролі суспільного комунікативного зв'язку у стилях, типах і форми культура та специфіки мовлення фахівця-менеджера; структури та техніки ділового спілкування мовленнєвого етикету, правил спілкування фахівця-менеджера під час зустрічей, переговорів, прийомів та при застосуванні різних засобів зв'язку.

Сучасним видом ділової риторики є *спічрайтинг*, який передбачає формування у студентів основ спічрайтингу – виду діяльності з обґрунтування та підготовки доповідей та проблемних виступів, спітчів, в системі професійної підготовки фахівця-менеджера зі розроблення та розповсюдження реклами та організації зв'язків з громадськістю; визначення ролі публічних виступів у процесі формування маркетингових позицій суб'єкта соціальних комунікацій; ознайомлення з історією становлення і розвитку науки риторики і ораторського мистецтва; предметом вивчення є теорія і практика підготовки усних публічних виступів для різних сфер діяльності; становлення спічрайтингу як сфери практичної діяльності, короткий екскурс в історію публічної риторики і ораторського мистецтва, підготовка публічного виступу, закони риторики як системна основа підготовки публічного виступу, підготовка публічного виступу, композиція промови, види публічних виступів у сфері публічного

мовлення, психологічні та соціологічні засади їх підготовки, взаємодія оратора і слухача: засоби переконання, засоби впливу, діловий спічрайтинг.

Логістика комунікативного зв'язку як сучасний напрям науки про організацію і вдосконалення матеріалопотоків, вивчає розвиток, її види і цілі, тезаурус логістики; напрями логістики – управлінська (планування, організація і контроль матеріального потоку продукції для підприємства, обробки і реалізації з ІКТ забезпеченням комунікативної взаємодії), економічна (сукупність видів діяльності для отримання найменших витрат необхідної кількості матеріальних ресурсів в певний час і в певному місці, інформаційно-технологічна синхронізація взаємозв'язку), оперативно-фінансова (мінімізація часу розрахунку по операціях, пов'язаних з рухом і зберіганням сировини та готової продукції в господарському обороті з моменту сплати грошей постачальнику до моменту отримання грошей від споживача, автоматизації систем контролю зв'язку суб'єкт-суб'єктної, суб'єкт-об'єктної взаємодії); логістика як наука з управління матеріальними, інформаційними та іншими потоками включає в коло своїх інтересів значну частину економічної сфери життя суспільства застосовується для формалізації наукових досліджень і практичних розробок поділяється за масштабами проблем на макрологістику та мікрологістику.

Висновки до другого розділу

У розділі застосування методу контент-аналізу забезпечило імітаційне уявлення щодо об'єкту дослідження у ході безпосереднього спостереження; використано як методику інтенсивного аналізу змістовно-методологічної частини конкретно заявленої ІКТ-ресурсної бази; зреалізовано для пошуку оперативної інформації наукового тезаурусу, текстових документів, в тому числі радіо, телетрансляційного зв'язку; включає стандартизовані освітньо-управлінські процедури ідентифікації категорій відхилень в інтересах дослідження щодо частоти кількісно-якісних варіантів параметрального оцінювання категорій змістовних складових, які можуть бути використані в

елементарних компонентах ІКТ-комп'ютерних програм для забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів. Здійснено методичне обґрунтування актуалізації підготовки майбутніх фахівців засобами ІКТ-забезпечення ЗВО. Конкретизовано напрями наукових шкіл фундаторів контент- та івент-аналізу ІКТ-забезпечення ЗВО. Систематизовано ІКТ-ресурсну базу: системи підтримки прийняття рішень; ІКТ-інструменти для створення інтерактивного контент-діалогу зі здобувачами освіти та для створення веб-сторінок; платформи управління навчанням; інструментарій для створення електронних курсів та для розроблення й обробки відео-контенту; сервіси для створення презентацій та роботи зі звуковими файлами; інформаційно-методичні ресурси науково-технічної діяльності та дослідництва (програмні продукти); інструменти корпоративної роботи в освітньому процесі; відпрацювання навичок програмування; створення візуально-графічного контенту.

Івент-аналіз здійснено з метою аналізування подвійного ряду обробки інформаційного базису комунікативної взаємодії організації адміністрування у ЗВО, що визначається за класифікаційними ознаками: менеджерського превалювання суб'єктного явища лідерства; функціонально-цільового призначення суб'єкта управління; організаційно-управлінських впливів на об'єкт, стосовно якого суб'єкт діє; транспарентності у послідовності системи аналітико-інформаційного абрису моніторингу стану та розвитку прогнозування та моделювання систем різного рівня за типами, також у видах організації цільового призначення. Розроблено структурно-функціональну схему реалізації організаційно-педагогічних умов формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

У ході контент- та івент-аналізу встановлено, що основними засобами технічного регулювання є міжнародні стандарти: *загального впливу* комунікативної взаємодії у системі управління якістю в сфері освіти щодо регулювання безпеки, ресурсозбереження, працезохорони, інформаційного захисту, верифікації лабораторно-випробувальної діяльності та її достовірного

доведення, екологічного та енергетичного керування з гарантуванням соціальної відповідальності як гармонізованих та ратифікованих у нормативно-правових документах імплементації України до світових організацій регулювання якості та їх стандартизації; *спеціального впливу* інформаційно-аналітичного базису забезпечення комунікативної взаємодії в системах різного рівня, типів організації й управління за цільовим призначенням та у різних видах природокористування (соціо-культурних форм, освітньо-наукових систем – біо-соціальних, урбо-, техно-, агро-призначення), як міжнародні стандарти Консорціуму відкритих геопросторових даних (з англ. – Open Geospatial Consortium, OGC), які регламентують вимоги технічного регулювання. Стандарти загального та спеціального впливу технічного регулювання сприятливого ІКТ-середовища студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм, наукових та соціальних сервісів академічного потенціалу ЗВО, які забезпечують відповідність професійної підготовки та організації освітнього процесу з ІКТ-забезпеченням згідно міжнародних і державних вимог ліцензування та акредитації щодо формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів за умов гармонізації сфери освіти, науки й інноватики.

Список використаних джерел до другого розділу

1. Андреев О.А., Хромов Л.Н. Техника тренировки памяти: вторая ступень обучения технике быстрого чтения: Программа «Сатори». Екатеринбург: Несс-Пресс, 1992. 192с.
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: курс лекций . Москва: Омега-Л, 2004.301 с.
3. Аتكисон Р. Человеческая память и процесс обучения. Москва: Прогресс, 1980. 526 с.
4. Аугустинавичюте А. Соционика. Москва: «Чёрная белка», 2008. 568 с.
5. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публіккрилейшнз : навчальний

- посібник. Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ: МАУП, 2005. 440 с.
6. Богуцький Ю.П. Розвиток правової компетентності адміністраторів вищої школи у системі післядипломної освіти: автореф. ... дис. канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія та методика професійної підготовки. Київ, 2019. 25 с.
 7. Булах І.С. Теорія і методика комп'ютерного тестування успішності навчання (на матеріалах медичних навчальних закладів): дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. Київ, 1995. 430 с.
 8. Ваганова О.В. Україна в світовому культурно-інформаційному дисбалансі. *Світова цивілізація і міжнародні відносини*, 2002. №1(3). С. 148–152.
 9. Вуджек Т. Как создать идею. перевод с англ. И.Загашева. Санкт-Петербург: Питер Пресс, 1997. 288с.
 10. Вумек Дж. П., Джонс Д.Т. Бережливое производство: Как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании: пер.с англ. 2-е изд. Москва: Альпина Бизнес Букс, 2005. 35 с.
 11. Гиргинов Г. Наука и творчество. Москва : Прогресс, 1979. 364 с.
 12. Де Боно Э. Латеральное мышление. Санкт-Петербург: Питер Паблишинг, 1997. 257 с.
 13. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ: НАДУ, 2011. Т. 2: Методологія державного управління / наук.-ред. колегія: Ю.П. Сурмін (співголова), П.І. Надолішній (співголова) та ін. 2011. 692 с.
 14. Ермак В.Д. Об интегральном типе неслучайной группы. Менеджмент и кадры: психология управления, соционика и социология.,2003. № 11. С.26–30.
 15. Ирина В.Р., Новиков А.А. В мире научной интуиции. Москва: Наука, 1978. 191 с.
 16. Калошина И. П. Структура и механизмы творческой деятельности

- (нормативный подход) . Москва: Изд-во МГУ, 1983. 168 с.
17. Кемпинский А. Экзистенциальная психиатрия. Москва: Совершенство, 1998. 320 с.
 18. Кондур О.С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.
 19. Конти Т. Качество: упущенная возможность? Москва: РИА «Стандарты и качество», 2007. 216 с.
 20. Ладанов И.Д., Розанова В.А. Техника быстрого чтения. Москва: Бизнес-школа «Интел-Синтез, 1997. 160 с.
 21. Майоров А.Н. Мониторинг в образовании. изд. 3-е, испр. и доп. Москва : Интеллект-Центр, 2005. 424 с.
 22. Часов В.А. Психологические принципы быстрого чтения. Ленинград: Знание, 1978. 32с.
 23. Якубовський О.П., Пахомова Т.І., Драгомирецька Н.М Управління ризиками та кризами (опорний конспект дистанційного курсу навчальної дисципліни): навчальний посібник. Київ: Центр дистанційного навчання НАДУ при Президентіві України, 2005. 68 с.
 24. Панферова Н.Н. Управление в системе образования: учебное пособие. Ростов н/д: Феникс, 2010. 248 с.
 25. Шамова Т.И., Давыденко Т.М., Шибанова Г.Н. Управление образовательными системами: учебное пособие для студ. высших учебн.заведений / под ред. Т.И. Шамова, 5-е изд., стер. Москва: Издательский центр «Академия», 2008. 384 с.
 26. Рідей Н.М., Шолудяк А.А., Богуцький Ю.П. Сучасний стан дослідження у сфері управління освітою: аналіз керівництва ВНЗ / науково-педагогічний журнал «Нова педагогічна думка», 2015. № 3 (83). С. 22–30.
 27. Кліпа Ю.В. Професійна підготовка майбутніх економістів банківської справи для підприємницької діяльності: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія та методики професійної освіти, Київ, 2020. 297 с.

28. Титова Н.М. Теоретико-методичні основи психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання: монографія. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 351 с.
29. Загвязинский В.И., Атаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования: учебное пособие для педагогических вузов Москва :Академия, 2010. 207 с.
30. Кашина Г.С. Науково-природнича підготовка педагогів у системі післядипломної освіти засобами інформаційно-технологічного забезпечення : монографія. Херсон : Вид-во «ОЛДІ-ПЛЮС», 2018. 315 с.
31. Бородін І. Л. Функції публічного управління. *Юридичний вісник* : теорія та історія держави і права, 2014. №3 (32). С. 24-29.
32. Рекрутингове агентство «Навігатор» [Електронний ресурс]. *Navigator. Consulting company*. Режим доступу: <http://www.navigator.lg.ua/article.php?textname=skrining> (звернення 20.09.2020).
33. Мультимодусні засади післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за заг. редакцією Рідей Н.М., Сергієнко В.П. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 634 с.
34. Позняковська Н.М., Головачова Ю.В. Фінансовий облік І: Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне: НУВГП, 2007. 132 с.
35. Using technology to support education reform paperback/ by V. Means (editor), J. Blando (editor), K. Olson (editor), T. Middleton (editor). University of Michigan Library. 1993. 124 p.
36. Lefebvre E., Lefebvre L.A. Information and telecommunication technologies : the impact of their adoption on small and medium-sized enterprises. International development research centre. 1996. 132 p.
37. Buhalis D. Information and telecommunication technologies as a strategic tool for tourism enhancement at destination regions. *Information and Communication Technologies in Tourism*, 1996. pp. 131-142.

38. Tikk-Ringas E. Developments in the Field of Information and Telecommunication in the Context of International Security: Work of the UN First Committee 1998-2012. 2012. 14 p.
39. Zatsarinnyy A.A., Buromenskii N.G., Garanin A.I. Methodological questions of formation of the system technical support of information-telecommunication networks. *Sistemy i Sredstva Informatics*, 2013. Vol. 23, Issue 2, С. 154–169 DOI: <https://doi.org/10.14357/08696527130211> (дата звернення 20.09.2020).
40. Saafein O., Shaykhian G.A. Factors affecting virtual team performance in telecommunication support environment. *Telematics and Informatics*, 2014. № 31, pp. 459-462.
41. Ratheeswari K. Information Communication Technology in Education. *Journal of Applied and Advanced Research*, 2018. Vol 3, Suppl. 1, S. 45–47. DOI: <http://dx.doi.org/10.21839/jaar.2018.v3iS1.169> (дата звернення 20.09.2020).
42. Berdi D., Usembayeva I., Ramankulov S., Saparbekova G., Berkinbaev M. Results of the Experimental Research on the Introduction of Information and Telecommunication Technologies in Teacher’s Professional Training. *Indian Journal of Science and Technology*, 2015. Vol. 8, Issue 27, pp. 1-11. DOI: 10.17485/ijst/2015/v8i27/82620 (дата звернення 20.09.2020).
43. Deumes R. Corporate risk reporting : a content analysis of narrative risk disclosures in prospectuses. *Journal of business communication*, 2008. Vol. 45, № 2, pp. 120-157. URL : 10.1177/0021943607313992 (дата звернення 20.09.2020).
44. Using technology to support education reform paperback by B. Means (editor), J. Blando (editor), K. Olson (editor), T. Middleton (editor). University of Michigan Library. 1993. 124 p.
45. Lefebvre E., Lefebvre L. A. Information and telecommunication technologies: the impact of their adoption on small and medium-sized enterprises. International development research centre. 1996.132 p.

46. Buhalis D. Information and telecommunication technologies as a strategic tool for tourism enhancement at destination regions. *Information and Communication Technologies in Tourism*, 1996. pp. 131-142.
47. Tikk-Ringas E. Developments in the Field of Information and Telecommunication in the Context of International Security: Work of the UN First Committee 1998-2012. 2012. 14 p.
48. Zatsarinnyy A. A., Buromenskii N. G., Garanin A. I. Methodological questions of formation of the system technical support of information-telecommunication networks. *Sistemy i Sredstva Informatics*, 2013. Volume 23, Issue 2, С. 154–169 DOI: <https://doi.org/10.14357/08696527130211> (дата звернення 20.09.2020).
49. Saafein O., Shaykhian G. A. Factors affecting virtual team performance in telecommunication support environment. *Telematics and Informatics*, 2014. № 31, pp. 459-462.
50. Ratheeswari K. Information Communication Technology in Education. *Journal of Applied and Advanced Research*, 2018. Vol 3, Suppl. 1, S. 45–47. DOI: <http://dx.doi.org/10.21839/jaar.2018.v3iS1.169> (дата звернення 20.09.2020).
51. Berdi D., Usembayeva I., Ramankulov S., Saparbekova G., Berkinbaev M. Results of the Experimental Research on the Introduction of Information and Telecommunication Technologies in Teacher’s Professional Training. *Indian Journal of Science and Technology*, 2015 Vol. 8, Issue 27, pp. 1-11. DOI: [10.17485/ijst/2015/v8i27/82620](https://doi.org/10.17485/ijst/2015/v8i27/82620) (дата звернення 20.09.2020).
52. Deumes R. Corporate risk reporting : a content analysis of narrative risk disclosures in prospectuses. *Journal of business communication*, 2008. Vol. 45, № 2, pp. 120-157. DOI: [10.1177/0021943607313992](https://doi.org/10.1177/0021943607313992) (дата звернення 20.09.2020).
53. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / за ред. Ю. В. Ковбасюк. Київ: НАДУ, Т. 2: Методологія державного управління / за ред. Ю. П. Сурмін, П. І. Надолішній, 2011. 692 с.
54. Управління системами післядипломної освіти для сталого розвитку :

- колективна монографія / за заг. редакцією Рідей Н.М. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. 691 с.
55. Титова Н.М. Теоретико-методичні основи психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання: монографія. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 351 с.
 56. Боришполец К. П. Методы политических исследований : учебное пособие для студентов вузов. Москва : Аспект Пресс, 2005. 221 с.
 57. Політична аналітика в державному управлінні : навчальний посібник. / С.О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. Київ : НАДУ, 2012. 228 с.
 58. Міжнародна інтеграція : навчальний посібник / О.Р. Титаренко, І.В. Артьомов, В.Д. Бакуменко, О. М. Ващук та інші. Ужгород : Ліра, 2009. 472 с.
 59. Практичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи : навч. посібник / С. О. Телешун и др.; Національна академія держ. управління при Президентові України. Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів. К. : Видавництво НАДУ, 2007. 43 с.
 60. Kayumov A. T., Mokeyeva E. V. Some Social Foundations of Modern Higher Education Development Issues. IEJME – Mathematics Education, 2016. Vol. 11, No. 6. P. 1817–1825.
 61. Дисципліна «Методология и методы педагогического исследования» [Электронный ресурс]. Режим доступа : https://www.ncfu.ru/export/uploads/imported-from-dle/op/doclinks2016/Annot_Metod.-i-metody-ped.-issl._44.04.01_2016.pdf (дата звернення 20.09.2020).
 62. Радіотехніка: Енциклопедичний навчальний довідник: навчальний посібник / за ред. Ю.Л.Мазора, Є.А.Мачуського, В.І.Правди. Київ: Вища шк., 1999. 838 с.
 63. Повстин О. В. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки до управлінської діяльності майбутніх фахівців у галузі безпеки людини :

- автореф. дис. ... док. пед. наук : 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями) спеціалізація: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Вінниця, 2019. 42 с.
64. Тимошенко В. І. Сучасні проблеми та перспективи формування методики комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. Методологія неперервної освіти та наукового дослідження : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей, Е. В. Лузік. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 97–123.
65. Тимошенко В. І., Титова Н. М., Слабецький О. М., Рідей Н. М. Інформаційно-аналітичний базис організації професійної підготовки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 7 (127) 2020. С.184–188.
66. Tymoshenko V. Actualization of training of future specialists by means of information and telecommunication support in educational institutions = Актуалізація підготовки майбутніх фахівців засобами інформаційно-телекомунікаційного забезпечення закладів освіти. *Scientific journal paradigm of knowledge*. 2020. № 5(43) PP. 138–154.
67. Андрущенко В.П., Савельєв В.Л. Освітня політика (огляд порядку денного). Київ : «МП Леся», 2010. 368 с.
68. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Кадровий менеджмент: навчальний посібник. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 323 с.
69. Баніт О.В. Системи професійного розвитку менеджерів у транснаціональних корпораціях: досвід Німеччини і Польщі: монографія. Київ: ДКС-Центр, 2018. 414 с.
70. Образовательная политика: теории и концепции, тенденции и стратегии развития / А.К. Мынбаева, Ш.Т. Таубаева, А.А. Булатбаева, Н.А. Анарбек. Алматы: Қазақ университеті, 2014. 228 с.

71. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. перевод с английского. Академия народного хозяйства при правительстве Российской федерации. Москва : Издательство «ДЕЛЮ», 1997. 493с.
72. Регламент радіозв'язку (2016) [Електронний ресурс]. *Офіційний веб-портал Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації*. Режим доступу : <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=365&language=uk> (дата звернення 20.09.2020).
73. Лютова С.Н. Основы психологии и коммуникативной компетентности : Курс лекций. Москва : Из-во Московского государственного института международных отношений (университет) МИД России, 2007. 305 с.
74. Карпов А.В. Психология менеджмента: учебное пособие. Москва: Гардарики, 2005. 584 с.
75. Старикова Л. Д., Касьянова Ю. С. Методика профессионального обучения: практикум. Екатеринбург: Изд-во Российского государственного профессионально-педагогического университета, 2013. 131 с.
76. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект): монографія. Запоріжжя: ЗДУ, 2003. 442 с.
77. Титова Н. М. Комунікативні процеси в педагогічній діяльності: навчальна програма галузі знань 0101 «Педагогічна освіта», за напрямом підготовки 6.010104 «Професійна освіта». Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 12 с.
78. Триус Ю. В., Герасименко І. В., Франчук В. М. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: методичний посібник. Черкаси: ФОП Чабаненко Ю.А, 2012. 220 с.
79. Управління якістю освіти / В. І. Войтенко та ін.; за заг. ред. А. О. Лавренюка. Хмельницький: ХОІППО; Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2003. 184 с.

80. Эрганова Н. Е. Основы методики профессионального обучения: учеб. пособие; Акад. проф. образования. Москва: АПО, 2002. 37 с.
81. Education & Technology. Reflections on Computing in Classrooms / Ed. by Charles Eisher, David C. Dwyer, Keith Yocam. San Francisco, 1996. 314 p.
82. Комарова О.А. Особливості формування випереджального рівня освітнього потенціалу суспільства. *Економічний часопис XXI*, 2011. С. 57-60.
83. Савченко В.А. Управління розвитком персоналу: підручник. Київ : Вид-во Київського національного економічного університету, 2002. 351 с.
84. Rólturzycki J. Innowacja pedagogiczna. Warszawa: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. Tom II. G-ł. Wydawnictwo Akademickie «Żak», 2003. S. 332-333.
85. Ягупов В.В., Савченко І.М. Інформаційно-аналітична діяльність педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів : термінологічний словник. Київ : ІПТО НАПН України, 2014. 127 с.
86. Крупський Я.В., Михалевич В.М. Тлумачний словник з інформаційно-педагогічних технологій: словник. Вінниця : ВНТУ, 2010. 72 с.
87. Социальная информациология : словарь / под. общ. ред. В.Д. Попова. изд. 2-е. Москва: Изд-во РАГС, 2007. 172 с.
88. Роберт И.В. Толкование слов и словосочетаний понятийного аппарата информатизации образования. *Информатика и образование*, 2004. №6. С. 63-70.
89. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: статті, нариси, інтерв'ю. Київ: Знання України, 2008. 819 с.
90. Бех І. Л. Особистісно зорієнтоване виховання: науково-методичний посібник. Київ: ІЗМН, 1998. 204 с.
91. Булах І.С., Долинська Л.В. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: навчально-методичний посібник. Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2002. 114 с.

92. Вайнеберг Дж., Шуменер Дж. Статистика: перевод с англ. Москва: Статистика, 1979. 389 с.
93. Васильченко В. С., Гриненко А. М., Грیشнова О. А., Керб Л. П. Управління трудовим потенціалом: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 403 с.
94. Волкова Т. В. Інтеграція педагогічних та комп'ютерно-інформаційних знань майбутніх викладачів професійно-практичних дисциплін на етапі проектувальної діяльності. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 2007. № 18–19. С. 216–229.
95. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
96. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
97. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблікрилейшнз : навчальний посібник Міжрегіоної академії управління персоналом. Київ: МАУП, 2005. 440 с.
98. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. Москва: Педагогика, 1989. 192 с.
99. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навчальний посібник. видання 2-ге. Київ: ЦУЛ, 2005. 501с.
- 100 Виханский О.С. Стратегическое управление: учебник. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Гардарика, 1998. 296 с.
- 101 Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.С. Шевченко. Харків: Право, 2009. 312 с.
- 102 Кхол Й. Эффективность управленческих решений: пер. с чешск. Москва: Прогресс, 1975.175 с.
- 103 Лисичкин В.А. Теория и практика прогностики. Методологические аспекты. Москва: Наука, 1972. 224 с.

- 104 Михайличенко Н.М. Фінансовий менеджмент в малому бізнесі: проблеми та перспективи. *Науковий вісник Донбаської державної машинобудівної академії*, 2011. № 1(7Е). С. 291–295.
- 105 Основи підприємництва: підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 493 с.
- 106 Практичні елементи інформаційно-аналітичної роботи : методичні рекомендації / за заг. ред. С. О. Телешуна. Київ : Вид-во НАДУ, 2007. 60 с.
- 107 Петренко Л.М. Теорія і методика розвитку інформаційно-аналітичної компетентності керівників професійно-технічних навчальних закладів : автореф. ... дис. докт. пед. наук: 13.00.04 – еорія та методика професійної освіти. Київ, 2014. 36 с.
- 108 Нестеренко О. В. Основи побудови інформаційно-аналітичних систем органів державної влади. Київ : Наук. думка, 2005. 628 с.
- 109 Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2006. 280 с.
- 110 Гринберг А.С., Горбачев Н.Н., Бондаренко А.С. Информационные технологии управления : учеб. пособие для вузов. Москва : Юнити-Дана, 2004. 479 с.

РОЗДІЛ 3.

РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВЕРИФІКАЦІЯ ПРОЕКТОВАНОЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗВ'ЯЗКУ В МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1 Проектування моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти

Моделювання передбачає дослідження для вивчення об'єкту пізнання (професійної підготовки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти) як оригіналу засобами створення і вивчення його копії – моделі, як відображає оригінал, його характерні властивості і складові у взаємодії (процесу формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти), які становлять педагогічний науковий інтерес; метод наукового дослідження об'єктів за допомогою моделей, якщо їх безпосереднє пізнання з певних причин не реалізується або ускладнене. Дає змогу за допомогою ідеалізації та абстрагування відтворювати і вивчати параметри моделей, які не доступні безпосередньому пізнанню. Системні моделі об'єднують моделі об'єктів та предметів, моделі явищ та моделі процесів. У процесу моделювання задіяні дослідник як суб'єкт, об'єкт дослідження і модель, яка відображає взаємини суб'єкта і об'єкта пізнання. Моделювання забезпечує отримання практично-корисного досвіду та уможлиблює – усунення помилок та невідповідностей у дослідженні, уникнення матеріальних і морально-етичних втрат, здійснення верифікації запропонованих модифікацій систем, процесів, методик і засобів діагностики, уможлиблює вивчення архітекtonіки систем в динаміці заздалегідь до запровадження в заданих організаційно-педагогічних умовах, відтворення подій від минулих до футуристичних; передбачає алгоритмізовану послідовність втілення; застосовується трендові та імітаційні моделі. Другі, на нашу думку, є більш прийнятними для даної наукової проблеми, адже предметом імітаційного моделювання є взаємодія людей, соціокультурних та економічних чинників, які

впливають на розвиток професійної освіти та організацію освітнього процесу професійної підготовки майбутніх фахівців, а також взаємодія його учасників та стейкхолдерів, що дозволяє колегіальні рішення раціонального управління для забезпечення відповідної релевантності. Імітаційне моделювання дає змогу розв'язати проблеми експерименту в педагогічному дослідженні, оскільки можна урізноманітнювати варіанти розвитку освітнього процесу, прогнозувати його перебіг за різних запрограмованих умов.

Розроблено, обґрунтовано та експериментально перевірено модель формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО (рис. 3.1) згідно запитів соціально-економічного замовлення на професійну підготовку менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку для гармонізації сфери освіти, науки й інноватики та суспільної діяльності для сталого розвитку (213 професіонали в галузі обчислень (комп'ютеризації) та обчислювальних систем 2131 – 2131.1 наукові співробітники обчислення, 2131.2 розробники обчислювальних систем; 2139 професіонали комп'ютеризації – 2139.1 наукові співробітники інших обчислень, 2139.2 професіонали інших галузей; 2144 професіонали в галузі електроніки та телекомунікацій – 2144.1 наукові співробітники заявленої сфери, 2144.2 інженери телекомунікацій; 3436 помічники керівників – 3436.1 підприємства, установи, організації (референти); 3132 оператори радіо- та телекомунікаційного устаткування та 3139 інші оптично-електронного устаткування, 3435 організатори діловодства – 3435.2 за видами економічної діяльності; 3436 помічники керівників – 3436.1 підприємств, установ та організацій, в тому числі 3436.2 виробничих та основних підрозділів, 3436.3 малих підприємств без апарату управління; 41 службовці, пов'язані з інформацією – 411 секретарі та службовці, що виконують операції за допомогою клавіатури (4111 стенографісти та друкарки, 4112 оператори – машин для оброблення текстів, 4113 із збору даних, 4114 лічильних машин, 4115 секретарі); 412 службовці, зайняті з цифровими даними; 419 інші службовці, пов'язані з інформацією; 422 агенти з інформування клієнтів

Соціально-економічне замовлення на професійну підготовку менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку з комунікативними компетентностями для гармонізації сфери освіти, науки й інноватики та суспільної діяльності для сталого розвитку

МЕТА : формування комунікативних компетентностей у менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку у процесі професійної підготовки

ПІДХОДИ : *методологічні* – системний, структурно-функціональний, програмно-цільовий, інформаційно-інноваційний; *навчально-пізнавальні* – транспарентний, партисипативний, диверсифікаційний (реноваційний), бінгвінальний, управління якістю

ПРИНЦИПИ наукового пізнання системної методології : фундаментально-філософські, загально- та конкретно-наукові, науки; *організації освітнього процесу* : наступності, наскрізності, послідовності, неперервності, систематичності, прогностичності та інноваційності; *навчально-пізнавальної діяльності* : історичної ретроспективи галузеві науки і знань, потенціалу рівня пізнання, за – сферами системної методології, світоглядності, епохою методології науки; *системного аналізу* : системної ієрархії, елементаризму, загальної взаємодії розвитку, цілісності, системності, формалізму, нормативності, цілепокладання

ФУНКЦІЇ : *адміністрування процесом професійної підготовки* – маркетингова, організаційна, мотиваційно-аксіо-акмеологічна, системно-регулятивна, планувально-стратегічна, моніторингу та нагляду, аудиту, експертна, комунікативна, управління кадровими суперечностями, асертивна, публічного зв'язку; *навчально-науково-пізнавальної діяльності* – спонукально-мобілізуюча, ідентифікаційно-скринінгова, методологічна формувально-змістова, прогнозувально-сценарна та системно-моделююча, діагностико-закріплювальна, моніторингово-метрична-коригувальна, адміністративно-управлінська, інформаційно-аналітична, результативно-експертна; *зв'язку* – рівноправної доступності (достойних здобувачів за вимогами освітнього процесу організації професійної підготовки) до інформаційно-аналітичних платформ комунікативної взаємодії ЗВО (суб'єкт-об'єктної, суб'єкт-суб'єктної), достовірного доведення інформаційного базису, прогнозувально-моделююча для систем різного типу та рівня організації за цільовим призначенням, діагностично-експертна та соціометрична стану та розвитку систем (освітньо-наукових систем ЗВО, соціальних громадських пабліків)

ОСВІТНЬО-ЗМІСТОВІ МОДУЛІ : *дисциплін технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку* (інформаційно-аналітичний моніторинг освітнього процесу, інформаційно-технологічне забезпечення, ІКТ в освіті та суспільній діяльності); *менеджменту та освітньої політики* (освітній менеджмент та політика, комунікативний менеджмент, кадровий менеджмент, менеджмент сфери інфокомунікацій, комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення, телекомунікація та радіотехніка, інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво); *методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін* (галузі знань 073 Менеджмент – методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління, інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження), статистика, економіка підприємства, методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електровз'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку, Інтернет-маркетинг, етика ділових комунікацій менеджменту, риторика (спічрайтинг, дипломатичний менеджмент)

Освітні технології : інформаційні – фіксації пам'яті інформаційно-аналітичних об'єктів даних, наукової педагогічної майстерності, організації адміністрування системно-процесного забезпечення управління якістю, цільової семантики та антикризового менеджменту процесу професійної підготовки, інтенсивності свідомого сприйняття інформаційно-аналітичного базису та його метаболізму для моделювання якості релевантності профпідготовки менеджерів у ЗВО

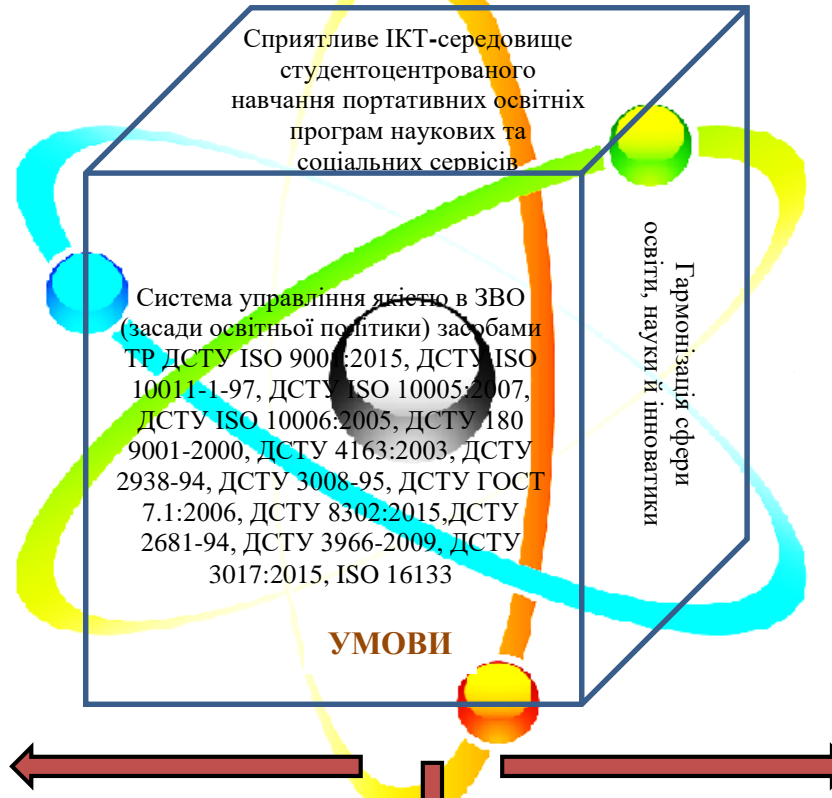
ІКТ управління : *об'єктами* виробничо-економічної, державної, місцевого самоврядування, соціокультурними формами; *суб'єктами* державного адміністрування місцевого самоврядування, громадського-політичного руху, підприємництва; за механізмами соціально-економічного ринкового управління організаційного адміністрування соціокультурної організації; *видами оргструктур* дивізіональні, трансляційні, маніфестні – горизонтальні й калейдоскопічні, функціональні; *частково управлінські* : побудова «дерева цілей» стратегічного планування процесу професійної підготовки, архітектоніки і безпеки управління якістю, установою, ЗВО, аудиторський контролінг, кадровий менеджмент, професійна підготовка та розвиток управлінських кадрів, нарощення академічного потенціалу, документознавство та електронне врядування документообігу, функціонування інформаційно-аналітичних центрів академічного сервісу

Алгоритми технологічної організації освітнього процесу : *інформаційно-аналітичний* (інформаційно-аналітичний та проблемно-ситуаційний аналіз організації професійної підготовки та інформаційно-комунікаційної взаємодії в сфері освіти, науки й інноватики та суспільного розвитку; встановлення адміністративного впливу; прогнозування та моделювання стратегічних засад плану розвитку установи, аналіз засобів і ІКТ здійснення адмінрішень, встановлення обсягів ресурсного потенціалу календарно-тематичного плану дотримання реалізації стратегічного плану системної діяльності, аналіз релевантності та ефективності впровадження ІКТ), *адміністративно-організаційний* (адміністрування організаційно-правового та технічно-регулятивного забезпечення; оприлюднення та обговорення органів громадськості та місцевого самоврядування, організація забезпечення адміністративних рішень стратегічного плану процесу професійної підготовки менеджерів у ЗВО), *релевантний* (адміннагляд за виконанням та оперативним інформуванням зацікавлених сторін освітнього процесу професійної підготовки, метрика оцінювання ефективності професійної підготовки, узагальнення, систематизація даних освітнього моніторингу політики якості, коригування та поліпшення процесу профпідготовки у ЗВО)

ПІДСИСТЕМИ

ОРГАНІЗАЦІЙНО- ПЕДАГОГІЧНІ

ЗАСОБИ : навчально-пізнавальної діяльності (Nⁿ D-наочно-демонстраційні на потенціалами прогнозування та на рівнях моделювання діаграм, архітектонічні схеми, графіки, структурно-логічні, функціональні та організаційні, імітаційні моделі, постери, абрис, вокабуляри, есе, формули; технічні інформаційно-телекомунікаційні платформи та дистанційні системи інформаційного доступу, освітньо-змістовні модулі, мультимедійні проблемні лекції та інтегративно-аналітичні, інформаційно-аналітичні, практико-моделюючі заняття статистичні та дистанційні системи, силабуси; обладнання та прилади технічного забезпечення, процеси та апарати лабораторного обладнання; нормативно-регулятивні метричні платформи, підручники, навчальні посібники, практикуми, довідники, збірники стандартів і правового та технічного регулювання, науково-методичні рекомендації з навчальних і виробничих практик і забезпечення системної методології адміністративного управління; **ІКТ** (технічні (техніка комп'ютерна та мультимедійний – стереогарнітура, проєктор, цифрова камера; апаратні гаджети, інтерактивні сенсорні; програмне забезпечення операційних систем, пакетних портативних прикладних програм, програмні засоби лінгводидактичні програми-словники, перекладачі, текстові редактори, браузер, тренажери й тести; освітні сервіси Інтернет, інформаційно-методичні ресурси; мережні засоби комунікації; **апаратні складові зв'язку :** вводу-виводу інформації, для забезпечення комунікативності та її перетворення інформації, архівування масивів інформаційно-аналітичного базису, банкіну великих обсягів інформації, пристрої маніпулювання та моделювання текстово-графічного, аудіовізуального інформаційного контенту; **програмні складові зв'язку :** системи програмно-машинної графічної візуалізації, програмні навчально-пізнавального призначення, інформаційні мережі, сучасні засоби зв'язку на локальному і глобальному рівнях, операційні системи та пакети прикладних програм; **ТР**

ФОРМИ організації адміністративної професійної підготовки семантичної направленості : маніфестна-декларативна (авторитарної взаємодії), трансляційна-лінійна (координаційно-субординаційна), дивізійна (прямого підпорядкування), калейдоскопічна змішана (хмарна), мобільна дистанційна (пазловий синхронізації); **за організацією навчально-науково-пізнавальної діяльності:** індивідуальні, навчально-пізнавальні дослідницькі, за комплекторністю групові інформаційно-аналітичні, лабораторні, творчі проблемні науково-дослідні лабораторії, прогнозно-моделювальні академічного потенціалу наукових шкіл; **за місцем дислокації :** освітньо-виховні, науково-дослідні, виробничо-технологічні, інституційно-організаційно-практичні стажувально-адаптивні процеси: аудиторні; позакласної організації (випробувальні полігони, дослідні ділянки); красназвчї, етнографічні, експертні; **за дидактичною метою:** теоретичні (аудиторні, лабораторно-практичні та семінарські, круглі столи, форуми, тренінги, колоквиуми); практичні (розрахунково-графічні лабораторно-практичні роботи, інтерактивні семінари та воркшопи, навчально-науково-дослідні колоквиуми, технологічні практики, інституційне стажування, академічна мобільність); бікомбіновані (самостійні, курсові, дипломні роботи, проекти, науково-практичні доповіді олімпіади, конкурси)

МЕТОДИ навчально-науково-пізнавальної діяльності: **навчально-пізнавальні** (мотиваційного інтересу, пізнавально-спонукальні, акмеологічно-заохочувальні, інтерактивно-ігрової взаємодії, експертно-оцінювальних дискурсів, проблемні та сценарні бесіди, діалоги, інтерв'ю, графічні, логічні тести на умозаключення, виключення та перехресні матричні); **науково-метричні** (інтерактивні, проблемно-сценарні, експедиційно-красназвчї, фольклористичні, етнічні – експертно-аналітичні, дослідницькі з апробацією; мозкових атак – колективних, персоніфікованих, репродуктивних, моніторингово-діагностичних освітньої політики якості); **науково-дослідні** (етіології наукових шкіл фундаментально-філософських, загально-та конкретно-наукових, в тому числі експертного оцінювання, практики та управління), **прогностичні** (навчально-пізнавальної та науково-пізнавальної прогностики стану та моделювання систем різного рівня і типу організації та походження); **конструктивно-проєктувальні** (інформаційно-технологічного забезпечення комунікативної взаємодії навчальних та наукових проєктів пізнавальної діяльності); **освітньо-виховні** (за генезисом інформаційно-аналітичного базису комунікативної взаємодії інформаційно-комунікаційних потоків адміністративної організації професійної підготовки менеджерів у ЗВО – мовленнєвої дидактики (дискурси, бесіди та діалоги, опуси, перекази, психолого-педагогічні есе, методологічні круглі столи, працехоронні БЖД-квалітологічні семінари зі сертифікацією; наочні XD-модифікації унаочненого представлення, реперної геолокації, ID-паспорту та картографування, прив'язки торгової марки); **лабораторно-аналітичного випробування** (стаціонарно-моделювального, полігонного, організаційно-інституційного стажування, педагогічно-творчі, графічно-моделюючі, моделювально-систематизуючі, метрологічно-стандартизуючі, візуально-імітаційні, проєкційно-моделюючі); **ідентифікаційно-закріплювальні** (зовнішнього моніторингу та самооцінювання: скринінгу вхідної, зовнішньої, прямої, дотичної, безпосередньої, опосередкованої взаємодії зв'язку (теоретичної, самостійної, практичної), атестаційного, проміжного, кінцевого, результативного, контролю якості, експертної, контролю); **діагностико-коригувальні** (полімультимодусні, наочно-практично-презентаційні, красназвчво-експедиційно-експериментальні, проєктно-конструкторські, виробничо-випробувальні, інституційні-трансляційні

Релевантна підсистема – сформованість комунікативної компетентності у майбутніх менеджерів

Критерії (комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний, інформаційно-ноосферний), **рівні** (середній, достатній, високий)

Рис. 3.1 Модель формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО

(4222 службовці з довідкового інформування, 4223 телефоністи, телеграфісти зв'язку, 4229 укрупнені професії службовців з інформування клієнтів) [9].

Перелік вказаних можливих посад для майбутніх менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку може бути розширений за рахунок здобуття додаткових, перехресних та паралельних компетентностей у взаємодії професійних профілів майбутніх фахівців, здатних виконувати таку професійну роботу за угрупованнями: 3114 диспетчер електрозв'язку; 3114 технік електрозв'язку; 3114 технік з радіолокації; 3114 технік-конструктор (електроніка); 3114 технік-технолог (електроніка); 3115 технік з експлуатації та ремонту устаткування; 3132 радіоелектронік; 3132 фахівець із телекомунікаційної інженерії 3133 оператор медичного устаткування; 3139 технік-оператор електронного устаткування; 3139 Технік-оператор оптичного устаткування. Вищезазначені фахівці можуть обіймати первинні посади як-то : диспетчер зв'язку; технік зв'язку; технік з експлуатації та ремонту устаткування; майстер з ремонту приладів і апаратури; технік-конструктор; технік-технолог; фахівець із телекомунікаційної інженерії; радіоелектронік; оператор медичного устаткування; технік-оператор електронного устаткування; технік-оператор оптичного устаткування [9].

При проектуванні моделі сформовано функціонально-цільову підсистему, яка включає мету (формування комунікативних компетентностей у менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку у процесі професійної підготовки), методологічні та навчально-пізнавальні підходи : системний, структурно-функціональний, програмно-цільовий, інформаційно-інноваційний;— транспарентний, партисипативний, диверсифікаційний (реноваційний), бінгвінальний, управління якістю; принципи наукового пізнання системної методології : фундаментально-філософські, загально- та конкретно-наукові, науки; організації освітнього процесу : наступності, наскрізності, послідовності, неперервності, систематичності, прогностичності та інноваційності; навчально-пізнавальної діяльності : історичної ретроспективи галузей науки і знань, потенціалу рівня пізнання, за – сферами системної

методології, світоглядності, епохою методології науки; системного аналізу : системної ієрархії, елементаризму, загальної взаємодії розвитку, цілісності, системності, формалізму, нормативності, цілепокладання, а також функції : адміністрування процесом професійної підготовки – маркетингова, організаційна, мотиваційно-аксіо-акмеологічна, системно-регулятивна, планувально-стратегічна, моніторингу та нагляду, аудиту, експертна, комунікативна, управління кадровими суперечностями, асертивна, публічного зв'язку; навчально-науково-пізнавальної діяльності – спонукально-мобілізуюча, ідентифікаційно-скринінгова, методологічна формувально-змістовна, прогнозувально-сценарна та системно-моделююча, діагностико-закріплювальна, моніторингово-метрична-коригувальна, адміністративно-управлінська, інформаційно-аналітична, результативно-експертна; зв'язку – рівноправної доступності (достойних здобувачів за вимогами освітнього процесу організації професійної підготовки) до інформаційно-аналітичних платформ комунікативної взаємодії ЗВО (суб'єкт-об'єктної, суб'єкт-суб'єктної), достовірного доведення інформаційного базису, прогнозувально-моделююча для систем різного типу та рівня організації за цільовим призначенням, діагностично-експертна та соціометрична стану та розвитку систем (освітньо-наукових систем ЗВО, соціальних громадських пабліків) [11].

Методологічно обґрунтовано змістовно-методологічну підсистему виокремленої проблематики «Інформаційно-комунікаційної безпеки соціокультурних форм організації адміністрування професійної підготовки менеджерів» у сфері освіти, науки й інноватики, вирішення якої потребує формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів розробленими за освітньо-змістовними модулями методологічної інтеграції дисциплін :

1) першого блоку *технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку* – інформаційно-аналітичний моніторинг освітнього процесу (освітній моніторинг ефективності якості систем інформаційно-аналітичної метрики організації освітнього процесу професійної

підготовки або інформаційно-цифрової бази даних підсистем прогнозування і моделювання розвитку неперервної освіти на засадах сталості); інформаційно-технологічне забезпечення, ІКТ в освіті та суспільній діяльності (система ІКТ-засобів організації освітнього процесу забезпечення психолого-педагогічних засад формування інформаційної культури майбутніх менеджерів у системі неперервної підготовки та інформаційної безпеки професійного розвитку комунікативної компетентності зв'язку у ході : навчально-науково-пізнавальної діяльності та її семантики для професійного становлення, практичної адаптації та розвитку майбутнього конкурентоспроможного управлінця за специфікою ринку праці; інформатизації та цифровізації неперервної підготовки та працевлаштованого в інформаційному суспільстві випереджувальних наукових знань для забезпечення комунікативної синергетики інституційного, системного, міжособистісного порозуміння і злагоди);

2) другого блоку *менеджменту та освітньої політики – освітній менеджмент та політика* (менеджмент у сфері освіти, науки й інноватики розглядаємо як галузь управлінської науки та знань джерельної бази педагогіки та освітньої політики, соціології та стратегії сталого розвитку, психології, соціальної психоаналітики, гуманістичної психології, менеджменту, стратегічного маркетингу та освітнього підприємництва; забезпечує комунікативні здатності, спроможності організації архітектоніки управління освітньо-наукових систем як соціокультурних форм комунікативної взаємодії академічного потенціалу ЗВО з навколишнім середовищем за безпосереднього впливу менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку на суспільну культуру управління; освітня політика злагоди, примирення та комунікативного взаємопорозуміння головних цілей і завдань розвитку сфери освіти, науки й інноватики з врахуванням інтересів і потреб учасників академічної спільноти і окремих особистостей, соціальних груп різних категорій населення, держави, суспільства, цивілізації та забезпечує якість і безпеку життєвої реалізації політичних стратегем соціально-економічного, екологічного безпечного сталого розвитку), *кадровий менеджмент сфери інфокомунікацій* (система

комунікативної взаємодії кадрового менеджменту, регулювання; професійна психологія управління кадрами у стратегії кадрової політики, корпоративна етика і психологія комунікативних взаємин у закладі освіти; кадрові ресурси, правове та технічне регулювання, науково-методичне, інформаційно-технологічне та матеріально-технічне обґрунтування фінансово-економічного забезпечення та соціального сервісу послуг в управлінні кадрами), *комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення* (система комп'ютерно-інженерного та інформаційно-аналітичного, технологічного базису проектування процесів програмного забезпечення, моделювання та макетування у стратегіях розроблення, сучасні комп'ютерно-зорієнтовані моделі перманентних програм ощадливого проектування якості управління, метрика оцінювання, системний аналіз ризиків і небезпек, планування, алгоритмізація «дорожніх карт» трасіровки та нагляду, структура плану управління, ієрархія видів інформаційно-комунікативної та технологічної діяльності, управління документопорядженням, конфігурацією абрису, процесу управління проектами Scrum-менеджменту, проектування програмних систем; тестування програмного забезпечення; сервісно-орієнтована архітектоніка; хмарні технології; забезпечення якості; автоматизація візуальної моделі програмування), *телекомунікація та радіотехніка* (інтегрований комплекс професійного спрямування – інженерно-графічне проектування; дискретна математика і теорія вірогідності, радіофізика; електротехніка – теорія електричних ланцюгів; електроживлення телекомунікаційних систем та обчислювальної техніки; основи радіотехніки, електроніки і телекомунікацій – основи цифрової та обчислювальної техніки; основи телебачення і радіотрансляції; комп'ютерне моделювання радіоелектронних пристроїв і систем телекомунікацій; основи IP-телефонії та NGN; основи електрозв'язку – цифровізація обробки сигналів; мікропроцесорна техніка; технології цифрового зв'язку; економіка і менеджмент телекомунікацій; теорія розподілення інформації; радіоелектроніка; мікропроцесори і мікроконтролери; радіотехнічні ланцюги і сигнали); *інформаційно-технологічний маркетинг та*

підприємництво (маркетингова діяльність з управління ЗВО в умовах ринкової економіки, дослідження попиту на освітні послуги та продукти; педагогічний маркетинг студентоцентрованого середовища здобуття освіти, створення, розвиток та стимулювання попиту на ринку освітніх послуг; стратегія маркетингу освітніх послуг, конкурентоспроможності освітніх, наукових програм та соціальних сервісів професійного реноме ЗВО, ефективне просування, яких забезпечується ІКТ, рекламою або публічним управлінням, зв'язками зі стейкхолдерами та громадськістю, система інтегрованих маркетингових комунікацій забезпечує ефективність та результативність освітнього процесу; інформаційно-технологічне забезпечення як сукупність засобів сервісу маркетингова-підприємницької діяльності реалізації науково-методичних надбань, інституційно-правових регламентів та засобів технічного регулювання; консалтинг, екстеншен сервіс організації рекреаційно-дозвілдової, просвітницько-пропагандистської, агітаційної, інформаційно-аналітичної діяльності; стратегічний маркетинг підприємницької діяльності; державне регулювання та політика підприємницької);

3) третього блоку методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін галузі знань 073 «Менеджмент» – *методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління та інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження* (комплекс конкретно-наукових методологій та їх загально-наукової єдності для розвитку напрямів наукового пізнання галузей наук і знань педагогіки, психології, соціології, управління, ноосферології, інформатизації та цифровізації, етики та методик навчання прикладних аспектів зв'язку і комунікації, ІКТ та технологій програмування, експертно-аналітичного оцінювання, моніторингу та системного аналізу якості, менеджменту та маркетингу в освіті, науці й інноватиці, ораторського мистецтва та дипломатії), *статистика* (вивчення масових явищ соціально-економічного розвитку, їх кількісну метрику з оцінюванням якісних параметрів змісту у заданих

просторово-часових умовах та за категоріями статистичної науки; застосування статметодів та розрахункових методів; узагальнення результатів статаналізу та прийняття відповідних управлінських рішень з інформаційно-аналітичним забезпеченням), *економіка підприємства* (передбачає формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних економічних наукових знань з теорії та практики господарювання первинної ланки економіки, як предмет вивчає закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах, основними завданнями є вивчення основних понять, систем і алгоритмів у галузі економіки підприємства), *методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електрозв'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку* (теоретико-методологічні аспекти методики навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін; методика навчання за галузями наук і знань у інтеграції навчальних дисциплін; міждисциплінарні зв'язки фундаментально-філософських, загально- та конкретно-наукових аспектів методологій у методиці навчання; традиційні класичні та сучасні методологічні підходи і принципи у забезпеченні та організації методики навчання, оцінювання результатів; нормативно-правове забезпечення та технічне регулювання змісту методики навчання; семантика професійної діяльності і змісту підготовки управлінських кадрів за видами економічної діяльності, у типах природокористування та на рівнях управління; зміст і методика теоретичного та практичного навчання зі стажуванням за цільовим призначенням; методика інструктажу у технологічному навчанні; методика організації виробничої практики; методика організації професійної підготовки управлінських кадрів; науково-методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення теоретичного і практичного навчання в технологічних умовах організації комунікативної та комунікаційної взаємодії у сфері управління; методичне конструювання, моделювання і проектування у професійній

підготовці; форми та засоби теоретичного і практичного навчання; матеріально-технічне, інформаційно-технологічне та навчально-методичне забезпечення ЗВО; аналіз організаційно-педагогічних умов підготовки здобувачів освіти у ЗВО; аналізу комунікативних характеристик взаємозв'язків здобувачів освіти та іншими учасниками освітнього процесу, включаючи надавачів та стейкхолдерів; методика діагностики та експертного оцінювання комунікативної компетентності майбутніх фахівців; мотивація до навчальної діяльності; цілі мотивації; дидактичні характеристики навчальної мотивації та способи її застосування; педагогічна інноватика у методиці навчання), *Інтернет-маркетинг* (стратегіями управління діяльністю підприємства в ринкових умовах для матеріального зиску і задоволення інформаційних потреб споживачів у сфері комунікативного забезпечення зв'язку, за результатами монополізації інформаційного ринку; конверсійний, стимулюючий, перспективно-розвиваючий, ремаркетинг, синхронізуючий, рівноважний, демаркетинг, маркетинг протистояння, місіонерський); *етика ділових комунікацій менеджменту, риторика – спічрайтинг, дипломатичний менеджмент* (система культурологічних та етичних засад формування ділового комунікативного менеджменту та логістики взаємозв'язку з ораторською майстерністю у компонентах ділової етики; спічрайтинг – обґрунтування та підготовка доповідей, проблемних виступів, спітчів, розповсюдження реклами та організації зв'язків з громадськістю; визначення ролі публічних виступів у процесі формування маркетингових позицій суб'єкта соціальних комунікацій; риторика і ораторське мистецтво; публічні виступи, закони риторики композиція промови у сфері публічного мовлення, психологічні та соціологічні засади їх підготовки, взаємодія оратора і слухача: засоби переконання, впливу, діловий спічрайтинг; логістика комунікативного зв'язку – організація і вдосконалення матеріалопотоків, розвиток, види і цілі, тезаурус логістики; управлінська, економічна, оперативно-фінансова; логістика як наука з управління матеріальними, інформаційними та іншими потоками застосовується для формалізації наукових досліджень і практичних розробок).

Сформовано *організаційно-технологічну підсистему* моделі у складових компонентах забезпечення в: *освітніх технологіях* – інформаційних щодо фіксації пам'яті інформаційно-аналітичних об'ємів даних, наукової педагогічної майстерності, організації адміністрування системно-процесного забезпечення управління якістю, цільової семантики та антикризового менеджменту процесу професійної підготовки, інтенсивності свідомого сприйняття інформаційно-аналітичного базису та його метаболізму для моделювання якості релевантності профпідготовки менеджерів у ЗВО; *ІКТ управління* – об'єктами виробничо-економічної, державної, місцевого самоврядування, соціокультурними формами; суб'єктами державного адміністрування місцевого самоврядування, громадського-політичного руху, підприємництва; за механізмами соціально-економічного ринкового управління організаційного адміністрування соціокультурної організації; видами оргструктур дивізіональні, трансляційні, маніфестні – горизонтальні й калейдоскопічні, функціональні; *частково управлінські* – побудова «дерева цілей» стратегічного планування процесу професійної підготовки, архітектоніки і безпеки управління якістю, установою, ЗВО, аудиторський контролінг, кадровий менеджмент, професійна підготовка та розвиток управлінських кадрів, нарощення академічного потенціалу, документознавство та електронне врядування документообігу, функціонування інформаційно-аналітичних центрів академічного сервісу; *алгоритмах технологічної організації освітнього процесу* – інформаційно-аналітичний (інформаційно-аналітичний та проблемно-ситуаційний аналіз організації професійної підготовки та інформаційно-комунікаційної взаємодії в сфері освіти, науки й інноватики та суспільного розвитку; встановлення адміністративного впливу; прогнозування та моделювання стратегічних засад плану розвитку установи, аналіз засобів і ІКТ здійснення адмінрішень, встановлення обсягів ресурсного потенціалу календарно-тематичного плану дотримання реалізації стратегічного плану системної діяльності, аналіз релевантності та ефективності впровадження ІКТ); *адміністративно-організаційний* – адміністрування організаційно-

правового та технічно-регулятивного забезпечення; оприлюднення та обговорення органів громадськості та місцевого самоврядування, організація забезпечення адміністративних рішень стратегічного плану процесу професійної підготовки менеджерів у ЗВО; *релевантний* – адміннагляд за виконанням та оперативним інформуванням зацікавлених сторін освітнього процесу професійної підготовки, метрика оцінювання ефективності професійної підготовки, узагальнення, систематизація даних освітнього моніторингу політики якості, коригування та поліпшення процесу профпідготовки у ЗВО.

Інформаційно-технологічна та методично-організаційна тріада організаційно-технологічної підсистеми синергетичної взаємодії засобів (навчально-пізнавальної, ІКТ, апаратних та програмних складових зв'язку, технічного регулювання), методів навчально-науково-пізнавальної діяльності (навчально-пізнавальні, науково-метричні, науково-дослідні, прогностичні, конструкторсько-проектувальні, освітньо-виховні, лабораторно-аналітичного випробування, ідентифікаційно-закріплювальні, діагностико-коригувальні), форм організації адміністративного професійної цільової підготовки (маніфестно-декларативна, трансляційно-лінійна, калейдоскопічна, мобільна), за організацією навчально-науково-пізнавальної діяльності, місцем дислокації за дидактичною метою.

Симбіотично-консолідує архітектоніку формування комунікативних компетентностей зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО уможливають обґрунтовані та виокремлені організаційно-педагогічні умови :

1) *сприятливе інформаційно-комунікаційно-технологічне середовище студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм, наукових та соціальних сервісів*; актуалізація умови реалізовано завдяки переорієнтованості на студентів основних стратегій Болонського процесу серед яких пріоритетами вважають релевантність навчання, вираженого в кредитах і кваліфікаціях, можливості пролонгування навчання впродовж життя при визнання попередньої освіти; значну роль в сучасних умовах глобальних викликів

відіграє мережева організація ІКТ-середовища, яка покликана забезпечити рівноправний доступ достойних споживачів до портативних освітніх послуг та сервісів (освітніх програм, наукових програм та проектів та соціальних сервісів інформаційно-аналітичного консультування та дорадництва); ІКТ-середовище характеризується хмаро орієнтованим покриттям усіх видів системної діяльності управління ЗВО, організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів, яке масштабується залежно від типів системних каталогів, режимів доступу та видів їх кодифікації у знаково-символічному представленні, зберіганні, систематизації та оприлюдненні атрибутованих інформаційних даних, за місцем прив'язки (локації) та сферами охоплення функціонального призначення комунікативної взаємодії зв'язку ((електро - та радіо-зв'язок, наземний і космічний, радіо – визначення, локація, пеленгація, астрономія, всесвітнє кодування часу (UTC), робота обладнання і приладів, призначених для генерування і місцевого використання радіочастотної енергії для промислових, наукових, медичної, соціально-побутових цілей (за виключенням застосуванням у сфері електрозв'язку), рухомий (мобільний) зв'язок, фіксований телефонний зв'язок, фіксований доступ до мережі Інтернет, інші послуги зв'язку)), за мовою георозмітки імпульсу датчика, служби сервісів семантики доступу, планування простих можливостей та дескрипторів картування інформаційного потенціалу, вебметричні сервіси покриття та функціоналу у контексті обслуговування доступу до інформаційно-технологічного забезпечення через адміністративні послуги – телекомунікації, інформатизації, надання радіочастотних ресурсів, поштових послуг та державного нагляду та контролю, також щодо зв'язку та інформатизації в цифрах і задоволення запитів на публічну інформацію та інформаційні бази даних професійного призначення та анонімної протидії корупції.

Сприятливе ІКТ-середовище студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм, наукових та соціальних сервісів формується з

використанням науково-метричних та соціометричних баз й інформаційно-телекомунікаційних та мультимедійних платформ та сприяє :

- ефективній зворотній взаємодії між надавачем та здобувачем освітніх послуг, а також міжособистої взаємодії студентського колективу з академічним колективом ЗВО у наданні консалтингово-дорадчих послуг, оцінювання навчальних досягнень, організації соціальних форумів та мереж і рівноправної участі у керуванні закладом освіти через вільне волевиявлення у громадському самоврядуванні та у роботі наукових, вчених та наглядових рад;

- реалізація аксіолого-акмеологічного підходу до здобувачів освіти та диференційного підходу у застосуванні параметральної метрики оцінювання навчальних досягнень з врахуванням особистого інтелектуального потенціалу;

- задоволення потреб у якості і безпеці організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх управлінців та залучення їх до резерву кадрової ротації у ЗВО;

- уможливлення обрання індивідуальної інтенсивності освоєння портативних навчальних програм з регулюванням власного темпу виконання дидактичних і методичних завдань, тестів, підготовки до семінарських завдань;

- створення атмосфери інтерактивної присутності здобувача та викладача у віртуальних умовах мережевої, змішаної, дистанційної форм організації освітнього процесу без невідповідностей, ризиків та можливих небезпек навчального дискомфорту віддаленої організації та професійного вигорання в умовах обмеженого міжособистого комунікування;

- використання у процесі професійної підготовки навчально-дидактичного матеріалу та доробків наукових шкіл і соціально-психологічної підтримки в умовах замкнутого простору мережевої комунікативної взаємодії.

2) *гармонізація сфери освіти, науки й інноватики* актуалізується у необхідності формування ключових компетенцій у сфері науки й технології та освоєння навичок навчання в соціальному та цивільному вимірі, відчуття новаторства та підприємництва, обізнаності та самовираження у сфері культури, математично-цифрової грамотності, комунікативного спілкування

рідною та іноземними мовами за умов симбіотичної взаємодії навчання, наукового дослідництва і новаторства в академічному просторі ЗВО для забезпечення реалізації глобального транскордонного, регіонального, національного академічного потенціалу наукової спадщини та мобільності учасників академічної спільноти, включаючи здобувачів освіти, споживачів наукових та соціальних сервісів, керівників адміністраторів та широких верств зацікавлених у просвітництві комунікативної взаємодії у нарощенні, розробленні сучасних методологічних напрямів превалюючих парадигм суспільного розвитку на засадах сталості з пролонгованою зайнятістю впродовж життя у вищезазначеній триаді; умова реалізується у неподільній єдності емерджентної взаємодії навчально-науково-пізнавальної діяльності у ЗВО, де системоутворюючими є чинники інформаційно-комунікативного зв'язку освітньої політики та менеджменту якості й безпеки, нарощення академічного потенціалу, методології наукового пізнання та навчання професійно-орієнтованих фахових та спеціальних дисциплін з відповідним інформаційно-технологічним кадровим, соціально-побутовим та навчально-методичним забезпеченням освітніх технологій досягнення релевантних результатів навчання.

3) *впровадження та реалізації політики ЗВО у системі управління якістю освіти, безпеки, ресурсозбереження, працезохорони, інформаційного захисту, верифікації лабораторно-випробувальної діяльності та її достовірного доведення, екологічного та енергетичного керування з гарантуванням соціальної відповідальності* – умова актуалізується у зв'язку з необхідністю міжнародної імплементації державних, відомчих, галузевих та інституційних організаційно-управлінських рішень до вимог технічного регулювання в сфері освіти, науки й інноватики, гармонізації інформаційно-комунікативного зв'язку та технологічної спроможності академічного матеріально-технічного та кадрового потенціалу ЗВО з метою досягнення бажаної якості, гарантій безпеки та правового та соціального захисту, ресурсоощадності та енергозбереження, охорони праці та захисту особистих

інформаційних даних учасників освітнього процесу, інтелектуальної власності, авторських прав на наукові продукти та інформаційні сервіси, винаходи, конструкти, твори, програмне забезпечення, збереження та відтворення природоохоронної та академічної спадщини, які забезпечуються у місії політики якості і безпеки ЗВО та окремих стратегій однойменного переліку.

Політика та її стратегічні програми реалізуються при наданні освітніх послуг ЗВО та її структурними підрозділами згідно процедур ліцензування та акредитації за окремими напрямками галузей наук і знань, спеціальностей, дозвілів на види діяльності (особливо лабораторно-випробувальної та аналітичної), в тому числі інституційної (особливо згідно вимог європейського агентства акредитації та американської спілки стандартизації установ згідно стандартів якості), також сертифікації портативних програм навчального, дослідницького та сервісного характеру (також окремих курсів дисциплін), стажування.

Система внутрішнього забезпечення якості й безпеки ґрунтується на положеннях та організаційно-управлінських процедурах згідно принципів : відповідності національним та міжнародним стандартам, автономії закладів освіти, процесного та системного підходів до управління та організацією освітнього процесу, метрики вимірювання та моніторингу академічного потенціалу з передбаченням, запобіганням та усуненням можливих та наявних невідповідностей, які можуть набути характеру ризиків і небезпек для якості послуг і безпеки учасників освітнього процесу, синергетики співпраці зі стейкхолдерами, оприлюднення і забезпечення доступу до інформації зацікавлених у якості й безпеці, академічної доброчесності. Система управління якістю й безпекою в ЗВО забезпечується видами управління з ІКТ-забезпеченням комунікативної взаємодії координаційно-субординаційної, соціальної, мовленнєвої, інформаційно-технологічної, міжособистої – стратегічного менеджменту та маркетингу, процесами та проектами, плануванням, кадрами, релевантністю, інноватикою та поліпшенням для забезпечення відповідності нормативно-правових та соціальних гарантій

захисту учасників освітнього процесу, майбутніх фахівців і професійно зайнятих без порушення рубежів витривалості біосоціальних систем і соціокультурних форм безпеки життєдіяльності та життєспроможності у ході професійного розвитку, соціально-побутової, дозвіллевої та особистої реалізації.

Розроблено параметральна метрика критеріального оцінювання рівнів сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів в ЗВО (Додаток Б). Релевантна підсистема відображає результативно-статистичну відповідність результатів за критеріями (комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний, інформаційно-ноосферний) рівневі (високому, достатньому та середньому) сформованості комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів у ЗВО.

Комунікаційно-мотиваційний критерій комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів визначено на відповідних рівнях таким чином:

1) середній рівень – аксіолого-акмеологічна зацікавленість у фаховій реалізації комунікативної суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії компетентних виявів майбутніх менеджерів ІК зв'язку щодо прагнень забезпечення адміністрування процесу професійної підготовки достойно рівноправного контингенту цільових категорій здобувачів освіти та зацікавлених сторін можливостей власної професійної зайнятості, участі та відповідальності зацікавленості у фаховій діяльності; комунікативний вияв взаємодії ІК зв'язку між учасниками процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів, зацікавленими сторонами, стейкхолдерами (градієнт шкали оцінювання «С», «3»);

2) достатній рівень – володіють вокабуляром комунікативної взаємодії, професійно-категоріального апарату для вирішення ІКТ-завдань сфери зв'язку, гармонізації сфери освіти, науки й інноватики, суспільного розвитку; вираження практичних якостей емоційного інтелекту з асертивною спроможністю антикризового управління менеджменту якості освітньої політики (градієнт шкали оцінювання «В», «4»);

3) високий рівень – сформованість комунікативних компетентностей, сприйняття, усвідомлення, узагальнення, систематизація, прогнозування та моделювання стану розвитку систем нелінійного характеру як соціо-культурних форм організації освітньо-наукових систем ЗВО (градієнт шкали оцінювання «А», «5»).

Партисипативно-конативний критерій комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів визначено на відповідних рівнях таким чином:

1) середній рівень – сприйнятно-конативна здатність партисипативного усвідомлення професійної підготовки менеджерів ІК зв'язку з виявом комунікативних компетентностей, вмінь та навичок для самостійного вирішення ІКТ-завдань гармонізації процесу професійної підготовки (градієнт шкали оцінювання «С», «3»);

2) достатній рівень – раціонально-оптимальний рівень сформованості комунікативної компетентності ІК-зв'язку у майбутніх менеджерів задля налагодження професійної інформаційно-телекомунікаційної діяльності за встановленими, технічними регламентами нормативно-правового регулювання сфери освіти, науки й інноватики з гармонізацією суспільної діяльності на засадах сталості (градієнт шкали оцінювання «В», «4»);

3) високий рівень – сформованість комунікативних компетентностей у здатностях адміністративно-управлінського вирішення не лише проблемно-специфічних завдань, а й шляхом особистісного вибору форм самоосвіти, самоменеджменту, самоорганізації та самовдосконалення зі застосування нестандартних, інноваційних методик персоніфікованих колсантингово-дорадчих сервісів ІК-зв'язку правового та технічного регулювання управління сфери освіти, науки й інноватики, політики якості, безпеки й сталості розвитку (градієнт шкали оцінювання «А», «5»).

Інформаційно-ноосферний критерій комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів визначено на відповідних рівнях таким чином:

1) середній рівень – комунікативні здатності до алгоритмізованої ноосферно-спроможної діяльності гармонізації сфери освіти, науки й

інноватики з обов'язковою особистою пролонгованістю зайнятості згідно принципів наукового пізнання системної методології, організації освітнього процесу, навчально-пізнавальної діяльності, системного аналізу прояву комунікативної компетентності професійного вияву інноваційної раціоналізації без порушень принципів системної безпеки з застосуванням методологічних та навчально-пізнавальних підходів для вирішення USB-проблем комунікативного потягу і відгуку (інтерактивної перцепції, профайлінгового сприйняття, прояв емоційного інтелекту засобами ІКТ-зв'язку) (градієнт шкали оцінювання «С», «3»);

2) достатній рівень – цілепокладання функціональної семантики організації процесу професійної підготовки з врахуванням системної діяльності інформаційно-технологічного та програмного забезпечення для обслуговування сфери освіти, науки й інноватики з практичними спроможностями комунікативного прогнозування та моделювання стану розвитку соціокультурних форм різного рівня і типів за цільовим призначенням підготовки менеджерів (градієнт шкали оцінювання «В», «4»);

3) високий рівень – релевантна достовірність сформованості комунікативної компетентності майбутніх менеджерів ІК-зв'язку у процесі професійної підготовки, виражена у соціо-економічних, еколого-безпечних спроможностях сталості адміністративного впливу на соціо-культурних форм освітньо-наукових систем ЗВО з реалізацією академічного потенціалу інноватики в організаційно-педагогічних умовах: організації системи управління якістю в ЗВО на засадах освітньої політики зі засобами технічного регулювання, сприятливого ІКТ-середовища студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм наукових та соціальних сервісів, а також гармонізації сфери освіти, науки й інноватики (градієнт шкали оцінювання «А», «5»).

Обробка результатів здійснено шляхом підрахунку балів та присвоєння буквенного найменування за європейською шкалою оцінювання (ЄКТС), а цифрову оцінку за національною шкалою оцінювання рівнів : середній «С» –

майже добре (70–79 балів), достатній «В» – достатньо добре (80–89 балів), високий «А» – відмінно (90 – 100 балів).

3.2 Ефективність моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти

Педагогічний експеримент є специфічним різновидом наукового соціального експерименту, його об'єктами пізнання вважають соціокультурні явища та процеси організації підготовки кадрів у закладах освіти, також розглядають як метод їх дослідження при оцінюванні практичного опредмечення (процесу формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти) та перетворення предмету педагогічного аналізу для верифікації наукових ідей у вигляді основних та часткових гіпотез, якщо науковець експериментує з перемінними і досліджує ефекти, тенденції маніпулювання за умов системного спостереження взаємодії, відгуку на дослідницький вплив; метод активного впливу на природу педагогічного об'єкта (професійної підготовки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти) для уможливлення наукового пошуку казуальності зв'язків та проникнення в суть процесів і явищ; механізм і спосіб отримання інформаційних даних у показниках та параметрах (їх кількісні та якісні трансформації) об'єкта під впливом одно- або полі-факторних чинників (наглядно скерованих змінних), що практично викликає предметне перетворення об'єкта відповідно до сформульованої гіпотези у заданих умовах за визначеними масштабами впливу; застосовується в разі дійсної можливості трансформації отриманих результатів на об'єкти, подібні до експериментальних; вважається методом соціального пізнання, йому притаманна висока інтенсивність, модернізаційна здатність трансформації об'єкту дослідження, впливу науковця на його архітектоніку (з можливими морально-матеріальними збитками та деформаціями).

Експериментальною площадкою педагогічного експерименту визначено Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Сумський

державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Бердянський державний педагогічний університет, Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Державний університет телекомунікацій. Педагогічне дослідження зреалізовано на 5-ти етапах: перший – спонукально-мотиваційний комунікативної взаємодії, другий – аудиту, третій – констатувальний, четвертий – формувально-конативний і п'ятий – релевантний; в експерименті брали участь 296 осіб.

З метою мінімізації впливу з наслідками негативного відгуку здобувачів освіти як особистостей педагогічний експеримент було розпочато з етапу спонукально мотиваційного комунікативної взаємодії з дотриманням правових і етичних норм без порушення прав і свобод учасників освітнього процесу за їх згодою. На першому етапі здійснено перевірку стану мотиваційної рефлексії студентів спрямованої на забезпечення успіху (мети) або острах невиконання завдань її досягнення за удосконаленою анкетною А. Реана [1] в аспектах діагностики позитивного психологічного ставлення до комунікування під час здійснення професійної діяльності та розвитку менеджерів у програмованих умовах прогнозів та сценаріїв виконання плану інформаційно-технологічного комунікативного забезпечення ЗВО та формування корпоративної культури формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів, належного ставлення до посадових обов'язків, ділової етики та командної роботи.

Анкета-опитування А. Реана «Мотивація успіху та страх невдачі» модифіковано для перевірки стану мотиваційної рефлексії студентів спрямованої на забезпечення успіху (мети) або острах невиконання завдань її досягнення [1].

Загальна положення методики, яка складається із 20 питань, які позитивно або негативно оцінюються респондентами, де визначальною основою мотиву є семантика спонукання майбутнього фахівця до забезпечення успіху (досягнення мети) в професійно-орієнтованій діяльності або остраху

невиконання завдань її досягнення у спонуканні здобувача освіти до запобігання поразки в майбутній управлінській діяльності та комунікуванні. У результаті дослідження російського ученого А. Реана встановлено, що мотивація досягнення успіху позитивно моделює освітній процес професійної підготовки (здобуття управлінських, доцільно конструктивних, ефективних й значних позитивних результатів оптимізації системи управління з налагодженням синергетики комунікативної взаємодії). Соціальна активність особистості залежить від прагнень та потреби досягнення успіху. Професійна орієнтація майбутніх менеджерів зв'язку направлена на формування впевненості здобувачів освіти у власному інтелектуальному потенціалі та волі цілеспрямованої на саморозвиток, самовдосконалення, самоосвіту та самоменеджмент, громадянську активність забезпечення доступу до інформації. Мотивація остраху невдачі належать до негативної релевантності навчально-науково-пізнавальної діяльності у ЗВО (здобувач прагне уникнути осуду колег та товаришів, адміністраторів та керівників за можливі невідповідності у майбутній діяльності та покарання). На початку професійного становлення та адаптації у майбутніх менеджерів відмічено деякі побоювання за якість результатів власної роботи, для них характерні вияви надмірної полохливості, підвищеної тривожності, хиткості власних переконань та невпевненість у особистих можливостях з одночасним прагненням відповідального ставлення до її виконання та намагання працювати раціонально.

Інструктивні положення для респондентів дослідження: на наведені нижче запитання необхідно відповісти «так» (+) чи «ні» (-); рекомендується відповідати на питання інтенсивно швидко, не замислюючись детально над кожним твердженням.

Текст анкети опитування наведено у послідовності :

1. Якщо задіяний у роботу, то сподіваюся на успіх і прагну схвалення.
2. Проявляю соціальну і громадянську активність у процесі професійної діяльності.

3. Ініціативний при виконанні професійних завдань.
4. Намагаюся уникнути відповідальних завдань та знайти причини відмови від них.
5. Схильний до значної амплітуди вибору: або легких, або понад складних завдань .
6. В разі вияву перешкод, традиційно не уникаю і не пасую перед ними, а віднаходжу способи їх подолання.
7. При перманентності успіхів і невдач схильний до переоцінки власних здобутків.
8. Продуктивність діяльності в основному залежить від власної цілеспрямованості, а не від зовнішнього нагляду.
9. За умов вирішення досить важких завдань при дефіциті часу результативність власної діяльності спадає.
10. Схильний проявляти наполегливість у досягненні мети.
11. Схильний планувати своє майбутнє на достатньо віддалену перспективу.
12. Ризикую обдумано, а не відчайдушно.
13. Не достатньо наполегливий у досягненні мети за відсутності зовнішнього нагляду.
14. Перекоаний, що краще ставити середні за складністю або дещо завищені, проте досяжні цілі.
15. За умов гальмування при виконанні завдання його привабливість знижується з очікуванням невдачі.
16. Чергування успіхів і невдач спонукає до їх переоцінки.
17. Перекоаний, що слід планувати майбутнє у короткотерміновій перспективі.
18. При роботі в умовах обмеженого часу результативність діяльності у поліпшується, навіть якщо завдання досить важке.
19. У разі невдачі, як правило, не відмовляюся від поставленої мети.

20. Якщо обрання завдань здійснено самостійно, то у разі невдачі його виконання зацікавленість вирішення зростає.

Інтерпретація результатів: по 1 балу отримують позитивні відповіді на питання 1-3, 6, 8, 10-12, 14, 16, 18-20; негативні відповіді – на питання 4, 5, 7, 9, 13, 15, 17. Підраховується загальна кількість балів. В разі, коли респондент набирає від 1 до 7 балів, то діагностується мотивація остраху невиконання завдань досягнення мети; 14 до 20 балів – мотивація на успіху досягнення мети. Якщо кількість набраних балів у межах від 8 до 13, то можна вважати, що мотиваційний потенціал не діагностується. При цьому 8 – 9 балів ближче до страху невдачі, а 12 – 13 балів – до мотивації успіху.

Визначено, що у комплексі систематизованих спонук і мотивів здобувачів освіти щодо прагнення досягнення успіху або мети діагностовано переважну більшість зацікавлених та функціонально-орієнтованих на професійні досягнення з рефлексивним відгуком, ніж на острах невдачі.

Підетапом першого етапу застосовано удосконалену методику діагностики мотиваційного рівня забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації за Л. Вассерманом і В. Бойко [2] за обґрунтованим рубриковим питальником ідентифікували ступінь невдоволення – взаємодією, що дало змогу оцінити соціально-комунікативне забезпечення життєдіяльності респондентів з результатами відсоткового поділу (у %) дуже високого рівня – 17, підвищеного – 20, помірного – 18, невизначеного – 15, пониженого – 10, дуже низький і відсутнього задоволення за рівнем склали у сумі 20 % респондентів. Структура модифікованої методики діагностики мотиваційного рівня забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації за Л. Вассерманом і В. Бойко наведено нижче у таблиці 3.1.

Запропоновано рубрикований питальник ідентифікації ступеня невдоволення соціально-комунікативною взаємодією, який дає змогу здійснити моніторинг в основних аспектах соціально-комунікативного забезпечення життєдіяльності особистості. Розроблено інструкцію з рекомендаціями для студентів, як-то : ознайомтеся з кожним питанням і вкажіть один, найбільш

персонально прийнятну відповідь (вказати позначку «+» навпроти найбільш прийнятної відповіді).

Таблиця 3.1.

**Рубрикований питальник модифікованої методики діагностики
мотиваційного рівня забезпечення соціального комунікування та
подолання фрустрації**

Чи відчуваєте Ви задоволення :	всестіле задоволення	швидше вдоволення, чим ні	маю труднощі при відповіді	швидше незадоволення, ніж задоволення	повне невдоволення
1	2	3	4	5	6
1. Особистим рівнем освіти					
2. Комунікативними взаєминами в соціальних групах сфери Вашої взаємодії					
3. Комунікативною культурою адміністрування ЗВО					
4. Суб'єкт-суб'єктною та суб'єкт-об'єктною комунікативною взаємодією учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін					
5. Змістовим наповнення освітнього процесу					
6. Організаційно-педагогічними умовами професійної підготовки					
7. Персональним соціальним реноме					
8. Матеріально-фінансовим забезпеченням					
9. Соціально-побутовими умовами					
10. Сімейними					

Чи відчуваєте Ви задоволення :	всеціле задоволення	швидше вдоволення, чим ні	маю труднощі при відповіді	швидше незадоволення, ніж задоволення	повне невдоволення
комунікативними взаєминами					
11.Відносинами з дітьми (за їх наявності)					
12.Відносинами з батьками					
13.Політичним устроєм					
14.Відносинами з друзями та знайомими					
15.Сферою сервісів та послуг (соціальних, консалтингово-дорадчих, інформаційно-комунікаційних)					
16.Станом санітарно-гігієнічним, безпеки, якості життя					
17.Дозвіллям, рекреацією					
18.Потенційними можливостями реалізації відпустки/канікул					
19.Можливостями вибору локації професійної зайнятості					
20.Способом власного життя					

Обробка даних : за кожним питанням встановлюється показник рівня фрустрації, який може коливатися від 0 до 4 балів. Кожному варіанту відповіді надаються бали оцінки: всеціле задоволення – 0, швидше вдоволення – 1, маю труднощі при відповіді – 2, швидше незадоволення – 3, повне невдоволення – 4.

Умови застосування методики, яка використовується для діагностики показника у групі респондентів, передбачали: 1) отримання виокремлених

показників у розподілених групах респондентів, які переважно обрали ту або іншу відповідь, згідно бальної номінації; 2) розрахунок суми цих показників, 3) розподілити її на загальну кількість респондентів, які надали відповідь на дане питання. Згодом визначається загальний середній індекс рівня забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації.

Для цього необхідно скласти показники загальної фрустрації за усіма питаннями та поділити суму на кількість питань (20). В системних дослідженнях визначають процент осіб від загальної кількості, які здійснили вибір певних варіантів відповідей на конкретне запитання.

Інтерпретація результатів : висновки щодо рівня забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації здійснюється з врахуванням величини балу (середньо-зваженого балу) по кожному запитанню, чим вищий бал, тим вищий рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації:

– 3,5-4 бали – дуже високий рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації;

– 3,0-3,4 – підвищений рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації;

– 2,5-2,9 – помірний рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації;

– 2,0-2,4 – невизначений рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації;

– 1,5-1,9 – понижений рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації;

– 0,5-1,4 – дуже низький рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації;

– 0-0,5 – рівень забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації відсутній (не ідентифікується).

У структурі педагогічного експерименту як процесу традиційно виокремлюють не менше трьох етапів (у нашому випадку п'ять), кожен з яких

охоплює організаційні процедури комплексу системних дій, а саме : на початку здійснюють обґрунтування потреби, можливості та умов доцільності його проведення; розробки методології аналізу педагогічної проблематики, стану її вивчення, практики оптимізації ситуації, теоретико-методологічного формулювання, визначення мети, «дерева цілей», системних завдань, об'єкта і предмета дослідження, продукування і висунення гіпотез; емпіричне тлумачення тезаурусу та інтерпретації превалюючих умовиводів і трактувань, організаційно-процедурної операціоналізації підходів, принципів, функцій, методів, засобів, форм, технологій застосування або розроблення методик експерименту, планування його алгоритмів, програм або розділів програми; проектування моделі педагогічного експерименту, виокремлення та забезпечення організаційно-педагогічних умов для його проведення та забезпечення ефективності моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО; виклад основного змісту реалізації програми дослідження – предметно-практична діяльність дослідника та реципієнтів (експеримент, спостереження, нагляд, параметральна метрика, управління якістю, поліпшення процедур організації освітнього процесу професійної підготовки); релевантний етап аналізу й систематизації результатів пов'язано з перетворенням експериментальних фактів педагогічних реалій, отриманих на етапах – аудиту, констатувальному, формувально-конативному з перенесенням інформаційних результатів з об'єкта експерименту на реальні об'єкти та процеси організації професійної підготовки для формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів [3].

Під час етапу аудиту здійснено скринінг складових комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів за аудиторською діагностикою (інтегральних, загальних та спеціальних компонентів за середнім, достатнім та високим рівнями), який забезпечив ідентифікацію професійних здатностей, вмінь, навичок та спроможностей (визначених у державних стандартах галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент»

(Додаток А)) цільових груп здобувачів освіти, охоплених педагогічним експериментом.

Складові комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів за протоколом аудиторської діагностики враховує тріаду обов'язкових інтегральних, загальних і спеціальних компонентів компетентності, які оцінювали за рівнями – середній (С), достатній (В), високий (А).

Складові комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів за аудиторською діагностикою представлено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Складові комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів за протоколом аудиторської діагностики

Складові компетентності	Рівні	Середній (С)	Достатній (В)	Високий (А)
Інтегральна :				
здатність розв'язувати спецзадачі та практико-орієнтовані проблеми за невизначених умов у сфері менеджменту або забезпечення освітнього процесу зі застосуванням теорій та методів соціальних та поведінкових наук				
Загальні :				
здатність до реалізації власних соціальних прав і обов'язків зі аксіологією демократичного суспільства на засадах сталості, верховенства права, свобод людини і громадянина				
здатність примножувати морально-культурні, наукові цінності суспільні досягнення історичного генезису закономірностей розвитку наукового пізнання предметної області, її місця у системі наукових ноосферних знань та дотримання здорового способу життя та його якості				
здатність до абстрактного мислення, системного аналізу якості та безпеки, моделювання позитивного сприйняття дійсності через реалізацію потенціалу емоційного інтелекту				
сучасні наукові знання та розуміння предметної області менеджменту та усвідомлення ІКТ-орієнтованої професійної діяльності в сфері зв'язку				
здатність спілкуватися материнською мовою та однією з шести найбільш поширених іншомовних практик комунікації				
навички використання ІКТ				

Рівні	Середній (С)	Достатній (В)	Високий (А)
Складові компетентності			
здатність набувати й оволодіти сучасними науковими знаннями у сфері управління якістю освіти, науки й інноватики			
здатність до наукового пізнання			
здатність до адаптації та дії в новій ситуації			
здатність генерувати нові ідеї			
аксіологія педагогічної інноватики мультикультурності			
здатність до академічної мобільності у міжнародному контексті			
здатність відповідати академічній етиці та доброчесності			
спеціальні :			
здатність визначати структурно- логічну, функціональну та організаційну архітектуру організації (установи, інституції)			
здатність аналізувати релевантність діяльності організацій, компаративізувати їх за чинниками зовнішнього та внутрішнього впливу середовища			
здатність визначати стратегічні перспективи розвитку організації			
семантичні вміння менеджменту та комунікативного зв'язку в системі управління ЗВО			
здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту			
здатність діяти соціально відповідально і ноосферно-свідомо			
здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту			
здатність планувати діяльність організації та її тайм-менеджмент			
здатність корпоративної та міжособистої взаємодії при професійній реалізації			
здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації			
здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі адміністративного освітнім процесом ЗВО			
здатність до аналізу та систематизації функціональних проблем організації для вироблення управлінсько- обґрунтованих рішень стратегічного розвитку ЗВО			
розуміти принципи та норми права, використовувати їх у професійній діяльності			
розуміти принципи загальної та професійної психології та використовувати їх у професійній діяльності			

Складові компетентності	Рівні		
	Середній (С)	Достатній (В)	Високий (А)
здатність формувати та демонструвати якості «Лідершип» та формувати поведінкові мотивації лідерства			

Обробка результатів здійснено шляхом підрахунку балів та присвоєння буквенного найменування за європейською шкалою оцінювання (ЄКТС), а цифрову оцінку за національною шкалою оцінювання рівнів : середній «С» – майже добре (70–79 балів), достатній «В» – достатньо добре (80–89 балів), високий «А» – відмінно (90 – 100 балів).

Розподіл респондентів за рівнями сформованих складових компонентів компетентності згідно вимог державних стандартів діагностовано відповідно з низхідного (середнього) до висхідного (достатнього та високого) у здатностях та навичках, а саме:

– середнього – у загальних (здатність до наукового пізнання; аксіологія педагогічної інноватики мультикультурності; здатність відповідати академічній етиці та доброчесності) та спеціальних компонентах (здатність визначати стратегічні перспективи розвитку організації; здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту; здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі адміністрування освітнім процесом ЗВО; здатність до аналізу та систематизації функціональних проблем організації для вироблення управлінсько-обґрунтованих рішень стратегічного розвитку ЗВО; розуміти принципи загальної та професійної психології та використовувати їх у професійній діяльності; здатність формувати та демонструвати якості «Лідершип» та формувати поведінкові мотивації лідерства);

– достатнього – інтегральна (здатність розв’язувати спецзадачі та практико-орієнтовані проблеми за невизначених умов у сфері менеджменту або забезпечення освітнього процесу зі застосуванням теорій та методів соціальних

та поведінкових наук), загальних (здатність примножувати морально-культурні, наукові цінності суспільні досягнення історичного генезису закономірностей розвитку наукового пізнання предметної області, її місця у системі наукових ноосферних знань та дотримання здорового способу життя та його якості; здатність до абстрактного мислення, системного аналізу якості та безпеки, моделювання позитивного сприйняття дійсності через реалізацію потенціалу емоційного інтелекту; навички використання ІКТ; здатність набування й оволодіння сучасними науковими знаннями у сфері управління якістю освіти, науки й інноватики; здатність генерувати нові ідеї) та інтегральних компонентах (здатність визначати структурно-логічну, функціональну та організаційну архітектуру організації (установи, інституції; здатність аналізувати релевантність діяльності організацій, компаративувати їх за чинниками зовнішнього та внутрішнього впливу середовища; семантичні вміння менеджменту та комунікативного зв'язку в системі управління ЗВО; здатність діяти соціально відповідально і ноосферно-свідомо; здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту; здатність планувати діяльність організації та її тайм-менеджмент; здатність корпоративної та міжособистої взаємодії при професійній реалізації; здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації; розуміти принципи та норми права, використовувати їх у професійній діяльності);

– високого – у загальних компонентах (здатність до реалізації власних соціальних прав і обов'язків зі аксіологією демократичного суспільства на засадах сталості, верховенства права, свобод людини і громадянина; здатність спілкуватися материнською мовою та однією з шести найбільш поширених іншомовних практик комунікації; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до академічної мобільності у міжнародному контексті).

Етап аудиту педагогічного дослідження засвідчив стабільність високого, достатнього і середнього рівнів складових ККЗ в майбутніх менеджерів, що

синхронізовано та рівноважно розподілено між експериментальними (далі – ЕГ) та контрольними (далі – КГ) групами.

На констатувальному етапі визначено фактичний стан вхідного контролю сформованості комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів у ЗВО за критеріями – комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний, інформаційно-ноосферний за рівнями – середній(С), достатній(В) та високий (А).

Розроблено анкету оцінювання рівня комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів у ЗВО, яку в повному обсязі змісту за рубриками викладено в таблицях нижче.

I. Картка персональної ідентифікації включає :

1.Прізвище, ім'я, по-батькові _____

2.ЗВО _____

3.Спеціальність 073 «Менеджмент»

4.Спеціалізація _____

5.Види діяльності освітнього процесу (*необхідне підкреслити*):

- навчально-пізнавальна
- науково-пізнавальна
- практично-стажувальна
- конструювально-проектувальна
- адміністративно-управлінська
- моніторингова

У процесі професійної підготовки майбутніх менеджерів формується комунікативна компетентність зв'язку, яка визначається такими критеріями:

II. Критерії та рівні оцінювання сформованості комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів у ЗВО :

1. Комунікаційно-мотиваційний критерій комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів (показники – якості, здібності та здатності).

Показники якості, здібності та здатності	Рівні сформованості якості, здібності та здатності		
	Достатній (С)	Середній (В)	Високий (А)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Професійно-важливі якості			
адміністративної організації, ініціативного волевиявлення з адекватним вольтеаризмом (почуттям самоіронії та гумору)			
лідерства суспільної системної діяльності, цілеспрямованої семантики			
перфекціонізму, педантизму та прагматизму, оптимізму, достовірності доведених намірів, пунктуальності			
природовідповідності взаємодії Людини-Суспільства-Природи-Професійного середовища (інтуїції, волі, альтруїзму та футуризму, корпоративності)			
перцептивності, топонімізму, біо-геосферне та ноосферне узгодження футуристичного світосприйняття			
здібності до:			
фундаментально-філософського, загального та конкретно-наукового пізнання			
інформаційно-аналітичної системно-методологічної діяльності			
мисленнєвої ментальності світобачення			
системного аналізу якості складових навколишнього середовища та соціо-культурних форм його організації у наукометричному вимірі представлення професійного реноме майбутнього менеджера інформаційно-комунікаційного зв'язку адміністративного освітньою політикою якості ЗВО			
прогностично-моделювальних зі стратегії розвитку освітньо-наукових систем			
здатності :			
системно-інформаційно-комунікаційні здатності менеджери (адміністративські)			
організаційно-процесні			
психолого-педагогічні			
навчально-науково-дослідницько-пізнавальні			
позитивного інтелекту			
комунікативні (системно-мережеві, мобільні, науково-метричні, дистанційно-трансляційні)			
академічної доброчесності (мовленнєва культура, академічна етика наукова спадщина та потенціал ЗВО)			
квалітологічні системно-аналітичні (складові)			

Показники якості, здібності та здатності	Рівні сформованості якості, здібності та здатності		
	Достатній (C)	Середній (B)	Високий (A)
навколишнього середовища – геосфер, сфери розуму (ноосфери) та управління недосконалою соціополітичною організацією системної діяльності)			
управління сталістю соціо-економічного, еколого-безпечного розвитку систем, типів, рівнів організації суб'єктно-об'єктної та суб'єкт-суб'єктної взаємодії зв'язку			

2. Партисипативно-конативний критерій комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів (показники – знання, уміння, навички та готовності)

Показники знань, умінь, навичок та готовності	Рівні сформованості знань, умінь, навичок та готовності		
	Достатній (C)	Середній (B)	Високий (A)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
знання, уміння, навички :			
комунікативної взаємодії між менеджером-транслятором та суб'єктами гарантованого доступу до інформації щодо безпеки якості життя			
висловлювати та відстоювати власні умовиводи конструктивного комунікативного діалогу			
дискурсу, полеміки, які нейтралізують комунікативні ризики деформації освітньо-культурних форм та спонукають до компромісу у вирішенні професійних завдань управління інформаційно-комунікаційними зв'язками адміністративної організації освітнього процесу професійної підготовки			
менеджменту адекватного акмеологічного рішення самості інформаційно-комунікаційного адмінвпливу			
засвоєння знань професійної відповідальності із безпеки життєдіяльності, довкілля та суспільного розвитку й якості життя з пролонгованою зайнятістю менеджерів			
інституційної архітектоніки функціональності виробничо-господарської системної діяльності (навчально-науково-пізнавальної, адміністративної, квалітологічної, соціально-економічної, екологічно-безпечної, безпеки життєдіяльності, здоров'язберігаючої, сімейно-побутового благополуччя тощо)			
прогностики, моделювання стану та розвитку систем			

Показники знань, умінь, навичок та готовності	Рівні сформованості знань, умінь, навичок та готовності		
	Достатній (С)	Середній (В)	Високий (А)
різного рівня, типу та цільового призначення організації			
проектно-конструктивного інформаційно-аналітичного стратегічного планування комунікатики			
маркетингу та дизайну взаємодії соціо-культурних форм професійної підготовки у адміністративно-територіальних (субсидіарних, територіально-громадянських, територіально-просторових), господарчих і природозахисних системах			
наукової метрики освітнього моніторингу, нагляд за сталістю (технологічна паспортизація, інформаційно-аналітичний аудит, професійне профілювання менеджеризму)			
комунікативно-кваліфікаційного визнання та інформаційно-комунікаційної реалізації менеджерів, академічної мобільності глобального виміру ангажованості всіх учасників освітнього процесу з засобами технічного регулювання			
експертного інспектування систем щодо прогнозування, запобігання та усунення професійних ризиків інформаційно-комунікаційного дискомфорту з порушенням комунікативної взаємодії субординаційно-координаційної організації адміністрування зв'язків – внутрішніх, зовнішніх, міжсистемних і надсистемних рівноважної збалансованості для уникнення деструкції небезпек деградації витривалості та геоместазу системи			
ГОТОВНІСТЬ ДО:			
виконання професійних психолого-педагогічних, соціально-економічних, еколого-безпечних, організаційних адміністративних регламентів інформаційно-технологічного забезпечення			
освоєння та відтворення навчально-науково-пізнавальних аспектів професійної спрямованості інформаційно-комунікаційного зв'язку соціо-культурних форм організації сфери освіти, науки й інноватики			
здійснення проектно-конструкторських, виробничо-технологічних у сферах господарювання, наглядових, експертно-нормативних, технічно-регулятивних			
реалізації квалітологічних, просвітницьких завдань у сфері освітньої політики та управління якістю професійної підготовки в ЗВО			

3. Інформаційно-ноосферний критерій комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів (показники – сформованості та відповідальності)

Показники сформованості та відповідальності	Рівні сформованості та відповідальності		
	Достатній (С)	Середній (В)	Високий (А)
<i>I</i>	2	3	4
сформованість комунікативної компетентності :			
з питань конкретно-наукової методології комунікативного забезпечення освітнього процесу професійної підготовки через методики організації наукових досліджень та навчання професійно-орієнтованих, спеціальних та фахових дисциплін у галузі соціальної взаємодії та управління нею			
методології менеджеризму (фундаментально-філософської, практики, експертного оцінювання та системного управління)			
освітнього менеджменту, політики якості та безпеки життя, системного аналізу якості складових академічного простору освіти, науки й інноватики			
стратегічного планування, освітнього маркетингу та технологій управління соціокультурними формами організації професійної підготовки в ЗВО			
фундаментальної та професійно-орієнтованої психолого-педагогічної галузі науки та знань, управління якістю систем у ЗВО			
освітнього аудиту, моделювання та прогнозування, нагляду, проектування та конструювання моделей систем професійної підготовки соціально-педагогічних систем, організації адміністрування системних процесів освітньої політики якості та безпеки життя з пролонгованою зайнятістю у ЗВО			
відповідальність :			
соціальна та біо-геосферна, збереження природоохоронної спадщини національної самоідентичності та автентики походження			
забезпечення природовідповідності краєзнавчого походження (екосистемна та біосоціальна відповідність)			
дотримання громадянської та цивільної відповідальності перед соціумом та потенційною спроможністю прийдешніх поколінь за управлінсько-орієнтовані рішення сталості,.			
соціокультурна інформаційно-комунікаційна гармонізація системної суспільної та природошанобливої діяльності спроможної забезпечити існування наступного покоління зі збереженням біосферного фонду			

III. Самоаналіз здобувачів освіти, рекомендації випускаючої кафедри та стейкхолдерів, відгуки інших зацікавлених сторін.

1. Самоаналіз діяльності здобувача освіти: _____

2. Рекомендації випускаючої кафедри щодо покращення якості професійної підготовки: _____

3. Практичні рекомендації стейкхолдерів: _____

4. Відгуки зацікавлених сторін: представників інституцій громадських організацій та установ, в цілому, органів самоврядування, громадських експертів та інспекторів _____

Обробка результатів здійснено шляхом підрахунку балів та присвоєння буквенного найменування за європейською шкалою оцінювання (ЄКТС), а цифрову оцінку за національною шкалою оцінювання рівнів: середній «С» – майже добре (70–79 балів), достатній «В» – достатньо добре (80–89 балів), високий «А» – відмінно (90 – 100 балів).

Констатувальний етап передбачав встановлення фактичного стану вхідного рівня сформованості комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів у ЗВО за критеріями – комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний, інформаційно-ноосферний. За даними анкетування рівні сформованості складових комунікативної компетентності зв'язку у здобувачів освіти на констатувальному етапі був майже аліквотний (табл. 3.3).

Діаграмна візуалізація (рис. 3.2) дає змогу стверджувати, що на констатувальному етапі педагогічного експерименту рівень сформованості комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів обох груп є статистично рівний.

**Рівні сформованості комунікативної компетентності зв'язку
в майбутніх менеджерів у ЗВО
на констатувальному етапі експерименту у ЕГ та КГ**

Рівні	Критерії											
	Комунікаційно-мотиваційний				Партисипативно-конативний				Інформаційно-ноосферний			
	ЕГ		КГ		ЕГ		КГ		ЕГ		КГ	
	К-сть осіб	%	К-сть осіб	%	К-сть осіб	%	К-сть осіб	%	К-сть осіб	%	К-сть осіб	%
Високий	48	32,17	47	31,77	36	24,39	39	26,67	19	12,54	20	13,67
Достатній	35	23,82	39	26,33	53	35,50	51	34,43	54	36,84	61	41,33
Середній	65	44,01	62	41,90	59	40,11	58	38,90	75	50,62	67	45,00
Усього	148	100	148	100	148	100	148	100	148	100	148	100

Встановлено, що високий рівень сформованості комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів за комунікаційно-мотиваційним критерієм мають 32,17 % респондентів експериментальних груп та 31,77 % контрольних груп; за партисипативно-конативним – 24,39 % респондентів експериментальних груп та 26,67% контрольних груп; за інформаційно-ноосферним – 12,54 % респондентів експериментальних групи та аналогічно 13,67 % контрольних груп; достатній рівень – за комунікаційно-мотиваційним критерієм мають 23,82 % респондентів експериментальних груп та 26,33 % контрольних груп; за партисипативно-конативним – 35,50 % респондентів експериментальних груп та 34,43% контрольних груп; за інформаційно-ноосферним – 36,84 % респондентів експериментальних групи та аналогічно 41,33 % контрольних груп; середній рівень – за комунікаційно-мотиваційним критерієм мають 44,01 % респондентів експериментальних груп та 41,90 % контрольних груп; за партисипативно-конативним – 40,11 % респондентів експериментальних груп та 38,90 % контрольних груп; за інформаційно-ноосферним – 50,62 % респондентів експериментальних групи та аналогічно 45,00 % контрольних груп.

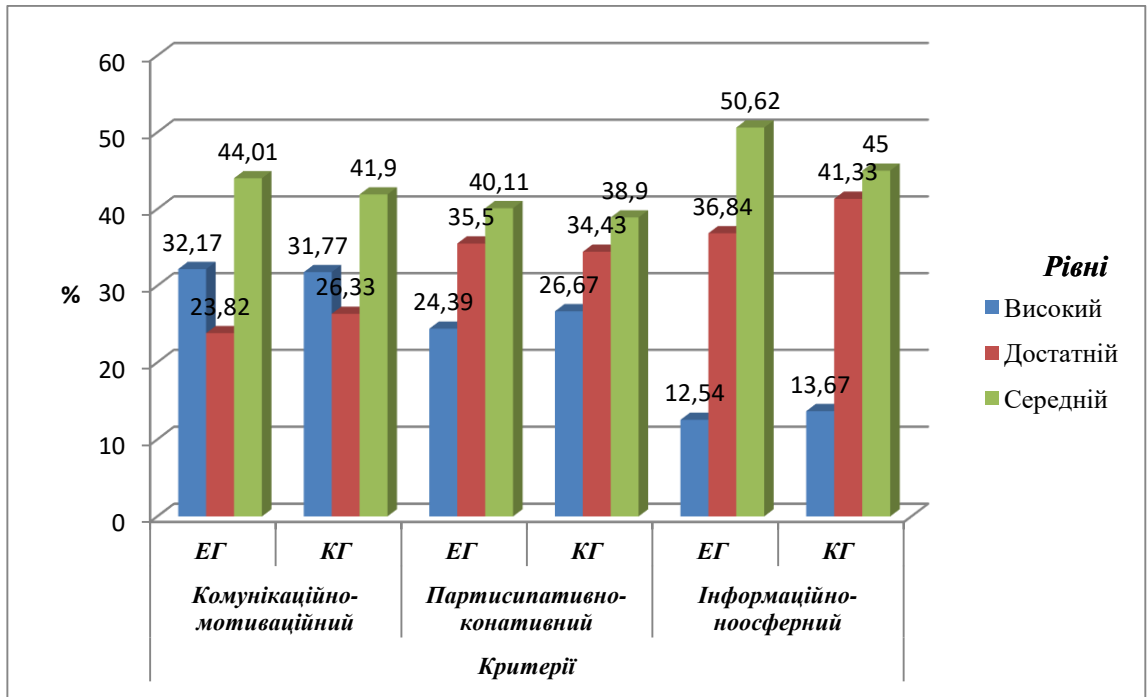

Рис. 3.2. Рівні сформованості ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО на констатувальному етапі експерименту у ЕГ та КГ

На формувально-конативному етапі продовжено анкетування та оцінювання рівня комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів у ЗВО за авторською анкетою. Результати відображені в таблиці 3.4. та візуалізовано на рисунку 3.3.

Таблиця 3.4

Рівні сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО на формувально-конативному етапі експерименту у ЕГ та КГ, у %

Групи	Критерії	Рівні								
		Високий			Достатній			Середній		
		до	після	Δ	до	після	Δ	до	після	Δ
ЕГ	Комунікаційно-мотиваційний	32,17	64,50	+32,33	23,82	30,85	+7,03	44,01	4,65	-39,36
КГ		31,77	37,38	+5,61	26,33	36,50	+10,17	41,90	26,12	-15,78
ЕГ	Партисипативно-конативний	24,39	51,00	+26,61	35,50	36,00	+0,50	40,11	13,00	-27,11
КГ		26,67	28,85	+2,18	34,43	41,46	+7,03	38,90	29,69	-9,21
ЕГ	Інформаційно-ноосферний	12,54	45,15	+32,61	36,84	44,15	+7,31	50,62	10,70	-39,92
КГ		13,67	18,97	+5,30	41,33	44,00	+2,67	45,00	37,03	-7,97

Однорідність вибраних для формувально-конативного етапу педагогічного експерименту груп підтверджено критерієм узгодженості К. Пірсона на рівні достовірності 0,95. Перевірка рівнів сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО на формувально-конативному етапі за комунікаційно-мотиваційним критерієм досліджувалась у контексті позитивного впливу розроблених освітньо-змістовних модулів дисциплін: першого блоку – технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку, другого блоку – менеджменту та освітньої політики, третього блоку – методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін на потенціал приросту рівнів. Засвідчено динаміку трансформації рівнів сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО в ЕГ за узагальненими результатами формувально-конативного етапу педагогічного експерименту.

Узагальнення результатів формувально-конативного етапу педагогічного експерименту засвідчило динаміку трансформації рівнів сформованості комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів у ЗВО в ЕГ, зокрема зростання кількості респондентів за високим рівнем сформованості показників за комунікаційно-мотиваційним критерієм з 32,17 % до 64,50 %, партисипативно-конативним – з 24,39 % до 51,00 %, інформаційно-ноосферним – з 12,54 % до 45,15 %; за достатнім рівнем за комунікаційно-мотиваційним – з 23,82 % до 30,85 %, партисипативно-конативним – з 35,50 % до 36,00 %) та інформаційно-ноосферним – з 36,46 % до 44,15 % критеріями сформованості комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів у ЗВО. Відповідно, кількість респондентів за середнім рівнем у ЕГ зменшилась з 44,01 % до 4,65 % за комунікаційно-мотиваційним критерієм; з 40,11 % до 13,00 % за партисипативно-конативним критерієм; з 50,62% до 10,07 % за інформаційно-ноосферним критерієм.

Констатовано позитивну динаміку рівнів (високого і достатнього) сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів

у експериментальних (ЕГ) і контрольних (КГ) групах за всіма критеріями. Встановлено, що позитивний приріст на високому та достатньому рівнях сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів відбувся за рахунок зменшення кількості респондентів із середнім рівнем на формуально-конативному етапі педагогічного експерименту.

На діаграмах (рис. 3.3-3.5) візуалізовано динаміку рівнів сформованості комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів за критеріями у ЕГ та КГ на формуально-конативному етапі експерименту.

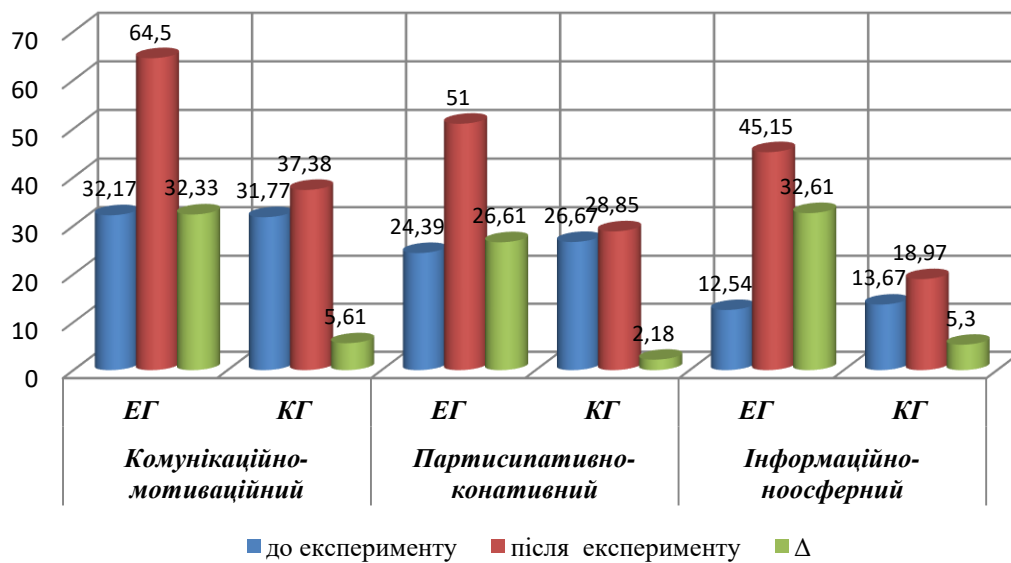

Рис. 3.3 Високий рівень сформованості ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО на формуально-конативному етапі експерименту у ЕГ та КГ

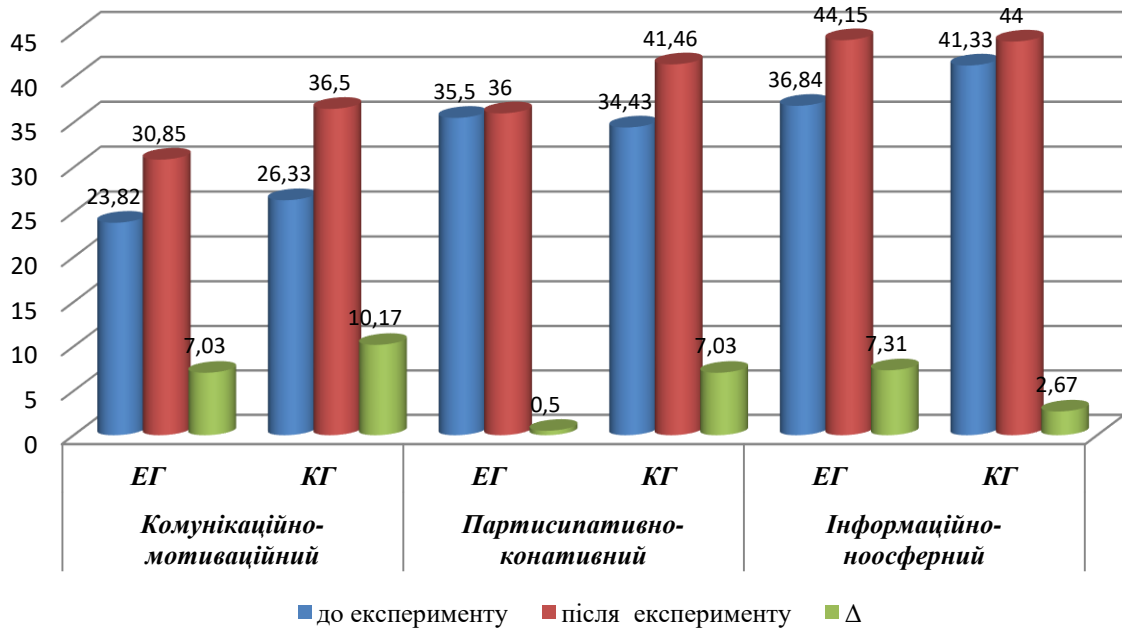

Рис. 3.4. Достатній рівень сформованості ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО на формуально-конативному етапі експерименту у EG та KG

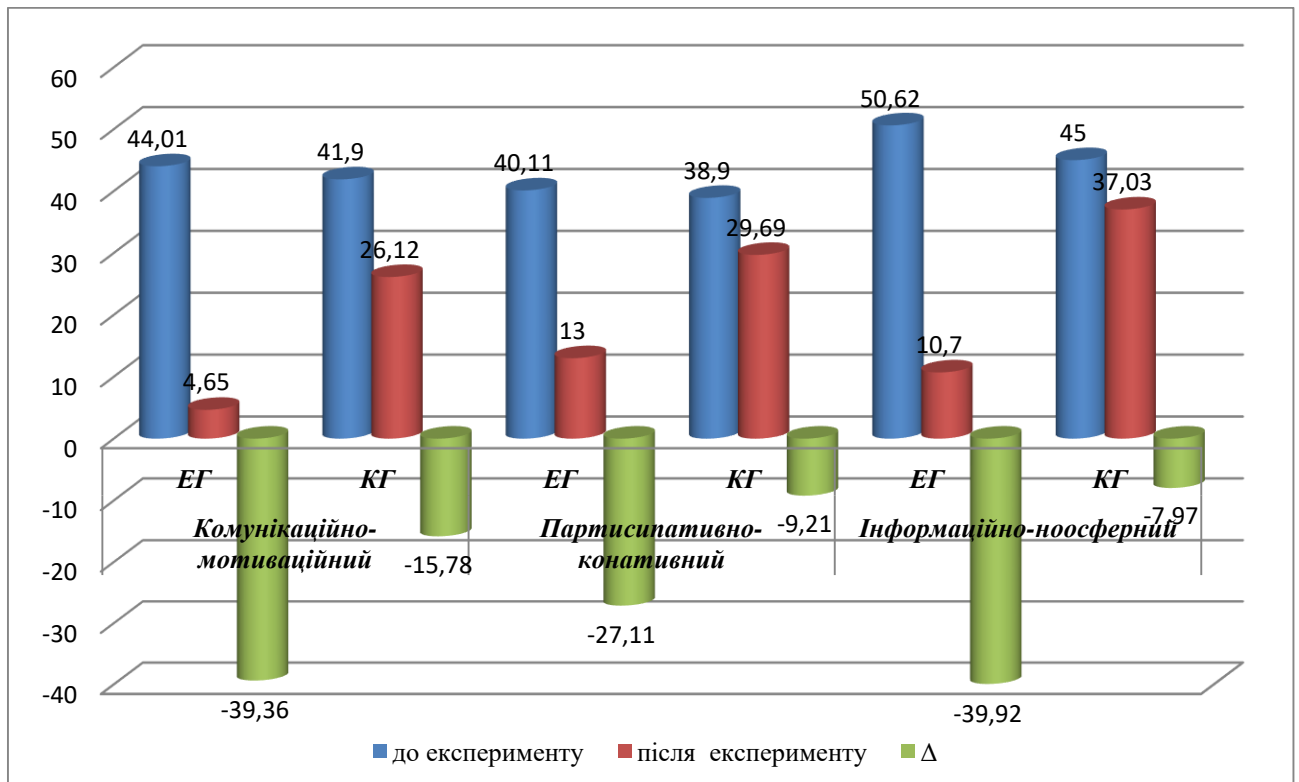

Рис. 3.5 Середній рівень сформованості ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО на формуально-конативному етапі експерименту у EG та KG

Освітньо-змістовні модулі змістовно-методологічної інтеграції дисциплін виокремленої проблематики **«Інформаційно-комунікаційної безпеки соціокультурних форм організації адміністрування професійної підготовки менеджерів»** у сфері освіти, науки й інноватики, вирішення якої потребує формування комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів.

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 073 «Менеджмент»

Соціально-економічна безпека реалізує концептуальні засади сталого соціально-економічного розвитку суспільства; соціалізація розвитку та ринкового господарювання, соціальна економіка як система суб'єктів, власність, синергетичні соціальні механізми координації економічної сфери; соціальна політика, безпека, соціально-економічна самобутність технологічних рівнів управління економічною безпекою. Теоретико-методологічне та технологічне обґрунтування, міжнародна метрика соціально-економічної безпеки; структура системи модернізації економіки держави, її безпеки та забезпечення збалансованого розвитку. Процеси та механізми соціалізації сфер економіки та безпеки національного та регіонального рівнів, соціальна політика економічної безпеки та її матеріально-фінансового, інформаційного та природоресурсного забезпечення, інвестиційна компонента соціально-економічної безпеки та стратегія інноваційного розвитку, міжнародні аспекти соціально-економічної безпеки та наслідки глобалізації, розвиток людського потенціалу, соціальні аспекти економічної безпеки та політики, суб'єкти та системи, методологічні засади механізмів гарантування соціального захисту, соціальні стандарти, методи моніторингу економічної безпеки, правове та технічне регулювання, оптимізація державного управління, міжнародне підтримка стратегії соціально-економічної безпеки

Науково-методичне та інформаційно-аналітичне базис змістовно-методологічної інтеграції дисциплін забезпечення професійної підготовки формування комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів

Державна економічна безпека гарантує через інформаційно-цифрові технології та управління якістю підприємств щодо забезпечення захисту національних інтересів, ризиків, небезпек та глобальних викликів, кризових дій. Економічна безпека як якісна характеристика метрики вимірювання та оцінювання стану та потенціалу розвитку економічної системи та класифікаційна ознака спроможності гармонізації стратегії державних інтересів, соціально-комфортних умов життєдіяльності у реалізації концептуальних цілей для забезпечення стратегічного ноосферного управління соціально-економічним розвитком держави яка нерозривно пов'язана з цивілізаційною та міжнародною безпекою гарантій її суверенітету

Інформаційно-телекомунікаційна безпека захищає через кібер- та інформаційно-комунікаційну безпеку держави, галузей господарювання та природокористування, видів економічної діяльності, підприємств та інституцій (в тому числі сфери освіти, науки й інноватики національної, транскордонної, регіональної типів мережевої організації), захисту персональних інформаційних даних та корпоративних інтересів різних соціальних категорій населення, а також особистого інформаційного простору. Складові компоненти : digital інформаційно-комунікаційні технології в бізнесі, освіті та науці, безпеці життєдіяльності; web-аналітика, конструювання, дизайн і програмування; безпека інформаційно-комунікаційних мережевих ресурсів; електронне врядування; інтелектуальні системи; криптографія інформаційної безпеки; інформаційне-тренажерне забезпечення організації підготовки кадрів, комп'ютерних мереж; системний аналіз інформаційних даних; технології – Java, розроблення мобільних додатків, технологічних систем цифровізації

Блоки дисциплін : технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку; менеджменту та освітньої політики; методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін

Освітньо-змістовні модулі

Перший блок (3 кред.)
технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку (інформаційно-аналітичний моніторинг освітнього процесу, інформаційно-технологічне забезпечення, ІКТ в освіті та суспільній діяльності)

освітній моніторинг ефективності якості систем інформаційно-аналітичної метрики організації освітнього процесу професійної підготовки або інформаційно-цифрової бази даних підсистем прогнозування і моделювання розвитку неперервної освіти на засадах сталості); інформаційно-технологічне забезпечення, ІКТ в освіті та суспільній діяльності (система ІКТ-засобів організації освітнього процесу забезпечення психолого-педагогічних засад формування інформаційної культури майбутніх менеджерів у системі неперервної підготовки та інформаційної безпеки професійного розвитку комунікативної компетентності зв'язку у ході: навчально-науково-пізнавальної діяльності та її семантики для професійного становлення, практичної адаптації та розвитку майбутнього конкурентоспроможного управлінця за специфікою ринку праці; інформатизації та цифровізації неперервної підготовки та працевлаштованого в інформаційному суспільстві випереджувальних наукових знань для забезпечення комунікативної синергетики інституційного, системного, міжособистісного порозуміння і злагоди

Другий блок (6 кред.) менеджменту та освітньої політики (освітній менеджмент та політика, комунікативний менеджмент, кадровий менеджмент, менеджмент сфери інфокомунікацій, комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення, телекомунікація та радіотехніка, інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво)

освітній менеджмент та політика (менеджмент у сфері освіти, науки й інноватики розглядаємо як галузь управлінської науки та знань джерельної бази педагогіки та освітньої політики, соціології та стратегії сталого розвитку, психології, соціальної психоаналітики, гуманістичної психології, менеджменту, стратегічного маркетингу та освітнього підприємництва; забезпечує комунікативні здатності, спроможності організації архітектоніки управління освітньо-наукових систем як соціокультурних форм комунікативної взаємодії академічного потенціалу ЗВО з навколишнім середовищем за безпосереднього впливу менеджерів з комунікативними компетентностями зв'язку на суспільну культуру управління; освітня політика злагоди, примирення та комунікативного взаємопорозуміння головних цілей і завдань розвитку сфери освіти, науки й інноватики з врахуванням інтересів і потреб учасників академічної спільноти і окремих особистостей, соціальних груп різних категорій населення, держави, суспільства, цивілізації та забезпечує якість і безпеку життєвої реалізації політичних стратегем соціально-економічного, екологічного безпечного сталого розвитку), *кадровий менеджмент сфери інфокомунікацій* (система комунікативної взаємодії кадрового менеджменту, регулювання; професійна психологія управління кадрами у стратегії кадрової політики, корпоративна етика і психологія комунікативних взаємин у закладі освіти; кадрові ресурси, правове та технічне регулювання, науково-методичне, інформаційно-технологічне та матеріально-технічне обґрунтування фінансово-економічного забезпечення та соціального сервісу послуг в управлінні кадрами), *комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення* (система комп'ютерно-інженерного та інформаційно-аналітичного, технологічного базису проектування процесів програмного забезпечення, моделювання та макетування у стратегіях розроблення, сучасні комп'ютерно-зорієнтовані моделі перманентних програм ощадливого проектування якості управління, метрика оцінювання, системний аналіз ризиків і небезпек, планування, алгоритмізація «дорожніх карт» трасировки та нагляду, структура плану управління, ієрархія видів інформаційно-комунікативної та технологічної діяльності, управління документопорядженням, конфігурацією абриса, процесу управління проектами Scrum-менеджменту, проектування програмних систем; тестування програмного забезпечення; сервісно-орієнтована архітектоніка; хмарні технології; забезпечення якості; автоматизація візуальної моделі програмування), *телекомунікація та радіотехніка* (інтегрований комплекс професійного спрямування – інженерно-графічне проектування; дискретна математика і теорія вірогідності, радіофізика; електротехніка – теорія електричних ланцюгів; електроживлення телекомунікаційних систем та обчислювальної техніки; основи радіотехніки, електроніки і телекомунікацій – основи цифрової та обчислювальної техніки; основи телебачення і радіотрансляції; комп'ютерне моделювання радіоелектронних пристроїв і систем телекомунікацій; основи IP-телефонії та NGN; основи електрозв'язку – цифровізація обробки сигналів; мікропроцесорна техніка; технології цифрового зв'язку; економіка і менеджмент телекомунікацій; теорія розподілення інформації; радіоелектроніка; мікропроцесори і мікроконтролери; радіотехнічні ланцюги і сигнали); *інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво* (маркетингова діяльність з управління ЗВО в умовах ринкової економіки, дослідження попиту на освітні послуги та продукти; педагогічний маркетинг студентоцентрованого середовища здобуття освіти, створення, розвиток та стимулювання попиту на ринку освітніх послуг; стратегія маркетингу освітніх послуг, конкурентоспроможності освітніх, наукових програм та соціальних сервісів професійного реноме ЗВО, ефективне просування, яких забезпечується ІКТ, рекламою або публічним управлінням, зв'язками зі стейкхолдерами та громадськістю, система інтегрованих маркетингових комунікацій забезпечує ефективність та результативність освітнього процесу; інформаційно-технологічне забезпечення як сукупність засобів сервісу маркетингова-підприємницької діяльності реалізації науково-методичних надбань, інституційно-правових регламентів та засобів технічного регулювання; консалтинг, екстеншен сервіс організації рекреаційно-дозвілєвої, просвітницько-пропагандистської, агітаційної, інформаційно-аналітичної діяльності; стратегічний маркетинг підприємницької діяльності

Третій блок (9 кред.) *методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін* (галузі знань 073 «Менеджмент» – методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління, інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження), статистика, економіка підприємства, методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електровз'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку, Інтернет-маркетинг, етика ділових комунікацій менеджменту, риторика (спічрайтинг, дипломатичний менеджмент)

методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління та інформаційно-цифрового, системного аналізу якості складових компонентів методики дослідження (комплекс конкретно-наукових методологій та їх загально-наукової єдності для розвитку напрямів наукового пізнання галузей наук і знань педагогіки, психології, соціології, управління, ноосферології, інформатизації та цифровізації, етики та методик навчання прикладних аспектів зв'язку і комунікації, ІКТ та технологій програмування, експертно-аналітичного оцінювання, моніторингу та системного аналізу якості, менеджменту та маркетингу в освіті, науці й інновації, ораторського мистецтва та дипломатії), *статистика* (вивчення масових явищ соціально-економічного розвитку, їх кількісну метрику з оцінюванням якісних параметрів змісту у заданих просторово-часових умовах та за категоріями статистичної науки; застосування статметодів та розрахункових методів; узагальнення результатів статаналізу та прийняття відповідних управлінських рішень з інформаційно-аналітичним забезпеченням), *економіка підприємства* (передбачає формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних економічних наукових знань з теорії та практики господарювання первинної ланки економіки, як предмет вивчає закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах, основними завданнями є вивчення основних понять, систем і алгоритмів у галузі економіки підприємства), *методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електровз'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку* (теоретико-методологічні аспекти методики навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін; методика навчання за галузями наук і знань у інтеграції навчальних дисциплін; міждисциплінарні зв'язки фундаментально-філософських, загально- та конкретно-наукових аспектів методологій у методиці навчання; традиційні класичні та сучасні методологічні підходи і принципи у забезпеченні та організації методики навчання, оцінювання результатів; нормативно-правове забезпечення та технічне регулювання змісту методики навчання; семантика професійної діяльності і змісту підготовки управлінських кадрів за видами економічної діяльності, у типах природокористування та на рівнях управління; зміст і методика теоретичного та практичного навчання зі стажуванням за цільовим призначенням; методика інструктажу у технологічному навчанні; методика організації виробничої практики; методика організації професійної підготовки управлінських кадрів; науково-методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення теоретичного і практичного навчання в технологічних умовах організації комунікативної та комунікаційної взаємодії у сфері управління; методичне конструювання, моделювання і проектування у професійній підготовці; форми та засоби теоретичного і практичного навчання; матеріально-технічне, інформаційно-технологічне та навчально-методичне забезпечення ЗВО; аналіз організаційно-педагогічних умов підготовки здобувачів освіти у ЗВО; аналізу комунікативних характеристик взаємозв'язків здобувачів освіти та іншими учасниками освітнього процесу, включаючи надавачів та стейкхолдерів; методика діагностики та експертного оцінювання комунікативної компетентності майбутніх фахівців; мотивація до навчальної діяльності; цілі мотивації; дидактичні характеристики навчальної мотивації та способи її застосування; педагогічна інноватика у методиці навчання), *Інтернет-маркетинг* (стратегіями управління діяльністю підприємства в ринкових умовах для матеріального зиску і задоволення інформаційних потреб споживачів у сфері комунікативного забезпечення зв'язку, за результатами монополізації інформаційного ринку; конверсійний, стимулюючий, перспективно-розвиваючий, ремаркетинг, синхронізуючий, рівноважний, демаркетинг, маркетинг протистояння, місіонерський); *етика ділових комунікацій менеджменту, риторика – спічрайтинг, дипломатичний менеджмент* (система культурологічних та етичних засад формування ділового комунікативного менеджменту та логістики взаємозв'язку з ораторською майстерністю у компонентах ділової етики; спічрайтинг – обґрунтування та підготовка доповідей, проблемних виступів, спічтів, розповсюдження реклами та організації зв'язків з громадськістю; визначення ролі публічних виступів у процесі формування маркетингових позицій суб'єкта соціальних комунікацій; риторика і ораторське мистецтво; публічні виступи, закони риторики композиція промови у сфері публічного мовлення, психологічні та соціологічні засади їх підготовки, взаємодія оратора і слухача: засоби переконання, впливу, діловий спічрайтинг; логістика комунікативного зв'язку – організація і вдосконалення матеріалопотоків, розвиток, види і цілі, тезаурус логістики; управлінська, економічна, оперативно-фінансова; логістика як наука з управління матеріальними, інформаційними та іншими потоками застосовується для формалізації наукових досліджень і практичних розробок)

Інформаційно-комунікаційна безпека соціокультурних форм організації адміністративного управління професійною підготовки менеджерів – цілісна система процесно-апаратного, програмного, інформаційно-технологічного забезпечення організаційних нормативно-правових та техніко-регулятивних засобів, орієнтованих на забезпечення захисту

Рис. 3.6 Структурно-логічна схема модулі змістовно-методологічної інтеграції дисциплін виокремленої проблематики «Інформаційно-комунікаційної безпеки соціокультурних форм організації адміністративного управління професійною підготовки менеджерів»

З метою перевірки ефективності впровадження моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО, були використані методи математичної статистики, а саме використано критерій χ^2 -Пірсона [8].

Суттєві відмінності отриманих результатів в групах ЕГ і КГ та між ними за всіма критеріями підтверджено критерієм К. Пірсона (χ^2) з надійною ймовірністю 0,95 на користь групи ЕГ, що доводить ефективність розробленої моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

3.3 Експертне оцінювання моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО

Експертне оцінювання ефективності моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО здійснюється завдяки внутрішнього оцінювання і зовнішніх експертиз шляхом індивідуальних і колективних заключень якості педагогічного дослідження.

Оцінювачі та експерти – це високо професійні, компетентні науково-педагогічні, педагогічні, наукові працівники та представники випускаючої кафедри та стейкхолдерів, інші зацікавлені сторони : представники інституцій громадських організацій та установ, органи самоврядування, громадські експерти та інспектори, які є професіоналами та методологами або практиками в галузі експертного оцінювання, а також педагоги компетентні з профільних методик навчання, виробничники та технологи в сфері технічного регулювання та інформаційно-технологічного забезпечення комунікативної взаємодії з професійною кваліфікацією відповідного рівня, практично-корисним досвідом ІКТ-забезпечення з науково-методичним обґрунтуванням та функціональної специфіки організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх фахівців [10].

Професійна компетентність експертів визначається у складових – позитивного світогляду та моделювання світосприйняття, методологічної

(евристичної та гносеологічної), прогностичної, неупередженої ангажованості академічних шкіл, квалітологічної у сформованих професійно-кваліфікаційних здібностей, якостей, здатностях, повноважень й відповідальності експерта (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Система компетентностей експертів організації експертного оцінювання

№ п/п	Компетентність	Опис якісної характеристики
1.	позитивного світогляду та моделювання світосприйняття	Рівень професійної кваліфікації та спроможності вирішення проблемно-ситуаційних та ускладнених завдань організаційно-управлінської діяльності, експертної метрики діагностування у складових педагогічного дослідження за етапами та розробленими методиками оцінювання (анкети, опитувальники, протоколи, формуляри)
2.	Методологічна (евристична та гносеологічна)	Ступінь реалізації методично-критеріального апарату оцінювання рівнів сформованості компетентності здобувачів освіти, оцінювання методик навчання та наукового пізнання навчально-науково-пізнавальної діяльності в освітньому процесі професійної підготовки менеджерів, обрання мети або цілей її досягнення у завданнях з достовірною доведеністю верифікації обґрунтованої та впровадженої моделі, вірність якої може бути підтверджена, а також способів, що ґрунтуються на емпіричній інформації, що не піддається раціоналізації
3.	прогностичної	прогнозування та моделювання стану комунікативної взаємодії та гармонізації розвитку професійної підготовки з футуристично-проекційною здатністю емоціно-позитивного інтелекту оцінювача з підготовкою експертного заключення
4.	неупередженої ангажованості академічних шкіл	Здатність відстоювати власне бачення, як у спільно-превалюючих колективних заключеннях традиційних парадигм, так і індивідуального висновку, який відображає особлисту точку зору на противагу загальноприйнятим твердженням та громадській думці

№ п/п	Компетентність	Опис якісної характеристики
5.	квалітологічної у сформованих професійно-кваліфікаційних здібностях, якостях, здатностях, повноважень й відповідальності експерта	Здатність системного бачення проблематики, семантики, багатовекторності та поліфакторності структурноорганізаційного володіти і застосовувати системну методологію адміністративного управління ІКТ-забезпеченням організації освітнього процесу професійної підготовки

Автором розроблено протокол експертного заключення експертизи динаміки сформованості компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО.

ПРОТОКОЛ

експертного заключення експертизи динаміки сформованості

компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО

ефективності отриманих результатів сформованості комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів у ЗВО на засадах синергетики для забезпечення професійного розвитку за спроектованою моделлю

Оцініть сформованість компетентності у майбутніх менеджерів за 100-бальною шкалою. Рубрики 1-3 експертного заключення оцінюються мах 30 балів, рубрика 4 – у 10 балів.

1. Організація навчально-пізнавальної, науково-пізнавальна, практично-стажувальна, конструювально-проектувальна, адміністративно-управлінська, моніторингова діяльності взаємодії університетів із роботодавцями (*тах сумарно 30 балів*):

- укладання угод стейкхолдер-взаємодії _____
- електронне врядування документообігу партнерської взаємодії суб'єктів _____
- технічне регулювання інформаційної безпеки _____

2. Інформаційно-методичне забезпечення організації освітнього процесу формування комунікативної компетентності в майбутніх менеджерів у ЗВО з урахуванням запитів стейкхолдерів (*тах сумарно 30 балів*):

- науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів _____

- інформаційно-аналітичний базис організації соціо-культурних форм професійної підготовки майбутніх менеджерів _____

- змістовно-методологічна інтеграція дисциплін забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів для комунікативних компетентностей зв'язку _____

3. Верифікація релевантності здобутків педагогічної розвідки (*тах сумарно 30 балів*):

- ефективність моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО;
- результативності категоріальної метрики у критеріях (комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний, інформаційно-ноосферний) за рівнями (середній, достатній, високий);
- оптимальності організаційно-педагогічних умов (сприятливе ІКТ-середовище студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм, наукових та соціальних сервісів, система управління якістю в ЗВО (засади освітньої політики) засобами технічного регулювання, гармонізація сфери освіти, науки й інноватики) в розробленій параметральній метриці педагогічного дослідження за етапами - спонукально-мотиваційний комунікативної взаємодії, аудиту, констатувальний, формувально-конативний і релевантний, за

модифікованими та розробленими методиками анкетування, тестування, опитування та експертного заключення:

1. Анкета-опитування А. Реана «Мотивація успіху та страх невдачі» модифіковано для перевірки стану мотиваційної рефлексії студентів спрямованої на забезпечення успіху (мети) або острах невиконання завдань її досягнення.
2. Рубрикований питальник модифікованої методики діагностики мотиваційного рівня забезпечення соціального комунікування та подолання фрустрації за Л. Вассерманом і В. Бойко.
3. Протокол аудиторської діагностики складових комунікативної компетентності зв'язку у майбутніх менеджерів.
4. Анкета оцінювання рівня комунікативної компетентності зв'язку майбутніх менеджерів у ЗВО
4. Відповідальність за комунікативну компетентність зв'язку у менеджерів для прогнозування та моделювання гармонізації, модернізації та розвитку соціокультурних форм ЗВО в глобальних біфуркаційних умовах згідно індивідуальних заключень експертів (*max 10 балів*).

Висновок _____

Стратегічне партнерство на договірних умовах співпраці на прикладі Державного закладу «Київський коледж зв'язку Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» зі стейкхолдерами та працедавцями представлено у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Потенційні активи залучення експертів для підготовки заключень щодо динаміки сформованості компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО та Київського коледжу зв'язку

Дисципліни	Види практик	Стейкхолдери	Працедавці	Представники громадських організацій та громадського самоврядування
Освітній моніторинг	Виробничих		ТОВ «Центр вивчення інформаційних технологій», Д. Миронов	
Інформаційно-технологічне забезпечення професійної підготовки			ПрАТ «ВФ Україна», Н. Сіренко	
Освітня політика		ТОВ «ДЕПС СОЛЮШЕНЗ»	ТОВ «Автор» В. Татянін Київська Філія концерну радіозв'язку, радіомовлення та телебачення, Ю. Шварц	
Освітній менеджмент			ТОВ «Нова Пошта», О. Бульба	
Комунікативний кадровий менеджмент			Київська міська АТ «Укрпошта», Й. Борнак	ГО «Молодіжний центр ефективних комунікацій»
Комп'ютерна інженерія та програмного забезпечення		Технологічних		Одеська академія зв'язку імені О.С. Попова, П. Воробієнко
Телекомунікація та радіотехніка				ГО «МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР ЕФЕКТИВНИХ КОМУНІКАЦІЙ»
Інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво				

Продовження таблиці 3.6

Дисципліни	Види практик	Стейкхолдери	Працедавці	Представники громадських організацій та громадського самоврядування
Методології педагогічного, соціального, психолого-комунікативного, публічного управління				
Статистика	Навчальних			
Економіка підприємства				
Методики навчання професійно-орієнтованих спеціальних та фахових дисциплін		Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Бердянський державний педагогічний університет, Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Державного університету телекомунікацій, Державний заклад «Київський коледж зв'язку Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій»		

Релевантний етап дослідження організовано у алгоритмі експертного оцінювання впровадження та встановлення достовірності ефективності застосованих модулів та моделі. Експертні заключення, що проводились згідно протоколу експертизи динаміки сформованості компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів, підтвердили позитивні результати професійної

підготовки за 100-бальною шкалою, яку оцінили в 85 балів. Таким чином, застосування комплексу освітньо-змістовних модулів організації освітнього процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів у розробленій моделі, яка забезпечила синергізм обґрунтованих науково-методичних та інформаційно-технологічних підсистем, підтверджує суттєве підвищення у ЕГ (35,46%) ніж у КГ (10,99%) високого та достатнього рівнів сформованості комунікативної компететності зв'язку у майбутніх менеджерів.

Висновки до третього розділу

У розділі розроблено, обґрунтовано та експериментально перевірено модель формування ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО згідно запитів соціально-економічного замовлення для гармонізації сфери освіти, науки й інноватики та суспільної діяльності для сталого розвитку у *функціонально-цільовій підсистемі* зреалізованих засад методологічних *принципів* – наукового пізнання системної методології, організації освітнього процесу, навчально-пізнавальної діяльності, системного аналізу якості; *семантики професійної підготовки*: адміністрування процесом професійної підготовки, навчально-науково-пізнавальної діяльності, комунікативного зв'язку. Обґрунтовано змістовно-методологічну підсистему з розробленими освітньо-змістовими модулями дисциплін технологічного забезпечення для менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку (інформаційно-аналітичний моніторинг освітнього процесу, інформаційно-технологічне забезпечення, ІКТ в освіті та суспільній діяльності); менеджменту та освітньої політики (освітній менеджмент та політика, комунікативний менеджмент, кадровий менеджмент, менеджмент сфери інфокомунікацій, комп'ютерна інженерія та програмне забезпечення, телекомунікація та радіотехніка, інформаційно-технологічний маркетинг та підприємництво); *методології наукового дослідження та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін* (галузі знань 073 Менеджмент – методології педагогічного, соціального психолого-комунікативного, публічного управління, інформаційно-цифрового, системного

аналізу якості складових компонентів методики дослідження, статистика, економіка підприємства, методики навчання телекомунікаційної інженерії, інформаційно-комунікаційної техніки зв'язку та електровз'язку, поштового зв'язку, технології обчислення та програмування, інформаційно-аналітичного моніторингу, освітнього моніторингу та метрики політики якості, логістика комунікативного зв'язку, Інтернет-маркетинг, етика ділових комунікацій менеджменту, риторика).

Конкретизовано згідно методу Форда *організаційно-технологічну підсистему* у складових компонентах системно-процесної реалізації освітніх технологій, ІКТ-управління, частково-управлінських процедур реалізації академічного потенціалу ЗВО, алгоритми технологічної організації освітнього процесу – інформаційно-аналітичний та адміністративно-організаційний, релевантний інституційні регламенти ЗВО. Інформаційно-технологічна та методично-організаційна тріада організаційно-технологічної підсистеми синергетичної взаємодії засобів (навчально-пізнавальної, ІКТ, апаратних та програмних складових зв'язку, технічного регулювання), методів навчально-науково-пізнавальної діяльності (навчально-пізнавальні, науково-метричні, науково-дослідні, прогностичні, конструкторсько-проектувальні, освітньо-виховні, лабораторно-аналітичного випробування, ідентифікаційно-закріплювальні, діагностико-коригувальні), форм організації адміністративного управління професійної цільової підготовки (маніфестно-декларативна, трансляційно-лінійна, калейдоскопічна, мобільна), за організацією навчально-науково-пізнавальної діяльності, місцем дислокації за дидактичною метою.

Список використаних джерел до третього розділу

1. Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. 2-е изд., доп. Москва : Психотерапия, 2009. 544 с.
2. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие/ редактор-составитель Райгородский Д. Я. Самара: Издательский Дом

- «БАХРАХ-М», 2001. 672 с.
3. Сурмін Ю.П. Експеримент соціальний. Енциклопедія Сучасної України: електронна версія / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18819 (дата звернення 20.09.2020).
 4. Дробот О. В. Розробка алгоритмів послідовного аналізу варіантів для задач експертного оцінювання та їх застосування : дис... канд. техн. наук: 01.05.04 – системний аналіз та теорія оптимальних рішень Київ , 2003. С.
 5. ДСТУ ISO 9000:2007. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. – На заміну ДСТУ ISO 9000-2001 ; надано чинності 2008-01-01. – К. : Держспоживстандарт України, 2008;
 6. ДСТУ ISO 9001:2009. Системи управління якістю. Вимоги : (ISO 9001:2008, IDT). – На заміну ДСТУ ISO 9001-2001; надано чинності 2009-09-01. – К. : Держспоживстандарт України, 2009;
 7. Моделі та методи експертного оцінювання рівня корпоративних знань для прийняття проектних рішень: автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.22 / Яковенко Євген Олександрович ; Одес. нац. політехн. ун-т. - Одеса, 2015. – 20 с.
 8. Грабарь М. И., Краснянская К.А. Применение математической статистики в педагогических исследованиях. Непараметрические методы. Москва: Педагогика, 1977. 136 с.
 9. Національний класифікатор України: класифікатор професій. ДК 003: 2010. Київ: Держспоживстандарт України [Електронний ресурс]. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10> (дата звернення : 28.05.2020).
 10. Кондур О.С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика : Монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.

11. Тимошенко В. І. Обґрунтування моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Молодь та ринок*. 2020. № 6-7 (185-186). С. 182–187.
12. Тверезовська Н. Т. Теоретичні та методичні основи створення і використання навчальних експертних систем у підготовці фахівців вищих навчальних закладів: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київ, 2002. 632 с.
13. Тверезовська Н., Філіппова Л. Сутність та зміст поняття «педагогічні умови». *Нова педагогічна думка*, 2009. №3. С. 90–92.
14. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.К. *Методологія педагогічного дослідження : навчальний посібник*. Київ : «Центр учбової літератури». 2013. 440 с.
15. *Основи наукових досліджень: навчальний підручник / за ред. В.І. Саюк, Є.Р. Чернишової*. Київ: Педагогічна думка, 2012. 144 с.
16. Філіпенко А.С. *Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навчальний посібник*. Київ : Академвидав, 2005. 208 с.
17. Ильин Г.Л. Педагогическая технология новой образовательной парадигмы. *Образовательная технология*, 2008. № 3. С. 110–119.
18. Кремень В.Г., Ільїн В.В. *Синергетика в освіті : контекст людиноцентризму*. Київ : Педагогічна думка, 2012. 368 с.
19. *Енциклопедія освіти / голов. ред. В.Г. Кремень*. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1440 с.
20. Тимошенко В. І. Обґрунтування моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Молодь та ринок*. 2020. № 6-7 (185-186). С. 182–187.
21. Ridei N., Tymoshenko V., Slabetskyi O. Formation of continuous education system on the basis of sustainable development: project activity experience = Формування системи неперервної освіти на засадах сталого розвитку : досвід проектної діяльності. *Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика»*. Київ : Міленіум, 2020. Вип. 29 (2-2020). С. 406–422.
22. Плахотнюк Н.П. Критерії та показники рівня готовності майбутніх

учителів до інноваційної діяльності. *Збірник наукових праць Слов'янського державного педагогічного університету*, 2010. № 5. С. 181–191.

23. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено у ході контент- та івент-аналізу тезаурусу та вокабуляра сфери інформаційної безпеки освіти, науки й інноватики понятійно-категоріальний апарат дослідження ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО, що індикатором її сформованості є організація процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів у ЗВО. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх менеджерів сформульовано у розумінні: спеціальної професійно-орієнтованої фахової підготовки з інформаційно-телекомунікаційним забезпеченням комунікативної взаємодії за функціонально-цільовим призначенням у комунікативних типах суспільних взаємин та на рівнях організації комунікації передачі інформаційно-аналітичних даних на засадах сталої гармонізації сфери освіти, науки й інноватики; базується на підходах – методологічних (системний, структурно-функціональний, програмно-цільовий, інформаційно-інноваційний) і навчально-пізнавальних (транспарентний, партисипативний, диверсифікаційний (реноваційний), бінгвінальний, управління якістю), принципах – наукового пізнання системної методології (фундаментально-філософські, загально- та конкретно-наукові, науки), організації освітнього процесу (наступності, наскрізності, послідовності, неперервності, систематичності, прогностичності та інноваційності), навчально-пізнавальної діяльності (історичної ретроспективи галузей науки і знань, потенціалу рівня пізнання, за – сферами системної методології, світоглядності, епохою методології науки), системного аналізу (системної ієрархії, елементаризму, загальної взаємодії розвитку, цілісності, системності, формалізму, нормативності, цілепокладання); менеджер інформаційно-комунікаційного зв'язку нової формації – професійно мобільний фахівець, який прогресивно й

інноваційно мислить, налаштований на діяльність у команді з персональною відповідальністю, умотивований на позитивний результат виконання професійно орієнтованих комунікативних завдань гармонізації суспільної діяльності у сфері освіти, науки й інноватики; професійна підготовка майбутніх менеджерів персоніфікується організаційно-педагогічними умовами; актуалізація студентоцентрованого ІКТ-середовища зі сприйнятними засобами технологічного забезпечення уможлиблює акомодацию мультимодусності, полісемантики, наступності, послідовності, контекстності, зв'язку теорії з практикою наукового пізнання між надавачем і здобувачем освітньо-наукових портативно-студентоцентрованих послуг мережевого, змішаного, мобільного та дистанційного навчання дивізіональної, трансляційної, калейдоскопічної, маніфестної форм організації освітнього процесу.

2. Розроблено науково-методичне забезпечення професійної підготовки майбутніх менеджерів, яке полягає у науково-обґрунтованому комплексі змістовно-методологічного наповнення компонентів (навчально-науково-пізнавальної теоретичної та практико-стажувальної на першому робочому місці) організації освітнього процесу для здобувачів старших курсів як майбутніх менеджерів з ККЗ і з учасниками, зацікавленими сторонами, стейкхолдерами, категоріями громадськості та цільових аудиторій вмотивованих у професійному розвитку системно-управлінської діяльності ІКТ-забезпечення гармонізації сфери освіти, науки й інноватики академічного потенціалу спроможності ЗВО за умов дотримання відповідності міжнародних та національних стандартів глобального виміру мобільності та соціальної відповідальності. Запропоноване науково-методичне забезпечення (освітньо-змістовні модулі семантичного призначення адміністративного процесом професійної підготовки навчально-науково-пізнавальної діяльності комунікативної системно-процесної взаємодії якістю релевантності зі сформованістю ККЗ в менеджерів у дисциплінах технологічного забезпечення освітнього менеджменту та політики, методології наукового пізнання та навчання професійно-орієнтованих, фахових та спеціальних дисциплін), які

апробовано у процесі організації інформаційно-аналітичного базису цілісності організаційно-технологічного реалізації соціо-культурних форм професійної підготовки майбутніх менеджерів.

3. Теоретично обґрунтовано зміст і структуру визначення «ККЗ в майбутніх менеджерів», яка систематизує комплекс якостей, здібностей, здатностей, готовності, сформованості, спроможностей та відповідальності за професійну діяльність та розвиток зайнятості впродовж життя. *Професійно-важливими якостями*, зокрема – адміністративної організації, ініціативного волевиявлення з адекватним вольтеризмом, лідерства, суспільної системної діяльності, цілеспрямованої семантики, перфекціонізму, педантизму та прагматизму, оптимізму, достовірності доведених намірів, пунктуальності, природовідповідності взаємодії Людини-Суспільства-Природи-Професійного середовища, перцептивності, топонімізму, футуристичного світосприйняття; *здібностей*: до інформаційно-аналітичної системно-методологічної діяльності, мисленнєвої ментальності світобачення, системного аналізу якості складових середовища та соціо-культурних форм його організації у наукометричному вимірі представлення професійного реноме майбутнього менеджера інформаційно-комунікаційної сфери адміністративного освітньою політикою якості ЗВО, прогностично-моделювальних зі стратегії розвитку освітньо-наукових систем; володіння *системно-інформаційно-комунікаційними здатностями менеджеризму*, зокрема адміністративними, організаційно-процесними, психолого-педагогічними, навчально-науково-дослідницько-пізнавальними, позитивного інтелекту, комунікативними, академічної доброчесності, квалітологічними системно-аналітичними, управління сталістю соціо-економічного, еколого-безпечного розвитку систем, типів, рівнів організації суб'єктно-об'єктної та суб'єкт-суб'єктної взаємодії зв'язку; *знаннями, уміннями та навичками* забезпечувати доведену аргументацію інформаційно-аналітичного базису даних, який забезпечує комунікативну взаємодію між менеджером-транслятором та суб'єктами гарантованого доступу до інформації щодо безпеки якості життя, висловлювати та відстоювати власні

умовиводи управління інформаційно-комунікаційними зв'язками адміністративного управління організації освітнього процесу професійної підготовки; менеджменту адекватного акмеологічного рішення самості інформаційно-комунікаційного адмінвпливу; знання професійної відповідальності із безпеки життєдіяльності, довкілля, суспільного розвитку та якості життя з пролонгованою зайнятістю менеджерів, інституційної архітектури функціональності виробничо-господарської системної діяльності; прогностики та моделювання стану та розвитку систем різного рівня, типу та цільового призначення організації, проектно-конструктивні інформаційно-аналітичного стратегічного планування комунікації, маркетингу та дизайну взаємодії соціо-культурних форм професійної підготовки у адміністративно-територіальних, господарчих і природозахисних системах; наукової метрики освітнього моніторингу, нагляду за сталістю (технологічної паспортизації, інформаційно-аналітичного аудиту, професійного профілювання менеджеризму), комунікативно-кваліфікаційного визнання та інформаційно-комунікаційної реалізації менеджерів, академічної мобільності глобального виміру усіх учасників освітнього процесу згідно зі засобами технічного регулювання, експертного інспектування систем щодо прогнозування, запобігання та усунення професійних ризиків інформаційно-комунікаційного дискомфорту з порушенням комунікативної взаємодії субординаційно-координаційної організації адміністративного зв'язків – внутрішніх, зовнішніх, міжсистемних і надсистемних їх рівноважної збалансованості для уникнення деструкції небезпек деградації витривалості та геомезазу системи; *готовність* до виконання професійних психолого-педагогічних, соціально-економічних, еколого-безпечних, організаційних адміністративних регламентів інформаційно-технологічного забезпечення, навчально-науково-пізнавальних аспектів професійної спрямованості інформаційно-комунікаційного зв'язку соціо-культурних форм організації сфери освіти, науки й інноватики; *сформованість комунікативної компетентності* з конкретно-науковою методологією комунікативного забезпечення освітнього процесу професійної

підготовки через методику наукових досліджень та навчання професійно-орієнтованих, спеціальних та фахових дисциплін у галузі соціальної взаємодії та управління нею, методології менеджеризму, освітнього менеджменту, політики якості та безпеки життя, системного аналізу якості складових академічного простору освіти, науки й інноватики, стратегічного планування, освітнього маркетингу та технологій управління соціокультурними формами організації професійної підготовки в ЗВО, фундаментальної та професійно-орієнтованої психолого-педагогічної галузі науки та знань, управління якістю систем у ЗВО, освітнього аудиту, моделювання та прогнозування, нагляду, проектування та конструювання моделей систем професійної підготовки соціально-педагогічних систем, організації адміністрування системних процесів освітньої політики якості і безпеки життя з пролонгованою зайнятістю; соціальна та біо-геосферна *відповідальність* сталості майбутніх менеджерів – відповідальність природоохоронної спадщини національної самоідентичності та автентики походження, природовідповідності краєзнавчого походження, громадянська та цивільна відповідальність перед соціумом та потенційною спроможністю прийдешніх поколінь за управлінсько-орієнтовані рішення сталості, соціокультурна інформаційно-комунікаційна гармонізація системної суспільної та природошанобливої діяльності спроможної забезпечити існування наступного покоління зі збереженням біосферного фонду.

Розроблено та обґрунтовано критерії встановлення ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО за рівнями метрики її сформованості визначено у релевантній підсистемі. Відповідно за критеріями (комунікаційно-мотиваційний, партисипативно-конативний, інформаційно-ноосферний) *середній* мінімально оптимального рівня взаємодії суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії – *комунікаційно-мотиваційного* критерію (аксіолого-акмеологічна зацікавленість у фаховій реалізації достойно рівноправного контингенту цільових категорій здобувачів освіти у реалізації можливостей професійної зайнятості, комунікативний вияв взаємодії між учасниками процесу профпідготовки); *партисипативно-конативного*

(сприйнятно-конативна здатність партисипативного усвідомлення профпідготовки менеджерів з виявом комунікативних компетентностей для вирішення ІКТ-завдань гармонізації процесу професійної реалізації); *інформаційно-ноосферного* (комунікативні здатності до алгоритмізованої ноосферно-спроможної діяльності гармонізації сфери освіти, науки й інноватики з пролонгованою зайнятістю вияву інноваційної раціоналізації без порушень принципів системної безпеки зі застосуванням підходів вирішення USB-проблем, інтерактивної перцепції, профайлінгу, емоційного інтелекту засобами ІКТ-зв'язку). Надалі у структурно-логічному ланцюгу викладу за рівнями у критеріях, відповідно: *достатнього* суспільного доступу рівноправності здобувачів освіти в соціально-глобальному виміру академічної мобільності першого критерію (володіння вокабуляром комунікативної взаємодії, професійно-категоріального апарату для вирішення ІКТ-завдань сфери зв'язку з асертивною спроможністю антикризового управління якістю освітньої політики); другого (раціонально-оптимальна сформованість ККЗ для ІКТ-діяльності за технічними регламентами нормативно-правового регулювання); третього (семантика організації процесу профпідготовки до системної ІКТ-діяльності з програмним забезпеченням обслуговування сфери освіти, науки й інноватики з практичними спроможностями комунікативного прогнозування та моделювання стану розвитку соціокультурних форм); *високого* ноосферно-квалітологічної креативної реалізації пролонгованої зайнятості менеджерів першого критерію (сформованість комунікативних компетентностей розвитку систем нелінійного характеру організації профпідготовки у ЗВО); другого (сформованість компетентностей у здатностях адміністративського вирішення проблемно-специфічних завдань особистісного вибору форм само- освіти, менеджменту, організації та вдосконалення згідно інноваційних методик колсантингово-дорадчих сервісів ІК-зв'язку правового та технічного регулювання управління); третього (релевантність сформованості комунікативної компетентності майбутніх менеджерів у профпідготовці, виражена у соціо-економічних, еколого-безпечних спроможностях сталості

адміністративного впливу на соціо-культурні форми ЗВО з реалізацією академічного потенціалу).

Симбіотично-консолідуючу архітектуру формування ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО уможливають обґрунтовані та виокремлені організаційно-педагогічні умови – сприятливе ІКТ-середовище студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм наукових та соціальних сервісів (хмаро орієнтованого покриття, яке масштабується в залежності від типу системного каталогу, кодифікації типів доступу та знаково-символічного представлення атрибутів інформації, реперу локації за мовою георозмітки імпульсу датчика, служби сервісів семантики доступу, планування простих можливостей та дескрипторів картування інформаційного потенціалу, вебметричні сервіси покриття та функціоналу у контексті обслуговування доступу до ІТЗ), гармонізація сфери освіти, науки й інноватики (глобального транскордонного, регіонального, національного академічного потенціалу наукової спадщини та мобільності учасників академічної спільноти (включаючи здобувачів освіти, споживачів наукових та соціальних сервісів, керівників адміністраторів та широких верств зацікавлених у просвітництві комунікативної взаємодії), у нарощенні, розробленні сучасних методологічних напрямів превалюючих парадигм суспільного розвитку на засадах сталості з пролонгованою зайнятістю впродовж життя), впровадження та реалізації політики ЗВО у системі управління якістю освіти, безпеки, ресурсозбереження, працезохорони, інформаційного захисту, верифікації лабораторно-випробувальної діяльності та її достовірного доведення, екологічного та енергетичного керування з гарантуванням соціальної відповідальності (забезпечення відповідності нормативно-правових та соціальних гарантій захисту учасників освітнього процесу, майбутніх фахівців і професійнозайнятих без порушення рубежів витривалості біосоціальних систем і соціо-культурних форм безпеки життєдіяльності та життєспроможності у ході професійного розвитку, соціально-побутової, дозвіллевої та особистої реалізації).

4. Верифіковано модель формування ККЗ в майбутніх менеджерів у ЗВО. Підтвердження вірогідності експериментальних даних здійснено за критерієм Пірсона (χ^2). Під час формувально-конативного етапу педагогічного експерименту виявлено, що для $\alpha=0,05$ всі спостережувані значення критерію χ^2 перевищують його критичне значення, отже з достовірністю 95% можна стверджувати, що у майбутніх менеджерів експериментальної групи (в порівнянні з контрольною групою) відбувся суттєвий (на 24,47%) приріст високого та достатнього рівнів сформованості ККЗ. Результати дослідження дали підстави обґрунтувати пропозиції щодо перспектив професійної підготовки майбутніх менеджерів зв'язку у ЗВО.

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України

29.10.2018 № 1165

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 “Управління та адміністрування”
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073 “Менеджмент”
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2018**

I – Преамбула

Стандарт вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь «бакалавр». Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», спеціальність: 073 «Менеджмент».

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 року №1165.

Розробники Стандарту члени науково-методичної підкомісії зі спеціальності 073 «Менеджмент»:

Лепейко Тетяна Іванівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Мельник Ольга Григорівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»;

Жилінська Оксана Іванівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Павленко Олена Пантеліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету;

Алькама Віктор Григорович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управлінських технологій Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»;

Бай Сергій Іванович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Київського національного торговельно-економічного університету;

Бардась Артем Володимирович, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту виробничої сфери Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет»;

Бушуєв Сергій Дмитрович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського національного університету будівництва та архітектури;

Кабаків Юрій Борисович, кандидат технічних наук, директор Органу сертифікації персоналу Української асоціації якості;

Краснокутська Наталія Станіславівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та оподаткування Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

Кузнецова Інна Олексіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності Одеського національного економічного університету;

Маркіна Ірина Анатоліївна, доктор економічних наук, завідувач кафедри менеджменту Полтавської державної аграрної академії;

Новікова Марина Миколаївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Соболь Сергій Миколайович, кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Федулова Ірина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету харчових технологій.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи підкомісії зі спеціальності 073 «Менеджмент» науково-методичної комісії № 6 з бізнесу, управління та права 06.09.2016 р., протокол № 4.

Фахову експертизу проводили:

1. *Горохова Людмила Петрівна*, директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти (УАРМБО);

2. *Верба Вероніка Анатоліївна*, доктор економічних наук, професор, віце-президент Всеукраїнської асоціації консультантів з управління, директор Інституту управлінського консультування Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана;

3. *Григорак Марія Юріївна*, кандидат економічних наук, доцент, президент Асоціації «Український логістичний альянс».

Методичну експертизу проводили:

1. *Калашнікова Світлана Андріївна*, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України;

2. *Таланова Жаннета Василівна*, доктор педагогічних наук, доцент, с.н.с., менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні;

3. *Козієвська Олена Іванівна*, кандидат наук з державного управління, заступник керівника Секретаріату, Комітет Верховної Ради України з питань освіти і науки;

4. *Ставицький Андрій Володимирович*, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 22.11.2016 р. протокол № 9.

Стандарт розглянуто Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Федерацією роботодавців України

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 073 «Менеджмент» науково-методичної комісії № 6 з бізнесу, управління та права Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 2 від 18.04.2018 р.).

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
Назва спеціальності	073 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Бакалавр менеджменту за спеціалізацією (зазначити назву спеціалізації, за наявності)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – Менеджмент Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації, за наявності) Освітня програма (зазначити назву)
Опис предметної області	- Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. - Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами. - Теоретичний зміст предметної області: парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. - Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо); методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо). - Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.

Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у ЄКТС	- на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), обсягом не більше ніж 120 кредитів ЄКТС. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

	7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні компетентності	1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту, 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності. 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
7. Виявляти навички організаційного проектування.
8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи

Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу,

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладах вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; 9) інших процедур і заходів. Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

ІХ Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>(дата звернення:25.09.2018).
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>(дата звернення:25.09.2018).
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010(Редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>(дата звернення:25.09.2018).
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>(дата звернення:25.09.2018).
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>(дата звернення:25.09.2018).
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти //URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

Корисні посилання:

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL:http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf(дата звернення:25.09.2018).
8. Data for SustainableDevelopment Goals.ISCED (МСКО) 2011 //URL:<http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>(дата звернення:25.09.2018).
9. Data for SustainableDevelopment Goals.ISCED-F (МСКО-Г) 2013 // URL:<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>(дата звернення:25.09.2018).

Генеральний директор директорату
вищої освіти і освіти дорослих

О. І. Шаров

Пояснювальна записка

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1			К1, К2	АВ1
ЗК2	ЗН1, ЗН2		К1	
ЗК3	ЗН1, ЗН2	УМ1		
ЗК4		УМ1		
ЗК5		УМ1		
ЗК6			К1, К2	
ЗК7			К1, К2	
ЗК8	ЗН1	УМ1	К1	АВ2
ЗК9		УМ1	К1	АВ1, АВ2
ЗК10	ЗН1, ЗН2	УМ1		
ЗК11		УМ1	К2	
ЗК12		УМ1	К2	
ЗК13			К1, К2	АВ1
ЗК14			К1, К2	АВ1
ЗК15			К1, К2	АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН2	УМ1		
СК2			К2	
СК3			К2	
СК4		УМ1		
СК5	ЗН2		К2	
СК6				
СК7	ЗН1	УМ1		
СК8		УМ1		
СК9				
СК10			К1	АВ1
СК11				АВ1
СК12	ЗН1			
СК13		УМ1		АВ1
СК14	ЗН1		К1	
СК15			К1	АВ2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29.10 2018 р.

м. Київ

№ 1165

Про затвердження стандарту
вищої освіти за спеціальністю
073 «Менеджмент»
для першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), та рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 24.04.2018 р., протокол № 4/3-4,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2018/2019 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

**Критерії оцінювання сформованості комунікативної компетентності зв'язку
в майбутніх менеджерів у ЗВО**

Критерії Рівні	<i>комунікаційно- мотиваційний</i>	<i>партисипативно- конативний</i>	<i>інформаційно- ноосферний</i>	ШКАЛА		БАЛ
				<i>H*</i>	<i>E**</i>	
СЕРЕДНІЙ мінімально оптимального рівня взаємодії суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії	Аксіолого-акмеологічна зацікавленість у фаховій реалізації комунікативної суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії компетентних виявів майбутніх менеджерів ІК зв'язку щодо прагнень забезпечення адміністрування процесу професійної підготовки достойно рівноправного контингенту цільових категорій здобувачів освіти та зацікавлених сторін можливостей власної професійної зайнятості, участі та відповідальності зацікавленості у фаховій діяльності; комунікативний вияв взаємодії ІК зв'язку між учасниками процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів, зацікавленими сторонами, стейкхолдерами	Сприйнятно-конативна здатність партисипативного усвідомлення професійної підготовки менеджерів ІК зв'язку з виявом комунікативних компетентностей, вмінь та навичок для самостійного вирішення ІКТ-завдань гармонізації процесу професійної підготовки	Комунікативні здатності до алгоритмізованої ноосферно-спроможної діяльності гармонізації сфери освіти, науки й інноватики з обов'язковою особистою пролонгованістю зайнятості згідно принципів наукового пізнання системної методології, організації освітнього процесу, навчально-пізнавальної діяльності, системного аналізу прояву комунікативної компетентності професійного вияву інноваційної раціоналізації без порушень принципів системної безпеки з застосуванням методологічних та навчально-пізнавальних підходів для вирішення USB-проблем комунікативного потягу і відгуку (інтерактивної перцепції, профайлінгового сприйняття, прояв емоційного інтелекту засобами ІКТ-зв'язку)	3	С	3,00-3,99

Критерії Рівні	<i>комунікаційно- мотиваційний</i>	<i>партисипативно- конативний</i>	<i>інформаційно- ноосферний</i>	ШКАЛА		БАЛ
ДОСТАТНІЙ суспільного доступу рівноправної доступності здобувачів освіти в межах соціального та глобального виміру академічної мобільності	Володіють вокабуляром комунікативної взаємодії, професійно-категоріального апарату для вирішення ІКТ-завдань сфери зв'язку, гармонізації сфери освіти, науки й інноватики, суспільного розвитку; вираження практичних якостей емоційного інтелекту з асертивною спроможністю антикризового управління менеджменту якості освітньої політики	Раціонально-оптимальний рівень сформованості комунікативної компетентності ІК-зв'язку у майбутніх менеджерів задля налагодження професійної інформаційно-телекомунікаційної діяльності за встановленими, технічними регламентами нормативно-правового регулювання сфери освіти, науки й інноватики з гармонізацією суспільної діяльності на засадах сталості	Цілепокладання функціональної семантики організації процесу професійної підготовки з врахуванням системної діяльності інформаційно-технологічного та програмного забезпечення для обслуговування сфери освіти, науки й інноватики з практичними спроможностями комунікативного прогнозування та моделювання стану розвитку соціокультурних форм різного рівня і типів за цільовим призначенням підготовки менеджерів	4	В	4,00-4,99

Критерії Рівні	<i>комунікаційно- мотиваційний</i>	<i>партисипативно- конативний</i>	<i>інформаційно- ноосферний</i>	ШКАЛА		БАЛ
ВИСОКИЙ ноосферно-квалітологічний креативної реалізації пролоногрованої зайнятості та розвитку менеджерів інформаційно-комунікаційного зв'язку	сформованість комунікативних компетентностей, сприйняття, усвідомлення, узагальнення, систематизація, прогнозування та моделювання стану розвитку систем нелінійного характеру як соціо-культурних форм організації освітньо-наукових систем ЗВО	сформованість комунікативних компетентностей у здатностях адміністративно-управлінського вирішення не лише проблемно- специфічних завдань, а й шляхом особистісного вибору форм самоосвіти, самоменеджменту, самоорганізації та самовдосконалення зі застосування нестандартних, інноваційних методик персоніфікованих колсантингово-дорадчих сервісів ІК-зв'язку правового та технічного регулювання управління сфери освіти, науки й інноватики, політики якості, безпеки й сталості розвитку	Релевантна достовірність сформованості комунікативної компетентності майбутніх менеджерів ІК-зв'язку у процесі професійної підготовки, виражена у соціо-економічних, еколого-безпечних спроможностях сталості адміністративного впливу на соціо-культурних форм освітньо-наукових систем ЗВО з реалізацією академічного потенціалу інноватики в організаційно-педагогічних умовах : організації системи управління якістю в ЗВО на засадах освітньої політики зі засобами технічного регулювання, сприятливого ІКТ-середовища студентоцентрованого навчання портативних освітніх програм наукових та соціальних сервісів, а також гармонізації сфери освіти, науки й інноватики	5	A	5,00

Примітка: * Н – шкала оцінювання за національною системою; ** Е – шкала оцінювання відповідно до системи ECTS

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії

1. **Тимошенко В. І.** Семантичні аспекти формування комунікативних компетентностей зв'язку в майбутніх менеджерів у ЗВО. Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. С. 83–101.
2. **Тимошенко В. І.** Сучасні проблеми та перспективи формування методики комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. Методологія неперервної освіти та наукового дослідження : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей, Е. В. Лузік. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 97–123.
3. Титова Н. М., Жижко Т. А., **Тимошенко В. І.** Концепція та стратегія психолого-педагогічної підготовки педагогів професійного навчання. Стратегія післядипломної освіти для сталого розвитку : колективна монографія / за ред. Н. М. Рідей, Л. М. Панченко. 2-е видання, доповнене, перероблене. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 128–153.

Статті у наукових фахових виданнях України

4. Кліпа Ю. В., Рідей Н. М., Титова Н. М., Павленко Д. Г., **Тимошенко В. І.** Організація управління процесом професійної підготовки економістів. *Педагогіка та психологія*. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019. Вип. 62. С. 87–104.
5. **Тимошенко В. І.** Обґрунтування моделі формування комунікативної компетентності зв'язку в майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Молодь та ринок*. 2020. № 6-7 (185-186). С. 182–187.
6. Рідей Н. М., Титова Н. М., Павленко Д. Г., **Тимошенко В. І.**, Слабецький О. М. Методологічне та технологічне обґрунтування професійної підготовки фахівців сфери управління та глобалізації економіки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 73. Т. 2. С. 157–167.

7. Tytova N., Ridei N., **Tymoshenko V.**, Pavlenko D. Methodological principles of research of professional training of administrators and managers in higher education institutions = Методичні засади дослідження професійної підготовки адміністраторів та управлінців у закладах вищої освіти. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*, 2020. № 6(39). PP. 21–25.

8. Ridei N., **Tymoshenko V.**, Slabetskyi O. Formation of continuous education system on the basis of sustainable development: project activity experience = Формування системи неперервної освіти на засадах сталого розвитку : досвід проектної діяльності. *Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика»*. Київ : Міленіум, 2020. Вип. 29 (2-2020). С. 406–422.

9. **Тимошенко В. І.**, Титова Н. М., Слабецький О. М., Рідей Н. М. Інформаційно-аналітичний базис організації професійної підготовки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 7 (127) 2020. С.184–188.

Статті у зарубіжних наукових періодичних виданнях і виданнях, віднесених до міжнародних наукометричних баз даних

10. **Tymoshenko V.** Actualization of training of future specialists by means of information and telecommunication support in educational institutions = Актуалізація підготовки майбутніх фахівців засобами інформаційно-телекомунікаційного забезпечення закладів освіти. *Scientific journal paradigm of knowledge*. 2020. № 5(43) PP. 138–154 (наукометричне видання Німеччини).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

11. Ridei N., Klipa Yu., Pavlenko D., **Tymoshenko V.** Identification of scientific knowledge approaches for the formation of the economists' professional training process = Виокремлення підходів наукового пізнання для формування процесу професійної підготовки економістів. *Actual trends of modern scientific*

research : abstracts of the 1st International scientific and practical conference, 19-21 Yuly 2020. MDPC Publishing. Munich, Germany, 2020. PP. 239–246.

12. Ridei N., Pavlenko D., Klipa Yu., **Tymoshenko V.** Systematization of scientific research methods of specialists' professional training for entrepreneurship = Систематизація методів наукового дослідження професійної підготовки фахівців для підприємництва. *Modern science: problems and innovations* : Abstracts of the 5th International scientific and practical conference, 26-28 Yuly 2020. SSPG Publish. Stockholm, Sweden, 2020. PP. 211–218.

13. Кліпа Ю. В., Рідей Н. М., Титова Н. М., **Тимошенко В. І.** Змістовно-методичні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців для підприємницької діяльності. «*The world of science and innovation*» : матеріали I міжнародної науково-практичної конференції, 19-21 серпня 2020 р. Лондон, Сполучене Королівство, 2020. С. 269–281.

14. **Tymoshenko V.**, Pavlenko D., Slabetskyi O. Pedagogical research into effectiveness of training future administrators and managers at institutions of higher education=Педагогічні розвідки ефективності підготовки майбутніх адміністраторів та менеджерів у закладах вищої освіти. *International Journal of Education and Science*. 2020. Vol. 3, № 4. PP. 41. (*Index Copernicus*).

ВІДОМОСТІ ПРО АПРОБАЦІЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

№ п/п	Назва конференції, конгресу, симпозиуму, семінару, школи	Місце та дата проведення	Форма участі
1.	III науково-практична інтернет-конференція студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку: регіональні особливості та світові тенденції»	Івано-Франківськ, 2019	заочна
2.	Actual trends of modern scientific research»	Мюнхен, Германія, 2020	тези
3.	Modern science: problems and innovation»	Стокгольм, Швеція, 2020	тези
4.	The world of science and innovation	Лондон, Сполучене Британське Королівство, 2020	тези
5.	Current issues of education and science	Рига, Латвія – Харків, Україна, 2020	тези
6.	I конференція пам'яті професора В. Костіва «Соціокультурологічні та психолого-педагогічні аспекти становлення особистості в сучасному суспільстві: тенденції і перспективи	Івано-Франківськ, 2019	довідь
7.	V науково-практична конференція «Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір»	Луцьк, Івано-Франківськ, 2020	заочна
8.	Освіта та наука: пам'ятаючи про минуле, творимо майбутнє	Київ, 2020	заочна
9.	педагогічні читання «Педагогічна освіта в Україні: традиції та сучасні виклики» (80-річчя відкриття першого на Прикарпатті педагогічного ЗВО та пам'яті член.-кор. АПН України Б. Ступарика	Івано-Франківськ, 2020	заочна